DEMOKRAT TÜRKİYE

GELECEK GÜZEL GÜNLERE MERHABA

SAYI 20
AĞUSTOS
1983

3 DM
3.75 HFL
3 SFR
24 ÖS

Nr.20
Gültig von 15 August
bis 15 September

G 2008 E POSTVERTRIEBSTÜCK GEBÜHR BEZAHLT

sadece kendilerine onay veriyorlar

Demokrasi Komedisi sürüyor!

- *Generaller kendi partilerini zorla iktidar yapacaklar*
- *Bütün devlet olanakları MDP'nin hizmetine verildi*
- *Başbakan Ulusu da MDP'den aday oldu*
- *Bütün siyasal işlemlerini tamamlayan Anavatan Partisi baskı altında*
- *SODEP ve Doğru Yol amaçlı olarak askıda bekletiliyor*

Yazısı sayfa 3-4-5

Cezaevlerindeki direniş Avrupa'dan geniş destek gördü

7 Temmuz'da başlayan ve 3 Ağustos'ta biten İstanbul cezaevlerindeki açlık grevleri, Cuntaya karşı direnişin güçlü bir örneğini sergiledi.

Yurtdışında tüm Anti-faşist kuruluşlar dayanışma eylemleri yaptılar.

Türkiye'li yazarlar, sendikacılar, gazeteciler, bilekleri zincire bağlı olarak basın toplantısı yaptılar ve "bu barbarlık durdurulsun" dediler.

Tüm Avrupa ülkelerinde dayanışma açlık grevleri yapıldı.

Haberi sayfa 12-13

İade edilenler işkenceye götürülüyor

Zimmermann'ın Türkiye gezisinden sonra Almanya'daki ilticacıların cuntaya iadesi hızlandı. 13 Ağustos günü Frankfurt Havaalanından uçağa bindirilen 39 ilticacı Yeşilköy'de bir süre bekletildi. İade edilen yurttaşlarımız sorguya çekilmek üzere daha sonra otobüsle emniyet müdürlüğüne götürüldüler. Yukardaki fotoğraf, Yeşilköy Havaalanında bir Demokrat Türkiye okuru tarafından gizlice çekilmiştir.

Yazısı Sayfa 20'de

İÇİNDEKİLER

Hareketli günlere doğru

Cezaevlerindeki açlık grevleri, AP ve CHP'lilerin Cuntaya karşı ortak açıklamaları, İran-Irak savaşı, önümüzdeki dönemin oldukça hareketli geçeceğinin ilk belirtileri.

Rejimin niteliğinin en açık biçimde yaşandığı cezaevlerinde, insanca yaşamak arzusuyla devrimciler bir ayı aşkın açlık grevi yaptılar. Böylece Türkiye 12 Eylül'ün 3.yılında generallere karşı ilk toplu direniş eylemini cezaevlerinde yaşadı. Taleplerin çok az bir kısmı kabul edilmiş dahi olsa, Generallerin buyruklarına boyun eğmeyenlerin, direnenlerin varlığını ispat etmesi açısından, bu eylemler oldukça önemlidir. Gerçek o ki, toplumda genel olarak artan hoşnutsuzluğun ve muhalefetin önemli bir odağını cezaevleri oluşturuyor. Devrimci ve demokratik güçlerin Cuntaya karşı belli ve etkili bir muhalefeti gerçekleştiremedikleri bugünkü koşullarda, cezaevlerinde, özellikle **devrimci anlamda** bir muhalefetin tomurcuklandığı, çekim merkezi olduğu gerçeği bir kez daha gözler önüne serilmiştir. Bu özelliğin cezaevlerinde her zaman yaşanacağı ve korunacağı da iyice bilinmelidir.

Bugüne kadar Cuntaya muhalefet etmeye çalışan devrimci ve demokratik güçlerin dışında kalan öteki güçlerin, direnmek yerine yapışmayı, Generallere açıktan tavır almamayı, boyun eğer görünerek her söyleneni yapmamayı tercih ettikleri gözlendi. Cezaevlerinde devrimcilerin, hayatlarını ortaya koyarak başlattıkları direniş ise, onurlu ve Cuntayı sarsabilecek ciddi muhalefetin nasıl olması gerektiğini de göstermektedir. Cuntaya karşı şekillenecek farklı muhalefet odaklarının yerleri ve nitelikleri de böylece ağır ağır seçilmeye başlanıyor.

* * *

Demirel ve Baykal'ın da içinde bulundukları bir grup politikacının yayınladıkları bildiri gerçek mi? SODEP ve DOĞRU YOL partileri seçimlere katılabilecek mi? Seçimler yapılabilecek mi? Bugünlerde herkes, bu ve benzeri soruların cevaplarını arıyor.

Türkiye'nin birçok yerinde 16 sayfalık bir açıklama dağıtılıyor. Bildiriyi imzalayanlar ise ilginç bir biçimde **"bizimle alakası yoktur"** *diyorlar. Fakat,* **"provakasyon, oyun"** *diye karşı çıkma-*

Devamı sayfa 2'de

Hareketli günlere doğru...

dıkları, bağırıp çağırmadıkları ve dağıtımına devam ettikleri de ayrı bir gerçek. Hatta Tercüman gazetesinin kapatılmasına neden olan Nazlı Ilıcak'ın **"Her gece iki gündüz arasındadır"** *adlı makalesinin başlığı ve giriş cümleleri ile bu bildirinin giriş cümlelerinin de aynı olduğu biliniyor...*

Uzunca bir dönem bazan açığa çıkmadan, sessizce el altından, bazan belli biçimlerde açığa çıkan Cunta-sivil politikacılar çatışması, tarafların birbirlerini karşı karşıya almaları ile iyice netlik kazanıyor. Başta Demirel ve AP olmak üzere CHP'nin belli kesimleri, Cunta ile aralarındaki farkın her boyutta görülmesini, bilinmesini istiyorlar. Kendileri ile, Cunta ve onun partileri arasında önemli farklılıklar olduğunu, ve hatta kendi geçmişlerini unutturmak istercesine, Cuntanın hiçbir suçunun veya günahının sorumlusu olmadıklarını göstermeye çalışıyorlar. Toplumu denetim altında tutmak ve onu her alanda kontrol etmek ve denetlemek isteyen bir avuç kışla kafalı asker bozuntusu ile bütün bir halkın, şu veya bu şekilde çatışmaya gireceği varsayımı üzerine oturtulan bu politik tavır, önemli gelişmelerin bir ifadesi de sayılabilir.

Bugün gelinen noktada Demirel ve ekibinin, Türkiye toplumunun kendisini, kendi iradesi ve kontrolü dısında bir gücün yönetmesi ve denetlemesine duyduğu, fakat bir türlü açıkça ifade edemediği öfkesini ve nefretini örgütlemeye çalıştığı rahatça görülebiliyor. Ne zaman ve nasıl patlayacağı ve biçiminin ne olacağı bir yana, AP ve CHP çevreleri, bu patlamaya hazır güçlü dinamitin sermaye çevrelerinin egemenliklerini sarsmayacak biçimde zararsız hale getirilmesine çalışıyorlar. Askeri yönetimin, bütün bir halkı karşısına alan **"çılgınca"** *ve* **"ahmakça"** *tutumunun toplumda giderek ciddi huzursuzluklara yol açtığı biliniyor. Demirel ve ekibi biraz da Cuntanın bu tavırları nedeniyle* **"herhangi bir felaketi"** *engellemek ve* **"suyun başını tutmak"** *amacıyla ellerini çabuk tutmak istiyorlar anlaşılan...*

Taraflar arasında düğüm, ayın 20'sine doğru çözülecek. SODEP ve Doğru Yol'un seçimlere katılıp katılamayacakları belli olacak.

Generallerin, seçimlerden mutlak galip olarak çıkmak ve MDP'yi işbaşına getirmek istedikleri bilinmektedir. Bunun yolu da DYP'nin seçimlere katılmamasından geçmektedir. DYP'nin katıldığı koşullarda seçim sonuçlarının generallerimizin istedikleri gibi olmayacağı az çok görülebilmektedir. Fakat toplumun önemli bir kesimini temsil ettikleri bilinen SODEP ve DYP'nin seçimlere katılmaması ise, zaten **"şaibeli"** *olan "demokrasiye dönüş" (seçim) yutturmacalarını iyice açığa çıkaracaktır.*

Bugünkü koşullarda, Generallerimiz açısından 3 seçenek var. Bu seçeneklerden herbiri kendi içinde önemli açmazlar taşıyor. Herhangi bir seçeneğin gerçekleşmesi veya gerçekleşmemesi, gelinen noktada Cunta ile sivil güçler arasındaki karşı karşıya gelme pozisyonunu kısa sürede ortadan kaldırmayacaktır. Ve bu güçler Cuntaya karşı biçimi ve içeriği ne olursa olsun tavır almaya devam edeceklerdir.

a) SODEP ve DYP'nin ikisine de yolu açmak.
b) SODEP ve DYP'nin ikisine de yolu kapamak.
c) Sadece SODEP'e izin vermek.

Bu seçeneklerden birincisi en zayıf ihtimal. Her iki partiyi seçimlere katmamak yerine, seçimlerin meşruiyetini kurtarmak amacıyla da SODEP'e izin vermek ve karşı tarafı bölmek gibi **"ince"** *bir taktiğe de başvurabilir generallerimiz. Bu* **"ince"** *taktiği engellemek üzere köşe yazarlarımızın(!) da atağa kalktığı gözleniyor. Başta Nazlı Ilacak olmak üzere Tercüman gazetesi, Metin Toker, Teoman Erel biraz tatlı sert biçimde, generallerimizi çılgınlık yapmamak için uyarmaktalar. Sadece SODEP'in katılacağı seçimlerin ciddi bir* **"sol tehlike"** *anlamına geleceğini anlatmaya çalışanlar da var. Bu yazılara Cunta, Tercüman'ı kapatarak cevap verdi ve tavrının ne olacağını gösterdi.*

Tüm bu hesaplar generaller için fazla ince de olabilir. Ve kalın kafalarının kaldıramayacağı taktiklerle uğraşmak yerine çok kısa bir yolu da tercih edebilirler: Seçimleri erteleyebilirler.

Bugüne kadar, sadece, **"her söylediğini yapan"**, **"taviz vermez"** *tutumlarıyla yani, zorları ve zorbalıklarıyla ayakta kalan generaller için, içinde bulundukları açmazdan çıkmanın bir yolu da bu... Zaten aylar öncesinden* **"Eğer bölgemizde olağanüstü gelişmeler olursa seçimler yapılmayacaktır"** *denilmiş, gerekli zemin hazırlanmıştır. Bu nedenle İran-Irak savaşı bahanesiyle seçimlerin ertelenmesi çok şaşırtıcı olmamalıdır.*

✱

Başta Hürriyet ve Tercüman gazeteleri olmak üzere, hemen hemen tüm basın, kamuoyunu olası bir savaşa hazırlamaya çalışıyor. **"Sınırlarımızın güvenliği"** *ve* **"ekonomik çıkarlarımız açısından"** *savaşın ne kadar kaçınılmaz olduğu, bizleri* **"büyük tehlikeler"***'in beklediği anlatılmaktadır.*

Gerek generalleri gerek basınımızı heyecanlandıran şey Irak-İran savaşından çok Kürdistan'daki gelişmelerdir. İran ve Irak'ın savaş nedeniyle iyice zayıf duruma düşmeleri, Kürtlerin İran'la birlikte Irak'a saldırmaları ve bir Kürt devletinin (otonom veya bağımsız) oluşturulma ihtimalinin doğması, bölgedeki durumu gerginleştirmektedir.

Kürdistan'daki gelişmelerin, var olan devlet sınırlarını yeniden gündeme sokma ihtimalini doğurması ve bugüne kadar kurulmuş dengelerin sarsılması ihtimalini açığa çıkarması, ABD'yi ve batılı çevreleri (özellikle NATO'yu) telaşlandırmaktadır. Başta petrol kaynakları olmak üzere bölgede siyasal kontrolun kaybedilmesi anlamına da gelecek olan bu gelişmelere, Türkiye'nin dengeleri korumak amacıyla müdahele etmesi istenmektedir. (Ayrıca Çevik Kuvvetlerin Mısır'da sessizce manevralar yaptığını da burada eklemek gerekmektedir.) İran-Irak savaşının **"Pat"** *durumunu koruduğu ölçüde zayıf olan müdahele olasılığının Irak'ın yenilmesi halinde artacağını görmek gerekiyor. Bu gelişmelerde Türkiye'yi en çok endişelendiren şey ise, güçlenen Kürt hareketlerinin Türkiye'ye de sıç raması!..*

Yaz sıcaklarının ağır ağır sona ermeye başladığı bu günlerde, generallerimizi, çok fazla terleyecekleri pastırma yazı sıcakları bekliyor. Oldukça hareketli günlerin yaşanacağı önümüzdeki dönemde, paşalarımızı en çok neyin terleteceğini hep birlikte göreceğiz. Başta cezaevlerindeki direniş dalgası olmak üzere tüm bir toplum, ülkeyi askeri bir kışlaya çevirmek isteyen bir avuç asker bozuntusuna karşı ağır da olsa (sonuçları hemen alınamıyacak da olsa) bir tavır alışa doğru yönelmiş olacaktır. Bu yeni tavır kaçınılmaz biçimde, yeni seçenekleri, yeni çözümleri de beraberinde getirmektedir. Demirel'in, kitlelerdeki orduya, **"devlete"** *karşı başlayan sessiz hoşnutsuzluğu, sermaye sınıfı adına bir seçenek olarak örgütlemeye çalıştığını yukarıda ifade etmiştik. Başka bir çıkışın görülmediği bugünkü koşullarda, Demirel'in bu tavrına,* **"hiç değilse bir çözümdür"** *gözüyle bakanlar da az değildir.*

Türkiye toplumunun, işçisinin, köylüsünün, emekçi halkının taşıdığı büyük potansiyelin bilincinde olan sosyalistler, demokratlar, ilerici kesimler, bu gelişmeye seyirci kalamazlar. Geniş bir muhalefet hareketinin yeniden burjuva seçenekleri içinde boğulmasına göz yumulmamalıdır. Bugün Türkiye halklarının kendi alternatifinin, kendi seçeneğinin yaratılması bir görev olarak önümüzde durmaktadır.

SODEP

Partilerin 6 Kasım seçimlerine katılabilmeleri için kurucu üyelerini 25 Ağustos 1983'e kadar tamamlamaları gerekiyor. Bu gün yaklaştıkça siyasi hava kızışmaya başladı. Bir yanda SODEP ve DOĞRU YOL'un kurucu üyelerini tamamlayıp tamamlayamayacağı tartışılıyor. Öte yanda ise kurucu sayısını 30'a tamamlayabilen - MGK'nın onayından geçirebilen- üç partiden Milliyetçi Demokrasi Partisi ile Anavatan Partisi örgütlenme çabalarını hızla sürdürürken, Halkçı Parti epey geride kaldı. MDP ve ANAPARTİ seçimlere katılabilmek için gerekli olan 34 ilde örgütlenme barajını aşmış durumda. Bu partilerin önümüzdeki günlerde tüm il ve ilçelerde örgütlenmelerini zamamlamaları bekleniyor. Gazetemiz baskıya girdiği sırada DP ve ANAPARTİ 67 il merkezinde örgütlenmesini tamamlayabilmişti. HP ise örgütlenmede zorluklarla karşılaşıyor. Şu ana kadar ancak 11 ilde örgütlenmelerini tamamlayabildi.

Bu arada Çanakkale'de gözaltında tutulan politikacılar tarafından hazırlandığı ileri sürülen bir muhtiranın dış basında yayınlanması tam bir şok etkisi yarattı. Bu muhtıra avrupa basın ve yayın organlarında birinci sıraya çıktı. Muhtıra'da cuntanın demokrasiye geçiyoruz sözlerinin gerçek olmadığı söylenerek "Avrupa ülkeleri bu yönetime destek" olmakla suçlanıyor.

Demirel: Rahat durmuyor

Bu açıklama resmen doğrulanmadı ama yalanlanmadı da. Avrupa basın ve yayın organlarının bu olay karşısındaki, muhtırayı hemen benimseyici tavrı, cuntanın ipliğinin pazara çıktığının en bariz göstergesi oldu. Şu ana kadar gelen bilgiler muhtıranın Demirel, Çağlayangil, Baykal ve diğer gözetim altındaki politikacıların bilgisi dışında olmadığı izlenimini veriyor. BBC muhtıradaki imzaların Çanakkale'de güvenilir kaynaklardan alınan bilgilerle doğrulandığını söylerken, batılı diğer kaynaklar ise Batı Avrupa'ya ulaşan muhtıranın politikacıların adları anılmaksızın yayınlanabileceğini bildiriyorlar. Çanakkale'de bulunan politikacıların isimleri ise şöyle: Süleyman Demiral, Ali Naili Erdem, Ekrem Ceyhun, Sadettin Bilgiç, Nahit Menteşe, Yiğit Köker, İhsan Sabri Çağlayangil, Hüsamettin Cindoruk, Mehmet Gölhan, Sırrı Atalay, Metin Tüzün, Celal Doğan, Deniz Baykal, Ferhat Aslantaş, Süleyman Genç, Yüksel Çakmur. (Time gazetesinde çıkan haberin tam metnini yandaki sayfada yayınlıyoruz.)

Bütün bu son gelişmelerden Türkiye halklarının haberi yok. Basın ve yayın kuruluşlarının bu haberleri yayınlamaları yasak. Bu yasağın yankıları, Federal Almanya'ya, Köln'e kadar bile ulaşabildi. Köln radyosu Türkçe yayın bölümü sorumluları, bütün dünya haberleşme araçlarının verdiği haberi sansür etti.

BUGÜNE KADAR 15 PARTİ KURULDU

778 kurucudan 405'i veto edildi

Siyaset yasağının kalkmasından ve parti kurulmasının serbest bırakılmasından sonra çok sayıda parti siyaset sahnesine çıktı. Kurulan parti sayısı 15'i buldu. Bu partilerin adları şöyle: Ana Vatan, Bayrak, Bizim, Büyük Türkiye, Doğru Yol, Fazilet, Halkçı, Huzur, Milliyetçi Demokrasi, Cumhuriyetçi Muhafazakar, Refah, SODEP, Yeni Düzen, Yeni Doğuş ve Yüce Görev.

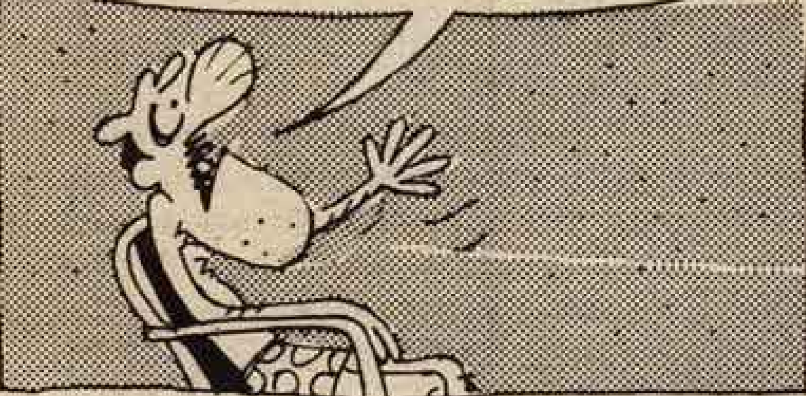
Bu partilerden Büyük Türkiye Partisi kapatılan ilk parti oldu. Bu parti MGK'nın kararıyla kapatıldı. Yüce Görev partisi, Türkiye Huzur Partisi, Bizim Parti ve Cumhuriyetçi Muhafazakar Parti hakkında ise kapatılma istemiyle Cumhuriyet Başsavcılığınca soruşturma açıldı. Bunlardan YGP hakkında açılan soruşturma tamamlandı. Bu partiyle ilgili davaya 25 Ağustos'ta başlanacak.

Bugüne kadar kurulan partilerin 778 kurucusundan 405'i veto edildi. Danışma Meclisinden en fazla üye alan parti ise 67 kişiyle MDP.

Partinin adı	Veto sayısı
Ana Vatan	7
Bayrak	–
Bizim	26
Büyük Türkiye	68
Doğru Yol	30
Fazilet	18
Halkçı	12
Huzur	27
Milliyetçi Demokrasi	3
Muhafazakar	26
Refah	29
SODEP	34
Yeni Düzen	10
Yeni Doğuş	53
Yüce Görev	62
	405

HÜSEYİN

UĞUR DURAK

IMPRESSUM

Herausgeber/Sahibi: ADA Verlags- und Handels GmbH.

Redaktionsanschrift/Yazışma adresi : ADA Verlag, Postfach 25 04 63, 5000 Köln 1

Verantwortlicher Redakteur/ Sorumlu Müdür: A. Danış. Bonner Str. 24, 5000 Köln 1

Telefon : (0221) 21 90 64
Telex : 8886601 ada d

Druck/Baskı:
Kon-Stahl-Stiftung KG,
5309 Meckenheim.
Erscheint monatlich/Aylık dergi

ÖDEMELER İÇİN

ADA Verlag
Postscheckamt Köln
Konto Nr. 321 568-508
BLZ: 370 100 50

Deutsche Bank Köln
Konto Nr. 330 25 51
BLZ: 370 700 60

ve DOĞRU YOL'a yol açılacak mı?

MDP ve ANAPARTİ 67 il merkezinde örgütlenmesini tamamladı. HP 11 ilde örgütlenebildi. SODEP ve DOĞRU YOL'un seçimlere katılıp katılmaması kararı MGK gündeminde. Demirel ise çabalarını sürdürüyor. Ecevit'ten ses seda yok. MHP'liler arasında bir birlik yok ama sağ partilere sızmalar yapıyorlar. MSP ise camiler ve kursan kurslarındaki örgütlenmesini sürdürüyor.

SODEP ve DOĞRU YOL SEÇİMLERE KATILABİLECEK Mİ?

MGK, partilerin seçimlere katılabilmeleri için, kurucu üyelerinin 24 Ağustos akşamına kadar onaylanmış olması gerektiğini açıkladı. Bu açıklama hemen gündeme SODEP ve DOĞRU YOL'un kurucu üyelerinin onaylanıp onaylanmayacağı, veto yoluyla bu partilerin seçimlere katılmasının engellenip engellenmeyeceği tartışmasını getirdi.

SODEP'in Kartay'ı

Tercüman Gazetesinde bir anlamda Demirel ve ekibinin sözcülüğünü üstlenen Nazlı Ilıcak ardı ardına yazdığı yazılarda bu konuyu ele aldı. Bu tartışmaya Milliyet'ten Metin Toker ve Teoman Erel'de, **"seçimlerden sonra rejim tehlikeye düşebilir"** diyerek katıldılar.

Bu tartışma Ankara politika kulislerinin baş konusu oldu. Bu arada gerek SODEP gerekse DOĞRU YOL örgütlenme çabalarına yeni bir hız verdi. Bu partiler Cumhuriyet başsavcılığı Sicil Bürosu'na yeni kurdukları örgütlerin dosyalarını göndermeye başladılar. Ama bu dosyalar, bu partilerin kurucu üyeleri tamamlanmadığı için savcılıkça incelemeye tutulmuyor, bekletiliyor. Bu iki partinin örgütlenme çabaları daha ziyade kamuoyu oluşturarak veto konusunda baskı yapmaya yönelik.

Ilıcak ile cunta arasındaki sürtüşme Ilıcak'ın 11 Ağustos tarihli Tercüman'da yayınlanan **"Her gece, iki gündüz arasındadır"** yazısıyla noktalandı. Bu yazı üzerine Tercüman'ın yayını süresiz olarak durduruldu.

Bu arada Demirel'de kulislere **"20 bin adamı olduğu, istediği kadar parti kurdurtabileceği"** haberini sızdırarak bu işte hala var olduğunu gösteriyordu. Ecevit'ten ise bir ses yok.

Kulislerde, ayrıca SODEP'teki vetolarla partinin yapısını bozarak, gericigöbekçi bir duruma getirilmesinin amaçlandığı da söyleniyor.

ONAY ALMIŞ KANATTA NELER OLUYOR

MDP, ANAPARTİ ve Ulusu üçgeni çevresinde sürdürülen kulisler zaman zaman yoğunlaşarak sürerken, Almanya'da çıkan Die Welt gazetesi'nin bir yayını ortalığı biraz karıştırdı. Adı geçen dergi **"MDP ile birleşilmesi için Özal ve ANAPARTİ'ye MGK üyelerince baskı yapıldığını, Özal'ın bu baskılar sürerse hapse girmek bahasına da olsa bunu açıklayacağını"** söylediğini yazdı. Bu haber daha sonra Özal tarafından yalanlandıysa da, **"yetkili"** çevrelerce böyle baskıların yapıldığı bir gerçek. Ama şimdilik birleşme pek mümkün görülmüyor. Özal buna karşı direniyor.

Onay almış kanatta ikinci bir tartışma konusu Ulusu ve Bakanları ile MDP arasındaki ilişkiler oldu. MDP Genel Merkez'inde Ulusu'nun **"ne zaman isterse gelebileceği"** söylenirken, onunla birlikte davranacak olan 10 bakanın durumu sorun yaratıyor. Ama ne MDP Genel Başkanı Sunalp'in, ne de diğer kurucu üyelerin -kendilerini şimdiden iktidar gördükleri şu günlerde ortak istemedikleri ortada.

MDP'lileri bir de Demirel korkusu sarmış durumda. Parti içindeki bütün eski AP'lilere kuşkuyla bakılıyor. **"İlk Kongrede parti Demirel'in eline geçer mi?"**, diye şimdiden tedbirler almaya çalışıyorlar. Yakın markaj uyguluyorlar.

Bu kanadın üçüncü partisi olan HP'nin durumu ise içler acısı. Şu ana kadar ancak 11 ilde örgütlenebilen bu partinin kaderi hemen hemen çizilmiş durumda. SODEP seçimlere katılırsa, hiç bir şansı yok. SODEP'in seçimlere katılamaması durumunda, HP seçimlere katılabilmesi için gerekli örgüt barajını aşabilir. Ama bu durumda bile sosyal demokrat kanatta ve solda kitle desteği bulması çok zor. Yaşar Aysev ve Reşit Ülker gibi gedikli politika cambazlarının HP'ye katılmaları da sonucu pek değiştirecek gibi görünmüyor. HP saflarında da SODEP'in seçime katılabilmesi halinde onunla birleşme eğilimi çok fazla.

YDP'DE BARAJI AŞTI

Yeni Düzen Partisi de 14 kurucu üyesinden 13'ünün MGK'ca onaylanmasıyla veto barajını aşan 4. parti oldu. Partisinin **"tamamen ruhlu kişilerden"** oluştuğunu bildiren Genel Başkan Ahmet Acar maddi açıdan **"sıfır"** durumda olduklarını söylüyor. Veto barajını aşabilen bu partinin örgütlenme barajını aşması şu anda mümkün değil.

Baskı haberleri "hayal mahsulü" mü?

MHP'LİLER NE YAPIYOR

Siyasi partilerin kurulması ile birlikte bunların 12 Eylül öncesi dönemin partileri ile ilgileri önemli bir tartışma konusu oldu. Herkes, yeni kurulan partilerden hangisinin eskisinin devamı oldugunu araştırmaya başladı. 12 Eylül öncesinin iki büyük partisinin bugünkü izleyicilerini saptamak zor olmadı. Ancak MHP ve MSP'lilerin bugün ne yaptıkları henüz tam açıklığa kavuşmuş değil.

"Fikirleri iktidarda, kendileri tutuklu" olan MHP'lilerin kendi aralarında birlik olamadıkları son günlerde iyice açığa çıktı. İzlenebildiği kadarıyla MHP'liler arasında tartışma konusu olan belli başlı eğilimler şunlar:

- Danışma Meclisi Üyesi Mehmet Pamak **"ülküdaşlarıyla"** birlikte kurduğu Cumhuriyetci Muhafazakar partisi'ni MHP'nin devamı olarak örgütleme amacında. Bu ekip, MHP'liliği ▶

MDP'nin Sunalp'i

Cuntacıların hali pürmelali

Veto edilen eski başkanlar: Politikaya devam

Partilerin MGK tarafından veto edilen başkanlarının tümü ve kurucu üyelerin büyük çoğunluğu **"politikaya devam"** diyorlar. Bu arada veto şaşkınlığını üzerinden atamayanlar da var. Yeni Düzen Partisi eski Genel Başkanı Vahap Esendağ bunlardan biri. Esendağ: **"Ben memleketime 25 yıl istihbarat subayı olarak hizmet ettim. NATO ve Milli Güvenlik belgesine sahiptim. Bu konuda dostlarım, tanıyanlarım bana 'ne oldu' diye soruyorlar. Ben de sayın Cumhurbaşkanı'na soracağım. Partimde bir nefer olarak hizmet edeceğim"** diyor. Cuntanın doğrudan onayını alan MDP ve HP'de veto edilen kurucular tümüyle kenara çekilmiş durumdalar. Özellikle MDP yetkilileri bunlar için **"aman uzak dursunlar"** tavrı içinde.

Diğer partilerdeki durum ise şöyle: **SODEP**'te eski Genel Başkan Erdal İnönü'nün milletvekili adayı olması kesin. İnönü parti çalışmalarına da katılıyor. **ANAPARTİ**'de de veto edilen kurucu üyeler parti içindeki çalışmalarını sürdürüyorlar. Eski Genel Başkan yardımcısı Adnan Kahveci **"vetodan sonra partisiyle ilişkisini sürdürdüğünü"** açıkladı. Parti merkezinde de vetoluların istedikleri takdirde milletvekili adayı olabilecekleri belirtiliyor. **DOĞRU YOL**'da ise veto edilen eski Genel Başkan Ahmet Nusret Tuna, parti çalışmalarını bir nefer olarak sürdürdüğünü belirterek şöyle diyor: **"Partiler şahıslar etrafında değil, fikirler etrafında toplanır, Benimsediğimiz fikir ve üslubun milyonlarca taraftarı vardır. Boşalan yerleri geride kalanlar kolayca doldurmaktadır. Doğru Yol Partisinin başından şahıs olarak bizler uzaklaştırıldık ama içerde kalan idealist arkadaşlarımız nöbeti devir alarak inandıkları Doğru Yol'da azimle yürümektedirler." Yeni DOĞUŞ Partisi** eski Genel Başkanı Zeyyat Kocaemmi ise, **"MGK veto hakkını kullanmıştır. Bize bir şey söylemek düşmez"** diyerek bundan sonra partiye üye olmayacağını açıkladı. **YÜCE GÖREV**'de de eski Genel Başkan Baha Vefa Karatay da Yeni Doğuş Partisi eski Genel Başkanı Zeyyat Kocaemmi gibi **"bize görev düşmez"** diye düşünüyor. **MUHAFAZAKAR Parti eski Genel Başkanı Mehmet Pamak** ise **"bir Türk milliyetçisi olarak"** hizmete devam edeceğini açıkladı. **FAZİLET** Partisinde de Alpaslan Demirli üyeliğinin devam ettiğini belirterek, partisinin alacağı kararlara uyacağını söyledi.

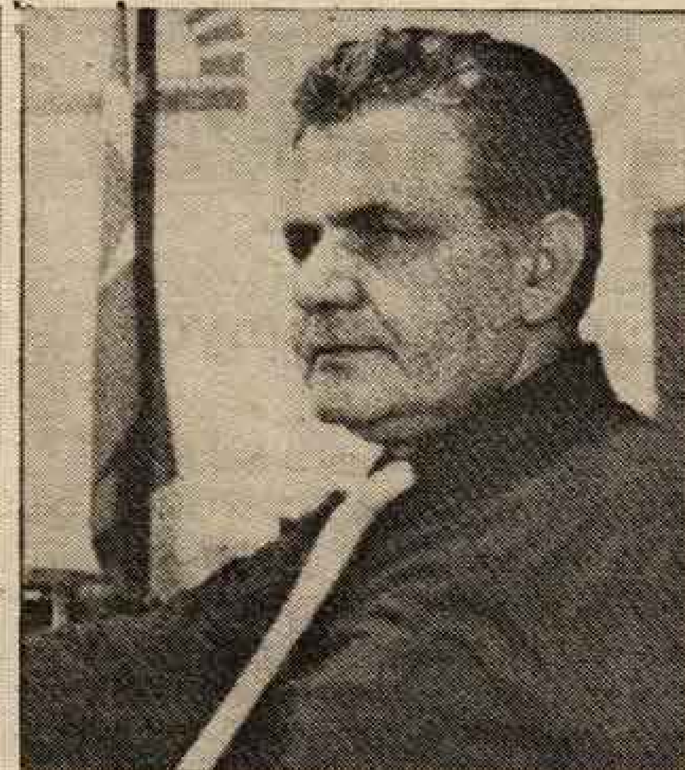
Politikacıların niyetleri bir yana, **"MGK, bir siyasi partide kurucu olmasını onaylamadığı kişilerin meclise girmesini onaylar mı?"** sorusuna daha cevap verilebilmiş değil. ●

İnönü: SODEP'in üyesiyim

Tuna: Doğru Yol'da devam

Esendağ: Pek şaşkın

İngiliz Time gazetesi

"Gözaltındaki liderler Türkiye'deki demokrasiyi sahte olarak niteliyor

Aralarında Demirel, Çağlayangil ve Baykal'ın da bulunduğu 16 eski politikacı tarafından bir muhtıra yayınlandığı haberi İngiltere'de çıkan Time gazetesinde yer aldı. Haberde muhtıranın içeriği de özetleniyor. Time'da yer alan bu haber aynen şöyle:

Bu sonbaharda Türkiye'de yapılacak olan seçimlere katılmaları yasaklanan sağcı ve solcu 16 eski politik lider, **"Seçimlerin bir sahtekarlı tablosu çizdiğini"** bildiren bir muhtırayı dışarıya çıkarttılar ve yayınladılar. Bu muhtıra Time tarafından ele geçirildi.

2 Haziran'dan beri Çanakkale boğazındaki eski bir radaristasyonunda gözaltında bulundurulan bu 16 kişi arasında eski başbakanlardan Süleyman Demirel'de bulunuyor.

Muhtırayı yayınlayan politikacılar, Avrupa uluslarını ve ABD'yi uyararak **"Türkiye'deki diktatörlük ile demokrasi arasındaki savaşta tarafsız kalmamalarını"** isteyerek **"Kenan Evren'in sunduğu diktatörlük rejimini desteklemeye devam eden batılı müttefikler, Türkiye'de demokrasiye dönüşün gecikmesinin de müttefiki değilmidirler?"** demektedirler.

Aralarında Demirel ve eski Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil inde bulunduğu bu politikacıların 9'u sağ görüşlü. Ortanın solunda olan diğer 7 politikacı araşinda ise eski Maliye bakanlarından, CHP milletvekili Deniz Baykal'da bulunmaktadır.

Bu politikacıların resmi durumları mahkumdan ziyade **"misafir"** *dir. Ve* **"Konuşmaları not etmek veya banda almamak"** *koşuluyla sadece akrabalarıyla görüşmelerine izin veriliyor.*

Muhtıra'da Sayın Demirel'in ihtiyatla desteklediği parti olan Büyük Türkiye Partisi'nin yasaklanmasına ve vetolara değinerek, Kasım ayında yapılacak seçimlerde **"Türkiye halkı Cunta tarafından seçilmiş olan adayları oylayacaktır"** *deniyor.* **"Bu, Türk ulusuna, Türk ordusuna ve ülkeye bir hakaret değilmidir? Türkiye bir Pakistan değildir"** *sözleriyle devam eden bildiride* **"Biz bir Ziya Ül Hak aramıyoruz. Türkiye, tarihi boyunca asla bir sömürge olmamıştır"** *deniliyor.*

"Türkiye bugün, ordunun iktidarı ele aldığı 12 Eylül 1980'den önceki krizden daha ağır bir krize itilmiştir." *iddiasında bulunan muhtıra sahipleri* **"Bu gidişin sonu faşizm veya komünizm olacaktır"** *kehanetinde bulunarak, Batılı ülkeleri* **"Evren'i elleri kızarıncaya kadar alkışladıkları"** *için eleştiriyorlar.*

Ayrıca muhtıra'da Türkiye ile Polonya ve Lech Wallesa'nın direnişi ile kendi demokrasi kavgaları karşılaştırılıyor.

Muhtıra, **"Türkiye'de özgür ve dürüst bir seçime yer olmayacaktır"** *sözleriyle bitiyor.* ●

yeni dönemde siyasal parti düzeyinde devam ettirmek ve MHP'lileri CMP etrafında örgütlemek çabasında. "**Bizim parti**"nin de benzer bir amaçla kurulduğu sanılıyor. Henüz kuruluşu tamamlanmayan bu parti, MSP tabanına ve kadrolarına da seslenmeye çalışıyor. (Ancak MSP'li kadroların büyük bir bölümü hala kendi çizgilerini korumakta ısrar ediyorlar ve yasal herhangi bir kuruluş oluşturmayıp, camiler ve kuran kursları etrafında varlıklarını devam ettirmeye çalışıyorlar.)

- Haftalık "**Yeni Düşünce**" dergisi etrafında örgütlenen bir grup MHP'li ise, kurulan partilerin hiçbirisini "**gerçek milliyetçi**" olarak görmüyor ve tüm sağ partilere eşit mesafede davranmaya özen gösteriyor. Bu grup, "**Türk milletinin er geç kendine layık kadrolara kavuşacağını**" belirtiyor.

"**Yeni Düşünce**" dergisi etrafında kümelenen MHP'liler arasında Büyük Türkiye Partisinin kuruluşu sırasında bir bölünme oldu. Eski Ordu Valisi Reşat Akkaya ile eski askeri savcılardan Baki Tuğ'un başını çektiği bir grup AP'lilerle birlikte bir parti kurulmasını önerdiler. Öneriyi doğru bulan bazı MHP'liler BTP saflarında yer aldı, Yeni Düşünce kadrosunun bir bölümü ise bugünkü çizgilerini savundular.

-Türkeş ve cezaevindeki bazı MHP' liler ise, avukatları Can Özbay aracılığıyla MDP Genel Başkanı Turgut Sunalp'le ilişki aradılar. Turgut Sunalp ile MHP avukatlarından Can Özbay arasında birkaç kez görüşme oldu. Bu görüşmelerin neleri içerdiği öğrenilememekle birlikte muhtemelen Türkeş'in serbest bırakılma karşısında destek verebileceğini belirttiği sanılıyor. Bu görüşmelerin hemen ardından Türkeş'in cezaevi hastanesi yerine Gülhane Askeri Tıp Akademisine kaldırılması ilginç bir gelişme olarak yorumlandı. Öte yandan bazı MHP'lilerin MDP'ni desteklediği belirtiliyor.

-MHP liler arasında tartışılan bir başka önerinin ise, tüm sağ partilerin içinde yer alıp uzun vadeli çalışma

Ana P'nin Özal'ı

yapma olduğu belirtiliyor. Tüm MHP' liler tarafından benimsenmese bile, birçok MHP'li kadronun MDP, DYP, vb. partiler içinde örgütlenmeye çalıştıkları biliniyor.

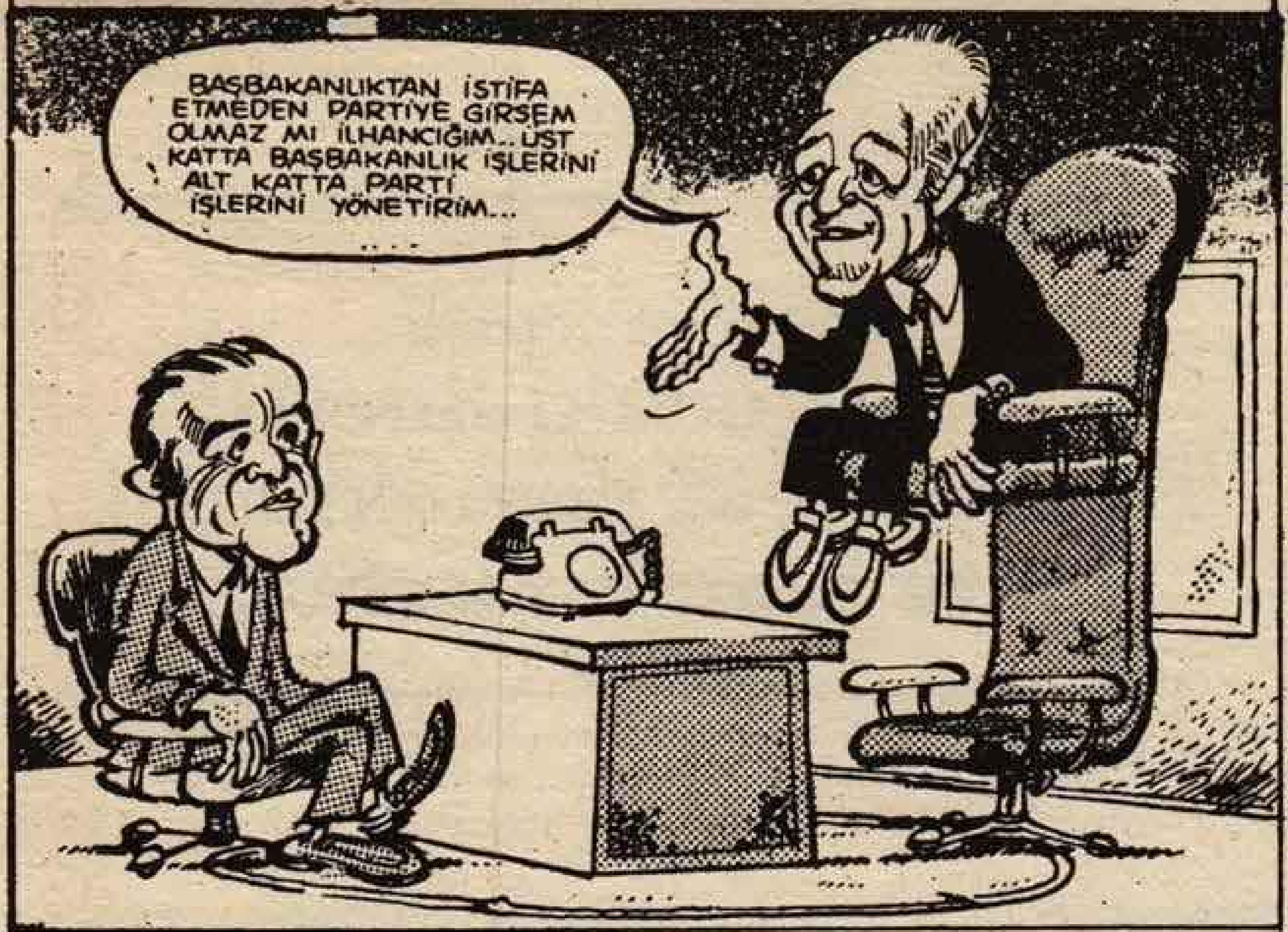
Bütün bunların yanısıra, bilinen bir başka gerçek de şu: Kadroları Cunta tarafından en çok özümsenen, kitlesi Cunta tarafından ilk kazanılan güçlerden birisi MHP oldu. Devlet aygıtındaki MHP'liler, Cuntanın doğrudan uzantısı oldular.

KARARLILIK

Cunta, düzenlediği askeri tatbikatlarına "**Kararlılık**" ismini veriyor. Bu onun politikadaki davranışlarına da uyuyor. Seçimlere giderken oluşabilecek her türlü muhalefeti ezmek için hiç bir baskıdan kaçınmıyor.

Ama muhalefet eden burjuva çevrelerde de başka bir "**kararlılık**" görünüyor. Cuntanın yaptıklarına boyun eğmek, direnmemek, ama onun istediklerini de ya istenen ölçüde yapmamak, ya da hiç yapmamak gibi. Bugüne kadar partileşme çalışmalarında hep bu eğilim görüldü: Bir parti kapatılıyor, herkes hiç bir şey olmamış gibi olayı hemen unutuyor, ama hemen yerine bir yeni parti değişik havada sürülüyor. Bu her konuda böyle. Vetolarda da aynı tavır gözleniyor. Bu tavrın böyle nereye adar gidebileceği belirsiz. ●

● Ulusu hem politikaya atılıp hem de 6 kasıma kadar Başbakan kalacakmış.

Antalya-Tekirova'da çıkan çatışmada bir devrimci öldürüldü

22 Temmuz Cuma günü Antalya'nın Tekirova ilçesinde Cuntanın güvenlik kuvvetleriyle bir grup devrimci arasında meydana gelen çatışmada Mustafa GÜLNAR adlı bir devrimci öldürüldü. **Muzaffer Koca (yada Kocayatak)** ve soyismi henüz öğrenilemeyen **İbrahim** adlı iki kişinin de yaralı olarak yakalandıkları öğrenildi. Çatısmada ölen ve yakalanan kişilerin yörede Devrimci Yol taraftarı olarak bilindikleri bildiriliyor.

İSTANBUL'DA OPERASYON

Seçimlere yaklaşırken devrimcilere yönelik operasyonlara da hız verildi. Geçtiğimiz ay içinde İstanbul'da MİT ve Siyasi polisin ortaklaşa sürdürdükleri bir dizi operasyonda 46 Devrimci Yol taraftarı yakalandı.

10 idam dosyası daha DM'ye geldi

10 kişi hakkında verilen idam cezalarının yerine getirilmesine ilişkin Başbakanlık tezkereleri Danışma Meclisi Adalet Komisyon'una sunuldu. İdam cezalarına ilişkin tezkereler Adalet Komisyonu'nda görüşüldükten sonra Danışma Meclisi Genel Kurulu'na geliyor.

HAklarında verilen idam kararları Danışma Meclisi'nde görüşülecek olanların isimleri şöyle:

Harun Kartal(Dev-Sol), **Tayfun Özkök**(Dev-Sol), **Baki Altun**(Dev-Sol), **Ahmet Fazıl**(Dev Sol) **Şener Yıldırım** (Dev-Sol), **Burhanettin Doğan**(Acil), **Haydar Yılmaz**(Acil), **Gürsel Bastaş** (Acil), **Sadettin Güven**(Dev-Sol) ve Ercüment Özdemir.

Savaşın eşiğinde Türkiye

Ebu CEMAL

✸ Savaşın bugün ulaştığı boyutta basında yer alan, petrol boru hattının tehlikeye düştüğü haberlerinin ardında Kürtlerin bölgede otonom veya bağımsız bir devlet kurması yatıyor.

✸ İran-Irak savaşı, özellikle Kürt hareketlerine ciddi olanaklar yaratıyor.

"**Sınırlarımızda kaygı verici gelişmeler**"

"**İran'da Kürtler özerklik ilan ettiklerini açıkladılar**" (5 Ağustos-Hürriyet)

"**Türkiye için tek çözüm, İran-Irak savaşının derhal durdurulması ve tarafların (35 aydan beri olduğu gibi) birbirlerinin azınlıkları üzerinde oynamaya başladıkları oyundan vazgeçmeleridir**" (7 Ağustos-Tercüman)

Türkiye gazeteleri buna benzer haberlerle dolu. Oldukça bilinçli bir çaba sezinleniyor. Ne zaman, nasıl gelişeceğibir yana, toplum bir savaşa hazırlanmak isteniyor. Haksız, gereksiz ve büyük devletlerin çıkarları doğrultusunda bir savaş hazırlığı bu...

Türkiye bir virajın eşiğinde. Aslında bu eşiğe şimdilerde değil, 12 Eylül darbesiyle girilmişti ve ağır ağır yol alınmaktadır. Bilindiği gibi ABD, uluslararası planda savaş kışkırtıcılığı yapıyor. Kendi egemenlik alanlarını genişletmek, enerji kaynaklarını güvence altına almak istiyor. Silahlanma ve savaş tehdidi ile dünya çapında kaybettiği ekonomik ve siyasi hegamonyasını yeniden kazanmak istiyor.

Orta Amerikadaki savaş hazırlıkları, Honduras-Nikaragua savaşı, bu planın bir parçası. ABD planlarının en önemli alanı Ordadoğu. İran'ı kaybettikten sonra azalan etki alanını genişletmek ve petrol kaynaklarını kontrol altına almak çabasını sürdürüyor. Bu sadece ABD'nin değil, NATO'nun da politikası. Aralarında belli farklar olmasına karşın Avrupa ve ABD Basra körfezi konusunda anlaşmış görünüyorlar. Basra körfezine olası bir müdahale konusunda atılan adımlar şunlar:

● ABD'nin kontrolünde acil müdahale birlikleri oluşturuldu.

● NATO kendi dışında kalan bu alana müdahale edilebileceği kararını aldı.

● ABD görev sahası Orta-Doğu, Afrika boynuzu ve Hint okyanusu olan yeni bir komutanlık kurdu. Suriye, İsrail ve Lübnan'ı görev sahası dışında bırakan bu komutanlık, "**petrol çıkarma ve sevkiyatının güvenliği ile yöredeki dost devletlerin güvenliğini**" sağlamakla görevli. Bu "**güvenliğin**" en fazla sarsıldığı alan ise İran-Irak-Türkiye üçgeni. Yani Kürdistan.

● ABD ile Türkiye arasında yeni bir savunma anlaşması daha imzalandı, ortak Savunma Konsey'i oluşturuldu.

● Van ve Diyarbakır havaalanlarında genişletme çalışmaları başladı. Kars ve Muş'ta yeni havaalanları yapılıyor.

● 2. Ordu Malatya'ya kaydırıldı.

Alınan önlemler daha da arttırılabilir. Ama görüleceği gibi Türkiye bu planın en önemli uygulayıcısı. Bütün bir toplumun ABD çıkarları doğrultusundaki bir savaş için "**ideolojik**" olarak da hazırlanması gerekiyor. Bu görevi Tercüman ve Hürriyet üstlenmiş durumda. Fakat sadece bunlar değil, Teoman Erel, Uğur Mumcu gibi solcu bilinen yazarlar da sınırlarımızdaki tehlikeler üzerine tefrikalar yazıyorlar!

SAVAŞIN BUGÜNKÜ BOYUTU VE TEHLİKE

Bu yazının hazırlandığı sırada savaş, Irak Kürdistan'ında İran'ın, orta cephede ise Irak'in üstünlüğü ile devam ediyordu. 35 ayı aşan ve artık sebebini tarafların bile hatırlayamadığı bu savaş, geldiği noktada bölgede güçler dengesini alt üst edebilecek bir yöne yönelme ihtimalini taşıyor.

Türkiye gazetelerinde tam bir panik gözleniyor. Büyük tehlikelerden söz ediliyor.

Tehlike ne? İran, Kerkük'ü işgal edecek ve Kerkük-Yumurtalık petrol boru hattı tehlikeye girecek, ekonomik durumumuz sarsılacak.

Bütün bunların çok gerçekçi olmadığı biliniyor. Çünkü Kerkük İran birliklerine 180 km. mesafede ve İran'ın ulaşma şansı yok. Buraları bombalama ihtimali ise, aynı şey kendi başına da geleceği için imkansız gibi.

Ayrıca ABD körfezden petrol dağıtımını engelleyecek bir girişime karşı derhal müdahalede bulunacağı açıkça söylendi. Zaten bir tek petrol geliri ile bu savaşı yürüten Irak ve İran'ın, böyle bir riski göze alamayacakları biliniyor. Altını çizmek gerekir. Asıl "**tehlike**" Kürtlerdir. Kürtlerin bölgede otonom veya bağımsız bir devlet kurmalarından korkulmaktadır.

Savaş bölgede boşluk yaratmaktadır. İran ve Irak, güçlerini kaybetmektedirler. Bu da İran ve Irak Kürdistanında Lübnan benzeri bir iktidar boşluğuna yol açmaktadır. Bölge sınırlarının yeniden ele alınması anlamına gelecek bu gelişmenin, Türkiye'yi fazlasıyla rahatsız edeceği ortadadır. Savaş haberiyle birlikte, Kürtlerin devlet kurdukları haberlerinin de verilmesi tesadüfi değildir.

Korku sadece Irak veya İran Kürdistanında Kürtlerin devlet kurma ihtimalinden kaynaklanmamaktadır. Türkiye'yi asıl endişelendiren konulardan bir diğeri de gelişmelerin Türkiye Kürdistanına da ··crası ihtimalidir. Mayıs operasy nu da bu amaca yönelik olarak yapılmıştır.

BÖLGEDE GÜÇLER VE OLASILIKLAR

Irak-İran savaşının özellikle Kürt hareketleri açısından, eğer iyi değerlendirilirse, ciddi olanaklar yarattığı görülebiliyor.

Fakat bugünkü bölünmüş ve çatışmalı durumları ile, bu konumdan yararlanamadıkarı bir gerçek. İran Kürdistanında güçlü olan Kasımlo'nun Irak'la, Irak Kürdistanında güçlü olan Mesud-İdris Barzani'nin İran'la birlikte oldukları biliniyor. Yine Irak Kürdistanında belli bir güce sahip olan Talabani, her iki ülkeye karşı mesafe koymaya çalışmakla birlikte, Kasımlo ile doğrudan işbirliği halinde.

Bugün bu örgütler, kendilerini destekleyen devletlerin yanında birbirleriyle savaşıyorlar. Bu, en büyük dezavantajları. Ve ancak bölge devletleri birbirleri ile savaştıklarında belli bir şansa sahip olabiliyorlar. Anlaşma halinde ise çok şey yapabilme şansları yok. Bölge devletlerinin hiçbirisinin Kürtlerin devlet kurmasından yana olmadıkları biliniyor. Bir Kürt devleti, İran-Irak-Türkiye sınırlarının yeniden çizilmesi anlamına gelir. Türkiye herhalde, şu sıra, Irak Kürtlerini destekleyen İran'a, bunun yaratacaği tehlikeyi hatırlatmakla meşgul. (Tercüman da tüm çabayı buna vermiş görünüyor.) Kürt hareketlerinin, bölge devletlerinin uzantıları konumunda hareket ettikleri sürece çok fazla şey elde edemeyeceklerini görmek gerekiyor. Aralarındaki sorunları çözüp, kendi bağımsızlıkları doğrultusunda ortak hareket edebilmeleri ise şimdilik olanaksız gibi.

İran-Irak savaşı ABD'nin de SSCB' nin de isteklerine rağmen sürüyor. ABD ile SSCB'nin dünya çapında anlaşabildikleri ender sorunlardan birisi de bu. Her iki ülkeyi böylesi bir tavra gerçek açık ki İran'ın tutumu. Uzlaşmaz ve katı tutumuyla tanınan Hümeyni aeeta iki büyük güce inat, üçüncü bir güç olarak devreye girmek istiyor. "**İslam devrimini yapmak**" biçiminde ifade edilebilecek bu tutum, ne ABD'nin, ne de SSCB'nin pek işine gelmiyor. Uzun bir dönem İran'ın anti-ABD tutumundan kendisi için yarar uman ve İran rejimini destekleyen Sovyetler, aradan geçen süre içinde bu politikasından vaszgeçti. Özellikle TUDEH'in (İran'daki Sovyet yanlısı parti) kapatılması, yöneticilerinin tutuklanması ve bir kısmının idam edilmesinden sonra İran'ı "**gerici**" olarak **niteledi. Bugün de Irak'a önemli ölçüde askeri malzeme sağlıyo r.**

ABD de açıktan Irak'ı destekler görünüyor. Yalnız son günlerde İran'ın silah ihtiyacını ABD'den sağladığı ve iki ülke arasında yakınlaşma olduğu dedikoduları da yoğunlaşmış durumda. Ticari kar esasına dayalı bir silah alışverişi olan bu durumu politik bir ilişki olarak değerlendirmenin şu anda bir anlamı yok.

Türkiye'nin bölgeye, özellikle Kürt hareketlerine karşı girişeceği bir müdahalenin, durumu oldukça gerginleştireceği ortada. Çünkü Kürdistan'da oluşması engellenmek isteniyorsa, Kerkük'e kadar ilerlenmek zorunda. Sınırlı bir operasyonun bir şey yapabilme şansı yok. Böylesi geniş çaplı bir operasyon ise savaşı bambaşka bir boyuta sıçratacaktır. Bu noktada tarafların politikalarında belli farklılıklar gözlenebilir. Ve savaş İran-Irak savaşı olmaktan çıkıp, doğrudan büyük devletlerin egemenlik alanı savaşına dönüşebilir. Şimdilik hiçbir büyük güç tarafından denetlenemez konumuyla savaşın sunduğu olanakları kullanmaya çalışan Kürt hareketleri, bu avantajlı konumlarını kaybedebilirler.

Bölgede tüm devlet politikalarından uzak halkların bağımsızlığı ve dayanışmasını temel alan bir politikanın yürütülmesinin bugün bile zor olduğu gözleniyor. Savaşın kızışması ve tarafların artması halinde ise böylesi bir politika olanaksız hale gelebilir.

Bu nedenle, halkların çıkarları ve ihtiyaçları yerine büyük devletlerin veya bölge devletlerinin çıkarlaını öne alan eğilimler güç kazanabilecektir. Özellikle aşırı pragmatist, faydacı yaklaşımlarıyla, politik önderliklerinin nitelikleriyle Kürt örgütleri bu tehlikeye açık gibi görünüyorlar...

Görev, olanaksız olanı olanaklıya çevirmekten, halkların birliğini ve kardeşliğini devlet çıkarlarına karşı savunmaktan geçiyor. Bunun için ise gerçekten onurlu ve bağımsızlıkçı bir politika şart.

Türkiye'nin olası bir müdahalesi ile oldukça karmaşık hal alacak tüm bu gelişmeler çok dikkatli gözlenmek zorundadır. ●

Seçimlere doğru Türkiye...

Toplum 6 Kasım'a nasıl programlanıyor?

✱ *Bütün toplum korku ve huzursuzluk içine sürükleniyor. Bir yanda "casus" hikayeleri, diğer yanda operasyonlar ve aramalar halkı baskı altına almaya yönelik.*

Olağanüstü bir gelişme olmazsa 6 Kasım'da Türkiye'de genel Seçimler yapılacak. Seçim hazırlıkları başladı bile. Ancak bu hazırlıkların niteliği bambaşka. Seçime asıl hazırlanan **"demokrasinin vazgeçilmez unsurları"**partiler değil, Cunta. Partiler bürokratik hazırlıklarla uğraşıyorlar.

Generaller ise toplumu şimdiden seçim atmosferine hazırlamaya ve Kamuoyunu tek bir yönde oluşturmaya çalışıyorlar.

Bir bakıma bu, seçim değil, savaş hazırlığı. bu hazırlık 6 Kasım günü için programlanıyor.

Askeri-Faşist Rejimin seçim hazırlıkları çok yönlü. Toplumun tüm kesimlerini kapsamına alan bu hazırlığın ana eksenini baskı ve terör oluşturuyor.

Baskı korkunç yoğunlaşmış durumda. Her alanı etkisi altına alan bir sosyal-histeri yaşanıyor. Devlet aygıtında yönetici ya da memur kadrolar hallaç pamuğu gibi savruluyor! Memur görevliler, yeni sınavlardan, MİT dosyalarından geçirilerek eleniyorlar.

Devlet dairelerinde, okullarda, işyerlerinde, mahalle ve köylerde, **"teröristler ve casuslar"** aranıyor.

Bu **"Casusluk"**modası da yeni çıktı. **"Aramızda casuslar var!"** sözü gazetelerde yer alır almaz, herkes bir başkasından kuşkulanmaya başlıyor. Eskiden Doğu Blok ülkelerinden gelenlere **"casus"**gözüyle bakılırdı, şimdi **"Batı"**dan gelenlere' de aynı gözle bakılıyor.

Kendisine hiç güveni kalmayan, devlet aygıtlarındaki kendi yandaşlarından bile kuşku duymaya başlayan Cunta, bütün toplumu bir kuşku ve korku içine alıp 6 Kasım muharebesini kazanmak istiyor.

Askeri-Faşist Rejimin, kamuoyunu 6 Kasım'a hazırlarken, kullandığı bir başka yöntem de toplumu terörize etmek...

Türk lirasının hergün devalüe edilmesine paralel olarak operasyonlar da süreklileşti. Önceleri sadece devrimci, ilerici güçlere yönelen özel operasyonlar, bugünlerde sıradan yurttaşları da hedefliyor. Bir süredir büyük kentlerde, gece aramaları, yol kesmeler başladı. Geçenlerde İstanbul'da bir gece baskınında İstanbul'un geniş bir kesimi ablukaya alındı ve her yer didik didik arandı. Kuşkulu görülen 250 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanların arasında, hayat kadınından, hırsıza, yasak kitap bulundurandan adi suçluya kadar her çeşitten insan bulunuyor.

Bir yıldır ortalıkta görünmeyen inzibat ve askeri devriyeler yeniden sokaklarda dolaşmaya başladılar. Asker- polis- muhbir ağı her yerde hissedilir bir şekilde çalışmaya başladı.

Kitleler gelişigüzel ve çoğu zaman ani biçimde başlayan operasyonlar, ev baskınları, aramalar ve yol kesmeler nedeniyle sürekli gözaltında. Herkes, gözetlendiğini ve izlendiğini sanıyor. Bu ise büyük bir huzursuzluğa yol açıyor. Toplumu terörize etmek, huzursuz kılmak için önümüzdeki aylarda peşpeşe idam uygulamaları ve cezaevlerinde toplu katliamlar gündeme gelebilir. Cuntanın bu yöntemi kullanacağına kesin gözüyle bakılıyor.

12 Eylül'ü izleyen aylarda toplumu huzura kavuşturduğu sanılan operasyonlar, bugün önemli bir huzursuzluk kaynağı oluşturuyor. Huzur motifini toplumsal destek için önemli bir etken olarak kullanan cunta, şimdi kitleleri bizzat kendisi huzursuz etmek suretiyle toplumu bir huzur arayışına yönlendirmeye, çalışmaktadır. Aranan huzura MDP'nin iktidar olmasıyla kavuşulacağı sanısı tüm topluma egemen kılınmaya çalışılmaktadır.

Toplumun 6 Kasım Seçimlerine programlanmasının bir başka boyutu da, politik kadrolarda ve Kitlelerde yaratılan çaresizlik ve kendilerine güvensizlik. Aile fertlerinden herhangibirisinin ideolojik ve siyasi nedenlerle fişlenmesi durumunda tüm ailenin suçlu ilan edildiği ve içerde tutuklu kardeşi olan birisinin savcılıktan iyi hal kağıdı alamadığı ya da devlet memuru olamadığı bir ülkede, insanların nasıl bir psikoloji içinde oldukları kolaylıkla kestirilebilir. Bu ve benzeri yöntemlerle kişiliksiz, kendine güvensiz ve ne yapacağını bilemeyen bir duruma düşürülmek istenen insanlarımız ve toplumumuz, siyasetle uğraşmayı ateşten bir gömlek olarak görmektedir. Bu durum, hangi eğilimde olursa olsun, insanları siyasal faaliyetten uzaklaşmaya, ülke sorunlarına ilgisizleşmeye yöneltmektedir.

Bu durumda olanların kurulu bir saat gibi 6 Kasım sabahı MDP'ye oy vereceğini sananların yanılıp yanılmadığını zaman gösterecek.

Fatsa'ya giden heyet üyesi Roper Winterhalter

"Fatsa halkı acıyı bal eylemiş"

25 Haziranda Fatsa, Ankara ve Amasya'da bir dizi incelemeler yapan, heyetin üyelerinden Fransa Lutterbach Belediye başkanı ve **"Halkın Seçimiyle Yönetime Getirilenler Ulusal Federasyonu Başkanı"** Roger Winterhalterle görüştük.

Roger Winterhalter gezinin **"Avrupa İlticacıları ve Göçmenleri Koruma Komitesi"** tarafından düzenlendiğini ve 232 delegenin onayıyla Türkiye'ye gönderildiklerini söyliyerek sorularımızı şöyle yanıtladı.

Demokrat Türkiye: Türkiye izlenimlerinizi TV, Radyo ve kapalı salon toplantılarıyla açıkladınız. Özellikle Fatsa izlenimlerinizi bize anlatırmısınız.

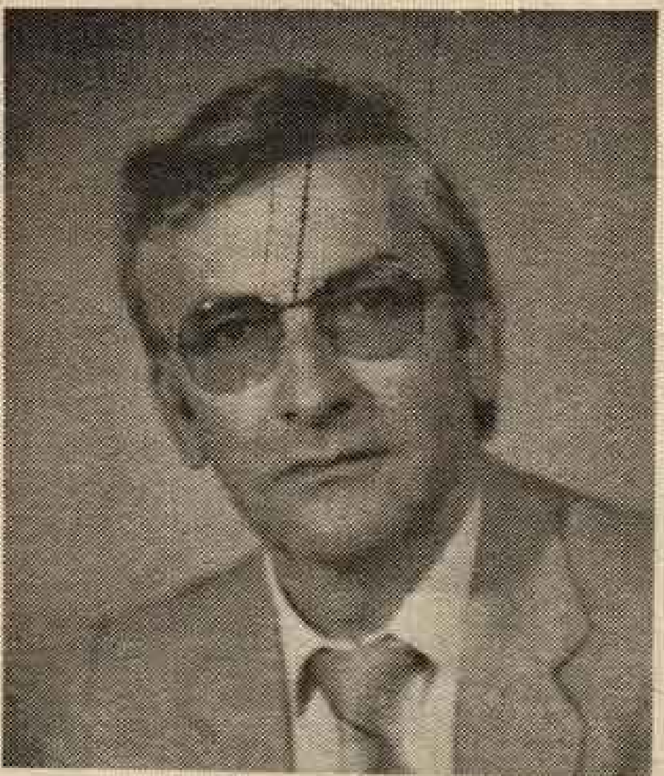
Roger Winterhalter: Doğruyu söylemek gerekirse Fatsa halkı bizi çok candan, içtenlikle karşıladı. Biz Avrupalıların Fatsalılar'dan öğreneceği çok şey olduğunu orada gördüm, yaşadım. Çevremizdeki insanlar kapılarının bizlere açık olduğunu birlikte yemek yemenin, çay içmenin, geceyi birlikte geçirmenin onları nasıl onurlandıracağını içtenlikle ifade edip, birbirleriyle yarışırcasına bize sigara ikram ediyorlardı. Bu insanların bakışlarında gördüğüm sevecenlik ve umut'u nasıl unutabilirim. Bunu açık yüreklilikle her yerde anlatacağım. Bizde bir yabancıyı böylesine içtenlikle karşılamak ve ağırlamak gibi özellikleri bulmak olanaksız. Fatsalılar bize bunu öğretti.

Yönetimi elinde tutanlarla görüşmemize gelince: Onların yüzlerinde buradaki devrimci mücadeleyi bastırmış olmanın çirkinliğini görüyorduk. Çok neşeliydiler. Konuşmamız sırasında bir polis yetkilisi aynen şöyle söyledi: **"Fikri Sönmez'in sonu geldi, şimdi zindanda daha sonra da asılacak!"** Bu sözler bizi şaşırtmadı. Halk ve halkı adına konuşanların susturulması bunları böyle pervasızca konuşmaya itiyordu. Var olan bütün partiler kapatılmıştı, sadece tek bir parti kalmıştı: Faşist Cunta Partisi.

Yetkililerin ağzından "Fikri Sönmez'in sonu geldi, şimdi zındanda, daha sonrada asılacak!" sözleri eksilmiyor.

Demokrat Türkiye: Sizin Türkiye'yi ziyaretinizden bir kaç ay önce ülkede siyasi faaliyetlerin serbest bırakıldığı ve isteyen herkesin politika yapabileceği açıklandı. Siz bu siyasi özgürlük olgusunu Türkiye'de pratikte görebildiniz mi?

Roger Winterhalter: Bu soruya olumlu yanıt vermek olanaksız. Türkiye'de halk için siyasi özgürlükten sözetmek olanaksız. Ben pratikte böyle bir şeyle karşılaşmadım. Türkiyedeki Cunta sadece kendisi gibi düşünenlere politika yaptırıyor. Türkiyedeki Cuntanın özü faşizmdir. Faşizmde ise özgür düşünceye yer yoktur. Kenan Evren her gece televizyonda faşist ideolojisini halka kabul ettirmeye çalışıyor. Bu bile sorunuza başlı başına bir yanıt olabilir.

Lütterbach Belediye Başkanı: Roper Winterhalter

Demokrat Türkiye: Tutuklu ve mahkumlarla veya yakınlarıyla görüşebildiniz mi?

Roger Winterhalter: Tutuklularla görüşmek amacıyla büyük çaba harçadık. Ama cunta yetkilileri bunu her seferinde reddettiler. Mahkemesi devam eden tutuksuz sanıklarla kısa görüşmelerimiz oldu. Bunlardan biri **"tekrar ifadeye çağrılmaktan çok korktuğunu, zira bunun ifade değil işkence olacağını çok iyi bildiğini, bir kez daha oraya gitmek yerine intihar etmeyi düşündüğünü"** söyledi.

Bircoğu ise şunları söylüyordu: **"İşkenceden sonra gözlerimiz bağlı olarak ifadelerimizi imzaladık."** Bunlar bize anlatılanlar dı. Bizim sivil polis takibinde oluşumuz insanlarla görüşmemizi engelliyordu.

Demokrat Türkiye: Türkiye'deki izlenimlerinizden sonra Türkiye'deki Faşist uygulamalara karşı Dünya demokratik kamuoyuna ne önerileriniz olabilir?

Roger Winterhalter: Burada herkese görev düşüyor. Ben önce kendi yapacaklarımdan başlayayım. Türkiye izlenimlerimi Avrupa'da bulunan Demokratik kuruluşlara, komitelere ve Devlet başkanlarına kadar ulaştıracağım. Ve bu kuruluşları harekete geçirmeye çalışacağım. Türkiye Hükümeti'nin idamları kaldırması, tutuklu ve hükümlülerin İnsanca yaşam koşullarının sağlanması çabalarımı sürdüreceğim.

Bunun dışında seçimlerin Türkiye 'ye demokrasiyi getireceğini sanmıyorum. Türkiye Devrimini Türkiyeliler yapacaktır. Türkiye solunu tam olarak tanımıyorum. Benim gördüğüm kadarıyla Türkiye halkı devrime yatkın, potansiyel var, fakat onu işlemek gerek. Halkın cuntayı istemediğini kesinlikle söyleyebilirim.

Parti disiplini ideolojik etkinliğe dayanır

Demir ÖZLÜ

Türkiye solunun bir bölümünde -bir varoluş niteliğiymiş gibi- bitmez tükenmez bir **"polemik"** tutkusu başgöstermiştir. Sayısı pek çok olan gurup, dün-ne yazık ki- kelimeler üzerinde duran, skolastik tartışmalara sürüklenmişse, bugün de kendi toplumu ve halk katmanları arasında canlı, gelişen bir organizma haline dönüşememiş olmasının itkisiyle, gene aynı türden polemikleri sürdürüyor gibidir. Bu durum bizim konumuzun dışındadır. Bizi ilgilendiren, sadece bu olgunun bir işe yaramayacağını söylemektir. Çünkü bu türden bir tutku, gerçeğin araştırılmasını, Türkiye'nin yapısının ve tarihsel konumunun kavranması konusunda -marksizme dayanan yaratıcı tezler- getirilmesini ve ideolojinin derinleştirilmesini önlemektedir. Öne sürülen her düşünceye, kendi dar dünyası içinde bilinen **"yaftalar"** yapıştıran, ardından da dünya sol hareketlerinin tarihsel kritik anlarında, -başka başka koşullar altında-, kullandığı bazı eleştirel sıfatları birer **"aşağılayıcı söz"** gibi sıralayan yayın organları vardır. (Sanki bazı yazarların amacı, başkalarının Lenin'in tezlerini ya da III.Enternasyonal'in kararlarını ne kadar az bildiklerini ispatlamaktır.) Bu olgunun yanında, sosyalizmin çeşitli teorik yapıtlarını, dahası insanlığın tarihsel büyük kültür mirasının yapıtlarını derinlemesine okumak yerine, bu polemikleri okuyarak, düşünme gereksinimini doyurmaya çalışan bir okuyucu tipi de ortaya çıkmıştır. Oysa Türkiye sosyalist hareketinin birbirinden öğreneceği şeyler yanında, dünya sosyalist pratiğinden ve marksçı düşünürlerden öğreneceği daha çok şey vardır. İnsanlığın geçmiş kültürel mirasından da... Burjuva kültür yapıtları da dahildir bu mirasa.

Biz, Türkiye sosyalizminin yaratılması açısından yararına inanmadığımız için bu tipten polemiklere hiçbir süre girmeyeceğiz. Fakat düşüncelerimizi açıklamaya devam edeceğiz.

•

Türkiye solu, başka koşulları yerine getirmek yanında, marksçı düşüncenin tek partisine de sahip olmak zorundadır. Bunun dışında Türkiye sosyalist hareketinin siyasal başarıya ulaşmasına olanak yoktur. Marksçı düşüncenin partisine sahip olmanın yolu da, elbette çeşitli gurupların ilkesiz olarak biraraya getirilmesinden geçmemektedir. Böyle düşünmek sadece bir mekanik düşünme biçimidir. Tersine, bugünkü **"düşünce"** bolluğunun temelinde, marksçı düşüncenin Türkiye koşullarına yaratıcı bir biçimde uygulanmamış olması; kuramsal yetersizlik, kişiliksizlik, öykünmecilik, ezbercilik ve klişeciliğin de olduğu düşünülmelidir. Şu yada bu ölçüde, sosyalizmin -ister iktidarda, ister muhalefette olsun- başarılı olduğu ülkelerde, marksizmin bu ülkelere yaratıcı bir biçimde uygulanmış olması olgusu yatmaktadır. Marksçı kuramın, ülkenin tarihsel yapısına uygulanması, bizzat tarihsel materyalizmin gereğidir. Marksçı yöntem, bir boyutuyla bizi günümüzdeki yapısal, siyasal, ideolojik çözümlemelere götürüyorsa, başka bir boyutuyla da tarihsel çözümlemelere götürür. Tarihsel materyalist yorumlar olmadan doğru politik tezler oluşturulamaz. Tarihsel materyalist yöntem, nasıl durmadan çeşitli bilimlerin gelişmesi yoluyla, genişleyerek insanlık tarihine uygulanıyorsa, Türkiye tarihine de uygulanmalıdır.

Türkiye marksizmi, **"parti içi"** demokrasiye dayanmak zorundadır. Sosyalizm, emir kullarının düşünce biçimi değil, kişilikli ve düşünen insanların ideolojisidir. Bir marksçı partinin iç disiplinini sağlayan, **"askeri tipte, ruhsuz, mutlak itaate dayanan"** bir disiplin değil, ideolojiye dayanan bir disiplindir. Parti disiplini gücünü ideolijinin yaratılmasından alır ve ideoloji belirginleştikçe, yani ülkenin tarihsel ve güncel yapısını çözümleyip siyasal tezler yarattıkça, o siyasal tezler de politik etkinliğin gereksinmelere karşılık verdikçe parti disiplininin temeli haline gelir. Yani **"disiplin"** varlık nedenini **haklı ve geçerli olan düşünceden** almalıdır, doğmaladan ya da yarı **"insanüstü"** fetişizmlerden değil.

* Demokrat Türkiye'nin geçen ay yayınlanan sayısındaki, **"Bazı Eleştirel GÖrüşler"** adlı yazımda bazı yanlışlar ve satır düşmeleri olmuştur. Onları düzeltmek zorundayım.

Sayfa 5'deki metnin 2.no.altındaki bölümün ikinci ve üçüncü paragrafları eksik dizilmiştir. O paragrafların tamamı şöyledir:

"Sosyalist kurama dayanmak isteyen partide, aydınlarla işçiler, yönetim organlarına seçilmeleri açısından da olsa, birbirlerinden ayrılmazlar. Bu marksist kuramın yapısına aykırı düştüğü gibi, Lenin'ci parti kuramına da büsbütün ters düşen bir oluşumu simgeliyordu. Çünkü lenin'ci parti kuramına göre, öncüler, hangi sınıftan gelmiş olurlarsa olsunlar, birirlerinden ayrılmazlar, bir öncü çekirdek oluştururlar. İşçi sınıfına bilinç "dışardan", yani bu öncü çekirdekten gelir. Ne yazık ki TİP, daha o dönemden başlayarak Lenin'ci parti kuramından uzaklaşıyor, böylece de ittifakların marksçı kuramın canlı oluşumu üzerine değil, bir takım oportinteler, uzlaşmalar üzerine kurmaya başlıyordu. Sonra da o uzlaşmalardan partiye bir fayda gelmeyecekti.

İlk Büyük Kongre'den başlayan bu ağır kuramsal yanlışlık, partinin sonraki belirleyicisi olmuştur. Parti, bu yanlışın üzerini örtebilmek için önce "Nasırlı Eller Meclise" demagojik sloganında belirlenen ağır bir popülizme, ardından da parti içi tartışma özgürlüğünü engelleyen, sadece yönetimdeki yerlerini korumaya yarayan, bitmez tükenmez bir tasfiyecilik sürükleniyordu. Şaşılacak bir durumdur ki, Türkiye'nin ilk legal ve en büyük sosyalist partisi olan TİP'de bu tasfiyecilik hastalığı 12 Eylül 1980'e kadar sürmüştür. Böylece TİP -ne yazık ki- 1960-71 döneminde, Türkiye'de marksist partinin oluşturulması fırsatını gerektiği gibi değerlendiremeyen ve kendi kendini yalnızlaştıran bir siyasal kuruluş oldu. Demokratik merkeziyetçilik elbette parti yönetiminin kararlaştırdığı tezlere, bütün örgütün eleştirisiz boyun eğmesi değildir; demokratik merkeziyetçilik, tersine, parti içi, marksizme yaslanan tartışma özgürlüğünün varlığıdır; örgütün alt basamaklarında oluşturulan tezlerin de parti merkezine ulaşabilmesi, doğruysa kabul edilip parti politikası olabilmesidir."

* Metnin 16.sayfadaki bölümünde **"monopol"** sözcükleri, **"metropol"** olacaktır. Düzeltir, özür dilerim.(D.Ö.)

NEDEN SUSUYORLAR?

Doğan ÖZGÜDEN

BUGÜN yurdumuzda egemen bulunan faşist yönetime karşı sonuç alıcı mücadelenin verileceği yer, kuşkusuz, Türkiye toprakları... Böyle bir mücadelenin başarısı için nesnel koşullar giderek daha hızla oluşuyor. Dışa bağımlı kapitalizmin kıskacındaki egemen sınıflar, üç yıldır süngü zoruyla baskı altında tuttukları emekçi kitlelerin tepkilerini yatıştırabilmek, bu tepkileri kendi dayattıkları yapılar çerçevesinde "ehlileştirebilmek" için, önümüzdeki ay açılacak olan seçim kampanyasında, kukla "legal" partiler eliyle, akla hayale gelmedik "atraksiyon"lara başvuracaklar... Ancak, hangisi iktidara gelirse gelsin, sistem öylesine kurulmuştur ki, 12 Eylül yetiştirmesi politikacılar göbek bağları gereği IMF'nin dayattığı ekonomik önlemleri uygulamakla yükümlü olacaklar... Öyle olduğu için de, işçi ücretleri, memur maaşları ve ürün taban fiyatları konusunda seçim kampanyasında bol keseden verilecek vaadleri gelecek beş yıllık "parlamenter" yönetim döneminde yerine getirmeleri mümkün değil...

Buna, temel hak ve özgürlükler konusunda her bireyin kendi yaşamında doğrudan hissettiği sınırlamalar da eklenirse, gelecek beş yılın, egemen sınıfların "legal" sistemi ile emekçi kitleleri istemleri arasındaki çelişkilerin daha da şiddetlendiği, Türkiye'de köklü değişimlerin nesnel koşullarının iyiden iyiye oluştuğu bir dönem olacağı muhakkak...

BÖYLESİ bir dönemde, anti-faşist mücadelemizin öznel koşullarını Türkiye sol'u yerine getirebilecek mi, bu mücadeleyi başarıya götürebilecek etkin bir örgütlenmeyi gerçekleştirebilecek, sol kadroları ve genelinde düzenle çelişkideki kitleleri durumun gerektirdiği çeşitli mücadele biçimlerine hazırlayabilecek mi?

Geçen sayıda da belirtmiştik. Türkiye topraklarında faşist yönetime karşı sonuç alıcı mücadele, soldaki bölük pörçük partilerle gerçekleştirilemez. Herşeyden önce aynı ideolojik ve politik görüşleri paylaşan partilerin ve grupların kendi aralarındaki birlik süreçlerini hızla gelişitirmeleri gerekiyor. Özellikle 12 Eylül Darbesi'nden sonra tüm analizleriyle, politik açıklamalarıyla, çalışma yöntemleriyle birbirine yaklaşan, aynı şablondan çıkmış gibi aynı şeyleri söyleyen, hatta başka partiler içinde fiilen erimiş olan bir takım grupların 12 Eylül öncesinden kalma örgüt isimlerini kullanarak "öncü örgüt" gösterilerine devam etmeleri, devrimci kadrolarda kafa karışıklığı yaratan, öznel koşulların oluşmasını geciktiren önemli bir engeldir. Bu bakımdan, aynı ideolojik ve politik görüşleri paylaşan, aynı şeyleri söyleyen parti ve grupların kendi aralarındaki birlik süreçlerini bir an önce tamamlamaları gerekiyor.

FAŞİZME karşı mücadelede başarının çabuklaştırılması, aynı zamanda uluslararası planda sağlanacak desteklere de bağlı. Mevcut yönetim, askeri ve parlamenter biçimiyle, uluslararası ilişkiler alanında ne derece yalıtlanabilirse, dış desteklerinden ne denli yoksun edilebilirse, buna karşılık Türkiye demokrasi hareketine sağlanan dış destekler ne denli artırılabilirse, Türkiye topraklarındaki sonuç alıcı mücadele de o denli güç kazanır, demokratik halk iktidarının oluşması o denli yakınlaşır.

Bu bakımdan, Türkiye demokrasi hareketinin yurt dışındaki elemanlarının, önemli önemsiz demeden, tüm uluslararası alanlarda aktif bir bilgilendirme ve destek sağlama çalışması içinde bulunması, önde gelen görevlerden biridir.

Uluslararası mücadele alanlarından birisi de, kuşkusuz, dünya barış hareketi... Silahlanma yarışının yerkürenizi nükleer bir felakete sürüklediği bir dönemde değişik ideolojik ve siyasal görüşlerden, milyonlarca insan, ülkeler çapında, kıtalar çapında, dünya çapında bir asgari müşterekte birleşmektedir: Atom füzelerine hayır!

Böyle bir harekette, Türkiyeli devrimciler ve demokratlar, hem dünyanın nükleer bir felakete sürüklenmesini engellemeye katkıda bulunmak, hem de Türkiye halklarının anti-emperyalist, anti-faşist, anti-şovenist mücadelesinin sesini bütün dünyaya duyurabilmek için, aktif olarak yer almak zorundadır.

SON olarak 21-26 Haziran 1983 tarihlerinde, Prag'da yapılan "Nükleer Savaşa Karşı Dünya Barış Kongresi"ne, Türkiye adına da sayıca hayli kabarık bir delegasyon katılmıştır.

Ancak, *Demokrat Türkiye*'nin geçen sayısında yayınlanan notlarda bu kongrede *"Türkiye gerçeğinin yeterince değerlendirildiği söylenemez,"* denildikten sonra şu gözlemler nakledilmektedir: *"Filistin, El Salvador, Şili, Nikaragua kurtuluş hareketlerini destekleyen delegeler, sıra Türkiye'ye gelince neden susuyorlardı? Bu sorunun yabancı delegeler arasında yanıtı özetle şöyleydi: O ülkelerde devrimciler savaşıyorlar. Türkiye'de böyle bir şey yok. Cuntanın karşısında herkes suskun. Kendi ülkenize önce kendiniz sahip çıkmalısınız, sonra da bizlerden dayanışma..."*

Kongre'ye katılan Koçkak delegesi de, *Türkiye Postası*'ndaki açıklamasında, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki durumun yeterince ele alınmadığını ve değerlendirilmediğini vurgulamaktadır.

Türkiye'de devrimciler savaşmadığı için dayanışmayı hak etmedikleri gerekçesiyle böyle bir platformda faşist cuntanın maskesini düşürmekten kaçınmak, demokratlık ve barışseverlikle bağdaşır bir tutum değildir.

Gericiliğin yükselme, devrimci hareketin ricat döneminde hangi ülkede devrimciler sıcak savaş yürütebilmiştir? Alalım 1905 Rus Devrimi sonrasını... İtalya'da, Almanya'da, Portekiz'de, İspanya'da yıllar yılı herhangi bir kitlesel sıcak mücadele verilebildiği duyulmuş mudur?

Örnek verilen Şili'de de, faşist darbe yapılalı 10 yıl olduğu halde, kitlesel mücadele yeni yeni başlayabilmektedir.

Ama, "pasifist"ler dışında kimse de, Rusya'da çarlık zulmünü, İtalya'daki, Almanya'daki, Portekiz'deki, İspanya'daki, Şili'deki faşist yönetimleri her vesilede mahkum etmekten geri kalmamıştır.

KALDI ki, Türkiye'de binlerce devrimci, askeri zındanlarda ölümü göze alarak fiili direniş yürütmekte, binlerce devrimci, demokrat aydın faşizmin dayatmalarına boyun eğmediği için özgürlüğünden, işinden gücünden olmaktadır. Bir ülkenin üniversitelerinden birkaç ayda yüzlerce en seçkin bilimadamı Nazi Almanyası'na taş çıkartacak bir biçimde tasfiye ediliyorsa, tuzu kuru "pasifist"lerin haddi değildir o ülkenin devrimci ve demokratlarına "suskunluk" karasını çalmak...

Ne yazık ki, Türkiye barış hareketini temsil iddiasında olanlar çanak tutmaktadır buna... Kurultay Divanı'nda Türkiye'yi temsil eden delege, sonradan bir gazeteye yaptığı açıklamada aynen şöyle diyor: *"Demokrasi mücadelesi mi, barış mücadelesi mi? gibi sorular bence yersizdir. Bu mücadele bir bütündür ve çeşitli yönleri vardır. Ancak içinde bulunduğumuz dönemde, bu tek mücadelede, barış mücadelesi ve savaşın önlenmesi daha da bir önem, bir ağırlık kazanıyor. Çünkü insanların çeşitli sorunlarla meşgul olabilmeleri, ulusal ve sosyal kurtuluş hareketlerini başarıya ulaştırabilmeleri için önce hayatta olmaları lazım. Ölülerin bu tür sorunları olamaz..."* (*Türkiye Postası*, Sayı 9, s.13)

İŞTE bu "hayatta kalabilme" mantığıdır ki, bizim pasifistleri, "barışı koruma" adına faşist cunta içinde kimi gerçekçi çizgiler aramağa, faşist cunta şefinin sosyalist ülkelerde görkemli şekilde ağırlanması karşısında suspus olmağa, leninizm adına uzlaşmacılık ve ödüncülük direktifleri vermeğe, bir yandan komünist önderlik taslarken, öte yandan Cunta'nın kendisi hakkındaki uygulamalarına karşı yine Cunta'nın Danıştay'ından "adalet" dileyecek kadar legalizme batmağa sürüklemektedir.

Türkiye barış hareketini bu anlayışın temsil ettiği barış platformlarından da, başka bir ses beklemek mümkün değildir.

Evet, demokrasi mücadelesiyle barış mücadelesi birbirinin karşısına konamaz. Ama, barış mücadelesi adına bir ülke halklarının faşist diktaya karşı verdikleri demokrasi mücadelesi de ikinci plana atılamaz. Çünkü devrimciler için barış mücadelesi, sınıflar ve sistemler arası uzlaşmayı amaçlayan bir pasifizm değil, savaşların nedeni ve kışkırtıcısı emperyalizme ve onun yerli uşaklarına karşı tüm dünya insanlarını seferber etmeyi amaçlayan bir mücadeledir, devrim mücadelesinin bir parçasıdır.

Bu mücadeleyi başarıya ulaştırmak için önce hayatta olmak, ölü olmamak, evet... Ama en az onun kadar önemli bir nokta daha: aynı zamanda sınıf mücadelesi planında siyasal ölü olmamak, politik mevta olmamak!

Geçtiğimiz ay sıkıyönetim mahkemelerinde 1 idam, 9 ömür boyu hapis cezası verildi

Geçen ay Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinde sonuçlanan davalarda 1 devrimci hakkında idam cezası verilirken, 9 devrimci ömür boyu hapis cezasına çarptırıldı.

İzmir'de sonuçlanan bir davada Halkın Kurtuluşu taraftarı olduğu açıklanan 1 devrimci hakkında idam cezası verildi. Yine Adana'da sonuçlanan bir Dev - Sol davasında 6, İzmit'te sonuçlanan bir Devrimci Yol davasında 3 ömür boyu hapis cezası verildi.

HALKIN KURTULUŞU DAVASINDA 1 İDAM KARARI VERİLDİ

İzmir ve Erzincan'da görülen Halkın Kurtuluşu davalarında 1 devrimci için idam kararı verildi, 11 devrimci 5 ile 10 yıl arasında hapis cezalarına çarptırıldı.

Ege Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinde, Gültepe olayları sanığı olarak yargılanan Halkın Kurtuluşu taraftarı Abdulkadir Konuk'un gıyabında ölüm cezası verildi.

ERZİNCAN HALKIN KURTULUŞU DAVASI SONUÇLANDI

Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinde görülmekte olan Erzincan Halkın Kurtuluşu davası sonuçlandı.

27 kişinin yargılandığı davada 11 devrimci 5 ile 10 yıl arasında değişen hapis cezalarına çarptırılırken, 16'sı beraat etti.

ADANA'DA SONUÇLANAN DEV - SOL DAVASINDA 6 DEVRİMCİ ÖMÜR BOYU HAPİS CEZASINA ÇARPTIRILDI

6. Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde sonuçlanan bir Dev - Sol davasında 6 devrimci hakkında ömür boyu hapis, 3 devrimci hakkında 3 ile 5 yıl arasında değişen hapis cezaları verildi.

GÖLCÜK'TE SONUÇLANAN BİR DEV-SOL DAVASINDA 15 DEVRİMCİ ÇEŞİTLİ HAPİS CEZALARINA ÇARPTIRILDI

Yine Sıkıyönetim Komutanlığı Gölcük Askeri Mahkemesinde sonuçlanan bir Dev-Sol davasında yargılanan15 devrimciden 7'si ,6 ay ile 10 yıl arasında değişen hapis cezalarına çarptırılırken 8'i beraat etti.

Yine Donanma ve Sıkıyönetim Komutanlığı Gölcük Askeri Mahkemesinde sonuçlanan bir Devrimci Yol davasında 8 devrimci hakkında 3 yıl 4 ay ile 9 yıl arasında değişen hapis cezaları verildi.

İZMİT DEVRİMCİ YOL DAVASINDA 3 ÖMÜR BOYU HAPİS KARARI VERİLDİ

Donanma ve Sıkıyönetim Komutanlığı Gölcük Askeri Mahkemesinde sonuçlanan İzmit Devrimci Yol davasında 3 devrimci hakkında ömür boyu hapis kararı verildi. 8 devrimcinin 1 ile 15 yıl arasında hapis cezasına çarptırıldığı davada 6 kişide beraat etti.

DEVRİMCİ YOL MERKEZ DAVASINA 5 EYLÜL'E KADAR ARA VERİLDİ

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinde 18 Ekim 1982 tarihinden beri devam eden Devrimci Yol Merkez davasına 5 Eylül 1983 tarihine kadar ara verildi.

192 idam istemli 614 kişilik davada şimdiye kadar 246 devrimcinin sorgusu yapıldı, 170 kişi tahliye edildi.

EGE DEVRİMCİ YOL DAVASINDA DEVRİMCİLER DURUŞMA SALONUNA ALINMIYACAKLAR

Ege Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde görülmekte olan Ege Devrimci yol davasında devrimcilerin duruşma salonuna alınmayacağı açıklandı. 13 Augustos tarihinde tekrar başlayacak olan davada tutuklu devrimcilerin, savunmalarının cezaevi yönetimi aracılığıyla yapmaları isteniyor.

3 İDAM İSTEMİNİ SARIGÖL DEVRİMCİ YOL DAVASI BAŞLADI

Sarıgöl devrimci yol davası, Ege Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde başladı. 3'ü hakkında idam istenen sarıgöl devrimci yol davasında 9 devrimci yargılanıyor.

BİR PARTİZAN DAVASI SONUÇLANDI

Gölcük Donanma ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde sonuçlanan bir Partizan davasında 14 devrimciden 10'u 1 ile 16 yıl arasında değişen hapis cezalarına çarptırıldı, 4'ü beraat etti.

MADEN-İŞ DAVASI BAŞLADI

64 devrimcinin yargılanacağı Maden İş davası, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde başladı.

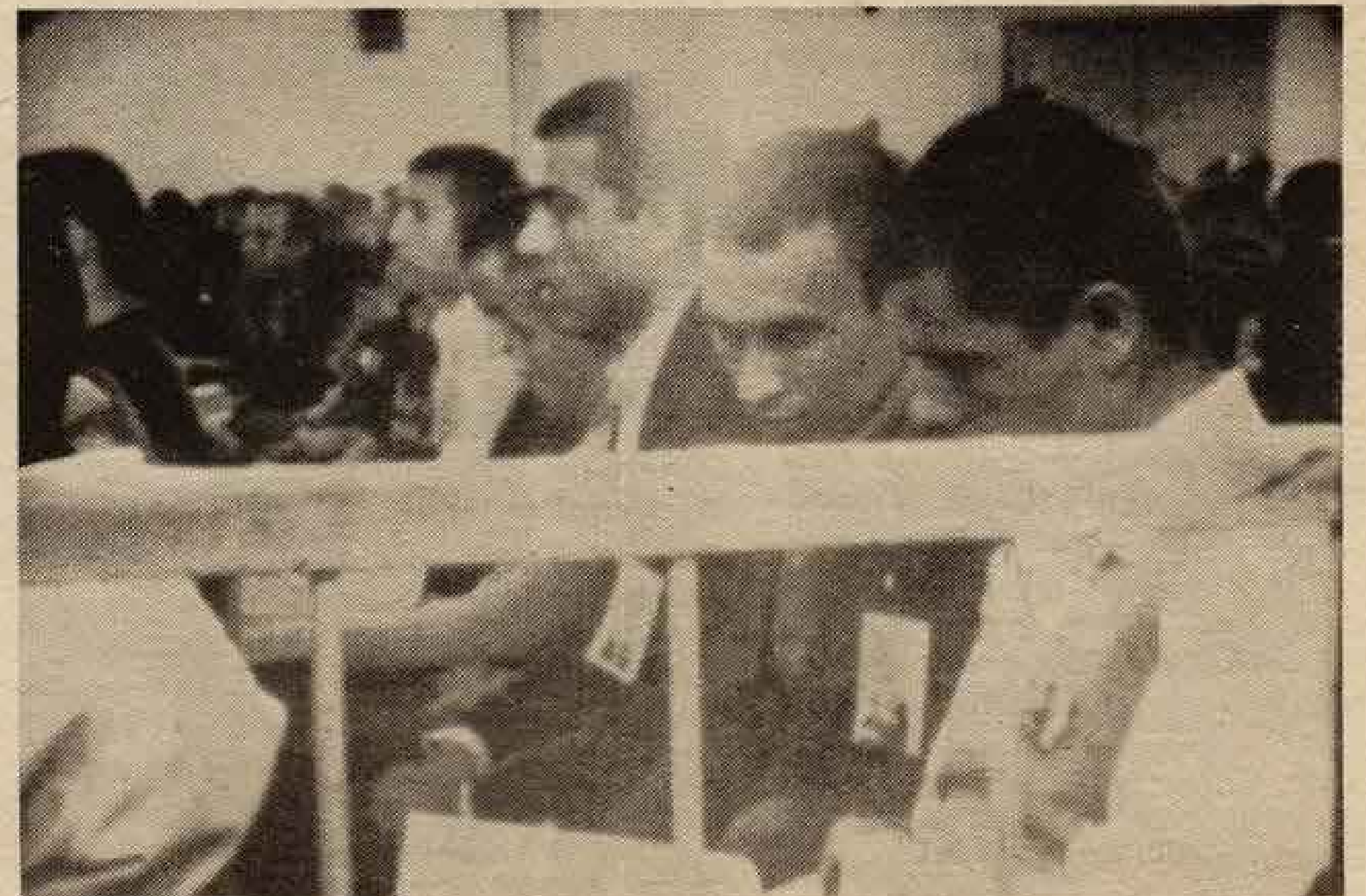
Aralarında Maden İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu Üyeleri, Bölge Temsilcileri, Politika Gazetesi ve MİPAŞ yöneticilerininde bulunduğu davada yargılananlar hakkında 6 ile 24 yıl arasında değişen hapis cezaları isteniyor.

Tutuklu avukat Mümtaz Kotan komada

18. 4. 1980 tarihinde göz altına alınan ve 25. 4. 1980 tarihinde tutuklanan Ankara Barosu Avukatlarından Mümtaz Kotan'ın Diyarbakır Cezaevinde komada olduğu öğrenildi.

Avukat'ı tarafından yapılan açıklamadan Kotan'ın gördüğü işkence sonucu konuşamaz durumda Diyarbakır Kurtoğlu işkencehanesinin bir hücresinde olduğu öğrenilmiştir.

Arkadaşları tarafından yayınlanan bir bildiride, durumun Kenan Evren'e mektup yazılarak protesto edilmesi isteniyor.

Ermeni saldırıları ve İkinci Ermeni Dünya Kongresi

✱ *Ermeni saldırıları ile birlikte, Türkiye Basını sola karşı bir karalama kampanyası başlattı.*

Geçtiğimiz ay Ermeni sorunu Türkiye ve dünya kamuoyunu en çok ilgilendiren sorunlardan biri oldu. Birbiri ardına Türk temsilciliklerine karşı yapılan eylemler ve Lozan'da gerçekleştirilen 2.Ermeni Dünya Kongresi Türkiye ve dünya kamuoyunda çeşitli tepkilerle karşılandı.

SALDIRILAR

12 Eylül Cuntasının işbasına gelmesiyle birlikte hızlanan Ermeni eylemleri son bir ay içinde yeni bir boyuta ulaştı. Lozan'da 20 Temmuz 1983'de başlayan 2.Ermeni Dünya Kongresi'nin hemen öncesinde Brüksel idari ataşesi Dursun Aksoy 14 Temmuz günü Büyükelçiliğe gitmek üzere evinden çıktığı sırada arabasının direksiyonu başında kurşunlanarak öldürüldü. Bunun hemen ertesi günü, 15 Temmuz'da bugüne kadar yapılan saldırılardan çok farklı bir saldırı meydana geldi. Paris Orly havaalanındaki THY bagaj şalterinde bir bomba patlatıldı. Bir bavula yerleştirilen bombanın patlaması sonucunda ilk anda 3 kişi öldü, 40 kişi yaralandı. Daha sonra 6'ya yükselen ölenlerin 3'ünün Fransız, ikisinin Türk, birisinin ise Amerikalı olduğu açıklandı. Yaralıların büyük çoğunluğunu Türkiyeli işçiler oluşturuyordu. Bu saldırıyı da, bir önceki gibi ASALA üstlendi.

İKİNCİ ERMENİ DÜNYA KONGRESİ

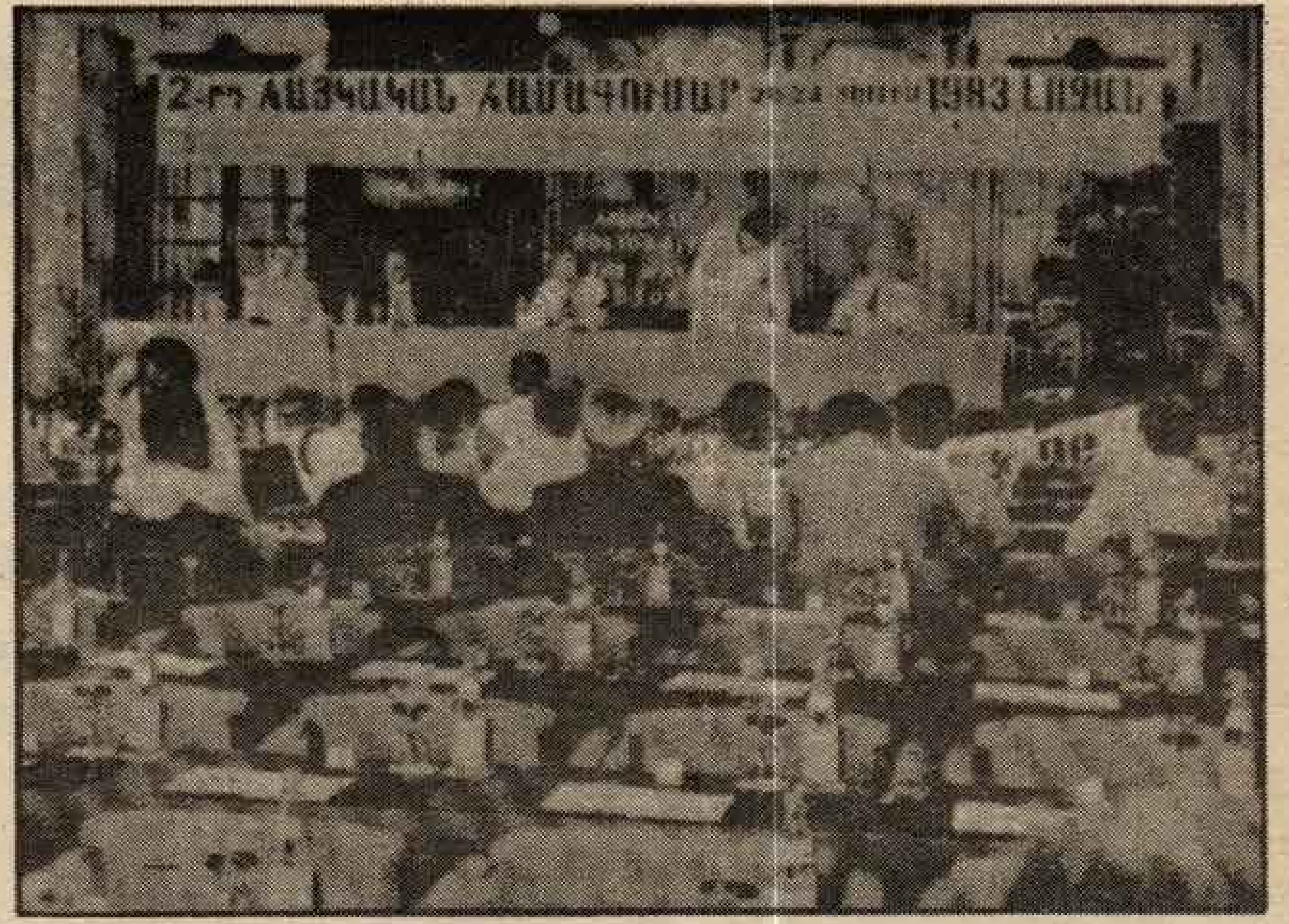
İlki 1979 yılında Paris'te toplanan Ermeni Dünya Kongresinin ikincisi, bu saldırıların hemen ardından, 20-24 Temmuz 1983 tarihleri arasında İsviçre'nin Lozan kentinde yapıldı.

Yeni bir siyasi çıkış yapmak amacıyla düzenlenen kongrenin finansmanını ABD'li Ermeni işadamları üstlendi. Görünüşte James Karnusyan adlı bir Ermeni papaz tarafından organize edilen Kongreye çok sayıda Ermeni örgütü delege ve gözlemci göndererek katıldı. (Kongreye Cumhuriyet gazetesi adına katılan gazeteci Cengiz Çandar'ın NOKTA dergisi için yaptığı bir değerlendirmeyi yayınlıyoruz.)

Kongreden sonra da saldırılar durmadı. 27 Temmuz Çarşamba günü Lizbon Büyükelçiliği basıldı. Baskında Lizbon Maslahatgüzerının eşi Cahide Mıhçıoğlu öldü. Baskıncılarla Portekiz Güvenlik Kuvvetleri arasında çıkan çatışmada ise bir güvenlik görevlisi ile 5 baskıncı Ermeni öldü. Bu saldırıyı ASALA'nın bir kolu olduğu sanılan **"Ermeni Devrimci Ordusu"** üstlendi. Daha sonra da ASALA saldırının kendileri tarafından düzenlendiğini açıkladı.

TÜRK BASINI VE TÜRKİYE SOLUNU KARALAMA KAMPANYASI

Kongre öncesinde de, Kongre sonrasında da, Türk basını Ermeni saldırıları karşısında **"milliyetçi"** duyguları sömürücü bir yayın kampanyası sürdürdü. Bu, Türkiye'deki sol örgütlerin yurtdışında Ermeni örgütleri ile işbirliği yaptıkları haberleriyle birlikte verilerek sola karşı tam bir karalama kampanyasına dönüştü. Cumhuriyet gazetesi de kendisini bu karalama kampanyasından kurtaramayarak Kongre haberinin içinde **"Kongreye PKK ve KAWA temsilcilerinin katılması bekleniyor"** cümlesine yer ver verdi. Ama nedense daha sonra Kongreye katılıp katılmadıklarını yazmayı unuttu. ●

'Ermeni dalgası kabaracak'

Gazeteci Çandar, Ermeni Dünya Kongresi'ni "hedefine ulaşmış" olarak değerlendirdi.

Nokta: Lozan'da yapılan 2. Dünya Ermeni Kongresi bilançosunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cengiz Çandar: Bu konudaki genel kanının aksine Kongrenin hedefine ulaştığı kanaatindeyim. Ne kongreyi düzenleyenler, ne ana Ermeni örgütleri, ne de Ermeni sorunuyla yakından ilgilenenler bu Kongre'de soldan sağa uzanan ve içinde açık veya gizli bir yığın örgütü barındıran tüm Ermeni siyasi kuruluşlarının birleştirilmelerini zaten beklemiyorlardı. Kongre, Ermeni sorununu uluslararası forumlara taşıyacak bir organ yaratmak amacındaydı ve Ermeni Ulusal Konseyi'nin kurulmasını kararlaştırdı. Kongre, bir Ermeni koalisyon kuruluşunun, ya da çatı örgütünün temellerini attı. Bu nedenle, kongrenin geniş çaplı bir birlik sağlamamasına bakarak aldanmamak gerekir. Kongre sonuçları ciddiye alınmalıdır.

Nokta: Ermeni hareketi 1975'lerden sonra etkin olan terörist gruplara kaydı. Bunlar özellikle gençlerden oluşan bir taban kazandılar. Bu grupların hiçbiri Lozan'da yoktu. Kongre sivil Ermeni hareketinin bir yerde çıkmazda olduğunu göstermiyor mu?

Çandar: Ben bu kanıda değilim. ASALA'nın militanlarıda örgüt adına katılmasalarda oradaydılar. ASALA'ya ek olarak, Orly türü eylemlere karşı çıkan, ama Türk diplomatlarına yöneltilen terörü onaylayan "Ermeni Ulusal Hareketi" örgütünün liderі Ara Toranyan'la birlikte kongreye aktif olarak katıldılar. Yani, terörist Ermeni örgütleri kongreyi desteklerini resmen açıklamadılar ama, ilgisiz de değillerdi, hatta Ara Toranyan örneğinde olduğu gibi katkıda da bulundular.

Nokta: Sonuç bildirgesinde de silahlı mücadele ile aralarındaki bağı koparmaktan söz etmiyorlar. Terörist gruplara el altından yeşil ışık yakıtıkları izlenimi ediniliyor değil mi?

Çandar: Evet, zaten terör kelimesi sevimsiz olduğu için bu kelimeyi kullanmıyorlar; fakat silahlı mücadeleden söz ettikleri zaman, şu anda dünyanın çeşitli yerlerindeki Ermeni terörünü kastettikleri apaçık. Sadece terör ve kör terör ayrımı yapıyorlar. Böylece Orly havaalanına yapılan türden eylemleri dışlamak niyetindeler. Bu tür eylemlerin ermeniler aleyhine olduğunu söylüyorlar. Bunun dışındaki terörist eylemleri ise silahlı mücadele olarak algılayarak destekliyorlar.

Nokta: Önümüzdeki yıl yapılacak olan 3. Ermeni Dünya Kongresi'nde ne tür gelişmeler beklenebilir?

Çandar: Önümüzdeki bir yıl içinde, kongrenin oluşturduğu Ermeni Ulusal Konseyi Yürütme Kurulu, Taşnak ve diğer Ermeni siyasi partileriyle birleşme teması yapacak. Bunu, kongrenin bitiminden sonra, Papaz Karnusyan bir özel söyleşi sırasında bize açıkladı. Daha da önemlisi, önümüzdeki bir yıl içinde Ermeni sorunu siyasi ve diplomatik kanallardan uluslararası forumlara getirilmeye çalışılacak. Bu demek oluyor ki, Ermeni terörüne koşut biçimde, yoğun Ermeni terörüne koşut biçimde, yoğun Ermeni propagandasına ve siyasi diplomatik girişimlere tanık olacağız. Önümüzdeki dönemde kabaracak bir Ermeni dalgasıyla karşı karşıya bulunacağımız anlaşılıyor. ●

Bu yazı NOKTA dergisinin 1-7 Ağustos tarihli 23. sayısından alınmıştır.

Ermeni sorunu ve saldırılar kime hizmet ediyor

E.A.

Önce, Belçika'da bir elçilik görevlisi öldürüldü. Sonra Orly havalanında bomba patlatıldı ve Lizbon Büyükelçiliği baskını düzenledi. Tüm bu olaylar sırasında Ermeni Kongresi toplandı. Gazeteler, radyo ve televizyon yeniden Ermeni "terör"ünden ve bunun uluslar arası uzantılarından bahsetmeye başladılar.

Eylemde bulunanlar hedeflerine resmen ulaşmış görünüyorlar. Tüm dünya kendileri ile ilgilendi. Başkan Reagan bile demeç vermek zorunda kaldı. Böylece Ermeni sorunu yeniden gündeme gelmiş oldu. Ama ne pahasına ve kimler adına bir başarı bu?..

Aralarındaki çeşitli görüş ayrılıklarına ramen "terör"e başvuran örgütlerin hedefi şöylece sıralanabilir.

1- Türkiye, 1. Dünya savaşı içinde 1,5 milyon Ermeni'nin Türkler tarafından katledildiğini kabul etmelidir.

2- Ermenilere tazminat ödenmelidir.

3- Türkiye'nin doğu bölgesinde olan eski ermeni toprakları Ermenilere terkedilmelidir.

Birinci Dünya savaşı boyunca Doğuda Ermenilere karşı yürütülen kitlesel katliamların hesabını sormak ve ya intikamını almak amacıyla başlayan Ermeni saldırıları değişik tepkilerle karşılandı. Türk gazeteleri yine intikam alınması gerektiğinden bahsettiler. Üstelik bu sefer Milliyet gazetesi de kervana katıldı. Cumhuriyet'te Ali Ulvi, Türk Hükümetinin değişmeyen tutumunu eleştiren bir karikatür yayınladı.

Resmi çevrelerin tavrı her seferinde aynı. "Bu saldırıların, uluslararası terörün bir parçası olduğu ve teröristlerin yaptıklarının yanlarına bırakılmayacağı" doğrultusunda.

Saldırılar karşısında nasıl bir tavır takınılıyor?

Bu konuda en çok T. C Devletine akıl hocalığı yapanların tutumu dikkat çekici. Mevcut Devlet Politikasının Ermenilere haklılık kazandırdığı endişesi ile de hareket eden bu kesimler, "olayın üstüne gitme" biçiminde formüle edilebilecek bir tavır öneriyorlar. Başta M.Ali Birant olmak üzere bir çok çevre "Birinci dünya savaşında olan bu katliamı kabul edelim , böyle bir katliam olmuştur ama bunun T.C. Devleti ile bir ilişkisi yoktur. Olayın sorumluları o dönemin yöneticileridir. Eğer bu katliamın olduğunu kabul etmezsek, bugün haklı olduğumuzu anlatamayız" diyorlar. Sorunu ele almada dikkat çekici bir başka tavır da şu: "1914- 18 döneminde belli bir kıyım gündeme gelmiş olabilir. Ama bu aslında emperyalizmin bir oyunudur. Emperyalistler Ermenileri kışkırttılar ve kullandılar." Milliyet gazetesinde Örsan Öymen bu doğrultuda yazılar yazdı.

Ayrıca böylesi bir olayı kabul dahi etmeyen ve sadece sınırlı bir iskan (yer değiştirme) hareketinden bahsedenler de az değil. Özellikle "sağ" çevrelerin tavrı bu doğrultuda.

Ermeni saldırıların her gündeme gelişinde yeniden tekrarlanan bu tutumların ortak bir özelliğinden söz etmek gerekli: Bugünkü T.C. Devleti ile, Ermeni katliamını gerçekleştiren yönetim arasında kesin bir ayrım çizgisi çekmek. T.C. Devleti'nin bu olayla her türlü bağını koparmak, ve 1. Dünya savaşı koşullarında, dış güçlerin oyunlarını devreye sokarak katliamı meşrulaştırmak.

Fakat böylesi bir çabanın başarı şansı zayıftır. Çünkü aralarında bağ olmadığı ne kadar ispat edilirse edilsin bugünkü Generaller Cuntası halklara karşı farklı bir tutum içinde değildir Halk düşmanı bir yönetim söz konusudur. Kaldı ki, azınlıklara yönelik imha ve yok etme politikası 1.Dünya Savaşıyla sınırlı kalmış, T.C.Devletinin kurulmasından sonra da devam etmiştir. Kürt isyanları ve bunu takip eden katliamlar bilinmektedir. Emperyalist ülkelerin, dış devletlerin rolü ile katliamları meşrulaştırma çabası ise insanlık açısından utanç vericidir. Hiç bir kişi bir halkın katledilmesini veya yokedilmesini (gerekçe ne olursa olsun) meşru bulamaz, haklı gösteremez.

TARİH YENİDEN ELE ALINMALIDIR

Ermeni saldırılarının her yoğunlaşması arkasından tarihin bir dönemi üzerine bir tartışma başlıyor. Birçok şeyin karanlık kaldığı, yazılmadığı ve bilinmediği bir gerçek. Bugün bizlerin tarih olarak bildiği pek çok şey egemenlerin çıkarlarına göre yazılmış, yalan , yanlış, uyduruk şeylerdir. Hakim sınıfların tarihsel gerçekleri hep kendi çıkarlarına göre çarpıtmaları en açık, halklara karşı takınılan tavırda sırıtıyor.

Bu nedenle tarihimizin yeniden ele alınması şarttır. Halklarımızın kendi tarihlerinin araştırılmasının zorunluğu ortadadır. Bir ülkenin ilerici devrimci güçleri , egemenlerin, hakim sınıfların sorumluluğunu taşıyamazlar. Bunları tek tek ortaya çıkartmak gerekmektedir. O zaman göreceğiz ki tarihte özellikle başka halklara, azınlıklara karşı yöneltilmiş, bizlere asla maledilmeyecek onlarca katliam ve cinayet vardır.

Resmi tarihten kurtulmadığımız, kendi tarihimizi yazmadığımız ölçüde, halklar arasında kardeşliği ve dostluğu yeniden yaratamıyacağımızı bilmek zorundayız.

Bugün resmi tarihin, egemen sınıflarca bizlere ezberletilmiş biçimi, ülkemizdeki yüzlerce aydın ve demokratın ayağına dolanmış bir zincir gibidir. Resmi tarihe kölece bağlılık birçok kişinin sıradan demokratlık görevini yerine getirmesine engel olmaktadır.

Dolayısıyla tarihimizin sadece bir bölümü değil, tümünü yeniden ele almak, resmi tarihin yalanlarından kurtulmak ve halklarımızın tarihini araştırmak ciddi bir görev olarak, başta sol hareketlerimizin, aydınlarımızın önünde durmaktadır.

CUNTA VE ERMENİ TERÖRÜ

Bugün , Ermeni saldırılarının her yoğunlaşmasında, sorunu sadece tarih açısından ele almak oldukça eksik olur. Çünkü bir de yaşadığımız gün vardır. Bugün vardır ve bugünün politik sorunları vardır.

Bugün, Ermeni katliamları adına ortaya çıkan ve bir dizi eylem yapanlar kimi hedef alıyorlar? Kime seslenmek ve kimi kazanmak istiyorlar?

Herhalde bilinmesi gereken en önemli şey, eylem yapanların izledikleri bu politika ile, en çok Cuntanın işine yaradıklarıdır. Cuntanın demogojilerine bolca malzeme verdikleridir.

12 Eylül darbesinin hemen ertesinde, Cunta, Ermeni terörünü bahane ederek Avrupanın bir çok ülkesinde, kendisini destekleyen yürüyüşler yaptırdı.

Ayrıca Ermeni saldırılarını kullanarak cunta kendini Avrupa ve diğer ülkeler nezdinde "mağdur ülke" görünümüne sokmak istiyor. Bu "mağdur ülke" görüntüsü çerçevesinde NATO ve Avrupa Konseyi toplantılarında, Cunta kendi teröristliğini gizleyerek "Ermeni Terörü - Uluslararası terörizm" konularında gündeme özel maddeler sokuyor, acıklı konuşmalar yaptırıyor, özel bildiriler yayınlatıyor. Böylece Avrupa'da giderek aleyhine yükselen politikayı lehine çevirmeyi hesaplıyor. Cunta Ermeni saldırılarını kendi problemlerini dağıtmanın, dikkati başka yerlere çekmenin bir unsuru olarakda kullanıyor. Faşist Generaller hala 12 Eylül öncesinin çatışmalı ortamını ve Faşist saldırıların yarattığı terör dalgasının propagandasını yaparak iş başında kalıyor. "Terör" ögesini kullanarak tüm anti-faşistleri, ilericileri, teröristlikle suçlayarak toplumdaki eğilimleri sömürüyor.

Ermeni saldırıları işte onun bu politikası için her türlü malzemeyi sunuyor. Ayrıca, Cunta devrimci güçlerle, Ermeni Terörizmi arasında bağlantılar kurarak, Devrimcilere karşı yönelteceği baskıları meşrulaştırıyor.

Öte yandan bu eylemler, halklar arasına düşmanlık tohumları ekerek egemen sınıfların ekmeğine yağ sürmektedir. 1915' de katledilen bir Halk adına hareket etme iddiasında olanlar, kendi halklarına karşı ciddi bir ihanet içindedirler. Eğer elde etmek istedikleri, bir halkın katledildiği gerçeğinin kabulü ve bunun ürünü bazı talepler ise kazanmaları ve yanlarına almaları gereken Türkiye Halklarıdır. Orly Havaalanında öldürdükleri işçilerdir, yolculardır. Oysa onlar bu politikaları ile halklar arasına düşmanlık tohumları saçmaktadırlar. İzledikleri eylem çizgisi ile, T. C. Devletine karşı hiç bir şey elde edememektedirler. Ve en önemlisi Cuntaya karşı mücadele eden halk güçleri arasında giderek artan düşmanlık tohumları ekmektedirler. Bu politikaları ile yanlarına, Türkiye halklarını değil, Cuntayı ve Emperyalistleri kazanabilirler.

Dolayısıyla her bir Ermeni eylemi dalgası ortalığı sardığında, sadece tarihin bir döneminde olanları hatırlamak yeterli değildir. Bugün bu eylemleri yapanların kime hizmet ettikleri oldukça önemlidir. Ülkemizde, iş başında askeri rejim vardır. Bu rejim halklarımıza kan kusturmaktadır. Şimdi yeni yeni katliam hazırlıkları içerisinde, savaş kışkırtıcılığı yapıp bütün bir orta doğuyu kana bulamak istemektedir.

Hiç bir politik ekip, örgüt veya çevre, gerekçesi ne olursa olsun, bu generallerin hizmetinde bir politika izleyemez. 1915'de katledilen Ermeni halkı adına hareket edenlerin ise böylesi bir şeye hiç hakları yoktur. ●

Hedef gönüllü birlik

Adem KALFA

- *Halkların önüne açık seçik hedefler koymak gerekir. Türkiye-Kürdistan Federasyonunu hedef alan açık seçik bir tutum, Şovenizme bir darbe olacaktır.*
- *Türk halkının ulusal duygularını istismar eden "bölücülük" propagandasını etkisiz kılacaktır.*

"Demokrat Türkiye"de yayınlanan "Kemal Pir" başlıklı yazımdan ötürü değişik yönden eleştirilere uğradım. **"PKK'yı övmüşsün, bu partinin propagandasını yapmışsın, bunu senin yapman yanlış"** diyenler oldu.

Buna cevabım şu: Ben bu yazımda devrimci enternasyonalizmi savundum, en çetin koşullarda, işkence odalarında, zindanlarda, idam sehpası altında devrimci onuruna gölge düşürmeyen devrimciyi övdüm, onu örnek olarak gösterdim. Elbette ki Kemal Pir'e övgüden bir pay de, onun gibi bir Türk devrimcisini bağrına basan, hem de türlü tezvirata rağmen bağrına basan örgüte de düşer. Türlü yönlerğe sahip çıkan birçok kişi ya da çevrenin Kürt sorununda önyargılardan abulunduğu bir ortamda saflarında Kemal Pir gibi bir Türk devrimcisine sorumlu olarak yer veren bir Kürt örgütü, hiç değilse bu bakımdan, enternasyonalizm sınavını vermiş sayılmalıdır. Kemalin Türklüğünü bahane ederek onun aleyhinde en çirkin dedikoduları yaymış olanlar için aynı şeyi söylemenin olanağı yoktur.

Bir siyasi örgütün ciddiliği, bir siyasi çizginin inandırıcılığı, o çizgiyi savunan örgüt üyelerinin hava güzel iken sol lafazanlıkta herkesi geçmesi ile, ya da örgütün şu ya da bu dış çevrelerden itibar görüp görmemesiyle ölçülmez; sert rüzgarların estiği fırtınalı günlerde örgüt üyelerinin gösterdikleri direniş yeteneği ile ölçülür bu. Ülkenin doğusunda, batısında, faşizme karşı direnenler, en ağır koşullarda devrimci onurlarını yüksek tutmayı bilenler emekçi halkın davasının kutsallığını, tarih önünde kanıtlamaktadırlar.

* * *

Söz konusu yazıyla ilgili olarak bana yöneltilen eleştiriler bundan ibaret değil. **"Serxwebun"** (sayı 15)de çıkan **"Kemal Pir'i Anlamak"** başlıklı bir yazıda, konu değişik yönden ele alınmakla birlikte, gene de eleştiriye uğruyoruz. Burada yazarın ölçülü, saygılı dilini, yazısının olumlu yanı olarak kaydettiğimizi belirtmeden geçmeyelim. Bu yazı üslubu sol yayında ne denli yaygınlaşırsa, o denli iyi olur.

Yazar bizim Kemal Pir'in mücadelesini, görüşünü, inançlarını yeterince doğru biçimde yansıtmadığımız, dolayısıyla yazımızın yetersizlikleri, yanlışları içerdiğini, kısaca bizim Kemal Pir'i anlamadığımızı ileri sürüyor.

İlk önce Kemal Pir'in mücadelesinin apaçık olduğunu belirtelim. Bir devrimci, bir devrimci örgüt, savunduğu davayı en geniş emekçi yığınlarına maletmekle yükümlüdür. Açık seçiklik onun erdemi olmalıdır. Kemal Pir'in inançlarını ve mücadelesini yalnızca Rüfailer anlar anlamında bir iddia, ne Kemal'i, ne de onun örgütünü övmek değildir.

Burada belki, Kemal'in çektiklerinin benzerini çekmiş olan bir devrimcinin sözgelişi, **"onun çektiklerini çekmeyen bilemez"** anlamında bir şey söylemeye hakkı olabilir ama, o da nispet verircesine böyle bir şey söylemez, çünkü böylesi alçakgönüllü olur ve bu şekilde böbürlenmeye kalkmaz.

Evet, Kemal'in inançları ve mücadelesi açık seçiktir. O, Türk yurtseverliğinden çıkış yaparak Kürt halkının kurtuluş davasına sahip çıkmakla ve bu uğurda en önde savaşmakla enternasyonalist görevini yerine getirmiştir. Yazarımız da pek doğru olarak bunu belirtiyor. Ama o, burada Türk için ayrı, Kürt için ayrı ölçüt kullanmaktadır: **"Ya aynı biçimde değerlendirilen ters durum? Yani birçok Kürt devrimcisini Türkiye sol hareketi içinde yer almaları olayı için de aynı şey söylenebilir mi?"** diye soruyor. Buna cevabı ise kesin bir **"hayır"** dır. Bu yargıya gerekçe olarak da **"Türk sol hareketi içinde yer alan birçok Kürdistanlının, o saflarda Kürdistan'ın bağımsızlığı için ve bu iki halkın mücadelesinin ilişkisini kavrama temelinde değil, tam tersine Kürdistana bakış açılarının çarpıtılması temelinde yer almış ve ülke gerçekliğinden koparılmışlardır."** diyor. Yani bir Türk, Kürt devrimci örgütüne katılıp mücadele ederse bu enternayonalizmdir, ama bir Kürt, Türk devrimci örgütüne katılıp mücadele ederse bu enternasyonalizm değildir! Çünkü, bir Kürdistanlının Türk solu içinde yer almasının kaçınılmaz sonucu: **"Türk ve Kürt halklarının mücadelesinin ilişkisini kavramama ve Kürdistana bakış açılarının çarpıtılması"**dır! İddia bu!

Burada yapılan şey, hangisi olursa olsun bir Türk devrimci örgütünün ulusal sorunu enternasyonalist açıdan koyması olanak ve olasılığının baştan reddedilmesi ve enternasyonalizmi kavrayış yeteneğinin kendi tekeline alınması, kim olursa olsun bir Türk devrimcisinin bu yetenekten yoksun sayılmasıdır. Bu tekelciliği enternasyonalist açıdan acaba nasıl değerlendirmek gerek?

Geçmişte Türk solunun ulusal sorunda çok kez genel ilkeleri dile getirmekle yetinerek konuya yeterince derinliğine eğilmediğini bazı taktik düşüncelerle kısa vadeli hedefler uğruna ulusal baskı gerçeğini, yirminci yüzyılın sonlarında koca bir ulusun varlığının inkarı gerçeğini gerektiği gibi vurgulamadığı elbette ki eleştirilmelidir.

Bugün Türkiye solunda devrimciliğe sahip çıkan birçok kişi ya da çevrenin Kürt sorununda önyargılardan arınarak enternasyonalist bir tutuma girdiği söylenemez. Hatta marksist geçinen öyleleri var ki yaldızları biraz kazınınca altından Atatürk milliyetçiliği çıkar. Ama bunu Türk solunun tümüne yakıştırmaya kalkışmak gerçek dışı bir iddiayı ileri sürmek, iki halkın devrimci mücadelesinde birlik ve dayanışmayı bilerek ya da bilmeyerek baltalamak olur.

Bu konuda (hem yalnız bu konuda değil) Türk solunun eleştirilecek çok yanları var. Ama bu işi, yazarımızın yaptığı gibi, neredeyse **"Türk ana babadan doğanlar Kürt örgütüne katılmadıkça enternasyonalist olamazlar"** anlamına gelebilecek bir önyargıya vardırmak Kürt emekçi halkının davasına hizmet değildir.

Evet, geçmişte ve bir ölçüde bugün de, Türk solunun Kürt sorununda önemli eksiklikleri olmuştur. Ama uzun yıllar boyunca Kürt halkının davasına sahip çıktıklarını iddia eden Kürt solcuları ne yapıyorlardı? Uzun süre **"Kürt"** sözcüğü bunların vokabülerinde yoktu. Arif olan anlasın kabilinden ne olduğu belirsiz bir **"etnik sorun"**dan söz ederlerdi. Türk solunun öncülüğü ile **"Kürt sorunu"** gündeme getirilince, bu kez işi açık arttırmaya bindirdiler ve uzun yıllar Barzanicilik ettiler. Kissinger'lere, İran Şahına yaranarak Kürt ulusal kurtuluşunu gerçekleştirme hayaline kapılan Mustafa Barzani'nin telkinlerine uyarak Türk düşmanlığı şeklinde beliren bir milliyetçiliğini, buna yatkın Kürt feodal ve küçük burjuva çevrelerinde yayıp durdular. Kürt emekçi halkı ile fazla bir ilişkileri olmadığı için, yığınlar bu propagandadan pek etkilenmedi.

Burada eleştirimiz genel olarak Kürt solunadır. Yazarın yazısını yayınlayan derginin ve örgüt olarak PKK'nın, Kürt solu içinde milliyetçi akımla mücadele durumunda olduğunu bilmiyor değiliz. Ancak bir Kürt devrimcisinin, koşullar gerektirdiğinde bir Türk devrimci örgüt saflarına katılmasını kayıtsız şartsız reddetme tutumunun bu partinin savunduğu cephe birliğine de ters düştüğünü belirtmeliyiz.

Türkiye'nin sanayi proleteryasının çok önemli bir kesimi Kürdistanlıdır.

Bu proleterlerin büyük kesimi geride bıraktıkları yakınlarıyla, kültür ve gelenekleriyle bağlarını sürdürmektedirler. İşçi sınıfı içinde devrimci düşünceye açık olan bir kesimdir bu. Hangisi olursa olsun hiçbir devrimci örgüt bu kesimin önemini görmezlikten gelemez. İstanbul'un, İzmir'in fabrikalarında Türk kardeşleriyle omuz omuza çalışan Kürt işçisinin, sınıf bilincinden çıkış yaparak, öteki işçilerle aynı mesleki ya da siyasi örgüt çatısı altında mücadele vermesini başından, ilke olarak reddetmek, bunu Kürt yurtseverliğine, dolayısıyla da enternasyonalizme aykırı bir davranış saymak, birçok somut durumda sınıf mücadelesini ve dolayısıyla ulusal kurtuluş mücadelesini baltalama sonucuna varır.

* * *

Yazarın üzerinde duracağımız öteki görüşü, mücadelenin daha ileri bir aşamasına, devrimin zafere ulaşmasından sonra bir Türkiye-Kürdistan Federal Devletinin devrimci hedef olarak konulup kunulamayacağına ilişkindir. Geleceğin bir sorunu olmakla birlikte bu, şimdiden devrimci hedefi belirleme bakımından, cepheleşme siyasetimizle ilişkisi bakımından dolayısıyla güncel bir sorundur da.

"Kürdistan kurtuluş hareketi ile Türkiye devrimci hareketi arasında bağ var. Ben buna inandığım için iki halkın özgürlük saflarında birleşmesinden yanayım..." anlamındaki Kemal Pir'in mahkeme önündeki sözlerini, ayrıca onun Ortadoğu'da emperyalizme kolay av olmayacak güçlü devletler kurulmasını savunmanın, **"PKK önderliğinde Kürdistan bağımsızlık hareketinin hedefinin vurgulanması"** olduğunu haklı olarak belirten yazar, bu sözleri yorumlarken **"verilen bağımsızlık mücadelesi temelinde ulaşılacak Bağımsız -Demokratik -Birleşik Kürdistan devletinin, özgür ve eşit temellerde daha büyük devletlerin yaratılması için zorunlu olduğunu"**, yani ancak birleşik bir Kürdistan'ın büyük devletler içindeyken olabileceğini söylüyor. Buna gerekçe olarak da Kürdistan'ı dörde bölen bugünkü sınırların emperyalizm tarafından çizildiğini, ilhak olduğuni belirtiyor.

Yazıya aktarılan Kemal Pir'in Türk ve Kürt halklarının birliği, ya da Ortadoğu'da emperyalizme karşı direnebilecek güçte büyük devletler kurulmasının gerği konusundaki sözlerinden bu birliğin ancak Kürdistan'ın dört bölgesinin birleşmesinden sonra gerçekleşebileceği anlamı çıkarılamaz. Dört bölgenin birliğini Kürt ve Türk halklarının özgürlük ve eşitlik içinde birleşmesinin önşartısaymak, bu birleşmeyi çıkmaz ayın son Çarşambasına havale etmektir.

Eğer Kürdistan'ın her dört bölgesinde ulusal kurtuluş devrimi aynı anda gerçekleşebilseydi böyle bir hedef saptanabilirdi. Ama tarih öyle gelişmiyor. Kürdistan'ın dört parçasında eşit olmayan kapitalist gelişme ve bundan doğan sınıfsal yapı daha birçok diğer etken gözönünde tutulduğunda, uluslaşmanın doğal ürünü olacak bir devrimin, yani feodallerin önderliğinde herhangi bir ayaklanma değil, gerçek ulusal demokratik devrimin, en gelişmiş bölgede yer alacağı açıkça görülür.

Kürdistan'ın bütününde devrimin aynı anda olabileceğini düşünmek hayaldir. Bugün Kürdistan'ın ayrı ayrı bölgelerinde oluşan ve kuşkusuz bu bölgelerin sınıfsal yapılarının politik üstyapıya yansımasını temsil eden örgütlenmelerin bir tek cephe çatısı altında birleşeceğini ummak da gerçekçi bir tutum değildir. Bir ucu Saddam Hüseyin'lere ve onların arkasındaki güçlere kadar uzanan öyle Kürt örgütleri var ki bunlarla birleşmek yurtsever bir tutum sayılmaz. Kürdistan'ın bütününde yakın bir gelecekte, gerçekten devrimci örgütlerin egemen duruma geleceğini ummak da aşırı iyimserlik olur.

Bu durumda, örneğin Türkiye Kürdistan'ındaki devrimciler için yapılacak şey, ortak düşmana karşı, emperyalizme ve faşizme karşı, ulusal bağımsızlık ve demokrasi uğruna Türk devrimcileriyle omuz omuza savaşmaktır. Bu savaş zafere ulaşınca, devrimci iktidarlar kurma olanakları koparılıp alınınca da, özgürlük ve eşitlik temelinde bu gönüllü birliği bir federal çatı altında sürdürmektir. Dünya halklarının kalesi, güçlü bir federal devlet olarak emperyalizmi Ortadoğu'nun bütününden kovmak için (çünkü Kürdistan'ın birliği ancak böyle gerçekleştirilebilir) devrimci mücadeleyi daha ileri aşamalara vardırmaktır.

Milli ve demokratik devrimi ilk gerçekleştiren bölgenin bütün olanaklarını seferber ederek devrimi öteki Kürdistan bölgelerine yayması görevidir. Bir Kuzey Kürdistan bu görevi nasıl hakkıyla yerine getirebilir? Yeni doğmuş küçük bir devlet olarak mı? Yoksa Balkanlardan Hakkari'ye kadar uzanan, iki halkın ortak devrimci mücadelede parçinlenen gönüllü birliğinden doğmuş sosyalizme yönelik güçlü bir federal devletle mi?

Bugün PKK, Türkiye emekçi halkının devrimci hareketi ile Kürdistan halkının ulusal kurtuluş hareketinin içiçe olduğunu ve bu ikisi arasında birlik ve dayanışmanın gerçekleştirilmesinimesinin devrimci görev olduğunu yayınlarında vurgulamaktadır. PKK bu yolda devrimci Türk örgütleriyle faşizme ve emperyalizme karşı bir direniş cephesinin kurulmasına (FKBDC'nin kurulmasına) önayak olmuş bulunan tek Kürt örgütüdür. FKBDC, gerektiği gibi örgütlenip platformunda yazılı hedefe, devrimle düzeni değiştirecek güce ulaşarak bağımsızlık ve demokrasiyi gerçekleştirirse ne olacaktır? PKK Türk örgütlerine **"Hadi güle güle, sen o yana, ben bu yana, ben bütün Kürdistan'ı birleştirdiğim zaman gene görüşürüz"** mü diyecektir? Hani, emperyalizmin karşısına büyük devlet olarak dikilme zorunluluğu?

Apaçık ki ne PKK siyasetinden ne de bu siyaseti mahkeme önünde veciz bir şekilde dile getiren Kemal'in ifadesinden yazarın çıkardığı sonuçlar çıkarılamaz. Özgürlük ve eşitlik temeli üzerinde bir Türkiye-Kürdistan Federasyonu fikrini başından reddederek bunu Kürdistan'ın dört bölgesinin birleşmesinden sonraki bir tarihe erteleme görüşü yazarın şahsi görüşüdür. Burada Kemal'i anlamayan biri varsa, o biz değiliz.

Bugün, ne PKK, ne de harhangi bir Kürt ya da Türk örgütü Türkiye-Kürdistan Federasyonu çözümünü devrimin bir hedefi olarak incelemiş ve böyle bir hedefi açıkça benimsemiş değildir. Bu konu üzerinde bir tutum takınıp takınmama, ya da hangi tutumun takınılacağı, besbelli ki bu örgütlerin kendi sorunudur. Konu tartışma aşamasındadır. **"Serxwebun"** yazarının konu üzerinde durmuş olması bu bakımdan iyi olmuştur.

Halkların önüne açık seçik hedefler koyabilmek gerek. Federasyon sorunu güncel bir tartışma konusu değildir. Bizce Türkiye-Kürdistan Federasyonunu hedef olarak gösteren açık seçik bir tutum, bulanık suda avlanmaktan hoşlanan şovenizme bir darbe olacaktır. Ayrıca bugün faşist cuntanın ve genel olarak gerici güçlerin Türk halkının ulusal duygularını istismar eden "bölücülük" propagandasını önemli ölçüde etkisiz kılacaktır.

Üniversitelerle ilişiği kesilen öğretim görevlisi sayısı 600'ü geçti

Üniversitelerdeki görevlerine son verilen yada isttifa eden öğretim üyeleri ve görevlilerinin dışında, üniversitelerle ilişiği kesilerek iligili bakanlıklara iade edilen öğretim görevlilerinin sayısı altı yüzü geçti.

Şimdiye kadar Gazi Üniversit - si'nden 260 öğretim görevlisi bakanlık emrine alınırken aynı üniversitenin Gazi Eğitim Fakültesindeki 300 olayındaki öğretim görevlisinden 170'inin fakülteyle ilişkisi kesilerek ilgili bakanlıklara iade edildi. Yine Erzurum Atatürk Üniveristesinin çeşitli fakültelerinden 180, İzmir 9 Eylül Üniversitesinin çeşitli fakültelerinden 124, Marmara Üniveristesi, Atatürk Eğitim Fakültesinden 79, Uludağ Üniversitesinden 57 öğretim görevlisinin üniversitelerle ilişiği kesilerek kadroları ilgili bakanlıklara iade edildi.

ABD'de Türkiye ile Dayanışma Komitesi kuruldu

Uzun zamandan beri Kuzey Amerika'da ayrı birimler halinde çalışan Türkiyeli ilerici devrimci ve demokratlar bir çatı altında çalışmalarını yürütmek için Türkiye Dayanışma Komitesini kurdular. Faşist cuntanın teşhiri konusunda çeşitli faaliyetlerde bulunan ve daha geniş çaplı faaliyetler planlayan komite şu görevleri önüne koydu;

- Faşist cuntanın içerde ve dışarda izlediği politikaların teşhiri
- Türkiye'de ezilen halkların kurtuluşu için savaşan güçlerin her yönden desteklenmesi,
- Amerika'lı ve diğer uluslardan tüm devrimci - demokratik güçlerle enternasyonalist ilişkiler içinde olmak,
- Kuzey Amerika'da yaşayan ilerici, devrimci Türkiyelileri daha geniş bir çatı altında toplamak,
- K. Amerika'da yaşayan Türkiyeliler arasında örgütlenme çalışmaları yapmak.

Diğer komitelerle de iyi ilişkiler kurmayı amaçlayan komite Tüm Türkiyeli ve diğer uluslardan anti - faşistleri haklı mücadeleyi desteklemeye çağırıyor. Türkiye Dayanışma Komitesi: 134 W. 32nd St, 602, NY, NY 10001, USA Komitenin adresinden Türkiye üzerine yayınlanan Ingilizce yayınlar ve Komitenin yayın organı istenebilir.

Kefenlerinizi hazırlayın

Ömer POLAT

Bugün boyalı basını okurken gördüm. Paşalar yine birbirlerini terfi ettirmişler. Bir de soyadları var ki heriflerin, insan ürperiyor! Baransel! Tunaboyu! Akansel! Hele o sandelye düşkünü olmayan ama kendisini 7 yıllığına Cumhurbaşkanlığının "mütevazi!" koltuğuna oturtturan biri varya EVREN paşa, yani kainatın paşası! Dünya bile az gelmiş mubareğe. Bu koca adları okurken Aziz Nesin geldi aklıma. "Soyadını niçin NESİN koydun?" diye sormuşlar bir gün. Yanıtını hemen yapıştırmış koca mizah ustamız, "Ne yapayım birader" demiş, "Soyadı yasası çıktığında ben de, herkesler gibi kendime bir soyadı bulmak zorundaydım. Bir de çevreme baktım ki ne göreyim, kim dinsiz imansızsa soyadı, "Hocaoğlu ". Yalancının , "Doğrusöz!" korkağın "Cesur!" Rum tüccarının soyadı da "Türkoğlu!". Şaşırdım kaldım! Ozaman sordum kendi kendime, Ulan Aziz sen nesin!" dedim.

Yalnız soyadları mı ? Mübareklerin bir de suratları varki şeytan görsün. Kendini zorla sert göstermek isteyen mi dersin, Amerikan Generallerine özen çalımları mı, benzet benzetebildiğin kadar! Ama hiç birinin suratı bizim insana yani normal insan suratına benzemiyor! Bu zatların yüceliğini pekiştiren ayrı ayrı zartalıklı sıfatları da var. Emekli olanlar birtakım arpalıklara konmuşlar. Bir bankanın yönetim kuruluna kapağını atanlar, Başbakan olanlar , bakan olanlar... Onların adı da "Eski silah arkadaşım." Eski olduklarına ,hem de Roma devrinin kanlı generalleri kadar eski olduklarına katılıyorum . Ama bu "silah arkadaşlığı" da ne oluyor? Sen ömrünce bir iki yalancı mermili manevraya ancak katıl, bol aylık al, kışlada erlere çalım sat, küfret, miyadın dolunca da halkın başına musallat ol, ve sonra da "silah arkadaşım !" palavrasına sarıl. Pes doğrusu. Kurtuluş savaşında Emperyalizme kurşun sıkan insanların mirasına oturmaya utanır insan yahu ! Başka ad bulun kendinize bre kocalar. Örneğin General George, General Haig, veya eski yemek arkadaşım, yeni talan arkadaşım gibi ! Size bunlar yakışır. Emperyalizme kurşun sıkan padişahlarımız gerçekten paşaydı. ve halkımız onlara candan " paşam " diyordu. Size diyorlarsa, bilinki korkudan. İçlerinden " şoşom" "demek istiyorlar aslında. Yalan mı ? . Eski Paşalar, Emperyalizme kurşun sıkarlarken silah arkadaşı oldular. Ya sizler ? Emperyalizmin kurşununu sıkıyorsunuz halkımıza. Binlercesini işkencelerde, baskınlarda öldürdünüz. Geri kalan milyonlarıda açlıktan ölüme mahkum ettiniz. Hem sadece solcu dediklerinizi değil, CHP'lisini, MSP'lisini, AP'lisini !.. Parlementoyu kapattınız, bütün ilerici kitle örgütlerinin kapısına kilit vurdunuz ve zindanlara doldurdunuz. Öte yandan yurdumuzu açlık, yokluk, zulüm ve işkence cehennemi yaptınız ! Gidinin maşaları sizi !.....

Oysa ne güzeldir yurdumuz. Üç yanı denizlerle çevrili, dört mevsimi bir arada yaşayan bir ülkedir yurdumuz. Meyvenin binbir çeşidi yetişir. Denizlerimizde iki yüz balık türünün olduğunu Yunan bilim adamları yazdılar. Doğal ki sizler, işkence çeşitlerini geliştirmek için yaptığınız araştırmalardan böyle ıvır zıvır şeylere vakit bulamadınız ! Hepimiz biliriz yurdumuzun yeraltı ve yerüstü kaynaklarının ne kadar zengin olduğunu. Ya insanları, o güzel insanlarımız ? Sizler, onların tırnağına kurban olasınız. Ne hale getirdiniz onları ! Bilirmisiniz siz, konuğun önüne bir lokma peynir-ekmek koyamayan güzel insanlarımızın dramını ? Siz bir kilo etin ne demek olduğunu bilmezsiniz, bilemezsiniz. Çünkü halkın etini bedava yiyerek semizleniyorsunuz! İçme suyunuz bile uçakla Eskişehir'den gelir. Ülkeyi 12 Eylül öncesinden çok daha beter ettiniz. Allah belanızı versin! Yine "solcuların uydurması," diyeceksiniz. Ama hayır. İktidara zorbalıkla geldiğiniz de size alkış tutan adamlarınız söylüyor bunları. Tercüman okuyor musunuz? Kapattığınıza göre okuduğunuz anlaşılıyor!

Ama bir korku içindesiniz. Bunu çılgınlaşmanızdan anlıyoruz. Bu yüzden canavarlaşıyorsunuz gittikce. Hapishanelerde insanların aileleriyle görüşmelerine, günlük denetiminiz altında çıkan gazetelerinizi okumak isteyen insanlara bu hakkı bile vermek istemiyorsunuz. Ama iş öyle kolay değil. Görüyorsunuz nasıl direndiklerini, o insanların. Onlarla olan onurun binde biri bile sizde var mı ? Ne gezer! Eğer ufacık bir onur , ufacık bir insan sevgisi olsaydı sizde, bugün dövizleriyle sizi ayakta tutan gurbetçi, işçi yurttaşlarımızı Alman Hükümetiyle gizli oturumlarda pazarlık konusu yaparmıydınız?..

Bir kez şunu iyi biliniz ki, şu bizim solcu örgütleri, dünyada sizden başka hiçbir güç böylesine birarya getiremezdi! Güzel bir görev yaptınız doğrusu! Bundan öte sizin Akanselliğiniz, Baranselliğiniz, Evrenselliğiniz kaç para !

Kefenlerinizi hazırlayın!

Hiroşima katliamının 38. yıldönümü nefretle anıldı

Hiroşima katliamının 38. yıldönümü dünyanın heryerinde nefretle anıldı. İnsanlığın geleceğini tehdit eden muhtemel bir atom savaşına karşı , kitlelerin tepkileri evrensel düzeyde devam etmektedir.Özellikle atom başlıklı füzelerin Federal Almanya'ya yerleştirilmesi pazarlıklarının gündemde olduğu bir dönemde bu konu ayrıca bir önem taşımaktadır.

Bilindiği gibi atom Bombası ilk kez A. B. D. tarafından 6. Augustos 1945 'te Japonya'nın Hiroşima ve 9. Augustos 1945 'te Nagazaki şehirlerine atılmıştı. Bomba atıldığı anda üçyüz bin kişinin ölümüne sebep olmuş, sonra bu sayı beşyüz bine yükselmişti.

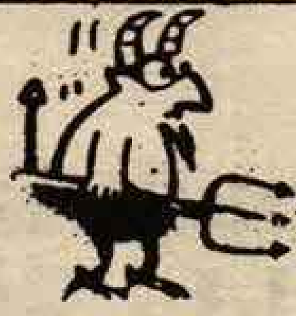
Hiroşima'ya atılan bomba, 13 kt (kiloton) TNT'lik ve Nagazaki'ye atılan da 20 kt TNT'lik patlama gücüne sahipti. (Bir kiloton bin ton dinamitin patlama gücüne eşittir.) Bombanın etkileri bugün bile sürmekte ve çocukların ölü yada sakat olarak dünya'ya gelmelerine sebep olmaktadır. Bombanın üç önemli etkisi:

ISI : Patlama merkezinde 300. 000 C toprağın üst düzeyinde ise 7. 000 C bir ısı meydana getirdi. Bu, aşağı yukarı güneş ısısına yakın bir sıcaklıktı. Yangın 6 gün sürdü ve 13 km'lik bir alan yandı. Bu yangın, çevre atmosferindeki tüm oksijeni yok etti, bundan ötürü doğan hava boşluğuna doğru binalar, insanlar vs. çekildiler. Merkezde, taşlar ve metaller eridi.

BASINÇ: 16 km 'ye kadar tüm camlar kırıldı. Yüzlerce insan sağır kaldı. Bazılarının gözleri yuvalarından çıktı. Ciğer kanamaları başladı.

RADYOAKTİV IŞINLAR : Patlamanın 925 m ötesinde 700, 1025 m ötesinde 400 rad. etki oldu. (700 rad. insanları öldürme gücüne sahiptir.) Patlamadan yarım saat sonra, siyah renkte bir yağmur yağmaya başladı. 30 dakika süreyle kül radyoaktiv artıklar yağdı.

Her yerinde nefretle anıldı... insanlığın geleceğini tehdit eden muhtemel bir atom savaşına karşı, kitlelerin tepkileri, evrensel düzeyde devam etmektedir. Özellikle atom başlıklı füzelerin federal Almanya'ya yerleştirilmesi pazarlıkların gündemde olduğu bir dönemde bu konu ayrıca önem taşımaktadır.

LANET KÖR ŞEYTANA!..

BİZİM DE TÖRENİMİZ VAR

Yeni görevlere atanan zartalaklı orgenerallerin veda törenleri sürüyor. Ama musallat oldukları halkımızın başından veda etmeye hiç de niyetleri yok!..

Ama bizim ahtımız, andımız var, onları defetmeye. Kurtuluş törenleri yapacağız tabutları ardından, teneke çalarak.

Şey... O denli vefasız değiliz canım. Hayatlarını hizmetine vakfettikleri ABD topraklarına gömeceğiz onları!

GEÇMİŞ OLSUN

Türkiye bu yaz Suudi Arabistan'a 995 kasap ihraç etmiş...

Ne güzel!

İşkence hücrelerindeki siyasi tutuklulara geçmiş olsun!..

DİKKAT

"Eğitim sistemi millileştirilecek" diye yazıyor gazeteler.

ABD uşağı Nato Generallerinden hiç **"milli eğitim"**, **"milli program"** olur mu?

Bal gibi olur.

Cümle alem bilir ki, bizde **"milliyetçi"** demek, sermaye köpeği demektir, **"milliyetçilik"** de köpeklik demektir.

"Milli" sözcüğünün tarihsel kavramını ABD'nin fermanlı zillileri ile karıştırmayalım.

TUU!...

Ülkenin en nitelikli, en usta unsurlarını mühendis, teknisyen, öğretmen demeden **"terörist!"**, **"Komünist!"**, **"solcu"** diyerek attılar zindanlara bölük bölük...

Sıkıyönetimin cellat paşaları bir yandan, uşağın uşağı Doğramacı bir yandan, üniversitelerin en değerli öğretim üyelerini kıydılar beşer, onar, boşalttılar kürsüleri...

Şimdi de Milli Eğitim Bakanı:

"Çok sayıda teknik eleman açığı var" diye sızlanıyor!

Doğramacı:

"Öğretim üyesi açığı var" diyerek sayıklıyor.

Ve bu maskaralık 45 milyon insanın gözleri önünde yapılıyor.

Bunlar gerçekten insan mı?

Nasıl bakarlar kitlelerin yüzüne!..

Sen gel de tükürme bunların yüzlerine.

Tuuu!..

DANGALAK

MDP'nin başlığı Sunalp Paşa:

"Başkalarının üç yılda öğreneceğini ben üç ayda öğrendim" diyor.

Tıpkı sahibinin sesi!

Ah, bir de kendisinin **"başkalarından"** zeki olduğunu ilan edenlerin birer süper dangalak olduklarını öğrenebilseydi!..

KUDUZ KÖPEKLER

4 Ağustos 1983 tarihli Hürriyet gazetesinden:

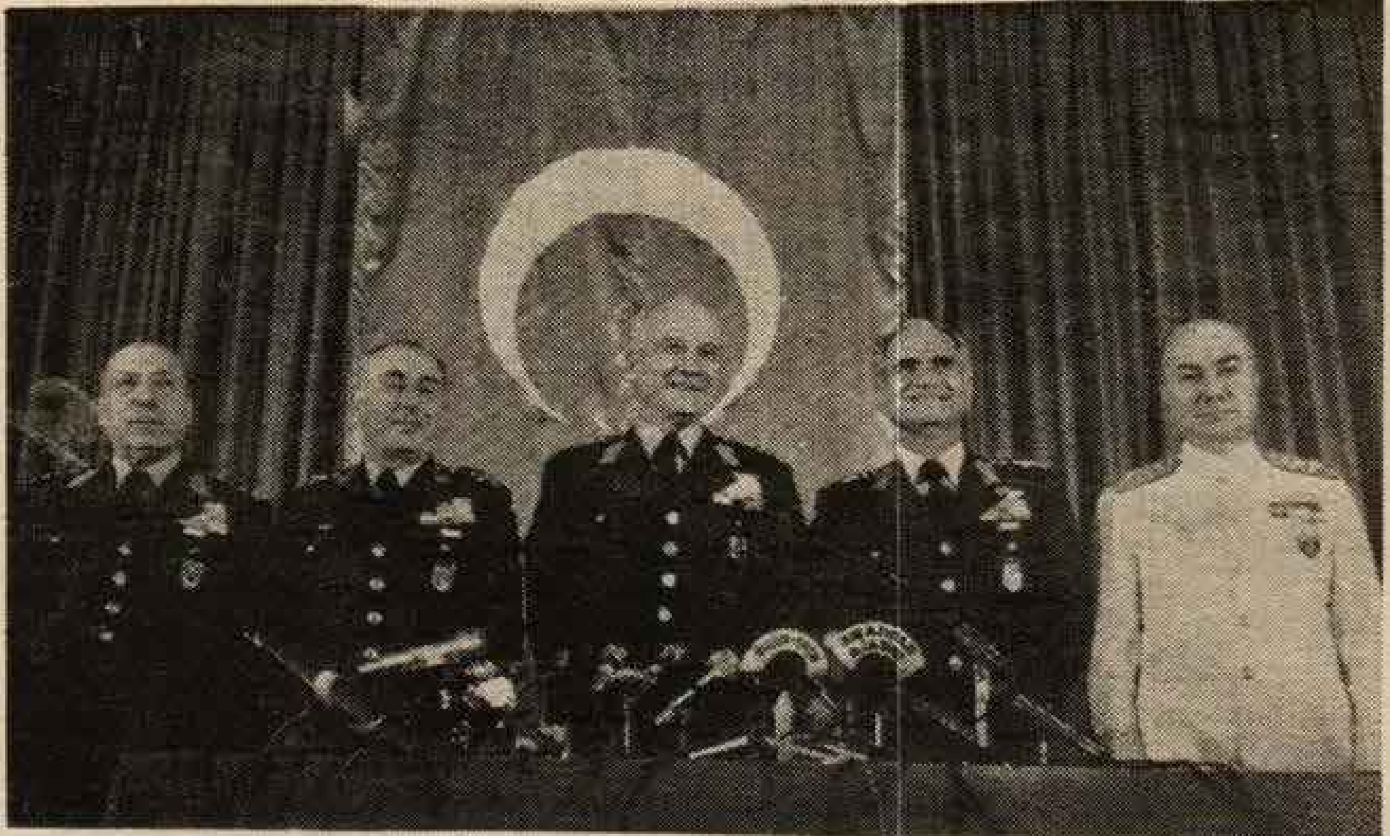
BU YIL 60 BİN ISIRMA OLAYI SAPTANDI

KUDUZ REZALETİ

● Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Kaya Kılıçturgay Belediye ve mahalli idareleri kuduz ile mücadelede işbirliğine çağırdı.

Uygar ülkelerde kuduz vakalarının yıllar önce ortadan kalktığını söyleyen Sağlık Bakanı Kaya Kılıçturgay, **"Başıboş gezen kuduz küpekler sorununu bir an önce halletmek gerekir"'** dedi.

Hep o günü bekliyoruz.

SANAT-CELLAT

Kenan Evren, Ankara'da açılan bir kitaplığın kurdelasını keserken:

"Malesef az okuyoruz!.." demiş.

Yani desinler ki Kenan Evren Paşa kitap okuyor!..

Doğrusu Paşa okumasına okuyor ama, kitabı değil, milyonların canına okuyor!

Kitap-cellat ikisi bir arada olur mu hiç!..

AFERİN ÇAMLIDERELİLERE

Ankara'nın çamlıdere sakinleri, Kenan Evren'den ilçelerine hapishane yaptırmasını istemişler.

Ne de iyi biliyorlar ne isteyeceklerini şu Çamlıdereliler!

Zindancıbaşından okul mu isteyeceklerdi yani!..

ZAVALLI BİR HABER

Milliyet gazetesi:

"Kuduzla Mücadele Komitesi kuruluyor!" diyor.

Ohho!.. Once parti, birlik, cephe üç yıldan beri bu mücadelede kuduz köpeklerine hiçbir şey yapamazken, bir komite mi bu köpekleri halledecek!..

Haydi canım sen de...

ÖRT Kİ ÖLEM

Yabancı gazetelerin verdiği bir habere göre IMF, Türkiye'yi bir kobay (deney hayvanı) gibi kullanıyormuş...

Biz de başka türlü kullanıyor sanmıştık. Hiç olmazsa namusumuzu kurtarmışız!

Buna da şükür!

Canlarını dişleyerek direnenler

Nihat BEHRAM

"Üç arkadaş hastahanede...direnişe beşyüz kişi daha katıldı..."
"Bu gün onyedinci gün... onsekizinci...ondokuzuncu...yirminci..."

Telefondaki ses bir şeyler daha söylemek istiyor. Zaman parayla sınırlı. Kesiliyor...

İkibin siyasi tutuklu ve mahkumun cezaevlerinde başlattıkları açlık grevi beşyüz tutuklu ve mahkumun daha katılımıyla sürüyor.

Bugün yirmidördüncü gün...

Yazıya, yetişmesi için başlamak zorundayım...

Yayın gününe dek ne olacak bilemiyorum. Bildiğim tek şey mücadelenin er ya da geç başarıya ulaşacağı. Bildiğim tek şey arkadaşların canlarını dişleyerek bütün dünyaya karşı en insani biçimiyle sürdürdükleri direnişteki kararlılıkları.

Duygularım ise acı, coşku, keder, olanaksızlıkların doğurduğu daraltılar, düşmana karşı daha da bilenen nefret, dostlara karşı daha da derinleşen sevgi, inanç, şefkat...

Hayat adına verilen mücadele, bakmasını bilen herkese her zaman en iyi öğretmendir.

Arkadaşlarımız, ölümü göze alarak sürdürdükleri direnişle, hayata olan bağlılığın ve inancın öğretmenliğini yapıyorlar. Gövdelerinde derinleşen açlığın boşluğunda bunun duyguları çınlıyor. Halka karşı işlenen cinayetleri, alçaklıkları, insanlık dışı bir düzenin kara yüzünü en insancıl, en masum bir direniş biçimiyle insanlığa şikayet ediyorlar. Yüreği olan ve duymak isteyen herkese söyledikleri birşeyler var.

Yediğim bir dilim ekmek boğazımda düğümleniyor...

Ellerindeki son mücadele silahları kendi canları olan insanların bu silahı da kuşanarak en masum be insani biçimiyle şekillendirdikleri bir direniştir açlık grevi. Türkiye zindanlarında ikibinbeşyüz insan, ikibinbesyüz gerçek halk evladı ölümle yüzyüze, işte böyle bir direniş yirmidördüncü gününde bugün.

Telefondaki ses titriyor: **"Yirmibeş arkadaş daha hastahanelik duruma geldi... fakat gitmeyi reddettiler..."**

İnsanın yüreğini acıdan coşkuya kadar yığınla duygu garip bir şekilde dalıyor.

Telefondaki ses nefrete ulanıyor: **"Bugün tutuklu ailelerine saldırdılar, alıp götürdüler, nereye götürdükleri bilinmiyor."**

Faşizm iğrenç...faşizm alçak...

Tek silahları yüreklerinin çarpıntısı olan arkadaşlar onu da en somut şekliyle mücadelenin potasına döktüler. Ölümle yüzyüze kalacak denli somut. Canlarında açlığın boşluğu çınlıyor, faşizmin kara yüzü...

Hangi görüş ve çizgide olurlarsa olsunlar, Türkiye'nin özgürlüğü için mücadele duygusu taşımaları nedeniyle zincire vuruldular. Bugünkü direnişleri, onların bu duygularındaki kararlılıklarının simgesidir. Topluca...omuz omuza...insan olduğunun bilincindeki herkesi ürperterek. O ürperişler ki alçakları dahi ürkütüyor.

Faşist Cuntanın TV'de, radyoda, gazetelerde sunduğu kendiyle bütünleşmiş, teslim bayrağı çekmiş birkaç hainin etkisinde kalarak Türkiye'de herşeyin bittiğini söyleyen, umutsuzluk yaygınlaştıran, devrimci mücadeleye, en azından onun duyarlığına bir kalemde kolayca karaçalan, bu tutumlarıyla da farkında olmadan faşizmin ekmeğine yağ sürenler, **"ufacık bir kıpırtı için dahi yıllarca beklemek gerektiği"**ni söyleyenler şimdi bizzat faşizmin zindanlarından yükselen bu toplu, cesur, kararlı direniş karşısında ne düşünüyorlar acaba?

Türkiye'den yeni gelmiş birileriyle karşılaşıyorum sokakta. Eskiden tanıdığım **"aydın kısmından"** birileriyle. Telefonun günlerdir kulağımda çınlayan duygusuyla haber soruyorum. Cezaevlerindeki direnişe ilişkin **"yeterli bilgileri yok"**, önemsemez bir ses tonuyla konuşuyorlar. İnsanlıklarına adım adım yabancılaşmış, usul usul faşizmin bir oyuncağı haline gelmiş, bir kusmuk gibi Paris sokaklarındalar. Çıkıştığımda **"yani bizim de mi açlık grevi yapmamızı istiyorsun"** diyorlar.

Telefondaki ses çınlıyor, arkadaşların eşleri, bacıları, anaları, yoldaşları zindanlarda direnen parçalarından yeni haberler iletiyor. İçlerinde doyasıya bir bağırma duygusu. Elle tutulacak denli somut, yakın, bereketli...

"Bir okurunuzum," diyor Almanya'dan bir arkadaş, **"sormak istediğim şeyler var: Toplumsal ve kişisel yozlaşmanın devrim ve devrim süreyindeki etkileri nelerdir, yozlaşmanın ekonomik, sosyal ayrıntılarını nasıl çözümleyebiliriz? Bana bu konuda yardım edebilir, kaynak gösterebilir misiniz?"**

"Git, telefonunu, adresini bul şu şöhretli aydınlarımızın" demek geliyor içimden, **"sor, Türkiye'de neler oluyor diye, açlık greviyle ilgili bir çabanız var mı diye, bir bildiri yazdık, imzalar mısınız diye sor, yanıtlarını, ses tonlarını dinle, git son ay çıkan sanat-edebiyat dergilerini, gazeteleri al, oku, onları hangi duygular etkilemiş şu Temmuz ayında, anlamaya çalış, tarihlerini düş Temmuz ayının araştırmak istediğin konuyla ilgili..."**

Eğer halkın, halk evlatlarının, hayatın boynundaki şu kara urgan onları bunaltmıyorsa ve ona karşı bir mücadele içinde değillerse, peki onları bunaltan şeyler nelerdir, neyin mücadelesini veriyorlar, hayattan anladıkları şey nedir?

Bir yanda burjuvazinin toplumsal acılara karşı ustalıkla tarafsızlaştırıp, duygusuzlaştırdığı ve esas olarak kendi cephesinde şekillendirdiği insanlar, öte yanda ellerindeki son direniş silahını da göz kırpmadan kuşanmış, direnen devrimciler ve bu mücadeleyi coşku ve saygıyla karşılayanlar.

Bugün yoğun bir uykunun uyuşukluğu içinde de olsa, baskı ve katliamlarla sindirilmiş de olsa, halk birgün gerçeklerin, kendi gerçeğinin farkına mutlaka varacaktır. Kaçınılmaz olarak yükselecek mücadelelerin kıvılcımlarıyla gelişmenin önündeki kara perde yırtılacaktır. Kendi gözleriyle kendi gerçeğini görecek ve dostlarına sahip çıkacak, düşmanlarına gerekli dersi verecektir.

Türkiye zindanlarında çeşitli gruplardan devrimcilerin omuz omuza toplu direnişi, mücadele kararlılığı, cesaret ve inancı yurt dışında bizlere de örnek bir duygu iletiyor. Direnişin çevresinde çeşitli gruplardan arkadaşlar güçbirliği içinde çabalıyor.

Önlerindeki kartonların üstünde **"Köpeğim ve ben açız, iki frank lütfen"** yazılı çağdaş dilenciler var Avrupa sokaklarında. Batılılar insanlardan çok hayvanlara acıyor. İnsana karşı duyarsızlığın etkisi alabildiğine yaygın.

Böylesi bir toplumun insanlarına Türkiye zindanlarındaki arkadaşlarımızın ölümle yüzyüze sürdürdükleri direnişin anlamını anlatabilirsek eğer, bundan Batılının da öğreneceği çok şey olacak.

Yedi Temmuz'da Türkiye zindanlarında çeşitli gruplardan arkadaşların başlattıkları direniş hayatımıza bir anlamın tarihini daha düşürüyor:

Kimlerdir ona bütün gücüyle katılıp, güç vermeye çalışanlar? Binlerce halk evladının ölümle yüzyüze olmasına sessiz durmayanlar kimlerdir?

Kimler ona tüm gücüyle karşı durup ezmeye çalışıyor?

Kimlerdir bu kavgada tarafsız, sessiz kalan, köşesine saklananlar, kişisel çıkarlarını toplumun çıkarlarından önemli sayanlar?

Büyük teorik açıklamalarla değil, bu soruları yanıtlayabilmek için soruna son derece açık, basit insani ölçülerle bakmamız yeterlidir.

Çünkü direnişin biçimi açlık grevidir...

En masum, en insani ama en yürekli biçimiyle açlık grevi.

Kişi başına milli gelirin yılda 800 dolara düşmesi bekleniyor

24 Ocak ekonomik kararların uygulandığı 1980 yılından beri sürekli bir düşüş gösteren milli gelirin (Gayri Safi Milli Hasıla) bu yıl 800 Dolara düşmesi bekleniyor.

İlk defa 1977 yılında 1000 Doların üzerinde çıkan milli gelir, 1979 yılında 1. 446 Dolar iken, 1982 yılında 1008 dolar olarak belirlenmişti.

DİE'nin yaptığı açıklamaya göre 1983 yılı sonunda milli gelir 1000 Doların altına, 911 Dolara düşecek, ancak uzmanların yaptığı açıklamalarda kişi başına milli gelirin yılda 800 Dolar düşeceği belirtiliyor.

Birleşmiş Milletlerin az gelişmişlik sınırı olarak kişi başına yılda 1000 Dolar milli gelir kabul ettiğini ve 1979'dan beri milli gelir'deki düşüşe bakacak olursak, zaten yoksul olan halkımızın daha'da yoksullaşacağı kaçınılmaz oluyor.

ENFLASYON TIRMANMAYA DEVAM EDİYOR

DYF- İş'in hazırladığı bir raporda işçi ve memurların yüzde 62'sinin artan enflasyon karşısında yaşamlarını taksitli alışverişlerle sürdürdüğü açıklandı.

DİE'de yılın ilk üç ayına göre hazırladığı raporda 1983 yılı için enflasyon artışını yüzde 42'i olarak belirtiyor. Ancak yılın 2. çeyreğinden itibaren enflasyonun daha da hızlandığını düşünürsek, 1983 yılı sonunda yüz'de otuz'un üzerinde bir enflasyonla karşı karşıya kalındığını söyleyebiliriz.

Halkın alım gücünü azaltan enflasyon, yaşamın her alanında kendini gösteriyor. İşçi ücretlerinin nominal olarak 3 kat artmasına karşın gerçek ücretler 1980 yılı düzeyinde duruyor. Yine Cumhuriyet gazetesinde enflasyon'daki artış üzerine verilen bir örnekte 1977 yılında emekli olan bir vatandaş emekli ikramiyesinin yüzde atmışüçü ile 100 metre karelik bir konut alırken, 1983 yılında emekli ikramiyesi ile 100 metre karelik konut maliyetinin yüzde 39.6'sının karşılanabileceği belirtiliyor. Bu da 1983 yılında aynı konut fiyatının 1977'e göre üç kat artması demektir.

TÜRKİYE'DE NORMAL BENZİN 110 SÜPER BENZİN 119 LİRA OLDU

Türkiye'de geçtiğimiz ay başta benzin olmak üzere bazı ürünlere zam yapıldı. Akaryakıt fiyatlarına yapılan yüzde 7,5 ile 10 arasındaki zamdan sonra normal benzin 110, süper benzin 119, tüp gaz 1080 lira oldu.

Yine profil demir, yuvarlak demir, köşebente ton başına 300 lira, plastik ve yağlı boya fiyatlarına yüzde 10 ile 18 arası zam yapıldı.

ABD dolarının değeri karşısında fiyatları belirlenen akaryakıta, 24 Ocak kararlarından bu yana 14 kez zam yapıldı. Hükümetin daha önce aldığı bir karara göre Amerika dolarındaki artış belli bir seviyeye gelince Enerji ve Tabii kaynaklar Bakanlığı, petrol ürünlerine Bakanlar kurulu kararı olmadan zam yapabiliyor. Doğal olarak diğer ürünlere de yansıyacak olan akaryakıt zamının enflasyonu körüklemesi kaçınılmaz olacak.

3. Yılında Askeri Faşist Cuntayı Protesto Yürüyüşüne

ÇAĞRI

Biz aşağıda imzaları bulunan örgütler güçlerimizi birleştirerek, faşist cuntanın yönetime el koyuşunun üçüncü yılında protesto sesimizi birlikte yükseltiyoruz.

Askeri faşist diktatörlüğün yıkılması, yerine halkın kendi demokratik iktidarının kurulması uğruna, Türkiye ve Türkiye Kürdistan'ında işçi sınıfımızın ve halklarımızın değişik biçimlerde yürüttüğü devrimci-demokratik mücadeleyi destekliyor, cuntanın **"demokrasiye dönüş"** ve **"seçimler"** aldatmacasını teşhir ediyor, halklarımızın kendi gerçek demokrasileri için verdikleri mücadeleyle dayanışmamızı yükseltiyoruz.

TÜRKİYE'Lİ ve KÜRDİSTANLI
İŞÇİLER, EMEKÇİLER, DEVRİMCİLER, DEMOKRATLAR!
Halklarımızın askeri faşist diktatörlüğe karşı kavgası senin de kavgandır.
Ona katıl, güç ver.
F. Almanya'daki tüm anti-faşist ve demokratik güçler.
Kanlı faşist darbenin 3. yılında, sende bizimle birlikte protesto sesini yükselt, gücümüze güç kat.

● Faşist cuntanın idam, işkence ve katliamlarına son. ● Faşist cuntanın güdümündeki tek tip sendikacılığa hayır. DİSK, TÖB-DER ve diğer kapatılan halkın tüm siyasi, ekonomik, demokratik örgütlerine özgürlük. Toplu sözleşme ve sınırsız grev hakkı. ● ● Kürt ulusu üzerinde sürdürülen ırkçı, şöven, asimilasyon, soy kırımı ve **"emniyet bölgeleri"** adı altındaki mecburi iskan politika ve uygulamalarına son. ● Tüm anti-faşist tutuklulara özgürlük ve genel af. ● NATO'ya, ABD çevik kuvvetlerine, onların Türkiye ve Türkiye Kürdistanındakı üslerine, yeni yapılan ve genişletilen hava alanlarına hayır. ● Başta F.Almanya ve ABD olmak üzere, gerici Askeri cuntaya yapılan her türlü askeri ve ekonomik yardıma son. ● Yabancı düşmanlığına, yabancı işçiler üzerindeki her türlü baskıya hayır. Yabancılara her türlü eşit haklar tanınmalıdır. ● İltica hakkının gasb edilmesine, ilticacıların geri gönderilmesine ve devrimcilerin cuntaya iadesine hayır. ● F.Almanya'daki sosyal kısıtlamalara, yabancı işçilerin geri gönderilme zorlamalarına, işsizliğe, savaş hazırlığına, Cuntanın ve F.Alman hükümetinin Türkiye ve Türkiye Kürdistanlı işçiler üzerindeki satış anlaşmalarına, F.Almanya'ya atom roketlerinin yerleştirilmesine karşı, yerli, yabancı işçiler ve barış hareketi omuz omuza. ● Dünyadaki bütün nükleer silahların imha edilmesi için mücadele edelim. ● Kahrolsun ABD emperyalizminin kuklası faşist cuntanın, Irak yönetimi ile anlaşarak, Kürdistan halkının ulusal kurtuluş mücadelesine, Irak devrimci demokratik hareketine ve Orta-Doğu halklarına yönelik saldırısı. Yaşasın ezilen Ortadoğu ve tüm dünya halklarının ulusal ve sosyal kurtuluş mücadeleleri ve enternasyonalist dayanışması. ● 10. yıldönümünde 11 eylül faşist cuntasına karşı direnen Şili halkını selamlıyoruz. ● F.Almanya'daki tüm neo-faşist ve faşist Türk örgütleri kapatılmalıdır.

Av.Dev-Genç, ATİF, BİRKOM (Devrimci İşçi, Serxwebun, İşçinin Sesi, Kıvılcım, Emekçi, Birlik Yolu, Cephe, Devrimci Savaş), DİB-FAK, FİDEF, İşçi Gerçeği, Kawa, KKDK-Federasyon, KOÇ-KAK, KOMKAR, Partizan, Proleter Dayanışma, Tekoşin taraftarları.

Yürüyüşe platform dışında katılanlar: DİDF, Denge Komal, Gerçek, KKDK, KHE, Kurtuluş, Devrimci Kurtuluş.

Yer: Ebertplatz, 5000 Köln 1 ● 10 Eylül 1983, Saat: 10.30

Açlık greviyle ilgili Türkiye'ye giden heyetin basın bildirisi

Tutukluların bundan sonraki sağlık durumları ile ilgili kaygılarımız vardır

İstanbul cezaevlerinde siyasi tutukluların başlattıkları açlık grevi üzerine, Avrupa'dan bir heyet tutukluların durumlarını yerinde incelemek amacıyla 5 Ağustos'ta İstanbul'a gitti. Sekiz gün süren gezileri sırasında, çıkarılan tüm zorluklara karşın tutuklu aileleri, avukatlar ve resmi makamlarla görüşmeler yapan heyet, üç Alman, bir İsviçreli ve bir Avusturya'lıdan oluşuyordu. Heyette bir doktor, üç hukukçu ve bir papaz bulunuyordu.

Döndükten sonra bir basın toplantısı düzenleyen heyet üyeleri, hükümetlerini, Türkiye'yi Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na şikayet etmeye çağırdılar. Heyetin basın bildirisinin bir özetini aşağıda yayınlıyoruz:

"Türkiye'deki sivil ve askeri hapishanelerde 2000 politik tutuklunun başlattığı açlık grevi ile ilgili endişe verici haberler, gezimizin nedeni oldu. Amacımız, açlık grevine yol açan cezaevi koşullarını ve tutuklulara yapılan muameleleri incelemekti.

Resmi makamlara görüşme konusunda yaptığımız müracatların bir kısmı geri çevrildi. Sürekli gözlenmemize ve izlenmemize kadar varan önlemler, yapmayı planladığımız görüşmelerin bir kısmını engelledi. Bütün bu engellere karşın kendileriyle konuşabildiğimiz tutuklu yakınları, avukatlar ve resmi makamlardan aşağıdaki bilgileri aldık.

Bazı politik tutukluların Sağmalcılar'daki tek kişilik hücrelerden oluşan cezaevine nakledilmeleri üzerine, 6 Temmuz'da açlık grevi başladı. Tutuklular ayrıca, tek tip hapishane elbisesi giymek ve göğüslerine üstünde isimleri, bağlı bulundukları iddia edilen örgütün ismi ve istenen ceza yazılı plakatlar takmak zorunda bırakılmışlardı.

Mahkeme ve savcılığın, açlık grevleri ve etkileri konusunda kendilerini yetkisiz ilan etmeleri üzerine açlık grevindeki tutuklular üzerindeki baskılar çoğaldı. Durumu kötüleşen grevciler artık hastaneye kaldırılmamaya başlandılar. Hastaların çığlıkları hoparlörle arkadaşlarına dinletilerek, **"arkadaşlarınız ölürse sorumlusu sizler olacaksınız"** *sözleriyle grevcilerin moralleri bozulmaya çalışıldı.*

Mahkemeye çıkan tüm tutuklular, polisteki ifadelerinin işkence altında alındığını belirtiyorlar. Resmi makamlara bunu sorduğumuzda bize herşeyin kanuna uygun yapıldığını, bu konuda kendilerine iletilen şikayetlerin incelendiğini, ancak eski hükümetlerin aksine, şimdi delil toplama işinin çok iyi yapıldığını söylediler.

Öte yandan, yaptığımız diğer bazı görüşmelerde de, işkenceye uğrayanların, işkence izleri geçtikten sonra hakim karşısına çıkarıldıklarını öğrendik.

Politik tutukluların avukatlarına da baskı yapılıyor. Avukatların müvekkilleriyle yalnız başlarına konuşma olanakları yok. Bir cezaevindeki bütün müvekkilleriyle, haftada ancak iki kez 20'şer dakika görüşme izinleri var.

Türkiye kamuoyu cezaevlerindeki durumdan ve açlık grevlerinden tamamiyle habersiz. Bu konuda haber yaymak ve yayınlamak yasak.

Heyetimizin duruşmalara girme isteği, birçok zorluklardan sonra kabul edildi. Bir keresinde de salondan çıkarıldık.

Açlık grevi, 29.gününde, yani 3.8.83'te bütün İstanbul hapishanelerinde bitirildi. Ancak, tutukluların istekleri kabul edilmedi. Tutuklular hala iç çamaşırları veya pijamalarıyla dolaşıyorlar. En büyük kaygımız, tutukluların bundan sonraki sağlık durumları. Grevden sonra doktor kontrolünden geçmedikleri gibi, verilen yemekler de sağlığa uygun değil.

Bonn'da, Viyana'da ve Bern'deki hükümetlerimizi, Hollanda, Fransa ve İskandinav ülkelerini izleyerek, Türkiye'yi Strasburg'daki İnsan Hakları Komisyonuna şikayet etmeye çağırıyoruz."

Heyet üyelerinden Avukat Werner ile Papaz Hermann, Bonn'da 15 Ağustos'ta düzenledikleri basın toplantısında izlenimlerini anlattılar.

YÖK uygulaması dışbasında tepkiyle karşılanıyor

Türkiye'deki, Universitelerde YÖK yasasıyla başlayan uygulamalar dış basında da tepkiyle karşılaşıyor. Yayın Organlarında görevden alınan ve istifaya zorlanan öğretim görevlileriyle ilgili çeşitli haberler yer alıyor. Aşağıda Almanya'da yayınlanan Sol eğilimli Frankfurter Rundschau gazetesinin 2 Ağustos tarihli sayısında çıkan bir yorumla özetini sunuyoruz.

TÜRKİYE TARİHİNİN EN BÜYÜK KÜLTÜREL TEMİZLİK HAREKETİ.

Türkiye'nin 27 üniversitesinde devletin baskısı ve keyfi düzenlemeleri gündemde. 1980'deki askeri darbeden hemen sonra öğrenci dernekleri zaten kapatılmıştı. Şimdi ise öğretim üyelerinin toplu işten çıkarılmaları, tutuklanmaları, işkenceler ve bilime konan sansürle araştırma ve öğrenim olanakları ortadan kaldırılıyor. Kasım 1981'de yeni yönetimin kurduğu Yüksek Öğretim Kurumu işleri eline aldı. O gün bugündür de Türkiye'de belki tarihinin en büyük kültür politik temizlik eylemi yapılmakta.

Üniversitelerle ilgili önlemler aşırı tutucu Prof. İhsan Doğramacı tarafından alınıyor. Bu önlemler, profesörlerin sakal uzunluklarıyla ilgili talimatlardan, işkenceye kadar bir çok şeyi içeriyor. Toplu işten çıkarmalar, YÖK'ün en sık başvurduğu disiplin cezası. Görevden uzaklaştırmaların nedeni, genellik'le öğretim üyesinin politik eylemleri de değil, geçmişte az çok bağımsız olan üniversitelerde serbest öğrenim ve araştırma hakkını savunmuş olmaları. Devlet Başkanı ve **"fahri Doktor"** Kenan Evren, zaten öteden beri öğretim üyelerinin terörün kaynağı olarak görüyordu. Bu yüzden de yönetime gelir gelmez YÖK'ü kurdu.

Bir rapora göre, işten çıkarmalar ve istifalarla Türkiye üniversitelerindeki **"demokratik potansiyel"** *hemen hemen tümden ortadan kaldırıldı.*

Yeni öğretim üyesi atamalarında bilgi ve yetenek yerine rejime bağlılık esas alındığı için, üniversitelerde bilim düzeyi çok düştü."

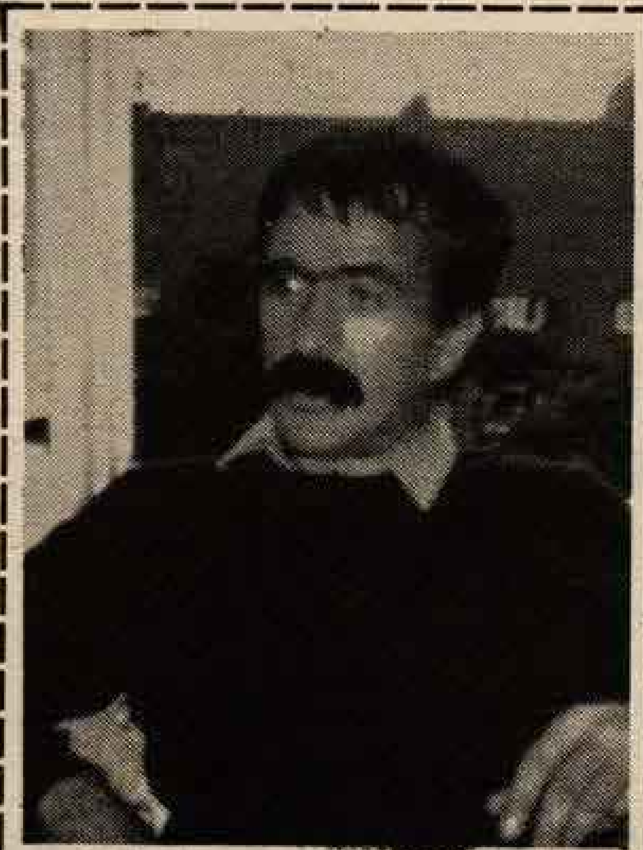
Mustafa Özenç, 21 Ağustos 1981'de Adana'da idam edildi. Anın mücadelemizde ve halklarımızın kalbinde yaşatılacak.

Devrimci İşçi

"Devrimci arkadaşımız Kasım Doyduk bir iş kazası sonucu yaşamını kaybetmiştir. Onurlu yaşamına, haklı mücadelesine sahip çıkmayı devrimci görev sayıyoruz."

Metz'den devrimci arkadaşları

Arkadaşımız Atilla Keleş'i 17.7.1983 tarihinde ansızın aramızdan kaybettik. Anısını yaşatacağız.

Gelsenkirchen'den bir grup arkadaşı

İĞNEYİ DE ÇUVALDIZI DA

Şanar YURDATAPAN

Kardeşim JENNY!...

- Sevgili kardeşim Jenny!... Tam adınla Johann Bertha Julie Jenny von Westphalen!.. 12 Şubat 1814'te doğmuşsun, benim doğumumdan tam 127 yıl önce.. Şu yazıyı yazdığım, sana **"Kardeşim"** diye seslendiğim günden 169 yıl önce doğmuşsun... Ölümünün üstünden de tam 102 yıl geçmiş.. Ama hayat öykünü okuduğumda kanım kaynadı sana, onun için **"Kardeşim"** diye hitap ettim, kızmassın herhalde..

Semra Teber seninle ilgili bilgileri derleyip minik bir kitap halinde basılmasını sağlamasa, benim gibi daha birçok kişi belki senin varlığından bile habersiz kalacaktı. 1830'larda Trier'de tanıyıp sevdiğin genç lise öğrencisini, sonradan hayatını birleştirdiğin ve son nefesini verinceye kadar en güvenilir desteği olduğun o büyük insanı, Karl Marks'ı hepimiz tanırız ama kaçımız senin adını duymuştur?.. Teber'in derlemesi, iddiasız, alçakgönüllü bir kitapçık. Ama düzenli, tertemiz ve insanı hemen kavrayıveriyor.. Köln Ceciliänstr. 7 Numaralı evden Brüksel'de Amigo hapishanesindeki tutukluluk günlerine kadar; çocukların dünyaya geldiği mutlu günlerden, icra memurlarının evde ne var-ne yoksa götürdüğü acı dakikalara kadar, hayatınızı-kaderinizi paylaşmış gibi oluyor insan sayfalar arasında..

Bu yıl, bütün dünya Karl Marks'ı anıyor Jenny!. (Onun adının anılmadığı yıl mı var, gün mü var?.) Ölümünün 100'cü yılı, Karl Marks yılı olarak kutlanıyor. Görebilseydin, kim bilir ne kadar mutlu olurdun. Çünkü sen onun yalnızca **"Karısı"** değilmişsin.. Benim ülkemde kadınların büyük çoğunluğu hala eğitilmiyor. Kocalarına destek olurlarsa, daha çok **"Böyle yetiştikleri için"** oluyorlar. Daha çok **"İtaat ediyorlar"** diyebiliriz.. Seninki hiç öyle değilmiş. Karl Marks'ın en yakın çalışma arkadaşıymışsın üstelik.. Yüzyıldan çok zamandır dünyanın her köşesinde okunan, tartışılan eserlerin çoğunu ilk sen duymuş, ilk sen tartışmışsın Marks'la, Engels'le.. Hem de bir yandan Paris Komüncüleri için biraz para, biraz dayanak bulmak için oradan oraya koşuştururken, evinize gelen ilericileri ağırlarken!. Geç de olsa seni tanımaktan çok mutlu oldum Jenny. Senin hakkındaki bu ilk derlemeyi bir Türk kadınınınyapmış olması daha da mutlu etti beni.. Karl Marks yılına başka katkımız oldu mu bu güne kadar?. Duymadım!. Gene de, bu kadar örgütümüz olduğuna göre, mutlaka çok değerli çalışmalar daha vardır hazırlanmakta olan?...

Ne yazık Jenny, ölümünün 100'cü yıllarında, benim güzel yurdumda adınızın anılması bile insanın başına dert açar!. Karl Marks adını, onu tanıyanlar nasıl saygıyla anıyorsa, tanımayanlar da o kadar korkuyla fısıldarlar. Sonra dönüp etraflarına bakarlar duyan oldu mu diye.. Hayatınızı okurken, onun ne kadar insancıl, ne kadar duygulu olduğunu da anlamak kolay satırlardan.. Benim güzel yurdumun tek çirkin yanı, "İktidardaki sömürücü takımı", senin kocanı gözü kanlı bir canavar olarak tanıtır çocuklara!. Karl Marks adı "Öcü" ile bir tutulur..

İşin garibi, sadece sömürücü takımı değil, onların baskısından yılıp geri pısan bir bölüm aydınımız da -dolaylı olsa- bu koronun üçüncü, dördüncü seslerini söylerler: "Biz Marksist değiliz.. Kökü dışarda akımlarla ilişkimiz yok.. Programımız Marksizmden esinlenmemiştir.." diye, işin kolayına kaçtıklarınızannederler.. Ama "İktidardaki sömürücü takımı"na yaranabildiklerini gören olmamış bugüne kadar.. **"Ben değilim, Marksist işte odur"** diye başkalarını hedef göstermişler Faşizm canavarına, ama canavar o hedefi yuttuktan sonra doyup yatmamış!. Dönüp onları da indirmiş mideye!... Hem koruyacak kimse kalmadığı için daha da kolaylıkla!.. Elinde yazılı kağıt olmayınca cümlenin sonunu doğru dürüst getiremeyen bir zavallı, Türkiye'nin anlı şanlı isimlerini oynatıp duruyor: Şu şu şu isimleri kabul etmiyorum, falancayla filanca parti kuramaz, kapattım!. Sen, sen ve de sen! Siz gidin Çanakkale'de oturun, sonrasını düşünürüz!.."

Şimdi hiçbiri sesini çıkaramıyor. Vaktiyle ötekiler boğazlanırken, **"Oh ne iyi, meydan bize kalacak"** diye susmanın bedelini ödeyecekler onlar da...

Yaa sevgili Jenny.. Gelişi güzel sohbet ediyorum seninle..

Eğer ömrünüz 100 küsur yıl daha uzasaydı da bugünleri görebilseydiniz, önce şüphesiz bir mutluluk duyardınız, pratiğin sizi doğruladığını görmekten. Ama şaşacağınız ve anlatmakta güçlük çekeceğiniz çok şey olurdu mutlaka!.. Eğer doğduğunuz büyüdüğünüz ülkede yaşamanız mümkün olsa, çok çok yakında olacaktınız, Trier'de.. Belki daha da yakında, Köln'de Rheinische Zeitung'u çıkartmakta olacaktınız.. Toplantılarda, mitinglerde sizi görüp dinleyebilecektik!.. Aman, ne biçim birbirine girerdi kim bilir ortalık!.. Size diş bileyenlerden yeteri kadar çekmişsiniz hayatınızda, onların neler yapmak isteyeceklerini kolaylıkla tahmin edebilirsiniz.. Ama asıl öbür taraftan, yani **"Marksistliği kimseye kaptırmayanlar"**dan çekecekleriniz üzecekti sizi!.

Bir kenara bırakalım öteki toplumlardakileri, sadece bizimkiler arasında 50'ye yakın siyaset var Jenny.. Hepsi su katılmadık Marksist, hepsi tek ve en doğru Marksist çizgiyi savunuyorlar.. Hemen hemen hepsine göre de, öteki gruplar "Sağcılardan daha büyük tehlike, çünkü Marksist görünüp hareketi hedefinden saptırıyorlar".. Bu mantığı artık açık açık savunmuyorlar hepsi, ama üç cümle tartışılınca, altından hemen aynı mantık çıkıyor. Veya her davranışlarının altından!.. Hele yurt dışında!.. Sanırsın ki, cunta şartlarında herkes az çok birbirine el uzatır, birbirini destekler.. Tam tersine, daha çok söz, daha az iş üretiliyor.. İçinde bulunduğumuz ülkelerin ilericilerini de şaşkına çevirebiliyoruz birbirimizi gammazlayarak, ayağına çelme takmaya çalışarak. Zaman zaman düşünürüm, bir Alman ilericisi veya demokratı olsaydım, ülkemdeki Türkiyeli sürgünlere destek olmak, Türkiye'nin gerçek durumunu Avrupa kamuoyuna anlatmak için isterdim.

Ama nasıl yapacaktım bu işi?. Bir sürü grup bana gelecekti, Türkiye solunun tek gerçek temsilcisi olduğunu söyleyecek, bunu ispatlamak için de ötekileri kötüleyecekti.. Herhalde, olumlu bulduğum işlerde destek olurdum, gruplar arasında ayrım yapmadan.. Ama birgün, onlara destek olmak için katıldığım bir toplantıda, üstelik toplantıyı düzenleyen gruptan bir **"Militan!?"** ayağa kalkıp: "Siz bu komitede de varsınız, başka bir komitede de!. Bu davranış iki yüzlülük değil midir?" diye sorabilecekti!. (19 Eylül 1981'de Duisburg Rhein-Ruhr Halle'de, yaklaşık 1500 kişinin önünde Klaus Thüsing'e böyle dediler ve işin daha acı tarafı, 1500 kişiden hiçbir protesto sesi yükselmedi!.)

Lafı çok uzattım Jenny. Uzun sözün kısası, sakın bir daha dünyaya geleyim filan demeyin, oturun oturduğunuz yerde.. Ama illa böyle bir iş yapmayı aklınıza koymuşsanız, hiç değilse bir süre bizim yanımıza sokulmamaya dikkat edin.. Çünkü kocanı yazılarından az buçuk tanıyorum, öyle çenesini tutan cinsinden değildir. Aklına geleni düpedüz söylemeye devam ederse iki gün kalmaz onu da Anti-Marksist ilan ediveririz haa!..

Yüz küsur yıl öteden, en içten sevgilerimle..

Cezaevlerinde direniş var

İstanbul Metris, Sağmacılar, Sultanahmet, Kabakoz cezaevlerinde 2500 tutuklunun 7 temmuz tarihinde başlattığı açlık grevleri 6 ve 8 Ağustos günleri sona erdi. Grevcilerin talepleri sırasıyla şunlardı:

1-) Tutuklu ziyaretçilerinin tartaklanmalarının önlenmesi.
2-) El koyulan iddianamelerin ve savunma hazırlıklarının tutuklulara verilmesi.
3-) Kağıt, kalem ve kitap bulundurma hakkının geri verilmesi.
4-) Ziyaret kısıtlama ve yasaklamalarının kaldırılması
5-) Tutuklular arasında ayrım yapılması
6-) Hücre cezası uygulamasının kaldırılması ve idam istemiyle yargılanan 170 tutuklunun koğuşlara geri getirilmesi
7-) Hapishane üniforması uygulamasına son verilmesi
8-) Havalandırma saatlerine konan kısıtlamaların kaldırılması
9-) Hapishane içinde işkence ve dayağa son verilmesi

Bu talepker, tutukluların cezaevinden dışarıya çıkattıkları bir mektupla dünya kamuoyuna duyruldu. Bizlerce dışarıya çıkarılan mesajda, direnişin nedenleri anlatılıyordu. Adı geçen açıklama şu örgütlerin imzasını taşıyordu:

Dev-Sol, Partizan, TDKP, Devrimci-Yol, Devrimci Kurtuluş, Halkın Devrimci Öncüleri, GKK, Devrimci Halkın Birliği, Halkın Birliği, Çayan sempatizanları, Dev-Savaş, Birlik Yolu, Acil, Rızgari, Kawa, TDY, Kurtuluş, THKP-C Savaşçıları, Partizan Yolu, TİKB, Halkın Yolu, Eylem Birliği...

İstanbul Cezaevlerindeki direnişle ilgili olarak Demokrat Türkiye'ye ulaşan haberler ve gelişmeler özetle şöyle:

AÇLIK GREVİ BAŞLIYOR

İstanbul cezaevlerindeki direnişle ilgili olarak Demokrat Türkiye'ye ulaşan haberler ve gelişmeler özetle şöyle:

Tutuklular, eylemlerine 7 Temmuz'da Tek tip mahkeme elbiselerini koğuşlarda yakarak başladılar. Direnişin başlamasından sonra, cezaevlerinde avukat ve aile ziyaretleri Sıkıyönetimce yasaklandı. Açlık grevinin 2. haftasında tutuklu yakınları kendi aralarında biraraya gelerek Ankara'ya gitmeye karar verdiler. 250 kişiden oluşan bu grup önce Cumhurbaşkanı ile görüşmek istedi. Ancak isteklerinin kabul edilmemesi karşısında aralarında 6 kişilik bir heyet oluşturarak bu kez Başbakanlığa başvurdular.

Tutukluların taleplerini iletmekle görevli bu 6 kişiden dördünün, hükümetle yaptıkları görüşmeden sonra gözaltına alındığı öğrenildi.

29 Temmuz cuma günü, 105 tutuklu ailesi İstanbul sıkıyönetim komutanlığına giderek yetkililerle görüşmek istediler. Bu istekleri de kabul edilmeyen aileler, 30 temmuz sabahına kadar Gayrettepe'deki Emniyet müdürlüğünde sorguya çekildiler. İçlerinden 11 tanesinin gözaltına alındı diğerleri de hakaret ve eziyet uğradı.

Açlık grevine katılanlar arasında bulunan Prof. Dr. Yalçin Küçük, durumu ağırlaştığı için 2 Ağustos Salı günü hastaneye kaldırıldı. Kendisine serum verilmesini reddeden Küçük cezaevine geri getirildi.

3 Ağustos Çarşamba günü DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, mahkemede, cezaevlerindeki baskı ve işkenceleri anlatarak buna müdahale edilmesini istedi. Mahkeme heyetine verdiği dilekçenin kabul edilmemesi üzerine Baştürk, heyet başkanı Binbaşı Çetin Güvener'in tarafsız olmadığı gerekçesiyle, mahkemeden çekilmesini istedi. Bunun üzerine Baştürk hakkında mahkemye hakaretten dava açıldı ve DİSK Genel Başkanı 7 gün hücre hapsine mahkum edildi.

Bu arada, cezaevlerinde sağlık durumları tehlikeye girenlerin sayısı da 42'ye yükselmişti. Bunlardan Mehmet Terzioğlunun durumunun ciddi olduğu, Mehmet Sönmez adındaki bir tutuklunun da akli dengesini yitirdiği, İrfan Örnek ve İbrahim Yakut isimli tutukluların ise hastaneye kaldırıldıkları halde durumlarının ağır olduğu bildiriliyordu.

CEZAEVİ YÖNETİMİ SALDIRGANLAŞIYOR

Grevin başladığı günden itibaren, çeşitli baskı yöntemleriyle grevi durdurmaya çalışan cezaevi yöneticileri, direnişçilerin kararlı tutumları karşısında bu kez sistemli ve moral bozucu bastırma yöntemlerine başvurdular.

Özellikle 29 temmuz'dan itibaren, koğuşlardaki hoparlörler aracılıyla tutuklulara zorla Faşist marşlar dinleterek moral kırıklığı yaratmaya çalıştılar. Daha sonra durumu ağır olan tutukluları koğuş koğuş gezdirerek **"bunların ölümü sizin yüzünden olacak"** diyen cezaevi yöneticileri, **"sizi de bu hale getireceğiz"** biçiminde tehditlerde bulundular.

Cezaevi dışında da görüşçü aileler, direnişi kırmada kullanılmaya çalışıldı ve **"direnişi durdurmaları koşulu"** ile ailelere, cezaevindeki yakınlarıyla serbest görüş izni verildi. Herşeye rağmen Grevin kararlılıkla sürdüğünü gören Cunta yetkilileri bu kez koğuşlardan bazı temsilcileri **"görüşmek"** amacı ile Komutanlığa çağırttı. Daha sonra bu temsilciler hücrelere atıldılar.

2-3 Ağustos günleri, grevin önde gelenlerini ve siyasi grupların lider kadrolarını işkenceye alarak çığlık seslerini koğuşlarda hoparlörlerle dinlettiler. Ve bu kişilerin bazılarının öldüklerini, direniş durdurulmazsa herkesin teker teker öldürüleceğini anons eden cunta yetkilileri, işkence yapılanlardan bazılarını da koğuşlarda dolaştırarak işkence izlerini diğer tutuklulara gösterdiler.

Tüm cezaevlerinde toplu dayaklar başladı. Bunun üzerine toplu bir katliamla karşı karşıya olduklarını gören, direnişçiler, Grevi sona erdirmekten başka çare göremediler. 6 Ağustos günü, Açlık grevi böylece sona ermiş oldu. Bir tutuklu direnişe neden son verildiğini şu şekilde açıklıyordu: **"Hepimiz adım adım ve topluca ölüme mahkum edildik. Toplu katliam tehlikesi ortaya şu durumda karşı karşıya bırakıldı: Arkadaşlarımın ölümü benim yüzümden olacak. Bu korkunç bir şeydi. Bu nedenle, bizim yüzümüzden arkadaşadenle, bizim yüzümüzden arkadaşlarımızın ölmesinin ve sorumluluğu karşısında açlık grevine son vermek zorunda kaldık."**

SAĞMACILARDA DURUM

Metris'teki açlık grevinin bu biçimde bitmesinden sonra Sağmacılar direnişe 2 gün daha devam etti. 8 Ağustos'ta eylemlerine son veren Sağmacılardaki tutukluların bazı taleplerini kabul ettirdikleri öğrenildi. Açlık grevi sona ermesine rağmen mahkum elbisesini giymeyen ve Hücrelerde hala pijamalarıyla duran tutukluların havalandırma saatleri artırıldı. Tutuklulara haftada iki gün dışardan yemek verilmesine izin verildi. Ziyaretlerdeki bazı engellemeler kaldırıldı. Ancak,

getirilmesine izin verildi. Ziyaretlerdeki bazı engellemeler kaldırıldı. Ancak, bunların bir süre sonra idare tarafından rafa kaldırılabileceği söyleniyor.

Kabakoz ve Sultanahmet cezaevlerindeki tutuklular da Sağmalcılarla aynı günde direnişe son verdiler.

Erzurum cezaevinde 1200 devrimcinin açlık grevi sürüyor

Erzurum Cezaevinde tutuklu bulunan 1200 dolayında devrimcinin açlık grevine başladığı öğrenildi. Erzurum , Artvin, Kars, Ağrı ve çevre illerden tutukluların bulunduğu Erzurum cezaevindeki açlık grevi 4 Ağustos 1983 günü başladı. İstanbul cezaevlerindeki direnişin bittiği günlerde başlayan açlık grevi sırasında cezaevi yönetiminin baskı ve işkenceleri yoğunlaştırdığı, bazı tutukluların hastaneye kaldırıldığı öğrenildi. Gazetemiz baskıya girdiği sırada grevin devam ettiği haber veriliyordu.

Açlık g dayanış

İstanbul askeri cezaevlerinde başlatılan açlık grevlerinin duyulmasından sonra yurtdışında da bu grevler'e paralel çeşitli faaliyetler, etkili dayanışma eylemleri oluşturuldu. Başta Almanya olmak üzere Avrupa'nın tüm ülkelerinde ve Avusturalya'da yaşayan ilerici, demokrat ve devrimciler, cezaevlerindeki kardeşlerini yalnız bırakmamak için çeşitli eylemler düzenlediler. Açlık grevlerinden Konsolosluklar önündeki gösterilere değin çok çeşitli biçimlerde sürdürülen bu faaliyetler, tüm dünyanın gözünü bir kez daha Türkiye'deki askeri faşist cunta'ya çevirmesini sağladı. Avrupa ilerci ve demokrat güçleri, bu dayanışma eylemleri sırasında Türkiyelilere her türlü yardımı yapmaktan çekinmediler. Siyasal partilerden hükümet üyelerine, sendikalardan insan hakları örgütlerine varıncaya değin, çok sayıda kuruluş ve kişi cuntanın Türkiye cezaevlerindeki uygulamalarını protesto ettiler. Çeşitli ülkelerden heyetler oluşturularak bunların Türkiye'ye gönderilmeleri sağlandı.

İstanbul cezaevlerindeki açlı grevi ile ilgili olarak çeşitli ülkelerde yapılan eylemleri ve çalışmaları özet olarak aşağıda sunuyoruz:

Batı Almanya'da dayanışma hareketleri

29 temmuz cuma günü Köln'de kadınların, Türkiyedeki cezaevleri koşullarının düzeltilmesi amacı ile Dom kilisesi önünde yapmış oldukları bir gösteri vardı.

30 temmuz günü, Bonn'da (DİDF, ATİF, Av. D. Genç, Kawa, Devrimci İşçi, Serxwebun, Devrimci Kurtuluş, proleter Dayanışma, İşçinin Sesi, **DHB)'nin katılmış olduğu bir dayanışma komitesi kurularak hemen açlık grevine başladı. Greve katılanların sayısı 150 idi. 4 Ağustos günü Bonn'da Dayanışma komitesi ile bazı Alman politikayı, sanatçı ve sendikacıların birlikte düzenledikleri bir basın toplantısı yapıldı. Aynı gün Hamburg'da bazı SPD ve Yeşil milletvekilleri ile sanatçı Wolf Biermann'da birlikte bir basın toplantısı yaptılar. Yine 4 Ağustos günü bazı Alman yazar ve demokratlar Bonn'daki Türkiye Büyükelçiliğine bir dilekçe vermek istediler. Büyükelçilikçe kabul edilmediğinden, dilekçeyi orada bulunan tellere asarak gösteri yaptılar. Daha sonra basın toplantısı düzenlendi. Aynı gün SPD milletvekillerive Ywşiller Alman hükümetine çağrıda bulunarak Türkiye'ye yapılan yardımın kesilmesini istediler.** SPD'li bir belediye meclis üyesi olan Grünberg ve yazar Heinrich Böll, açlık grevindekilerle dayanışma içinde olduklarını bildirdiler.

Bu arada, Berlinde de Prof. Pflechtheim. Uluslararadı Aförgütü temsilciliği, Alternative Liste ve Dayanışma komitesinin düzenlediği bir basın toplantısı yapıldı. Taz ve Rias ta toplantıya katıldılar.

13 Ağustos günü, Berlin Türk Konsolosluğu önünde Türk, Kürt ve Alman ilerici-demokratlarından oluşan 200 kişilik bir grup, protesto gösterileri yaptılar. Eylemin sonunda, Alternatif Liste milletvekilleri ve Af Örgütü temsilcileri konsolosluğa bir protesto mektubu vermek istediler. Ancak bu istek reddedildi.

5 Ağustos günü Stuttgart'ta şehrin çeşitli bölgelerinde masalar kurularak Cunta teşhir edildi. 6. Ağustos ta Lüdenscheid şehrinde bir oturma grevi yapıldı, çeşitli konuşmalar ve basın açıklaması yapıldı. Folklor gösterileri düzenlendi. Bremen şehrinde Türkiye Konsolosluğuna protesto mektupları gönderildi, 2 Ağustos ta yürüyüş düzenlendi. Nürnberg'de GEW, Eyalet temsilcisi ve Yeşillerin temsilcisinin de katıldığı bir basın toplantısı yapıldı. Ayrıca konsolosluğun önündebir yürüyüş yapıldı. Aachen'de 12 Ağustos ta SPD'nin de katıldığı bir basın toplantısı düzenlendi. Krefeld'de 11 Ağustos ta 6 saatlik bir oturma grevi yapıldı. Greve Türkiyelilerle beraber Almanlar da katıldılar. bir delege basın açıklamasıyla partilere başvurarak Türkiye'ye yapılan yardımın kesilmesini istedi. Oberhausen'de şehrin çeşitli yerlerine masalar açılarak açlık grevlerinin nedenleri anlatıldı ve 11 Ağustos ta bir gösteri düzenlendi. Wuppertal'da 31 Temmuz da protestan kilisesi C. Kemal Altun'un Türkiye'ye teslim edilmesine karşı ve cezaevlerinde sürdürülen açlık grevleriyle ilgili bir toplantı yaptı. Yeşillerden bir milletvekilinin de katıldığı bu toplantıdan sonra 60 kişilik bir grup açlık grevine başladılar. Kassel'de 31 Temmuz da yapılan açlık grevidabahleyin 30 kişiyle başladı, öğleden sonra sayı 50 ye yükseldi. Duisburg'da 31 Temmuz da Türkiyeli örgütler, gelişmelerin konuşulduğu bir toplantı yaptılar. Berlin' de 30 Temmuz da 1000 kişilik bir protesto gösterisi yapıldı. Ayrıca açlık grevleriyle dayanışma ve C. Kemla Altun'un iadesinin engellenmesi için bir dayanışma komitesi kuruldu. 4 Ağustos ta bir basın toplantısı yapıldı. 10 Ağustos ta Türk Konsolosluğunun önünde Alternative Liste, çeşitli profesörler ve bir papazın katıldığı gösteri yapıldı. Düsseldorf'ta 3 günlük dayanışma açlık grevleri yapıldı. Grevden önce konsolosluğun önünde gösteri yapıldı. 10 Ağustos ta Türkiyeli yazar, sanatçı ve sendikacıların basın toplantısı yine Bonn'da idi. Toplantıdan sonra grev yerine giden yazar, sanatçı, sendikacı iki günlük açlık grevine başladılar. Bonn toplantısına Wolfram Dorn (yazarlar birliğinden) ve Jürgen Roth da katıldılar.

Aynı gün açlık grevinden bir grup Münsterplatz'da sokakta bir tiyatro gösterisi yaptılar.

vleri etkili bir a eylemi oldu

Fransa

29 Temmuz'da Paris'te başlatılan açlık grevine katılanların sayısı bir kaç günde 50'ye yükseldi. 12 Agustos günü aşağıda isimleri yazılı sendikacı ve sanatcılar, dayanışma grevine başladılar. Gültekin Bekdemir (DİSK Yeraltı Maden İş Genel Sekreteri) Hüseyin Akbulut (DİSK Yeraltı Maden İş GN. Bşk. Vekili), Fuat Saka (Sanatçı), Salih Taner Serin (DİSK 13. Bölge Temsilcisi) Tunç Gezgen (DİSK ilerici deri iş yürütme kurulu üyesi), Tarhan Ölmez (DİSK Tekstil İzmir şube yönetim kurulu üyesi) Mehmet Koç (DİSK Dev - Maden sen şb. yön.), Kazım Kırtekin (DİSK Dev-Maden sen. şb. yön.), Müslim Şahin (DİSK Dev- Maden sen. Genel bşk.).

Ayrıca Yılmaz Güney'in Dayanışma Komitesinin başlatmış olduğu açlık grevini ziyaret ettiği ve 17 Ağustos'taki basın toplantısına "Missing" filminin yapımcısı Costa Gavras ile birlikte katılacağı da gelen haberler arasında.

Belçika

5 Ağustos'da IPC (Enternasyonal basın merkezi) binasında DİSK 'den Gültekin Bekdemir'le, DT yazarlarından Doğan Özgüden'in de katıldığı bir basın toplantısı yapıldı. Olaya Belçika basını geniş ölçüde yer verdi. Ayrıca Avrupa Konseyi üyelerinden Claude Dejardin 5 ülkenin Türkiye'ye karşı Avrupa İnsan Hakları Komisyonunda açtığı davaya Belçika'nın da katılmasını istedi.

10 Agustos günü Belçika'dan bir heyet Cezaevlerinin durumunu incelemek üzere Türkiye'ye gitti.

İsviçre

İstanbul cezaevlerindeki açlık grevini başlamasından sonra, Bern, Zürich, Cenevre'de açlık grevlerine başlandı. Bern'de İsviçre dış ilişkiler dairesinin önünde, Dış İşleri Bakanı ile görüşmeye çalışan grevciyi, polis tutukladı. Daha sonra serbest bırakılan grevciler, grevlerine devam ettiler. Sosyal Demokrat Partisi Milletvekillerinden Hans Luschbacher, bazı avukat ve gazetecilerinde içinde olduğu ve Türkiye'ye gitmeye hazırlanan bir komite ile birlikte, kendisininde Türkiye'ye gitmeye hazır olduğunu bildirdi.

Ayrıca, İsviçre Hükümetinin, Türkiye Büyük Elçisinin çağırarak, Cezaevlerindeki işkence ve baskıları kınadıklarını bildiren bir nota verdiği bildirildi.

1 Ağustos da başlayan ve 32 kişinin katıldığı Basel'de açlık grevi yapıldı.

Cenevrede'de açlık grevlerinin başladığı, gelen haberler arasında UNO binasının önünde başlayan açlık grevine 25 kişinin katıldığı bildiriliyor. 5 Ağustos tarihinde Tüm açlık grevleri Bern'de birleştirildi. Greve katılanların sayısı 97.

Zürih'de 30 Temmuz günü kızıl haç binası önünde bir gösteri düzenlendi.

Hollanda

Amsterdam'da birçok siyasi grubun yer aldığı bir dayanışma komitesi kurularak 50 kişinin katıldığı açlık grevleri başlatıldı. Ayrıca, Hollanda'daki Sendikalar birliği, Katolik Sendikalar birliği, A. İ. ve tüm siyasi patilerin cuntayı protesto ettikleri ve Hollanda Hükümetinden, Türkiye'ye karşı tavır alınmasını istedikleri, bunun yanında Kenan Evren, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı ve Türkiye'nin Lahey Büyükelçiliğine de birer kınama telgrafı gönderdikleri bildiriliyor. Hollanda'da çeşitli siyasi grupların dayanışma içinde yaptıkları eylemlerin Türkiyeliler arasında çok olumlu etki yaptığı gelen haberler arasında.

Danimarka

31. Temmuz'da İspanyol, Türkiyeli, Danimarkalı, İsveçli, Portekizli, Fransalı, Hollandalı, Yunanistanlı, Kolombiyalı ve Sürinamların birlikte oluşturdukları 80 kişilik bir grup açlık grevine yattılar. Ayrıca İran'ın açlık grevlerine katılan İrlandalı John Kelly de dayanışma grevinde yer aldı. 5. Agustos'da Sosyal Demokrat Partisi ve Gençlik Örgütü, açlık greviyle dayanışma içine girdiler ayrıca, Bazı parlamenterler, Danimarka hükümetine başvurarak Türkiye'de cezaevlerindeki toplu katliam girişiminin protesto edilmesini istediler.

Türkiyeli bazı kuruluşlar, İstanbul cezaevlerindeki açlık grevleri ile ilgili olarak Kopenhagen'de ve diğer kentlerde çeşitli eylemler düzenlediler.

İsveç

Stockholm'da 4 Agustos'da 15 kişiyle başlayan açlık grevine katılım kısa zamanda 60'a yükseldi. İsvçlilerle üyeleri ile Türkiyeliler'den oluşan bir grup, Türkiye konsolosluğunun.

Önünde protesto gösterileri yapıldı. Götericiler daha sonra açlık grevinin bulunduğu yere giderek dayanışma içinde olduklarını açıkladılar. İsveç'deki dayanışma hareketini oluşturan devrimci- demokrat güçler şunlar: İsveç Türkiyeli İlericiler birliği, Devrimci İşçi, Kıvılcım, Serxwebun, Partizan yolu, İşçi gerçeği, Gerçek, DİB - FAK, Kawa, Emeğin birliği, Kürdistan Federasyonu, Halkın Kurtuluşu.

Dayanışma hareketini Kurtuluş ve Rızgari gruplarının da desteklediği bildirilmektedir.

Upsala şehrinde de Stockholm'daki grevleri destekleyen yeni eylemler başlatıldığı haber verildi.

İspanya

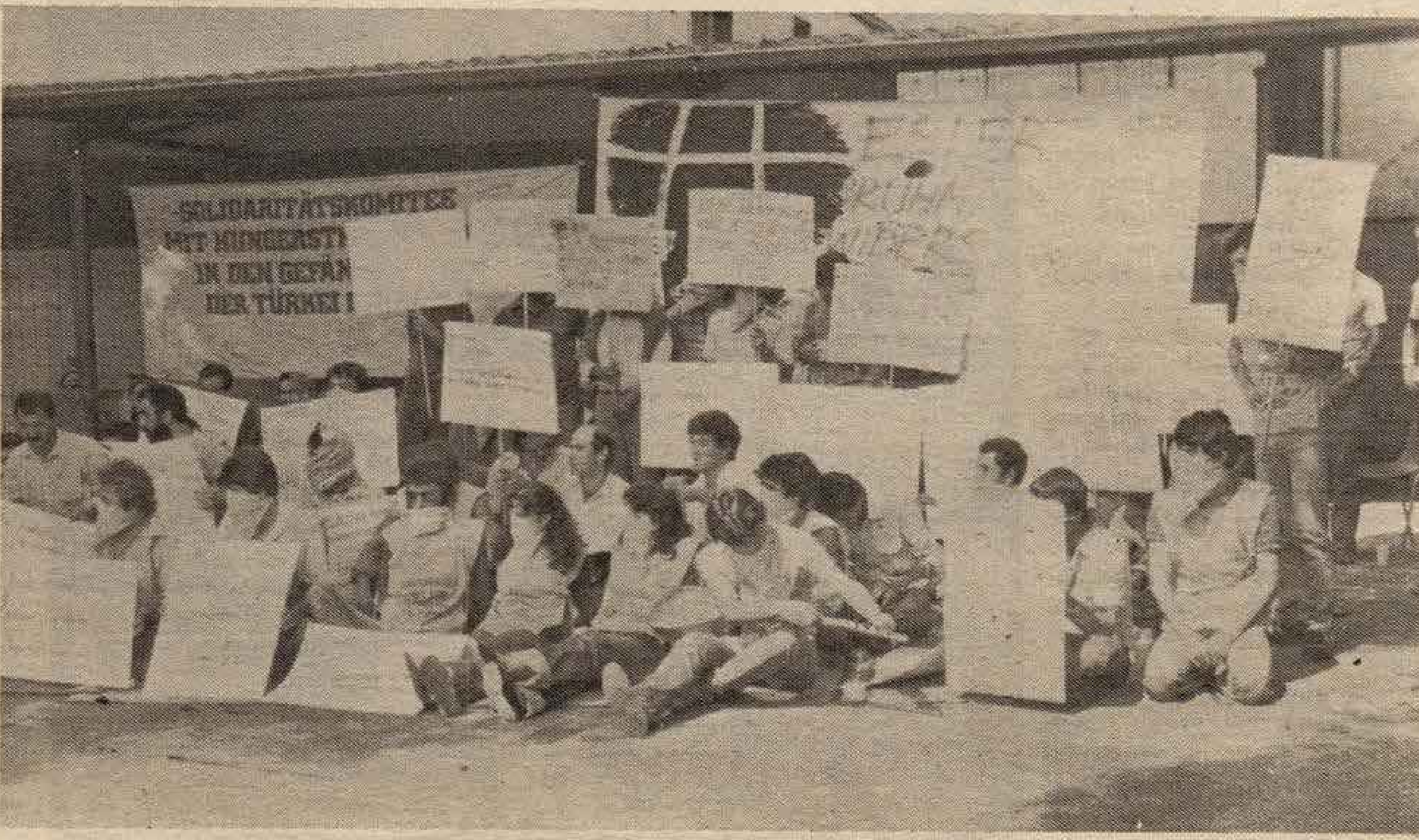
Madrit, Valencia ve Barselona'da çeşitli dayanışma eylemleri yapıldı. Binlerce imza toplandı. Valencia'da bir yürüyüş düzenlendi. İnsan Hakları komisyonu başkanı Jose Mario Muhedano, Valencia'nın Belediye Başkanı Enrigue Xulio Piri, PSOE, PCE, PCE-ML, AOA sendikası, Cumhuriyetçi Konseratifler, birlikte Protesto metni kaleme alarak Türk Konsolosluğuna gönderdiler. Madrid ve Sagunta radyoları, bunun üzerine geniş yayın yaptılar. İspanya'nın Avrupa Konseyi Üyesi Mario Daz da Cuntaya karşı çeşitli girişimlere başladı. Bunlardan başka, Madrid Başpiskoposu, Alberto İniesta, İETALA, Liga İnternasyonal Por Los Derechos, La Liberacion'da eylemleri desteklediklerini bildirmişlerdir.

Avusturya

Viyana'da şehrin çeşitli yerlerinde sergiler açılarak Cunta teşhir edildi. 7 Agustos günü 20 kişilik bir grup açlık grevine başladılar. Türkiye'deki açlık grevleriyle dayanışmayla ilgili bildiriler dağıtıldı, basın toplantısı düzenlendi.

Avusturalya

11 Ağustos tarihinde, Victoria ve Melbourne'de açlık grevi başlatıldı. Labour Party (İşçi Partisi) temsilcisi senatörler, 12 Agustosta, Grevcilerle birlikte bir basın toplantısı yaptılar.

Yunanistan

Açlık grevleri. 8 Agustos günü 40 Türkiyeli ve 3 Yunanlının katılmasıyla başladı. Grevle ilgili haberler, tüm basında yer aldı. Açlık grevlerinin, "Uluslararası Demokratik Dayanışma Komitesi, Türkiye Halklarıyla Dayanışma Komitesi, Türkiye Halklarını Destekleme Komitesi,Halklara Özgürlük Komitesi, Uluslararası Af Örgütü Temsilciliği, YKP ve Gençlik Örgütü, YKP (İç) EKOM, EDA, Barış Dernekleri, ABD ve İngiltere Barış Dernekleri Temsilcileri, Öğretmen Sendikaları, Çeşitli İşçi Sendikaları, Kıbrıslı Türk- Yunan Öğrenciler Derneği Kıbrıs İlerici Öğrenci Hareketi, Demokratik Kıbrıs İşçi Hareketi, Atina Belediyesi, Atina Üniversitesi, Panhellenik Ulusal Direniş Savaşçıları, Öğretmen ve Öğretim Üyeleri, Barış Koitesi, Yunanistan Ulusal Gençlik Örgütü," tarafından desteklendiği bildiriliyor.

Ayrıca bir miting düzenlendiği ve mitingi KKE milletvekillerinin de ziyaret ederek, dayanışma bildiriminde bulundukları da gelen haberler arasında.

Dayanışma komitesi üyelerinden Damianos Vassiliadis'in bir mesaj yayınladığı ve açlık grevine de fiili olarak katıldığı bildiriliyor. Vassiliadis, 12 Mart döneminde Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının idam edilmemeleri için de bir açlık grevi yapmıştı.

Damianos Vassiliadis

Yüz yaşındaki Satı ninenin protestosu

2500 can, 2500 yiğit zindanlarda cuntaya karşı direniyordu. Bu direniş elbet de yiğit canlarını çömertçe ortaya koyarak... Ölüm kapı komşularıdı, ama onlar tınmıyorlardı, "Ya ölüm, ya kurtuluş" dercesine...

Onların yüreğindeki ateş, Türkiye'den uçarak dalga dalga yurtdışındaki yurtseverleri de etkilemişti. 100 yaşında Sati Nine'nin koca yüreği alev alevdi. Suratı demirci örsü, yumrukları bir balyozdu. Sati Nine cuntayı protesto ediyordu Köln sokaklarında...

Zindanlara kıstırılmış onbinlerce yiğidin acısını, öfkesini canevinden duyy duya yürüyordu, **"Kahrolsun Faşit Cunta"!**

"Allah kahretsin zalımlan" diyordu. Ve protesto yürüyüşçülerinin önünde gidiyordu. Bir yandan da dudaklarından dizeler dökülüyordu:

Alamanın yolları uzaktır uzak Zalımlar yurduma kurdular tuzak Vatanı arayıp nerede bulak Toplanın kardaşlar yurda gidelim Zalımlardan bir bir

İngiltere

23 Temmuz cumartesi günü Uluslararası Af Örgütünün Londra'daki Türkiye Büyük Elçiliğine baş vurarak, cezaevlerindeki baskıların son verilmesini istedi.

3 Ağustos günü İngiliz İşçi Partisi Milletvekillerinden Ceremy B. nin de içlerinde bulunduğu 30 kişilik bir grup Türkiyenin İngiltere Büyük Elçiliğine giderek Türkiye cezaevlerindeki grevcilerin taleblerini yerine getirilmesini istediklerini bildiren bir dilekçe vermeyi istediler. Büyükelçilik dilekçeyi kabul etmeyince bu kez binanın önünde gösterilere başladılar. Gösteri sırasında bir konuşma yapan İngiliz İşçi Partisi Milletvekili, Türkiye'de cuntanın insan haklarının ihlal ettiğini anlatarak İngiliz hükümetini de gözü kapalı cuntayı desteklemekle suçladı.

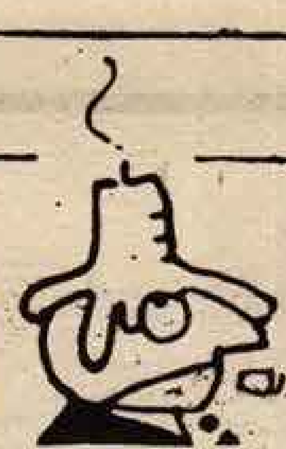
21 Ağustos'da İngiltereden bir heyetin Türkiye'ye gideceği ve cezaevlerini ziyaret için girişimlerde bulunacağı öğrenildi.

Açlık grevleri nedeniyle Türkiye'ye giden heyetin açıklamaları 11. sayfada

Sayın ve ~~şerefli Türk~~ basınından gelişi güzel seçmeler

YALANCININ MUMU

Antenler yalan ~~söylüyorsa~~
Yalan söylüyorsa ~~rotatifler~~

Olsa olsa yatsıya kadar söyler.

Bir gazeteci yetişiyor (3)

(Birkaç perdelik acıklı komedi, birinci perdenin sonu)

Boyalı bir gazetenin bürosu. Masaların üstü, her zamanki gibi karmakarışık. 60'lık şef tıkırdayan teleksin başında haberlere göz atarken Tanju girer.. Çulu biraz daha düzeltmiş ve hareketlerine bir güven, bir ustalık gelmiş. Kısacası *"Tecrübeli gazeteci"* havalarında, kasılmayı öğrenmiş!..

T. - Günaydın şef!.. Bugün erkencisin bakıyorum!?..
Ş. - Romatizma uyutmadı dün akşam Tanju?.. Ne o, burun kıvırıyorsun!.. Oğlum, senin yaşındayken ben de ağrıdır-sancıdır bilmezdim.. Hele benim yaşıma gel, görüşürüz..
T. - Aman şef, ben senin yaşında senin kadar dinç kalabilsem daha ne isterim?.. Tığ gibisin maşallah!.... (içinden): Pis moruk nasılda zevkle sırıtırsın!.. Ulan bir ayağın çukurda ya, bir türlü çekileceğin yok şu masadan.. Sen kalk da biraz biz oturalım!..
Ş. - (içinden).. Bu Tanju da tam oldu ha!.. İçinden neler geçiriyordur Allah bilir. Ama dışından adam yağlamasını çok iyi biliyor.. Tam benim gençlik halim!.. Bu velet yarın hepimizin başına beladır billahi!.. (dışından): Yok oğlum, yok, artık bizden geçti.. Sen bakma dışardan sağlam gibi durduğuma.. Bu hayat içten çökertti beni... Oooof of!.. Koca bir ömür verdim şu gazeteye!.. Bugünkü patron, ufacık çocuktu ben babasıyla çalışmaya başladığımda.. Önce babasına hizmet ettik, şimdi oğluna!.. Yahu Erolcuğum, buranın rütubetli havası bana yaramıyor, artık daha rahat bir yere gideyim diyordum da kabul ettirmiyorum!.. Bunca yıl bu gazeteye, bu aileye çalıştık ta elimizde avcumuzda ne var sanki?.. Bak, "Yeter artık" deyip köşeme çekilemiyorum..
T. - (İçinden) Gözün doysun cimri moruk! Daha neyin olsun be? Kaç evin var, Bebek'te ayrı, Bodrum'da ayrı, Wiesbaden'de ayrı!. (Dışından) Haklısın şef.. Ben senin yerinde olsam geçerim patronun karşısına: Hop derim, "Dur bakalım patron efendi.. Ben senin babanın arkadaşıyım, baban yaşındayım.. Bu kadar yıl da bu gazeteye emeğim var.. Müsaade et de artık, nerede ve ne zamana kadar çalışacağımı kendim bileyim!.. Ne diyebilir sana Tahsin baba?.. Gıkını çıkaramaz!..
Ş. - (İçinden) Ulan uyanık, vaktiyle benim yaptığım numaraları şimdi bana mı yapacaksın aklın sıra? Beni patronla kapıştırıp kendi büro şefi olacak!. Babasının akıllısı!. (Dışından) Elbet onu diyeceğim günde gelecektir Tanju evladım.. Ama daha önce yerime bırakacağım insanı yetiştirdiğime iyice emin olmalıyım.. Allah için, kısa zamanda çok şey öğrendin sen, artık gazeteciler arasında adından söz ediliyor hani!..
T. - Yok be şef, sahi mi diyorsun?..
Ş. - (İçinden) Bak nasılda mayışı verir pohpohlayınca!. (Dışından) Tabi oğlum.. Hangi gazeteye el sallasan, seni havada kaparlar..Ama bu koltuğa oturmaya kaltınmıydı iş değişir. Bu koltuk mesuliyetli yerdir, cepesinde demokles kılıcı asılıdır!..
T. - (Koltuğun üstüne bakar düşünceden, kılıç filan göremez. Sonra başlarını şef yakaladı mı diye ona bakar, yakaladığını anlayınca aniden tazarır..) Tabii şef.. Haklısın şeflik kolay mı?.. Bir gazetenin bütün meseliyeti demek bu!. İnsanları idare dicen, falan filan...
Ş. - Canım insanları idare etmek önemli mi? Nasılsa ekmekleri senin elinde Sağolsun, Patron hiç değilse büyük oğlunu iyi yetiştirdi. Bak Halkın gazetesine sendika filan sokmaz.. Her gazeteciye öder en iyi parayı, ama sendikalı olmaya kalktı mıydı, koyar kapının önüne.. Eh, bu yüzden adam lare etmek zor değil.. Hepsinin ödü kopar ekmeği kaybetmekten.. (İçinden) Başta da sen köpoğlusu..
T. - Doğru, orası öyle.. (İçinden) Hazırlatmasan olmaz.. Zevk duyuyor insanları ezmekten.

Ş. - Ama "Haber değerlendirmek" başlı başına bir sanattır, "Başlık atmak" da öyle.. İşte bu iki işte kurt olmak, hiç hata yapmamak gerek.. Hem Patrona ters düşmeyeceksin, yani onun anlayışına, hatta zevkine uyacak, hem de günün politikasına ters düşmeyeceksin.. Kısacası her zaman 4 ayak üstüne düşmen gerek...
T. - İyi de şef, OKUYUCU'yu saymadın?.. Eninde sonunda gazeteyi alıp okuyan o değil mi?.. Onlar beğenmezse satış da yavaş yavaş düşer.. Satış gitti miydi, ilan da gider, herşey gider!..
Ş. - A benim aslan evladım... Okuyucu işini biz çoktan halletik.. Bu dert Türkiye'de MODERN gazeteciliğin ilk yıllarında vardı, 1950'lerde bu mesele çözüldü.. Okuyucuyu öyle bir aptallaştırdık ki apartman daireleriyle, otomobillerle, çekilişlerle, spor sayfasıyla, modayla, tefrikayla, fotoromanla, baldır-bacakla; artık ne okuyacağını bilemez oldu.. Yoksa böyle gözünün içine baka baka cebinden parasını çekip alabilir misin insanların?.. Haaa, okuyucuyla ilişkimizde dikkat edilecek bir tek şey var, öteki gazetelerden daha az çekici olmamak zorundayız. Yoksa bizi bırakır ötekini okur.. İşte hepsi bu kadar. En flaş "Halk Hizmeti"ni hep biz verdikçe gerisini düşünme!..
T. - İşin o yanını gerçekten iyi öğrendim şef!. Sen de öyle demiyor musun kaç aydır?. Bak, istersen beni bugün bir imtahan et!. Ver bana bugünün haberlerini, ben tek tek hangisinin hangi sayfaya, ne büyüklükte gireceğini, hangisinin girmeyeceğini söyleyeyim.. Tamam mı?..
Ş. - Peki, gel bakalım.. (Teleks şeritlerini koparıp alır, başlar okumaya) Milli Güvenlik Kurulu SODEP'ten 13, Doğru Yol Partisinden 30, Yeni Doğuş Partisinden 38 kurucuyu veto etti!..
T. - Hmm... Ver bakayım şef.. (Alır, çabuk çabuk okur.) Ahmet Sanver Doğu Kurucu Meclis Üyesi.. Yahu herifler sekiz elekten geçip kurucu meclise tayin edildiler, oturup Anayasa yaptılar.. Şimdi parti kurması bile uygun bulunmuyor, işe bak!..
Ş. - Hey gidi günler hey!.. Hatırlıyormusun Tanju, Büyük Türkiye Partisi kapatıldığı gün nasıl heyecanlanmış, ortalığı velveleye vermiştin.. Bak, şimdi nasıl soğuk kanlısın, kılın bile kıpırdamadı.. Ne çabuk da kurt oluverdin, hayret!..
T. - Şef, bu haber "Devekuşu" olmalı.. Yani ne hasıraltı, ne de çok büyük.. Yeri gene 1. sayfa.. Ortalarda filan bir yerde.. (bir kağıdın üstüne birinci sayfanın şemasını yapmaya başlar, haberi yerleştirir..) Başlık tam tarafsız, aynen senin okuduğun gibi.. Ahmet Sanver Doğu'nun ufak bir fotoğrafı konacak, 3'e 4 filan!.
Ş. - Yahu bu haber hiç bu kadar büyütülür mü?.. At arka sayfalara, fotoğraf da koyma, ne lüzum var?.. Paşaları kızdırıp tepemize mi salıcaksın?..
T. - İmtihan hilesiii, yutmam şef!.. Boydan boya manşet atıp boğaları azdırmak yok tabii.. Ama haberi arkalara iteleyip geleceği de tehlikeye atmak olmaz!. Nasılsa, şöyle veya böyle, boğalar dehlenip gidecek.. Kim kalacak ortada?.. Herhalde tepeden emirle kurdurulan uydurma partiler değil!. Şimdi Veto edilenler cirit atacak sahnede. Akıllı gazeteci daima her tarafı kollamalı, çok yönlü olmalı!.
Ş. - Aferin ulan kerata!.. Boynuz sonra çıkar ama kulağı geçer! Haydi bakalım, ötekileri de okuyorum: 5 Apocu için daha idam kararı.. Şimdiye kadar 173 ölüm kararı verilmiş, 25'i infaz edilmiş!..

T. - At üçüncü-dördüncü sayfaya.. Gözdağı verme günleri geçti.. Bu idam işleri dünyada antipati uyandırıyor zaten.. 2 sütuna 15 cm. en fazla. Hmm bu fotoğraf ne?.. Bak bu güzel, ilk sayfaya bile girer, renkli olarak.. Çorum ve İstanbul'da 107 kişi yakalanmış.. 29 tane öğretmen ha?.. Tamam: "Öğretmen Hücresi" yakalandı.. başlık böyle!. Resim altı: Rahat durmuyorlar.. Çorum'da yakalandıklarına göree.. Çorum olaylarının sorumlusu da bunlar olsun!..
Ş. - Yahu, Çorum işini yapanın MHP olduğunu bilmeyen mi var?. Cunta onları da yargılıyor ya toplu cinayetten?.
T. - Sen yazacaksın istediğin gibi şef! Herkes istediği kadar bilsin.. Radyosu, Televizyonu, gazetesi hepsi aynı şeyi söyleye söyleye milletin bir kafası karışır ki, Çorumlu bile "Acaba ben mi rüya gördüm" diye kendi aklından şüphelenir!.
Ş. - (İçinden) Vay itoğlu it, sen anandan doğma sahtekarmışsın da geç kalmışsın bu yokuşa düşmeye (Dışından) Peki de bakalım, bu haber nereye?. Nevşehir'de mevsimlik tarım işçilerini taşıyan kamyon devrilmiş, 47 ölü var!..

T. - Tabii birinci sayfaya, ama üstlere değil.. En kanlı fotoğrafla, altta bir yere.. Bak şef, asıl başlığına bak: TRAFİK CİNAYETİ!.. 47 ÖLÜ..
Ş. - İyi ama bu başlık işi başka tarafa götürüyor.. "Kaza olmuş, Allah vergisi" diye düşünmez o vakit okuyucu.. "Trafik iyi kontrol edilmiyor" diye düşünür, görevini yapmayan yetkilileri sorumlu tutmaya bir başlarsa işin sonu nereye varır?..
T. - "Emniyet supabı"nı sen bana öğretmemiş miydin şef?.. İşte bu da bir başka "Emniyet süpabı".. Alt tarafı en kötü ihtimalle trafikçilerden birkaç kişinin başı yanar, onlar değiştirilir, kontroller biraz sıklaşır... "Trafik kuş uçurtmuyor" diye sıkı bir röportaj çekeriz, olur biter... Ama ya maazallah okuyucu "Bu mevsimlik işçiler neden böyle 3-5 kuruş uğrunda kamyonlara istiflenip taşınıyorlar?" diye düşünmeye başlarsa?.. Ya "Bu işçilerin çalıştığı toprakların sahipleri acaba hangi araçla yolculuk ediyor" diye sorarsa?.. 1960 tan bu yana kömünistler böyle sorular da taktılar milletin kafasına.. Onun için arada bir "Halkın sözcüsü gibi görünüp, güya yöneticilerden hesap soracaksın ki, hem enayi bize güvenip gazeteyi okumaya devam etsin, hem de aklını daha kötülere yormaya başlamadan biz onu istediğimiz yönde düşündürelim!..
Ş. - Eh, bu da bir fikir, neden olmasın?.. (İçinden) Artık bu işin tadı iyiden iyiye kaçmaya başladı.. Bu it bu gidişle gerçekten koltuğumu altımdan alır.. Yol yakınken defterlerini düzmeliyim..

T. - (İçinden) Çatlıyorsun değil mi?. Senin örümcekli beynin pek almaz ince işleri.. Ah, bir fırsat çıkıp patrona kendimi gösterebilsem!. (Dışından) Tabii dozu, zamanı filan iyi ayarlamak gerek. O konuda kendime hep seni örnek alıyorum şef.. Birgün iyi bir gazeteci olabilirsem, bunu sana borçlu olduğumu unutmam!..

Ş. - Ah benim hakikatlı evladım.. (Yalandan gözlerini siler). Ne var başkaa?.. "Papandreu Portekiz'i ziyaret ediyor"..
T. - (Ezberini okuyan öğrenci gibi): Baş tarafı birinci sayfa altına, devamı 9. sayfaya.. Başlık: Papendreu İspanya'da düş kırıklığına uğradı.. Başlık altı: İspanya başbakanı Gonzales, Türkiye'ye karşı ortak tavır almayı öneren Yunan başbakanına red cevabı verdi..
Ş. - Bravo ulan motor gibi uyduruyorsun kafadan.. "İngiltere, tişörtlerimizden sonra havlularımıza ve çarşaflarımıza da kısıtlama koymuş"..
T. - Ayır şef!.. 1. sayfanın durumuna göre, manşetten tek sütuna kadar yolu var.. Bu joker haber olsun... Başlığı : Çarşaflarımız da AET'yi korkuttu!. Veya ÇARŞAFLARIMIZDAN KORKUYORLAR!
Ş. - Eh.. Daha iyisini bulabilirdin?
T. - Ne deseydim şef? DONLARIMIZDAN KORKUYORLAR diyecek değiliz ya? (Kendi esprisine en çok kendi güler).
Ş. - (O da güler bir süre).. Heh heh!. Gazeteci dediğin hep böyle esprili olmalı. Aferin oğlum. Eee, ne oldu bakalım 1. sayfa? Hani manşet haber?. Üstte yarı sayfa hemen hemen boş!.
T. - Şuraya sola İtalya'da kaçırılan kız haberi.. Hani kaçıranlar, kıza karşılık Ağca'yı istiyorlarmış güya! Ulan Ağca için rehine kaçıracak adam, gidip zavallı bir Vatikan memurunun kızını mı kaçırır?.. Haber palavra ama işin içinde Ağca olduğu için manşete ayırmıştım.. Amaaa.. Bak patron manşete: Öldüren aşk! Futbolcu İlyas'ın sevgilisi Sabine'nin intiharından önce bıraktığı veda mektubu.. HAYAT ARTIK ANLAMSIZ!..
Ş. - Harika!.. Üff, fotoğraflarda müthiş.. Kızın annesi veda mektubuyla, İlyas'la Sabine'nin fotoğrafı: Mazideki mutluluk.. Çok güzel.. Ooo, bu malzemeyle iki hafta idare ederiz.. Millet te vetoları, metoları unutur.. Hükümetin bir parça aklı varsa bütün zamları bu hafta bindirsin. En azından futbol severlerin ruhu bile duymaz!. Peki, bu sol alt köşedeki güzel hatuncuk neyin nesi?..
T. - Eh, o da sayfanın süsü şef! Tatil için Türkiye'ye gelen güzel sekreter Yeşilköy'e iner inmez "Ah Türk erkekleri" demiş.. "Türk kadınını kıskanıyorum" demiş, "Böyle erkeklere sahip olduğu için!"
Ş. - Carrt!. Bütün bunları sen dedirtiyorsun.. Okuyucu böyle yazılardan böbürlenip aşağılık duygusunu bastırır. "Heyyt be, Türk erkeği gibisi var mı" diye horozlanır, orası malum, çok eski taktik.. Ama yabancı seks mecmularından daha açık saçık bir foto bul, onu koyalım..
T. - Yok şef, bu resim kalsın...
Ş. - Nedenmiş o?.
T. - Elbet bizim de bir bildiğimiz var şef. Kalsın o resim.
Ş. - İyi de, biz de bilmeyelim mi şu senin bildiğini?..
T. - İlla istiyorsan, söyleriz tabii.. Bu fotoğrafı bizim Rıfkı çekmiş şef.. Kıza hava basmak için.. Şimdi resim gazetede çıkmazsa, Rıfkının bütün havası batar, kızı tavlayamaz.. Tavlayamayınca bütün keyfi kaçar.. Bu herifin açık tarafını yakaladım, uçkuruna düşkün.. Şimdi bu foto çıksın o da kızı tavlasın ki, ben de günde 24 saat oraya buraya koşturayım enayiyi.. Bunlarda adam çalıştırmanın püf noktaları.. Tabii sen benden iyisini bilirsin ya!.. Aaa, ne oldu şef, nereye gidiyorsun?..
Ş. - Birşey geldi aklıma, ben akşama bir daha uğrarım. Hadi çüs!.. (İçinden): Artık bana bir dakika bile durmak haram. Bu fırlama bu kadar ince hesabı düşündüğüne göre, kimbilir ayağımı kaydırmak için neler tezgahlanmıştır şimdiye kadar.. Elini çabuk tut oğlum Tahsin, koltuk sallanmaya başladı ciddi ciddi!.. (Apar topar çıkar)
T. - Eh, eşek gibi çalışanı buldun, gez bakalım.. (Kahkayı patlatır). Hiç beklemiyordu bunu, amma da kıskandı moruk.. Şimdi önce köşede bir duble bira içer, sonra Sex-Shop'a serinlemeye.. Haydi lafı bırakıp şu sayfayı bitir oğlum Tanju, sonra doğru serinlemeye sen de.. (Eskisi şöyle bir gözden geçirir) Mmm, hiç de fena bir birinci sayfa sayılmaz.. Şurada minik bir boşluk var.. Bakalım teleksteki ufak haberlereee: (Birden bir kahkaha patlatır, sonra bir daha.. Bir süre katıla katıla güldükten sonra sakinleşir..) Vay canına, amma antika ülke bu Türkiye be!. (Okur) Bazı gizli bilgileri Amerikan Elçiliği mensuplarına verdiği iddiasıyla yargılanan emekli albayın 15 yıl hapsi istenmiş!.. Hah hah haaa!.. Yahu hangi gizli belge be? Türkiye'nin içini dışını bizimkiler Amerikalılardan öğrenmiyor mu?.. 1950'lerden beri devletin başındakiler ordunun başındakiler açmadı mı bütün kapıları Amerikalılara?..Bunu Türkiye'de 7'den 70'e bilmeyen var mı?... Şimdi bu haberi, ufakta olsa ilk sayfaya koyarsak ne der millet? Basar kahkahayı.. Hadi kırk yılda bir de solculara yardım edelim.. Neme lazım, günün birinde vaziyet tersine dönerse : "Az mı çektik o günlerin gizlilik koşullarında" filan derim.. Aklını kullan oğlum Tanju, her durumda dört ayak üstüne düşmelisin!.. Yarınlar bizim, yarınlar biziiim...
........Birinci perdenin sonu...........

Öldüren aşk!
İlyas'ın nişanlısı dün toprağa verildi
Hürriyet
İlyas'sız yaşayamayan Sabine "vedamektubu"bıraktı
"Hayat artık anlamsız"
İŞTE SON MEKTUBU
ANNESİ VEDA MEKTUBUYLA
BURADA KENDİNİ ASTI
MAZİDEKİ MUTLULUK
İtalyan polisi, kaçırılan genç kızı ve teröristleri arıyor
AĞCA İÇİN İNSAN AVI
Çarşaflarımız da AET'yi korkuttu
SODEP'e 13, Doğru Yol'a 30 Yeni Doğuş Partisi'ne 38 veto..
RAHAT DURMUYORLAR
Çorum ve İstanbul'da 107 terorist yakalandı
"Öğretmen hücresi operasyonu..."
Papandreu, İspanya'da düş kırıklığına uğradı
Bilgi sızdıran emekli albayın 15 yıl hapsi istendi
"Türk kadınını kıskanıyorum"
Hasat mevsimiyle, tarım işçisinin dramı başladı
Trafik cinayeti: 47 ölü

İki ipte bir cambaz

K. YILMAZ

(Aşağıda, yazarlarımızdan Şanar Yurdatapan'ı hedef alan bir yazı okuyacaksınız. Ancak, Şanar Yurdatapan'ı aşan ve gazetemizin yayın ilkelerine ters düşen bazı bölümleri yazıdan çıkartmak zorunda kaldık. Demokrat Türkiye'nin değerli okurlarından birisi olduğu anlaşılan K.Yılmaz'ın, bu tavrımızı hoş karşılayacağını umarız...

Özellikle yaşadığımız günlerde Türkiye solunu, yeniden içe dönük kısır tartışmalara iten, birlik yolunda atılmış ve atılmakta olan adımlara zarar veren polemiklerden kaçınmanın gereği görüşünü tüm okurlarımızın bizimle birlikte paylaşacağı inancı içindeyiz.

Demokrat Türkiye, kendi yazarlarına yönelik en sert eleştirileri bile yayınlayarak, değişik düşünce ve görüşlere her zaman açık olduğunu belgelemektedir. Bu sayımızda da bunun ayrı ayrı örneklerini okumuş olacaksınız.)

Demokrat Türkiye yi yakından izleyen biriyim. Kimi yazıları, yazarları devamlı, kimisini de ara sıra okurum. Son bir iki sayıda Ş.Yurdatapan ve Melike Demirağ'ın yazılarını da okudum. Gazetenizin çıkış bildirisinde olumsuz çatışmalara, bölücülüğe, verimsiz eleştirilere yer verilmeyeceğinin bilincinde olmakla beraber, gazeteyi yapanların -gazeteci, teknik kadro, vb.- yanında okuyucuların da yeni olduğunu düşünerek Ş.Yurdatapan'ın son yazısı ile ilgili birkaç noktaya değinmek istiyorum.

Bu yazı yayınlanmayabilir. Gazete, demirbaş yazarlarından birinin aynı sütunlarda eleştirilmesini istemeyebilir. Bu da gazetenin olgunluk derecesini belli ölçüde göstermiş olur. Fakat bu da bilinmelidir ki bir gazeteyi yaşatan -arkasında Koç'u, Sabancı'sı, sabuncusu yoksa- okuyucularıdır.

Önce gazetenin kitle dergisi olup olmamasını ele almak istiyorum. Şanar bey bu görevin başarılamadığını söylerken hem gazetede diğer çalışanları, hem de okurları suçlar gibi. Peki kendisi ne bekliyor? Yazsın, hem de öyle şeyler yazsın ki gazetenin en çok okunan adamı olsun. Kitle bir tek onu okumak için gazeteyi beklesin, kapışsın. Bir kişiyle gazete olur mu demesin. Bunun Türkiye gazetecilik tarihinde örnekleri olduğunu biliyordur. Birkaç örnek istiyorsa eğer, Çetin Altan'ın kapışılan Akşam'ı, gelmesi dört gözle beklenen, değerli bir varlık gibi saklanan Demokrat (1980'de çıkan günlük Demokrat).

Kaldı ki Şanar bey Avrupa'da bulunan toplumumuzun ne kadarının gazete okuduğunu, D.Türkiye okuyanlara resmiler ve gayriresmiler tarafından ne baskılar yapıldığını, gençlerin ana-baba, konu-komşu korkusundan gazeteyi gizli okuduklarını, gazetenin teknik ve parasal yönden ne güçlükler çektiğini,... bilmektedir. Önyargı duvarlarının birbuçuk yılda yıkılıp yıkılamayacağına gelince de şunu örnek vereyim: 3 senedir millete kan kusturup her istediklerini yapan generaller, bir türlü istedikleri partiyi tam anlamıyla kuramazlarken, hala çok geniş yığınların gözünde belli anlamda kurtarıcı gözüyle bakılan Demirel' in ard arda kurduğu partilerin halk tarafından nasıl desteklendiğini izliyor olmalıdır mutlaka.

Gerçekten göze batan ve derin anlam taşıyan ikinci bir şey ise, bu kopukluğu açıklamak isterken Şanar bey'in verdiği örnek ve dayandığı gerekçe. Aynen şöyle diyor:

"Birçok değerli sanatçı yetişti müzik dalında... Devrimci ozanların türküleri, eserleri dillerde dolaşıyor... Ama herşeye rağmen öyle **'entellektüel'** *bir müzik dili seçmişiz ki, büyük kitlelerin kulak zevkinden hayli uzak kalıyoruz. Çoğunluğun zevkle dinlediği, kendi hayatını bulduğu şarkıları ise -beceriksizliğimizi örtecek gerekçeleri her zaman bularak- pisliyoruz, dışlıyoruz... Sanki sorunumuz* **'halkın yaşamını, derdini, özlemini müziklemek'** *değil de, tam tersine,* **'ilerici sözleri kullanarak halkın müzik zevkini yükseltmek!?'** *Yunan meslekdaşlarımız bu yolda bizden hayli ilerdeler. Cunta günlerinde, Teodorakis'in şarkılarını sadece ilericiler değil, sağcılar bile dinleyip ağlardı, diyorlar... bu cümle üzerinde biraz düşünmek gerek... Biraz değil, BİR HAYLİ düşünmek gerek. Bizim şarkımız türkümüz bile neden belli bir çevre içinde hapis? Duvarları yıkamayışımızın ilk nedenlerinden biri, sakın* **'dostlardan gelecek keskin eleştirilere göğüs germeyi göze alamayışımız'** *olmasın?*

Önce bir açıklık: Yunan sağcılarının Teodorakis dinleyip ağladıkları falan boş laf. Neyse Yunanlıları bir tarafa bırakalım. Ne kadar güzel söylemiş Şanar bey. Ah bir de **"biz"** yerine **"ben"** deyiverse ve bu satırları gazetenin kitle ile olan kopukluğunu doğrulamak yerine özeleştiri olarak yazıverse de, millet de **"bravo adama, nihayet ne olduğunu anladı, belki şimdi birşeyler yapar"** dese, ne iyi olur. Bakalım Şanar bey **"dostlardan gelecek keskin eleştirileri göze alabilip"** bu mektubun yayınlanmasına evet diyebilecek mi?

Halkın yaşamını, derdini, özlemini müziklemek! Bu nasıl olur acaba? Herhalde toplumu tanımak gerekir herşeyden önce. Daha sonra da sevmek. Bütün geri bırakılmışlığı, fakirliği, cahilliği ile, kıskançlığı, gaddarlığı ile, cesareti, korkaklığı ile, inancı ile sevmek o halkı ki, yaşamı, derdi, özlemi dile getirilebilsin. Şanar bey hayatı boyunca ne yaptı işçi köylüyle? Kaçıyla kazma kürek salladı? Kaçını yakından tanıdı? Darbeden beri bulunduğu yurtdışında kaç işçi ailesine yemeğe gitti? Daha da önemlisi, kaç işçi ailesini evine yemeğe davet etti? Ne paylaştı toplumla?

Bir yandan **"devrimci ozanların türküleri dillerde dolaşıyor"**, diğer yandan **"kitlelerin kulak zevkinden uzak kalıyoruz"**. Bu ne çelişki. Koca Ruhi Su, Feyzullah Çınar mı halkın kulak zevkinden uzak? Ya Zülfü Livaneli, ya Şivan? Uzaklara gitmeye ne gerek. Al sana Selda! İşte bütün ateşiyle Tülay German. Bu saydığım kişiler TRT'de Şanar beyinşarkıları kadar geçselerdi, Türkiye'de ne 12 Mart, ne de 12 Eylül gerçekleşebilirdi.

Şanar beyin Türkiye Postası ile ilgili izlenimlerine de değinmeden geçemeyeceğim. İşte Türkiye Postası'na gönderilen yazı:

"Önce hepinize şahsen teşekkür ederiz, zahmet edip gazetenin birer nüshasını yolladığınız için, adımızı protokol listesine aldığınız için. Düzenli olarak geliyor ve severek okuyoruz. Yalnızca ilk sayısı geçmedi elimize. Eğer stokunuzda varsa, ondan da bir nüsha bekleriz. Tam bir koleksiyona sahip olmak istiyoruz.

Ikinci olarak, bütün içtenliğimizle kutlarız. Gazeteyi usta ellerin çıkardığı belli... Gerek tekniği, gerek içeriğiyle profesyonel ellerce hazırlandığını kendi söylüyor daha ele alındığı anda. Demokrat Türkiye'de hala sıkıntısı çekilen bir çok sorun, Türkiye Postasında aşılmış. Bunu hiç bir kıskançlık duymadan açıkça söyleyebiliriz. Çünkü her iki yayın da ne bu, ne şu klübün değil, hepimizin ortak malı öncelikle...

Üçüncü olarak da, gene bütün içtenliğimizle "teessüf ederiz"... Yahu madem sizde bu kadro ve olanaklar var, Demokrat Türkiye'de de aylık bir yayın çıkartacak olanaklar var, neden ayrı ayrı yayınlar? Ikisinin de amacı aynı, çizgisi aynı... Madem 15 günlük bir gazete çıkarılabilecekti, neden iki güç birleştirilip haftalık bir yayın oluşturulmadı?..."

Melike Demirağ
Şanar Yurdatapan

Acaba Şanar bey Türkiye Postasına yolladığı bu mektubu niye aynen Demokrat Türkiye'de yayınlamadı? Basın yayın özgürlüğüne saygılı bir kişi olduğumu belirttikten sonra Şanar beyin bahsettiği sayıya bir göz atalım. 17 Haziran 83, sayı 17, sayfa:9. İşte başlıklar: **"NATO roketler kararını uygulamakta kararlı"**(abç). Hani Sovyetlerin SS 20'leri? **"İran'da TUDEH üyeleri ölümle tehdit ediliyorlar"** (abç). İran'da düne kadar devrimcilere karşı Humeyni'yi destekleyen ben miydim? **"İsrail, Güney Lübnan'da 100 bin kişiyi esir aldı"** (abç). Hani Sovyetlerin destekledikleri? FKÖ ve Suriye için yaptıkları? sayfa:10. **"İsveç'teki korsan denizaltılar masalının ardında kimler var"** (abç). Şizofrenik denizaltı öyküleri, dünyadan verilen küçük haberler de ya Sovyetler Birliği, ya da Sovyet yanlısı öykülerle ilgili.

Bir de Köln'deki Demokrat Türkiye gecesi haberini son sayfanın altına sıkıştırıvermişlar. Kalemleri mi kırılırdı, sayın Dursun Akçam'ın yaptığı konuşmadan iki satır alıverseler!

Türkiye Postası dikkatlice incelenirse (...) hemen anlaşılır. Şanar bey, Türkiye Postasının ne olduğunu en az çıkaranlar kadar bilmiyor mu? Bal gibi biliyor. Yağcılığını bir tarafa bırakalım, **"ikisinin de amacı aynı, çizgisi aynı"** demek ayıptır. Hem Demokrat Türkiye'yi çıkaranlara, hem okuyanlara ayıptır.

"Aynı ipte iki cambaz oynamaz" diyor Şanar bey. Ne iyi söylemiş. Fakat bu olacak iştir. Bence güç olanı bir cambazın aynı anda ayrı iki ipte oynamaya heveslenmesidir ve herhalde Şanar beyin buna dikkat etmesi gerekmektedir.

Dost nasıl söylermiş? İşte o yoldan devam edip, Melike Demirağ'a da bir iki cümlecik yöneltmek istiyorum. Güncelliğini tümden yitirmiş de olsa, Kenan Evren'e madalya takılma olaylarından duyduğu üzüntüye katılmak isterim. Katılmak isterim de, hangi Bulgar, hangi Romanya hükümetinin Türkiye demokratik devrimci hareketinin, Türkiye'nin dostu olduğunu bir bilebilsem! **"Dostlarımız"** diyerek, kişisel dostluğu Demokrat Türkiye okurları ve Türkiye demokratik devrimci hareketine maletmeye kimsenin hakkı yoktur.

ÇOCUKLARA MASALLAR

Şeytana pabucu ters giydiren demirci

(Hırvat Halk Masalı)

Bir köy demircisinin güzel bir bağı varmış. Bazen az, bazen çok, ama her yıl en azından yüz fıçı şarap verirmiş. Bir sene, tam bağ bozumundan önce, bir dolu düşmüş, bütün üzümleri mahvetmiş. Demirci çok üzülmüş, ama:

- Ne yapalım, allah verdi, allah aldı diye kendi kendini teselli etmiş.

Doludan kurtulan üzümleri toplayıp bir güğüm şıra sıkmış. Sonra da kendi kendine:

- Başıma bu felaket geldikten sonra, ben de bu tatlı şırayı alıp yolda ilk karşılaştığım biriyle sonuna kadar içeceğim, demiş.

Yola koyulduktan biraz sonra karşıdan bir yabancı çıkagelmiş. Selam dahi vermeden demirciyi hor gözlerle şöyle bir süzmüş, sonra:

- Demirci, demiş, evindeydim, seni aradım. Bağda olduğunu söylediler. Ben de seni aramağa çıktım.

- Kimsin, kimlerdensin, benden ne istersin?

- Ben azrailim ve de seni isterim!

Bir korkudur almış demirciyi... Ama hemen de kendini toparlamış:

- Ah sevgili azrail, demiş, bu yıl bağımı bahçemi dolu vurdu. Çoğu yıllar yüz fıçı şarap çıkarırdım. Ama bu yıl nasip olmadı. Ben de karar verdim. Eve giderken yolda ilk kime raslarsam, hem onun şerefine, hem de kendi şerefime şu şırayı işmeyi kafama koydum. Bunun için senden rica ediyorum: Beni reddetme, gel otur, şu fıçıyı içip bitirelim. Benimle göreceğin ne hesabın varsa, ondan sonra göre.

Azrail bu öneriden çok hoşlanmış. Yolun bir kenarına karşılıklı oturmuşlar. Fıçıyı bir demirci kafasına dikip azrailin şerefine içiyormuş, bir de azrail dikip demircinin şerefine... Böylece karşılıklı içip sohbeti koyulaştırmışlar. Birbirlerine türlü hikayeler anlatmışlar. Demirci bu arada zaman kazanıp şu azrailin pençesinden nasıl kurtulacağını hesaplarmış. Nihayet azraile sormuş:

- Herkesin dediğine göre, sen kendini en minnacık deliklere bile sokup gizlenebilirmişsin, senin için hiçbir engel yokmuş... Doğru mu bu? Öylesine iriyarısın ki, hiç böyle bir şeyin olabileceğine inanasım gelmiyor.

- Evet, demiş azrail, duydukların doğru. Ben her yere sığarım. Dokuz kilitli ve sürmeli kapının arkasına kendini saklasan, ne yaparım ederim, bulurum seni.

- Olur şey değil, demiş demirci, ölmeden önce bu mucizeyi gözlerimle görmek isterdim. Örneğin şu küçük fıçının içine girebilir mişin?

- Onun da lafı mı olur? demiş azrail, demesiyle de ufalıp incelip tapa deliğnden süzülüp fıçının içinde kaybolması bir olmuş. Demirci de zaten bunu beklermiş. Hemen tıpayı deliğe tıkamış ve evin yolunu tutmuş. Azrail fıçının içinde yalvar yakar olmuş.. Dışarı bırakırsa demircinin canını almayacağına sözler vermiş. Ama demirci hiç yaş tahtaya basar mı? Eve varınca fıçıyı bir çiviyle duvara asmış, hiç kimsenin erişemeyeceği kadar yüksek bir yere.

Azrail fıçıya hapsoldu olalı, yer yüzünde de kimse ölmez olmuş. Allah hemen işin farkına varmış. Böyle giderse, kalabalıktan insanlar birbirlerini yiyecek.. Şeytanı çağırtmış, derhal demirciye gitmesini, kendisini allahın yanına çağırmasını emretmiş. Ne cüretle azraili fıçıya hapsettiğini soracakmış.

Şeytan demircinin yanına varmış:

- Demirci be! demiş, allah beni sana gönderdi. Allahın yanına varıp azraili niçin içeri kapadığını anlatacaksın. Onu fıçıya kapamakla iş göremez hale sokmuşsun. Eğer iyilikle gelmezsen, seni zorla sürükleyip götüreceğim.

Demirci cevap vermiş:

- Allahın emri başım üstüne. Ama izin verde başladığım şu odun kesme işini bir bitireyim. Sonra Aallah'a hesap vermek üzere seninle gelirim. Ha bir de ateşi körüklememe yardım et de, işim bir an önce bitsin.

Şeytan kabul etmiş, ama nasıl yardım edebileceğini göstermesini istemiş demirciden. İşliğe gittiklerinde, demirci:

- Şu körüğün içine gir, demiş, ben demir döverken sen de üfle!

Şeytan körüğün içine girer girmez demirci hemen hava deliğini kapamış ve başlamış körüğü çalıştırmağa...

Körük açılıp kapandıkça şeytan içeride öyle pataklanmış ki, cehenneme dönecek hali kalmamış...

Daha bu olay kapanmadan, Allah bu kez de demirciye üç şeytanını birden göndermiş. Şu demirci delisi mutlaka yaptıklarının hesabını vermeliymiş! Hem azraili fıçıya hapset, üstelik de şeytanı bir güzel patakla!.. Bu kadarı da olmazmış!

Üç şeytan demircinin yanına varmışlar, onu avluda odun keserken bulmuşlar.

- Hey demirci! diye seslenmişler, bizi Allah gönderdi seni ona götürelim diye... Eğer iyilikle gelmezsen, zorla sürükleyip götüreceğiz.

Cevap vermiş demirci:

- Allahın emri başımın üstüne.. Ama ne olur, şu ağacı yarmama yardım edin de, kışın çocuklarım soğuktan donmasınlar.

- Tamam kabul, demiş şeytanlar, ama önce bize göster ne yapacağımızı, çünkü biz bugüne kadar hiç odun yarmadık.

- Kolay... İçinizden birisi ellerini kama gibi ağacın yarığına soksun.

Şeytanlardan biri denileni yapmış. Demirci baltasını yarıktan çekince, elleri mengeneye girmiş gibi sıkışıp kalmış.

- Kımıldama, öyle dur, demiş demirci, ben diğer ucu da yarıncaya kadar...

ağacın öteki tarafını da yarmış, oraya da aynı hile ile öteki şeytanının ellerini sıkıştırmış.

Son olarak ağacın ortasına da bir yarık açmış. Sonuncu şeytanın da elleri oraya sıkışıp kalmış. Demirci sonra çocuklarını çağırmış, herbirinin eline birer sopa vermiş, bunlarla üç şeytanı da gözlerini kör, kulaklarını sağır edinceye kadar dövmelerini söylemiş. Bunun üzerine şeytanlar ağlayıp sızlamaya başlamışlar. Eğer demirci kendilerini salıverirse, hiç dokunmayacaklarına, rahat bırakacaklarına söz vermişler. Demirci de acımış hallerine, üçünü de serbest bırakmış.

Şeytanların dördü de üzüntülü ve bitkin bir şekilde cehenneme dönmüş. Demirci de böylece kurtulmuş bu davetsiz misafirlerden. Sakin ve rahat bir hayat sürmüş. Çok yaşlanmış. Artık yaşamak çekilmez hale gelince de kendiliğinden cehennemin yolunu tutmuş.

Cehennem kapıcısı, gözetleme penceresinden sormuş:

- Kimsin?

- Ben sizin getirtmeğe uğraştığınız köy demircisiyim. Azraili fıçıya tıktığım için allahın hesap sormak istediği demirci...

Kapıcı şeytan bunu duyunca korkudan ödü patlamış. Demirci içeri girip de cehennemin altını üstüne getirmesin diye ne bulduysalar yığmışlar arkasına kapının.

- Defol git! diye bağırmış kapıcı, senin gibilere yer yok burada.

Demirci bu kez de cennetin yolunu tutmuş. İçerden cennet meleği sormuş:

- Kimsin sen? Ne istersin?

- Ben azraili fıçıya tıkayan köy demircisiyim. Allaha olan hesabımı vermek istiyorum.

- Defol, defol git! diye bağırmış cennet meleği, burada senin gibilere yerimiz yok!

- Ama, etmeyin eylemeyin, diye yalvar yakar olmuş demirci, izin verin de cennete hiç değilse şöyle bir göz atayım. Orada insanların halleri nasıl bari onları göreyim.

Melek cennetin kapısını biraz aralamış... Aralar aralamaz da demirci meleğin koltuk altından sıvışıp cennete dalmış.

İçeride bir yerde eski elbiseler yığılıymış. Onların arkasında, çok eskiden dilencinin birine hediye ettiği kendi pantalonunu görürü görmez tanımış. Üstüne oturmuş.

Fakat cennet meleği, ille de demirciyi kapı dışarı etmek istiyormuş:

- Topla pılını pırtını, defol buradan diye bağırıyormuş.

- Gitmek istemiyorum, diye cevap veriyormuş demirci, burada pantalonumun üstünde oturup kalacağım.

Cennetin kapıcısı bu durumda ne yapacağını şaşırmış. Allaha gidip, azrailini bir fıçıya hapseden demircinin gizlice cennete girdiğini, üstelik orada da kalmak istediğini bildirmiş:

- Bir zamanlar bir dilenciye hediye ettiği pantalonunu da bulmuş orada, üstüne oturmuş, "*bir yere kıpırdamam,*" diyor.

- Öyleyse rahat bırak onu, buyurmuş Allah, o kadar sert ki, bu adam, yeryüzünde bize çektirmediği kalmadı, bir de burada kafasını kızdırırsak, kim bilir ne korkunç naneler yer. Kalmasına izin veriyorum!

İşte böylece kapağı atmış cennete bizim şeytana bile pabucu ters giydiren demirci!

Marks'ın güncelliğine bir yanıt

V.T.

✱ *Marksizmin tarihsel haklılığını ve güncelliğini, onun "ekonomik öğretisi"nde temellendirmek, bütünlüğünde bir dünya görüşü olan Marksizmi, ekonomik bir öğreti düzeyine indirgemek demektir.*

Demokrat Türkiye'nin bundan önceki sayısında sayın Hakkı Keskin'in **"Marks'ın Ölümünün 100.Yılı Anısına Marksın Güncelliği"** yazısı beni bir hayli sevindirdi. Sevincimin bir nedeni, bu yazının Marksist sol'un çerçevesiyle sınırlanan Marksizm üzerine tartışmaların Marksist olmayan kesimlere de taşınmasına olumlu katkıları olabileceğinden, diğer bir nedeni ise, ülkemizde pervasızca hükmünü süren ve insan onurunu ayaklar altına alan faşist askeri diktatörlüğe karşı sol'un en geniş kesimlerinin bugünkü diyalogsuzluğunu kırabilecek ve solun, Marksist olan ya da olmayan çevrelerin bütününün, faşizme karşı birliğini sağlayabilecek adımların olumlu bir örneğini teşkil etmesindendir.

Ülkemiz solunun en geniş kesimini kapsayan ve kendini sosyal-demokrat olarak niteleyen çevre, ortaya çıkışından buyana ve kısmen bugün de Marksizme yabancı kalmıştır. Bunun ana nedeni, ülkemizin sosyal-demokrat nitelikli siyasal akımlarının Batı'daki sosyal-demokrat partiler gibi işçi hareketinden ve Marksizm'den kaynaklanmış olmamalarıdır. Bu nedenle, sosyal demokrat nitelikli siyasal akımların bir kısım önderlerinde, Marksist düşünceye karşı yer yer anti-komünizme varan tepkiler ve Marksizmi bilimsel olmayan birtakım değer yargılarıyla değerlendirmeler görülmüştür. Doyalısıyla bu türden tutumlar, tabanda da etkili olmuş, sonuçta Marksist sol'la Marksist olmayan sol arasında bugüne dek sağlıklı bir diyalogun kurulmamasına önemli katkılarda bulunmuştur. Ama açıktır ki, bu tür olumsuz tutumlardan Marksist sol'u da muaf tutamayız. Özellikle Batı'da faşizme karşı mücadelede ciddi zararlar doğurmuş ve kısmen faşizmin zaferine neden olmuş sol-ekonomist bir Marksizm yorumundan kaynaklanan Türkiye solunun bazı çevreleri de sosyal-demokrat nitelikli siyasal akımlara karşı, birtakım sosyal-demokrat çevrelerin Marksist sol'a ve Marksizme karşı aldıkları tavırlara benzer tavırlar almışlardır.

İşte, sayın Hakkı Keskin'in bu yazısı, her iki siyasal akımın ulusal ve uluslararası tarihlerinin derinliklerinden gelen bu olumsuz karşılıklı ilişkiler mirasını olumluya dönüştürmenin örnek bir adımını bizlere ve tüm sol'a sunması itibariyle sevindiricidir. Ama daha da sevindirici olan, böylesi yaklaşımların sol'un tüm kesimlerinde de yankı bulması ümididir.

Sayın Hakkı Keskin'in yazısında yaptığı borçok tesbite katılıyorum. Marksizm güncelliğini korumaktadır, Marksist dünya görüşü bilimseldir ve bugün varolan sosyalist ülkelerde olanlar Marksizmin muhtevasından hayli uzak şeylerdir. Ama bu makalenin, burjuva ideologlarının **"Marksizmin güncelliği olmadığı"** iddialarını çürütme maksadıyla ileri sürülen düşüncelerin temel kalkış noktasının mantığına ve dolayısıyla yapılan Marksizm yorumuna katılmıyorum. Neden katılmadığıma geçmeden önce yazarın **yanlış anlaşılabilme"** uyarısını dikkate alarak eleştirimi, yazarı muhtemelen yanlış anladığım kaydıyla yapmaya çalışacağım.

Yazının temel amacı, burjuva bilimcilerinin ve ideologlarının eski ve bilinen; **"Marksizm yüzyıl önceki varolan kapitalizmi incelemiştir. Oğünden bugüne kapitalizm çok değişmiştir. Bu nedenle o zaman için yapılan ve doğru olan Marksizm görüşleri günümüzün kapitalizmi için geçerli değildir,"** gibi bir iddiasını cevaplandırmaktır. Tabii böylesi bir iddiayı ya da Marksizmin güncelliğinin olup olmadığı gibi bir soruyu Marksizm açısından cevaplandırmak dolayısıyla bir Marksizm, bir sosyalizm yorumunu da beraberinde getirmektedir. Yazar bu iddiayı ve Marksizmin güncelliğinin olup olmadığı sorusunu **"Marksist ekonomik öğreti"** temelinde cevaplandırmaktadır. Marksın artı değer teorisi, fakirleşme teorisi, sermayenin yoğunlaşması teorisi, yabancılaşma teorisi, kriz ve yıkılma teorileri gibi tespitlerini ele alarak, bu tespitlerin yapıldığı yıllarda da, bugün de geçerli olduğunu belirtmektedir. Ve yazar, Marksizmin tüm bu tespitlerinin geçerliliğini Marksizmin bir bilim olmasına bağlamakta ve **"Her bilimin olduğu gibi Marksizmin de kalıcılığı ve güncelliği"**nin olacağı yargısıyla bu iddiaya karşı cevabını sonuçlandırmaktadır.

İşte bu iddiaya karşı Marksizmin geçerliliğini ve güncelliğini ispat etmedeki bu kalkış noktasını, Marksizmin doğruluğunun böylesi bir mantıkla belirlenmesini doğru bulmuyorum ve bunun Marksizmin ekonomist bir yorumu olduğuna inanıyorum. Marksizmin tarihsel haklılığını ve güncelliğini, onun **"ekonomik öğretisi"**nde temellendirmek, bütünlüğünde bir dünya görüşü olan Marksizmi, ekonomik bir öğreti düzeyine indirgemek demektir. Bu yargı yanlış anlaşılmasın; ekonomizm hiç bir zaman Marksizm eşittir ekonomik öğreti formülünü ileri sürmez. Yaptığı, felsefesiyle, sosyolijisiyle, komünizm düşüncesiyle bütünsel bir dünya görüşü olan Marksizmin temeline onun **"ekonomik öğretisi"**ni koymak ve Marksist öğretinin tüm bu unsurlarının doğruluklarını ve dolayısıyla Marksizmin doğruluğunu ve güncelliğini onun **"ekonomik öğretisi"**nde sınamak ve burada temellendirmektir.

Marksizmin eskimişliği iddiaları, ne günümüzün iddialarıdır ne de sadece burjuva bilimcilerinin ve ideologlarının... Esasen bu iddia, daha çok Marksist hareketlerin kendi içlerinden gelmiştir. Ve Marksizm çevrelerinin eski bir tartışma konusudur. 1900'lerde II.Enternasyonal'i fazlasıyla meşgul etmiş ve Bernstein ile Kautsky'yi karşıya getirmiş bir tartışmadır. Kautsky ile Bernstein'a karşı itirazlar ileri sürenlerin arasında Rosa ile Lenin de vardır. Fakat Lenin bu tartışmada üçüncü bir tarafı, bambaşka bir platformu, Marksizmin devrimci yorumunu temsil etmiştir. 1900'lerde Bernstein Marks'ın **"Kapital"**de öne sürdüğü bazı tezlerin geçersizliğini öne sürerek Marksizmin revize edilmesini (değiştirme) savunuyordu. Gerçekten de **"Kapital"**de işçi sınıfının giderek yoksullaşacağı tezine ters gelişmeler oluyordu, işçi sınıfının ekonomik durumu bariz bir biçimde gelişiyordu. Yine **"Kapital"**de ileri sürülen **"üretim anarşisi"** tekellerin ortaya çıkmasıyla gideriliyordu. Bu iddianın karşısında yer alan Kautsky ve Rosa ise bu olguların geçici olduğunu ve esasen bu olgulara ilişkin Marksist tezlerin geçerli olduğunu ileri sürüyorlardı. Bir yanda Marksizmin revize edilmesini (değiştirme) savunan revizyonistler, diğer yanda Marksizmin geçerli olduğunu savunan ortodokslar... Her ikisi de esas olarak Marksizmin geçerliliğini ve günceliğini onun **"ekonomik öğretisi"**nde temellendirmeye çalışıyorlardı. Dolayısıyla iki taraf da aynı türden bir Marksizm yorumu yaparak, aynı platformda saflaşıyorlardı. Aralarındaki tek fark, kapitalizmin 1900'lerdeki olgularını, birinin kalıcı olduğunu, diğerinin ise geçici olgular olduğunu iddia etmesiydi. Yoksa, bu saflaşan tarafların arasında Marksizmin yorumu itibariyle bir fark sözkonusu değildi. Marksizmin temelinin, onun ekonomik öğretisi olduğunda kesinlikle birleşiyorlardı. Marksizmi bu platformda kurtarmanın olanağı yoktu ve gerçekten de bu platformda kurtulamadı. Kautsky kısa süre sonra kalkış noktası olan ekonomizmin içine gömüldü. Marksizmi, bir başka platformda kurtaran ve yeniden kuran Lenin oldu. Lenin Marksizmin **"bilinç"** bağlantısını teoride ve pratikte kurarak, Marksizmi yeniden ayakları üstüne oturttu.

Marksizm, sosyalizmin zorunluluğunu (dolayısıyla Marksizmin güncelliğinin olduğu gerçeğini), sadece kapitalizmin olguları üzerine inşa etmemiştir. Onu, insanlığın tüm tarihsel sürecinin gerçekliği üzerine inşa etmiştir. Ve bu anlamda Marksizm, ne temelinde **"ekonomik öğreti"** olan bir dünya görüşüdür, ne de Marksizmin güncelliği ve geçerliliği, sadece onun kapitalizmin olguları üzerine söylediği tezlerle ispatlanabilir. Bu nedenle, kanımızca sayın Hakkı Keskin de **"Marksizm güncelliğini yitirmiştir"** iddiasına karşı çıkarken, Bernstein'in iddialarına karşı, Kautsky ve Rosa'nın itirazlarının mantığından kurtulamamaktadır.

Bu idiaya karşı itirazlarını öne sürerken, hala bu iddianın sahiplerinin dayandığı platformda bulunmakta ve aynı paltformu kabul ederek, itirazlarını, haldeki kapitalizmin olguları düzeyinde sürdürmak zorunda kalmaktadır. Dolayısıyla, Marksizmin odağına, onun **"ekonomik öğretisi"**ni yerleştirmekte ve Marksizmin doğruluğunu ve sosyalizmin zorunluluğunu bu temelde açıklamaktadır. Ve ister istemez Marksizmin bütünselliğini de sadece, onun kapitalizmin ekonomisine ilişkin tezlerinde temellendirmektedir. Burada yazarın görüşlerini kuvvetlendirdiği **"Federal Almanya'da çalışanların yaşam düzeylerinin 1977'ye kıyasla bugün gerilediği"** gibi, ya da **"kapitalist sistemin 1960, 70 ve 80'lerde içine düştüğü iktisadi krizler"** gibi olguların yorumlanmasına girmeyeceğim. Ama bu gibi olgular, Marksizmin hala güncelliğini koruyup korumadığı tartışmasında fazlaca önemli değildir. Bu olgular, Marksizmin güncelliği olduğu görüşüne temel teşkil edecek veriler olamaz. Çünkü, aynı olgularla Marksizmin güncelliğinin almadığı da **"ispatlanabilir"**. Önümüzdeki yıllarda aynen 1900'lerde ya da 1960'larda olduğu gibi kapitalizm, kendi rasyonalleriyle bugünkü krizi ve daralmayı atlatabilir ve işçilerin yaşam düzeyleri sadece bugüne nazaran değil, 1977'ye nazaran da yükselebilir. Kapitalizm, proleteryanın eyleminin siyasal bir olgunluğa varmadığı sürece kendi krizlerini atlatabilir ve tekrar büyüme sürecine girebilir. Eğer bu mantığı kabul edecek olursak bu, kapitalizmin istikrara ulaştığı dönemlerde, ya sosyalist devrimin zorunluluğunu reddetmeye, ya da günümüzde olduğu gibi batı proleteryasının, geri bıraktırılmış ülke işçilerine göre yüksek yaşam standartlarından dolayı, devrimciliği reddetmeye de varabilir. Daha doğru bir deyişle, **bu tür bir Marksizm yorumu, sonuç olarak proleteryanın devrimci iradesinin, Marksizmin iradeci yönünün reddine varmaktadır.** Çünkü, proleteryanın bilinçli eylemini Marksizmin bilimselliğinin içine, onun kapitalist topluma ilişkin tespitlerinin önemine denk bir biçimde yerleştiremediğinden ve daima Marksizmin kapitalizmin nesnel gerçeklerine ilişkin tespitlerini, vulgar (kaba) bir materyalizmle kavradığından ve bu tespitleri **"bilinç"** öğesi ile birlikte kavrayamadığından, kapitalizmin krizlerinin kapitalizmi yıkıntıya (yıkılma teorisi) götüreceği ve sosyalizmin de böylesine **"doğal"** bir zorunlulukla oluşacağı, bu Marksizm yorumunun mantıki ve zorunlu bir sonucu olacaktır. Dolayısıyla, kışlık sarayın basılması ya da Bolşevik Partisi'nin fonksiyonu, kısaca devrimin hazırlanması bilimin değil, daha çok **"edebiyatın"** alanına dahil oluyor sonuçta...

Bu tür bir Marksizm yorumuyla aynı platformda bulunan (bu yazı itibariyle) sayın Hakkı Keskin de **"Marksizmin güncelliği"**ni ekonomist bir Marksist yorumunun aynı teziyle sonuçlandırmaktadır: **"kapitalizm ... ergeç bir gün yapısal çelişkilerinin ve hastalıklarının kurbanı olacaktır."**

Sayın Hakkı Keskin bu sonuca, doğal olarak varmak zorundaydı. Çünkü Marksizmi, onun **"ekonomik öğretisi"** temelinde yorumlamanın mantıki sonucudur bu... Ama bilinmelidir ki, Marksizm, kapitalizmin ekonomik krizlerinin kaçınılmazlığı tespitinden, kapitalizmin **mutlaka** bu krizler nedeniyle yıkılacağı sonucunu çıkartmaz. Bu sonucu ancak ekonomist bir Marksizm yorumu çıkartabilir.

Diğer bir gerçek ise, kapitalizmin yıkılmasının **mantıki** ve **doğal** sonucunun sosyalizm olmayacağıdır. Çünkü, kapitalizmin kendi krizlerinin neticesinde yıkılmasının doğrudan sonucu, sosyalizm değildir. Yıkılan bir kapitalizm, yerine yeniden bir kapitalizm oluşturabilir. Çünkü, **sosyalizmin kurulma zorunluluğu iktisadi nedenlere olduğu kadar, onlardan daha da önemli olarak proleteryanın siyasal bilincine, eylemliliğine, iradesine bağlıdır. Proleterya, kendisini ve tüm insanlığı kurtarmanın bilincine vardığı ve bu bilinci her düzeyden eyleme dönüştürdüğünde sosyalizm bir gereklilik haline gelir.** Bu nedenle proleteryanın siyasal bilinçliliği ve eylemliliği, gerek kapitalizmin krizlerinin sistemi yıkıntıya götürmesinin, gerekse de bu yıkıntının bağrından sosyalizmin doğmasının, olmazsa olmaz şartıdır. Ve bu nedenledir ki Marksizm, sosyalizmin gerekirliğini sadece kapitalist toplumun gerçekliğinden değil, insanlık tarihinin genel sürecinden çıkarmış, ve sosyalizmi, kapitalizmin gelişiminin varacağı **doğal** bir sonuç değil, ancak proleteryanın siyasal bilinci ve eylemliliğinin doğuracağı **devrim** olarak öngörmüştür.

Devrimci Marksizmin tersine ekonomizm marksizmi, onun kapitalizme ilişkin tespitleriyle aynılaştırmış, onu ekonomik bir öğreti düzeyine düşürmüş ve sosyalizmi proleteryanın bilinçli eylemliliğinin bir sonucu olmak yerine, kapitalizmin **doğal** yasalarının **doğal** sonucu olarak görmüştür.

Ekonomizm, negen Marksizmi onun kapitalizme ilişkin iktisadi tespitleriyle özdeşleştirir? Ve neden kapitalizmin yıkılmasını ve bu yıkıntıdan sosyalizmin doğmasını **doğal** bir zorunluluk olarak görür?

Marks'a gelinceye kadar toplumların şöyle ya da böyle oluşması, uygarlıkların yıkılması ya da doğması, bireylerle ve onların yetenekleriyle, tesadüflerle vb. açıklanıyordu. Ve Marks, toplumların şöyle değil de böyle gelişiminin ya da bir uygarlığın batışının ama bir başkasının doğuşunun bilinmeyen daha doğrusu bilimsel olarak bilinmeyen nedenlerini açıklayan kısaca insanlık tarihini açıklayan bir devrim yaptı. **"Toplumsal yaşam son tahlilde iktisadi etmenlerce belirlenir"** tespitiyle insanlık tarihi yeni ve doğru bir açıklamaya kavuştu. Bu öylesine büyük bir devrimdi ki, milyonlarca iradenin, ihtirasın, planın, çıkarın ve idealin çatıştığı insan tarihinin bu karmaşasını gerçeğe en yakın ve en tam şekilde açıklıyordu. Ama Marksi'ın bu bilimsel tespitinin kötü bir kaderi vardı. Bu tespit nedeniyle Marksizm, gerek Marksizmin azılı düşmanları olan burjuva bilimcileri ve ideologlarınca, gerekse Marksizmin içinde yer alan bazı **"Marksist"**lerce ortak bir yoruma tabi tutuldu. Bunlara göre Marksizm, insanlığın tüm eylemliliğini iktisadi etmenlerce açıklayan bir doktrin ya da **"bilim"**di. Bu nedenledir ki ekonomizm, Marksizmin bilimselliğini ve bilim olmasını, onun **"ekonomik öğretisi"**nde temellendirmiştir. Madem ki bireysel iradeler, partilerin ve sınıfların siyasal iradeleri iktisadi yasalarca belirleniyor, öyleyse iktisadi yasalar şaşmaz bir biçimde hükmünü icra ediyor, öyleyse Marksizmin bilimselliği de bu yasalara yani iktisadi düzeye ilişkin söylediklerindedir.

Ekonomizm bir yandan toplumsal süreçte yasaların tek geçerli olduğu alanı iktisadi düzeyle sınırlarken, diğer yandan iktisadi yasaları da doğa yasaları gibi görmektedir. Nasıl ki asal bir sayı olan 3 ya da yerçekimi yasası insan iradesinden bağımsız bir biçimde gerçekliğini koruyor ve hükmünü icra ediyorsa, kapitalizmin **"kriz yasası"** da aynen böyle hükmünü icra eder. Ve zaten Marksizmin bilimselliği de kapitalizmin yasalarını bulmuş olmasındandır. İşte, ekonomizmin neden bütünsel bir dünya görüşü olan Marksizmi, onun **"ekonomik öğretisi"** temelinde açıkladığı ve onu **"ekonomi bilimi"** haline getirdiği bu doğa ve toplum kavrayışıyla daha bir anlaşılır olmaktadır.

Burjuva iktisatçıları **"ekonomi politik"**lerinde, kapitalizmin gerçekliğini ve onun yasalarını **"doğal"** bir gerçeklik ve **"doğa yasaları"** gibi yorumlarlar. Ve bu nedenle kapitalizmin doğal bir toplum, doğal bir üretim tarzı olduğunu söyleyerek kapitalizmin doğa gibi ebediliğini savunurlar. Bu nedenle Marks, **"ekonomi-politiğin eleştirisine katkı"**da ve **"Kapital"**de bir burjuva ideolojisi olan ekonomi-politiği eleştirir. Sadece ekonomi-politiğin ideolojisini değil, bu ideolojiyi doğuran kapitalist toplumu da eleştiriye tutar. Amacı yeni bir ekonomi-politik yaratmak değildir. (**"Marksist ekonomi-politiği"**, ekonomistler yaratmıştır. Onlara göre iktisadi yasalar ebedi olduğu için sasyalizmde de ekonomi-politiğe ihtiyaç vardır.) Amacı ekonomi-politiği doğuran toplumun yani kapitalizmin ve dolayısıyla ekonomi-politiğin nasıl ortadan kalkacağını bulmak, açıklamak ve eyleme dökmektir. Geleceğin toplumunda (Komünizm) ekonomi-politik olmayacaktır. Çünkü ekonomi-politiğin kategorileri (değer, dolaşım, arz, talep, vs.) ve onları doğuran bir üretim tarzı olan kapitalizm ortadan kalkacaktır. Proleterya, kendi ürettiğinin kendisini yönetir hale getiren bu çarpık sistemi ve onun **"yasa"**larını kendi iradesiyle ortadan kaldıracak ve insanlık kendi iradesinin dışındaki **"yasa"**larla değil, kendi iradesince belirlenecektir. Bu nedenledir ki Marks, bir burjuva ideolojisi olan ekonomi politiğin eleştirisini bilimsel bir yaklaşımla yaparken ve Marksizmi bilim haline sokarken, bu ideolojinin (ekonomi-politik) kaynaklandığı temeli de yani kapitalizmi de eleştiriye tabi tutar (kapitalizmin devrimle yıkılması) ve bilimini, kapitalizmin ve burjuvazinin karşısında olmanın yani bir taraf olmanın ideolojik tespitiyle kurar. İşe meşhur tespitiyle başlar: **"Filozoflar şimdiye kadar dünyayı yorumlamışlardır. Esas olan onu değiştirmektir."** Çünkü burjuva ideolojisi olan ekonomi-politiğin, kapitalizmi ebedi bir toplum olarak yorumlamasına neden olan ve kapitalizmin görünen **"mantıki"** ilişkilerinin altında görünmeyen gerçek mantığını (artı-değer) saklayan çarpıklığının gerçek kaynağı kapitalizmin kendisidir. Ve bu çarpıklık (kapitalizm) sadece yorumlanmamalı, ortadan da kaldırılmalıdır. Çünkü insanlar kendi tarihlerini kendileri yaparlar ve bu nedenle toplum ve toplumsal yasalar doğa ve doğa yasaları gibi değildirler. İnsanlardan, sınıflardan bağımsız değildirler ve insan iradesiyle yani proleteryanın siyasal eylemiyle ortadan kaldırılırlar. Bu yüzden de Marksizm **"Gerek kapitalizmin yıkılması, gerekse de onun yerine sosyalizmin inşasının ancak proleteryanın bilinçli iradesi ve eylemi ile mümkün olabileceği"** sonucuna varmıştır. İşte, Marksizmin bilimselliği bu temelde oluşmuştur. Devrimci proleteryanın eylemini ve iradesini de kapsayan onu içine alan ve dünyayı, sadece yorumlamayan onu değiştiren bir bilimsellik ve bilimdir Marksizm.

Bu anlamda da o aynı zamanda **"dünyayı değiştirmek"** gibi bir ideolojik tespitten kalkarak oluşturulmuş bir bilimdir. Ve bu nedenle bu bilim, dünyayı değiştirmek için yola çıkan proleteryanın eylemini ve bilincini kapsamıyorsa güncelliğinin ne anlamı olabilir ki! Böylesi bir Marksizm, ancak tüm marifetleri dünyayı yorumlamak olan Marksalogların güncelliğinde olmaz mı?

Proleteryanın devrimci bilinci ve iradesini bilimselliğinin içine yerleştirmeyen bir Marksizmin güncelliğini, kapitalizm zaman zaman içine girdiği ama aştığı krizlerine ya da işçilerin düşen hayat standartlarına dayandırarak ispatlamanın ne anlamı olabilir ki! Böyle bir Marksizm pek zavallı değil midir? Evet o dünyayı çok doğru yorumluyor, ama sadece yorumluyor. Dünyanın çok doğru yorumlanması ve bir yorumun olaylarla her defasında ispatlanması, **"dünyayı değiştirme"**yi bilinçli bir eylemlilik olarak kapsamadığı sürece, burjuvazi böyle bir **"Marksizm"**in güncelliğini hiç de reddetmez. Aksine onun kurucusunu, başına haleler yerleştirip aziz ve Marksizmi, burjuvazi için uysal bir hale sokan **"Marksist ekonomi-politik"** kitaplarını da kutsal kitaplar mertebesine yükseltebilir. ●

İşkence iltica için bir neden değil mi?

1979 sonlarında Almanya'nın Hannover şehrinne gelerek iltica talebinde bulunan Remzi Kızılaslan'ın iltica talebi 15 Haziran 1983 tarihinde idare Mahkemesi tarafından red edilmiştir.

1978 yılında Malatya'da vuku bulunan olaylar sonrası işkence görmüştür. R. Kzılaslan Mahkemeye gerekli belgeleri ve delilleri sunmuştur, ayrıca iskence sonucu psiko-somatrik rahatsızlıkları olduğuna dair bir de doktor raporu sunmuştur. Çeşitli eylemlerden dolayı kendisini geri döndüğü takdirde ağır hapis cezası, işkence beklediğini mahkemeye Kısa bir süre önce bir komusyonla Türkiye'ye giden Luk List Türkiye ve Türkiye Kurdistan yaşananları gözüyle gördüğünü anlatarak "Demokrasiye dönüşün" bir anlatmaca olduğunu anlattı.

Bir saatlik öyle arasından sonra yargıç bütün delil dilekçelerini duruşmayla ilgisi yok diyerek red etti. Bunun üzerine sanığın avukatı, sanığın işkence gördüğünü ve buna ilişkin ellerinde belge bulunduğunu söyledi. Buna karşılık yargıç, federal anayasa mahkemesinin 'işkencenin iltica için yeterli gerekçe olmadığını' içeren kararını sürdü. Mahkeme heyeti sonuçta Kızılaslan'ın iltica istemini delilleri yeterli olmadığı gerekçesiyle rededti.

卐 DEUTSCHE ORGANISIRT EUCH! 卐

Der TÜRKE ist zur Gefahr für Deutschland geworden [illegible] nicht nur die [illegible] Gesellschaft sondern auch den Deutschen Arbeitsmarkt.
Der TÜRKE nimt euch die Arbeit, überfällt und bedroht euch [illegible] Deutscher Gassen.
Der TÜRKE ist in Deutschland nur ein Gast der vergessen hat [illegible] er gehen muß. Wir von der Deutschen Nationalen Volks- [illegible] geben dem TÜRKEN noch 1 Jahr Zeit zum verschwinden [illegible] nach diesem Jahr noch ein TÜRKE auf Deutschem [illegible] werden wir jedem TÜRKEN nachhelfen zu verschwinden, zur Not mit der Waffe in der Hand. Wir fordern alle Deutschen zum Kampf gegen den Volksfeind TÜRKE auf. Der Tag der [illegible] wird, falls im [illegible] August 1983 sein.
[illegible]
DVE

Alman halkı Türklere karşı örgütlendiriliyor

Türkler Almanya'da almanlar için tehlikeli oldu. Türkler yalnız hiristiyan Alman halkı için tehlikeli olmamıştır aynı zamanda Alman iş piyasası içinde tehlikeli olmuştur. Türkler işinizi alıyor, sizi aşağı itiyor ve Almanları çımaza iterek tehdid ediyor.

Türkler Almanya'da yalnız misafirdir. Bunu unutmasınlar. Ne zaman ülkelerine gidecekler? Biz Alman Milliyetçi Halk cephesi Türkler için bir yıl süre tanıyoruz, bu süre içinde ülkelerine dönmelidir ve Almanya'da bir Türk kalmamalıdır. Aksi takdirde zorla ve gerekirse silah zoruyla onları geri döndereceğiz. Bütün Almanların Halk düşmanı Türklere mücadeleye çağırıyoruz.

Almanlar Türkleri yok etmeye hazır! Her mücadele eden için bir silah!

Uluslararası bir kültür ve sanat olayı

Resul Önal (Hamburg)

Uluslararası Kültür Festivali Hamburg 83, yörede düzenlenen ilk büyük Kültür olayıdır. Bu festival,aynı zamanda yabancı işçilerin yaşam biçimlerinin ve kültürlerinin de bir harmanı olacaktır. Gerici çevrelerin bilinçli olarak yaygınlaştırmaya çalıştıkları yabancı düşmanlığının bu noktaya gelmesi karşısında, böylesi bir festivalle, somut bir eylem yapılmış olacaktır. Değişik uluslardan insanları biraraya getirmek, gelecek güzel günlere bakabilmeyi öğrenmek, karşılıklı dayanışma sağlamak da festivalin amacıdır.

Çok sayıda Alman Türk Kürt Yugoslav, Yunan Güney Amerikalı ve ötekiler, festivali birlikte düzenlemekle güzel bir dayanışma örneği göstermişlerdir.

ROGRAM

Festivali, Lobuschstr Derneği, Wir İnternationales Zentrum, Halkevi (FIDEF) KOMKAR, A. DEV-GENÇ, Türkiyeli Kültür ve Dayanışma Derneği, Türk-Kürt-Alman Dayanışma Derneği, Bağımsız Sanat Okulu, Kürdistan İşçi Derneği ve Yugoslav Kulübü, ortaklaşa düzenlemişlerdir.

27 Augustos Cumartesi günü başlayarak, iki gün sürecek olan 1. Uluslararası Kültür Festivali Hamburg 83 gösterileri,çeşitli uluslardan sanatcıların Müzik, Folklor ve Tiyatro oyunları ile başlamış olacaktır.

Festivalde ayrıca Hamburg'un Kültür Senatörü, Siyasi partilerin kültür sözcüleri, ve yabancı örgütlerin temsilcilerinin de katılacakları, "Yabancı Kültürünün Kamuoyundaki yernin desteklenmesi ve kültürün yabancı düşmanlığına karşı savaşımdaki önemi "konulu ve aynı içerikli, ancak herkesin katılabileceği iki ayrı tartışma yapılacaktır.

Resim ve fotograf sergilerinin de olacağı festivalde,Çocuk programı, Futbol turnuvası ile, bir de "Sanatçılarla buluşma köşesi "kurulacaktır. Bunların yanı sıra Luis Carvallo,Dursun Akçam, Aysel Özakın, Fakir Baykurt, ve Gunde'yi yazarların söyleşileri bölümünde izleyeceksiniz. Festivalde ayrıca çeşitli ulusların yiyeceklerinden hazırlanmış bir de büfe var.

Giriş ücreti 5 DM tr. 12 yaşından küçük olanlardan ayrıca ücret alınmayacaktır.

Festivalin düzenlenmesinde emeği geçenler, önemli bir görev yapmışlardır.

Konuyla ilgili geniş bilgi için: Hamburg 38 36 52 numaraya telefon edebilir ve ya aşağıdaki adrese yazabilirsiniz
WIR INTERNATIONALES ZENTRUM IN ALTONA
Schumacherstr. 94
2 Hamburg 50

Türkiye'deki idamlar Essen Konsolosluğu önünde protesto edildi

9 Temmuz 1983 tarihinde iki saat süreyle Essen Konsolosluğu önünde Türkiye ve Kürdistan'daki idamlar işkenceler ve baskılar birgrup Türkiyeli ve Alman tarafından idama çarptırılan arkadaşların isimleri yazılı pankartlarla protesto edildi. İdam cezası verilen 51 kişinin isimleri yazılı pankartlarla Konsolosluğun önüne gelen Türkiyeli ve Alman anti-faşistleri ellerindeki pankartlarla tek sıra şeklinde daire oluşturarak sessiz şekilde dönmeye başladılar. Protesto gösterisi konsolosluğa gelen Türkiyeli ve çevrede bulunan Almanlar tarafından ilgiyle izlendi. Eylem yerine gelen çok sayıdaki polis çeşitli gerekçelerle eylemi engellemek istedi. Eyleme katılanların belli bir disiplin içinde davranması sonucu eylem sonuna kadar sürdü. Alman kamuoyunun oldukça ilgisini çeken bu gösteriye Alman basınıda geniş yer verdi.

avukatınız diyor ki

Av. Michael Böttcher
(Çev. Orhan T.)

İltica hakkı ve geri teslim etme

C. Kemal Altu'un davası bir çoğumuzun kafasında şu soruyu oluşturdu: Nasıl olur da sığınma hakkı isteyen bir kişi hatta hatta sığınmacı olarak kabul edilen bir kişi tekrar geri teslim edilebilir ?
Birincisi: Bana göre o Türkiye'ye geri verilemez. (Politik olarak arananlar iltica hakkında yararlanırlar!) Federal Almanya'nın 16. Maddesinde hiç sınırlandırılmamış şekilde böyle yazıyor. Batı Berlin ve Federal Almanya'nın bazı yüksek mahkemeleri bu sorunu başka türlü vasıflandırıyorlar. Çok karışık olmasına rağmen size bu durumu basitce anlatmaya çalışacağım

—Sığınmayı kabul etme davalarında aranan durum iltica isteyenin kendi ülkesinde gerçekten (Politik yönden aranan bir kişi) olması yada politik yönden aranacağından korktuğunu tam açığa çıkaran bir nedeni olmasıdır. Politik yönden aranmaya Milliyet, ırk ve din nedeni ile aranmada girmektedir.

— Geri teslim etme davasında ise kişinin, sözde suç işlemiş olduğunu ve onu mahkeme önüne çıkarmak istediğini belirten kendi memleketi ya da diğer bir memleketi geri teslim edip etmiyeceği ele alınır.

—İltica davaları için yetkili olan yerler "Yabancı sığınmacılar Kabul Merkezi" ile bazı mercilerin idari mahkemeleridir. Geri teslim etme davası suçlu durumlarda Uluslar arası Hukuki Yardım'a aittir. Bu yönden de geriteslim etme kararının onaylanması için sadece suç mahkemeleri yetkilidir. Bu durumda bir tek merci onaylayabilir. O da yüksek Eyalet Mahkemesi.
Eğer sığınma isteyen birinin ülkesi onun suç işlediğini öne sürerek, onu Federal Almanya'dan isterse o zaman iki Mahkeme kurumu rekalete düşerler yani tam ters karar alsalar bile kesinleşmesi bir üst mahkemeye kalır. Burada rekabete düşen mahkeme kurumları idari Mahkeme ve Suç Mahkemeleri kurumlarıdır. Böyle bir çelişki İlticacıları Kanunun 18. Maddesinde ayarlanmıştır: (Suç mahkemesi alınacak olan bir geri göndrme kararını kişinin iltica hakkını kazanıp kazanmaması hiç etkilemez.)

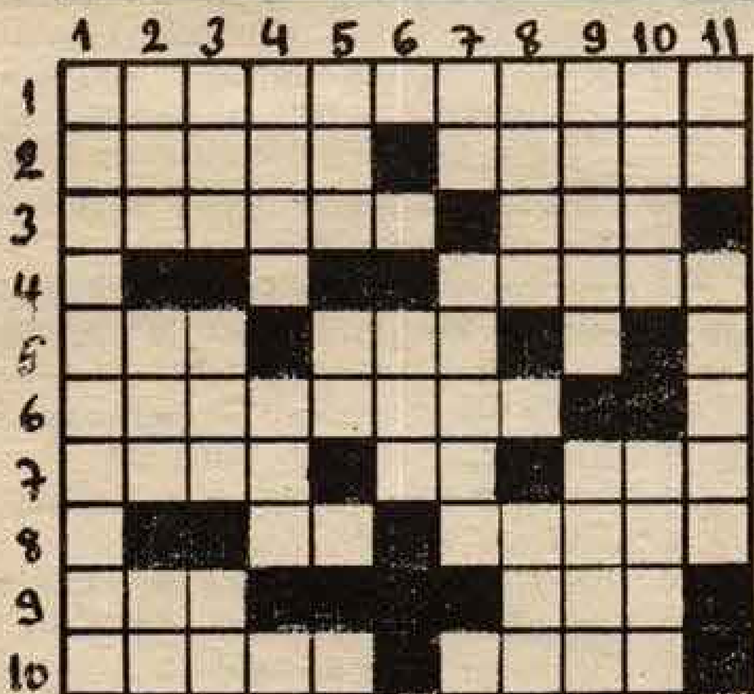
— Öyleyse Eyalet Mahkemesi (Aynı zamanda suç mahkemesidir), ne iltica hakkının davasının kararını ne de karar alınan iltica hakkı tanınmasını göz önüne almaya mecburdur. Ama bu mahkeme kişinin iltica hakkının kabul edilip edilmeyeceğini çok dikkatli bir şekilde kontrol etmeye mecburdur. Çünkü iltica hakkı olan bir Kişi Kanunen geri verilemez. Teoride bu durum böyle, ama pratikte herzaman böyle değildir.

— Kendi Ülkesinin devleti tarafından geriye iadesi istenen bir ilticanın iltica hakkından yararlanması şansı çok çok azdır. İlticanın Kaderi, kendisi tarafından hiçbir haklı itiraz yapamayacağı bir mahkemenin Kurumuna kalmıştır. Genellikle yetkili mahkeme Kurumunda örneğin Türkiye gibi arayıcı, takip edici, geri isteyici bir devletle, onun ilişkileri hakkında yeterli bir bilgi yoktur. Ayrıca ülkelerarası politik ve ekonomik ilişkiler bir mahkemede daha büyük bir rol oynar. Bu nedenle iltica durumlarının bu mahkemede bir daha kontroldan geçmesi boş bir formaliteden başka bir şey değildir.

— Cemal Kemal Altun'un Türkiye'ye geri verilmesini isteyen Batı Berlin yetkili Suç mahkemesinin (Aynı zamanda Meclis Mahkemesidir.)16. 12-1982 tarihli kararında basitce şöyle belirtiliyor: (Ekseriyetle"Özel in uygulanacağının anlaşma yoluyla vaadedilmesi, Kişinin politik yönden takip edilmeyeceğine yeterli garanti olarak görülebilir.) Bu "Özel Prensip " ise:Türkiye 20 yıl önce "geri teslim etme anlaşması" imzalayarak, kişiyi sadece geri teslim etme suçundan mahkeme edeceğini söz vermiştir. Bu nedenle "ekseriyetle" politik takipe karşı yeterli bir garanti var idi ve vardır. Bu hukuken saçmalıktır ve Türkiye'deki bu günkü politik durumları görmemezlik ve duymamazlıktan gelmek demektir.

— Türkiyeli iltica talep edenlere yaşanan bu mahkeme pratiğinden esinlenerek pek bir pratik öneri ve öğütte bulunmak zordur. Problem ilticanın davada bir çok olayları anlatması gerekir ki durum inandırıcı olsun. Diğer yönden ise C. Kemal Altun'un davasındaki gibi açıklanan olayların Türk makamlarına verilmesi sonucu geri teslim etme davasının açılması tehlikesi de vardır. Verilebilecek ve verilmesi mecbur olan tek öğüt: İltica davasında acıklanacak olan olayların daha önce, Türkiye hakkında bilgisi olan, iltica davalarında çalışma yapmış ve politik yönden güvenilir bir Avukatla konuşulması gerekir.
Türkiye Hükümeti geri teslim etme iddiaları ve şikayetleri ile Federal Almanya'nın iltica hakkını eritip Politik Karşıtları olan ilticaları yakalama denemelerin de bulunmaktadır.
Buna karşı şu talepte bulunulması gerekir:
Federal Almanya'dan Türkiye'ye hiç bir geri teslim işlemi yapılmasın!!!

BULMACA

SOLDAN SAĞA

1- Marksistlerin doğa olaylarını kavrayışı ve teorisinin genel adı. 2- Kol ve bacak kasları, - Tersi arzu, istek. 3- Karşılıksız olarak birine verilen şey. - Ata. 4- Haşerilere verilen genel ad. 5- Kızıl ordu fraksiyonunun kısa yazılışı. - Emperyalist istihbarat teşkilatlarından en kanlı olanının ismi. 6- Büyüklerine saygısızca karşı gelme. 7- Çevik, hareketli. - 9 gezegenlerden birinin adı. - Leke. 8- Tersi beyaz. - Askeri faşist cuntanın idam ettiği devrimcilerden birisinin soyadı. 9- Maksim Gorki'nin bir eseri. - Bir çalgı ustasına verilen ünvan. 10- Devrimci şairlerimizden birinin adı. - 19 Şubat 1972 senesinde faşist güvenlik güçleri tarafından şehit edilen yiğit bir devrimcinin adı.

YUKARDAN AŞAĞIYA

1- 1971 yılında Kızıldere'de güvenlik güçleriyle girdikleri çatışmada şehit düşen devrimcilerden birinin adı ve soyadı. 2- Avrupa Ekonomik Topluluğunun kısa yazılışı. - Teris kısa zaman. 3- Lezzet. - Tersi Türkiye ve benzeri ülkelerin ekonomilerinde rol oynayan kurumun adı. - Çokun karşıtı. 4- Bir kadın adı. - T.C.'nin askeri örgütlenmesinde bir birim. 5- Seçimlerde kullanılan oy. - Kuş ötüşünün ilk iki harfi. 6- İrlanda'da bir örgütün kısa yazılışı. 7- Bir ünlem. - Bir sebze adı. 8- Tersi intikam al anlamında bir emir. - Boşanmış yada kocası ölmüş kadına verilen ad. 9- Köylerde köylülerin köy yararına yapılan bir işte ortak olarak ücretsiz çalışmalarına verilen ad. - Tersi batıl bir inanca göre arzu edilen, bir şeyin olması için verilen söz. 10- Kişi. - Tersi geçtiğimiz günlerde askeri yönetimin karşı bazı hakların talep edildiği ve bu hakların elde edilmesi için genel grevin patlak verdiği bir Latin Amerika ülkesi. 11- Tersi yerli malını belirleyen harfler. - Tersi Derenin büyüğü akarsu.

GEÇEN SAYIDAKİ BULMACANIN YANITI

SOLDAN SAĞA
1- Seçimhakkı, iş. 2- Im, anı, kira. 3- Lekeli, si zam. 4- Ak, anam, mada. 5- Öç, seminer. 6- Zindan, tek 7- İa, valiz. 8- Emzik, nal. 9- Miami, eli, mal. 10- Noyitanaşe.
YUKARDAN AŞAĞIYA
1- Sılaözlemi. 2- Emekçi, mi. 3- Nizam. 4- İle, daim. 5- Lada, kin. 6- Hain, ne. 7- An, as, ney. 8- Kısmet, Ali. 9- Mevlit. 10- Ik, mika. 11- İzan, lama. 12- İradeli, aş. 13- Şamar, zile.

Halklar kalıcı barış istiyor

Dr. Hakkı KESKİN

Yurt dışında yaşadığımız ülkelerde çözüm bekleyen temelli sorunlarımız var. Her düzeyde eşit haklarla horgörülmeden yaşamak. Bunun yanısıra geldiğimiz ülke Türkiye'nin ve halkımızın sayısız sorunu var. Türkiye'de olup bitenler ve olması gerekenler çoğumuzu belki buradaki sorunlarımızdan daha da fazla ilgilendiriyor. İki ülkeyle olan sıkı yaşam bağlarımızdan kyanaklanan sayısız güçlükler arasında uğraş veriyoruz, vermek zorundayız.

Ne varki bizleri tüm bu yoğun sorunlarımızdan daha da fazla ilgilendirmesi gereken bir konu var: Dünya'da, yaşadığımız ülkede ve Türkiye'de barışın korunması. Burada sözünü yaptığım barış, ülkeler ve halklar arası her türlü sıcak savaşı önleme anlamındadır. Ülkelerdeki ve ülkemizdeki iç barışa yönelik değildir. Türkiye'de içbarışın sağlanabilmesi öncelikle sistemle, yani Türkiye'nin ekonomik, sosyal ve politik düzeniyle ilgilidir. Her dört kişiden birinin işsiz olduğu, milyonlarca insanın yaşamı uğraşı verdiği, askeri diktatörlüğün ve devlet terrörünün hüküm sürdüğü, onbinlerce yurtseverin hapislerde işkence gördüğü bir ülkede kuşkusuz ki iç barıştan sözedilemez.

NATO İKİLİ KARARI FEDERAL ALMANYA'NIN TUZAĞI OLDU

Çoğu Batı Avrupa ülkesinde, Amerika Birleşik devletlerinde, ve özellikle de yaşadığımız Federal Almanya'da 1979 yılından bu yana en çok tartışılan konu, atom silahlarıyla ılma olasılığı artan bir savaşın önlenmesini içeriyor. 1979 yılında NATO ülkelerinin aldığı "NATO - İkili Karar", Türkiye dışındaki NATO ülkelerinde milyonlarca insanı eyleme geçiren bir "barış hareketinin" doğmasına yol açtı. Nato İkili Kararını ve gelişen barış hareketini (Friedensbewegung) dikkatle ve aktiv olarak izlemek zorundayız.

"NATO - İkili Karar" na göre, Sovyetler Birliğiyle Amerika Birleşik Devletleri arasında Cenevre'de sürdürülen atom silahlarını sınırlandırma görüşmeleri bir sonuç vermezse, 1983 yılı sonunda 108 Pershing II ve 464 Cruise Missiles amerika raketi Batı Avrupa'ya yerleştirilecek Günümüzün en tehlikeli atom silahları olarak görülen bu raketlerin çoğuda Federal Almanya'da Sovyetler Birliğine yönelik olarak yerleştirilecek.

Bu atom raketlerinin en belirgin özelliği , korunmayı değil, saldırı ve ani imhayı ön görmelerinde yatıyor. Yalnızca Amerikan Devlet Başkanının kullanma yetkisi sahip olduğu bu raketler Batı Avrupa'dan öngörülen hedeflere yüzde yüze yakın bir kesinlikle 4 ile 6 dakika arasında varabilecek nitelikteler. Bir savaş halinde Sovyetler Birliği'nin bu silahlardan korunma olanağı yok sayılıyor. Bu nedenle de Sovyetler Birliği'nin bir saldırı karşısında yapabileceği, mesilleme saldırıya geçmek olacaktır. Bu demektir ki Amerika Birleşik Devletleriyle Sovyetler Birliği arasında ki bir atom savaşında Batı Avrupa ve özellikle de Federal Almanya, atom silahlarının imha yapacağı ilk hedef alanı haline gelmektedir. Milyonlarca Federal Almanyalıyı haklı olarak büyük bir kuşkuya düşüren ve ayağa kaldıran olayın ardında bu gerçek yatmaktadır.

Milyonlarca insan tüm gücüyle Federal Almanya ve diğer bazı Batı Avrupa ülkelerine yerleştirilme zamanı yaklaşan bu tehlikeli atom silahlarına karşı harekete geçmiştir. Özellikle Federal Almanya, tarihinde ender görülen büyük kitle hareketlerine sahne oluyor. Federal Almanya tarihine ilk kez yarım milyon insan bu atom silahlarına ve artan savaş tehlikesine karşı örneğin sadece Bonn'daki bir yürüyüşte bir araya gelmiştir. Bugüne değin 5,8 Milyon insan bu raketlerin Federal Almanyada yerleştirilmesine karşı imza vermiştir. Güvenilir araştırmalar, Alman vatandaşlarının yüzde 69 unun, Cenevre'deki Amerika Birleşik Devletleri ile Sovyetler Birliği arasındaki olumlu sonuç vermezse bile , bu atom raketlerinin Federal Almanya'ya sokulmasına karşı olduğunu gösteriyor.

Ne varki Amerika yönetimi kendi denetiminde kalacak olan bu tehlikeli atom raketlerinin Avrupa'ya yerleştirilmesinde kararlı. Bu nedenle de Cenevre'deki görüşmelerde bir anlaşmaya varılmaması için adeta direniyor. Sovyetlerden gelen ve Alman Sosyal Demokrat Partisinin ve Yeşillerin selamladıkları olumlu önerileri dikkate almıyor.

NATO ülkeleri bu Amerikan atom raketlerinin Sovyet Avrupa'sındaki "SS-20" Sovyet raketlerine karşı dengeleme unsuru olması görüşüyle Batı - Avrupa'ya yerleştirmeyi öngörüyordu. İstenen bu "SS 20 " raketlerinin Batı - Avrupa ülkelerine ulaşamıyacağı bir uzaklığa taşınması idi. Sovyetler Birliği bu öneriyi kabul ediyor. Ancak ingiltere ve Fransa Atom silahları göz önünde tutularak, bu silahları dengeliyecek düzeydeki bir geri çekmeyi öneriyor. Ç ünkü Fransız ve İngiliz atom raketlerinin de NATO bünyesinde Sovyetlere yönelik silahlar olduğu bilinmektedir. Sovyetlere bu konuda SPD ve Yeşiller hakveriyor. Amerika yönetimi bu öneriyi kabul etmediği gibi, "SS 20" lerin Sovyetler Birliğinin Asya kıtasına taşınmasına'da karşı çıkıyor. Bu silahları Sovyetlerin tektaraflı imha etmesini istiyor. Oysa Sovyet Asyasına yakın bölgelerde, örneğin Japon adalarında, Güney Korre'de, Hint Okyanusunda Sovyetler Birliği'nin tüm merkezlerine ulaşabilecek Amerikan raketleri mevcuttur. Sovyet yönetimi uluslararası platformlarda, son olarakda Dışişleri bakanı Gromyko'nun Nisan 1983'de Moskova'da dış basına yönelik düzenlediği basın konferansında, karşılıklı ve eşit oranda olmak üzre tüm atom silahlarının imhasına hazır olduğunu açıklamaktadır. Hatta NATO ülkeleriyle teker teker ve NATO ülkeleriyle Varşova Paktı ülkeleri arasında, hertürlü savaşı önliyebilecek bir anlaşmaya hazır olduğunu Sovyet Yönetimi sık sık yineliyor.

AMERIKA'DA SİLAH SANAYİCİLERİ İKTİDARA EGEMEN

Görülen odurki, Amerika ve tutucu Batı Avrupa ülke yönetimleri bu gerçekten kalıcı barıştan yana Sovyet önerilerine kesin ve olumlu bir tavır almamaktadırlar. Neden?

Bunun iki temel nedeninin olduğu batılı tarafsız bilim adamları tarafından'da belirtiliyor. Birinci nedeni Batılı ülkelerde silah sanayisinin hemen tamamı özel sektöre aittir. Silah yenen veya tüketilebilen bir madde olmadığından, savaşlarda veya savaş olma ihtimali sürekli tutulduğu oranda üretimi olasıdır.Barışın kesin güvence altına alınması halinde silah sanayi sinde üretimin durdurulması veya önemli ölçüde kısılması gerekmektedir. Oysa silah sanayicilerinin batılı ülkelerin çoğunda yönetimler üzerinde büyük ağırlıkları vardır. Amerika'nın şimdiki Reagan yönetimini iktidara getiren ana güçlerin silah sanayicileri olduğu bilinmektedir.

Nitekim Reagan göreve geldiğinden bu yana bütçenin artan oranda en büyük dilimi askeri giderlere ve silahlanmaya ayrılmaktadır. Tarafsız ve ünlü Stokholm SIPRI - Enstitüsünün verileri bunu belgelemektedir. 1980 yılına göre arttırılarak 1981'de 154 Milyar Dolara ulaşan askeri giderler 1982 yılında 169,6 Milyar Dolara tırmanmıştır. Aynı enstitüye göre Sovyetlerin 1981 yılı askeri harcamaları 1981 yılında 133,7 milyar Dolardan 1982 yılında 135,5 milyar dolara çıkmıştır. NATO ile Varşova Paktı askeri giderleri karşılaştırıldığında da NATO ülkelerinin daha fazla askeri harcama yaptıkları görülmektedir. Nitekim NATO 1981 yılında 167,2 milyar dolar ve 1982 de 285,7 milyar dolar harcarken, Varşova Paktı 1981 de 145, 9 1982 de ise 148,2 milyar dolar harcamıştır. Açıkca görülmektedirki 1982 yılında NATO ülkeleri topluca Varşova Paktı ülkelerinin tam iki katına yakın bir fonu askeri giderlerine ayırmışlardır.

Oysa tüm NATO ülkelerinde yoğun bir propagandayla Sovyetlerin ve Varşova Paktı ülkelerinin askeri harcamalarının çok fazla olduğu, bu ülkelere ulaşılması için askeri giderlerin NATO ülkelerinde de artması gerektiği söylenir.

Amerika Birleşik Devletlerinin ve NATO'nun askeri giderlerini , Sovyetlerin ve Varşova Paktı ülkelerinin kolay kolay ulaşamıyacağı bir düzeye tırmandırmalarının ikinci nedeni de şudur: Özellikle Reagan yönetimi. Kapitalist sistemin ana düşmanı olarak gördüğü Sovyet sistemini çökertmeyi amaçlamaktadır. Unutulmamalıdırki Sovyetler Birliğinin Ulusal Geliri henüz Amerika Birleşik Devletlerinden çok düşük olduğundan, Amerika ile yarışabilmek için Sovyetler ulusal gelirinin çok daha büyük bir dilimini askeri giderlere harcamak zorunda kalmaktadır. Bu nedenle de halkı yaşam düzeyini daha hızla artırabilmeye olanak bulamamaktadır. Sovyetler Birliğinde ve diğer Varşova Paktı ülkelerindeki ekonomik sıkıntı önemli ölçüde bu yüklü askeri giderlerden kaynaklanmaktadır. (Sosyalizmin yanlış uygulanmasından kaynaklanan ekonomik ve toplumsal açmazlar kanımca daha da önemlidir. Ancak bu durum bu yazının konusu değildir. Sovyetler Birliği ve diğer Varşova Paktı ülkeleri askeri harcamaların kendilerine neye malolduğunun bilincinde olduğundan, gerçekten de askeri giderlerin kısıtlanmasını ve Dünya Barışının sağlanmasını istemektedirler. Buna karşın başta Reagan yönetimi olmak üzre tutucu ve anti- sosyalist diğer kapitalist ülke yönetimleri, Sovyetler Birliğini askeri harcamalarda kendileriyle yarışa sokarak toplumsal bunalıma sürüklemek istemektedirler. Reagan yönetimi bu amacını çok açıkca yinelemektedir.

Reagan yönetimi ve yandaşları bu politikalarıyla ateşle oynamaktadırlar. Planlanmasa bile bunun denetimi her an yapılamayacak bir patlamaya yol açabileceği, böylecede dünya barışının ve insanlığın bir ölüm kalım savaşıyla karşılaşabileceği unutulmamalıdır. Avrupa barış hareketi işte bunun bilincindedir.

Reagan yönetimi de oynamakta direttiği ateşten bir atom savaşı çıkma olasılığını gizlemekte, böyle bir savaşı bölgesel olarak sınırlı tutabileceğini belirtmektedir. Diğer bir deyimle, amaç çıkabilecek bir atom savaşını Amerika birleşik Devletleri dışına taşımak. İşte tehlikeli amerikan atom raketlerinin Batı Avrupa'ya yerleştirilmek istenmesinin esas nedeni de bu. Moskova, Leningrad gibi Sovyetlerin ana merkezleri Batı - Avrupa'ya yerleştirilmek istenen bu raketler tarafından kolaylıkla imha edilebileceğinden, Sovyetlerin misillemesi de öncelikle bu raketlerin bulunduğu Federal Almanya, İtalya, Hollanda ve benzeri ülkelere olacaktır. Amerikan yönetimi bu sıtrajenin peşindedir. Halkını düşünen Batı Avrupa siyasi partileri ve yöneticileri bunun bilincindedirler. Amerika'nın bu tehlikeli oyunundan kurtulma çarelerini aramaktadırlar. Milyonlarca Batı Almanın ve Batı Avrupalının hareketi etrafında çığ gibi büyümesinin nedeni de budur.

Bizler, Türkiyiyeliler ve diğer yabancılar, bu kendi geleceğimizle çok doğrudan ve yakından ilgili gelişmelere kaygısız kalamayız. Kalmamız halinde, kendi ülkemize ve kendi haklarımıza yönelik uğraşımızda inandırıcı olamayız ve bize en yakın demokrat ve ilerici güçler tarafından da yalnız bırakılabiliriz. Önümüz'deki aylarda Federal Almanya'nın büyük kentlerinde insanlığın yüzkarası bu silahların yaşadığımız Federal Almanya'ya yerleştirilmemesi için yürüyüşler ve diğer eylemler olacaktır. Bunlara aktiv olarak katılmak insanlık görevimizdir.

Ölüm cezası, Avrupa Konseyi ve Türkiye

Nazım ALFATLI

Dünya dünya olalı insanoğlu benzerlerini öldürmüş ve öldürmeye devam etmektedir. Bu herhangi bir şekilde haklı gösterilemez fakat ekonomik, politik, dini ve hatta kişisel nedenlerle bile açıklanabilir. Adam öldürmeyi haklı gösteren düşünceler, durumlar ve eylemler bile olabilir. İslamda allah yolunda adam öldürmek mübah olduğu gibi, ulusal kurtuluş savaşı ve buna benzer durumların yarattığı ortamlarda düşmanı öldürmek bir görevdir.

Bu olağanüstü durumların dışındaki ölüm kitlesel bir olay haline gelirölüm cezası kurumsallaştırılmış, yasallaştırılmış ve kişiye indirgenmiştir. Bunun en güzel örneği de "DEVLET" adına düzenlenmiş olanıdır. Dünya tarihi devlet adına dökülen kanlarla sulanıp durmuştur. Bizim tarihimizde de bunun yüzbinlerce, milyonlarca örneği vardır. Devlet'i oluşturan, daha doğrusu iktidarı elinde tutan kişi ve sınıflar özellikle kendi çıkarlarını korumak ve daha da geliştirebilmek için ÖLDÜRME YETKİSİni kendi kendilerine vererek bu yetkiden çok sık faydalanmışlardır.

Şeyh Bedrettin'i, Pir Sultan'ı asan, Mustafa Suphi'yi boğan, Mahirleri kurşunlayan, Denizleri asan ve 1980'den beri işkencehaneleri çalıştıran düşünce aynı sınıfsal çıkarlardan kaynaklanmaktadır.

Ekonomik açıdan gelişmiş batı Avrupa ülkeleri 1970'lerden beri ölüm cezasını kaldırmaya yönelik çalışmalar yapmaktaydılar. Ya bunun bir işe yaramadığını anladılar, ya da bu işi yaptıracak başka ülkeler buldular.

Gerekçeleri ne olursa olsun, Avrupa Konseyi Parlamentosu üye ülkelere, 1973 ve 80 senelerinde ölüm cezasını kaldırmalarını önerdi. 1981'de, Bakanlar Kurulu, İnsan Hakları Beyannamesinin ölüm cezasının kaldırılması yönünde değiştirilmesiyle görevlendirildi. 1981'de hükümetler düzeyinde bir komite bu konu ile ilgili protokolü hazırladı. Buna göre, İnsan Hakları Beyannamesinin 6 numaralı protokolü, üye ülkelerin ölüm cezasını kaldırmalarını prensip olarak kabul ediyor.

Şimdilik yalnız barış zamanında uygulanacak olan bu karar, devletlere, savaş halinde yasaların sınırlayacağı koşullarda ölüm cezasını uygulama yetkisini tanıyor.

Avrupa Konseyi üyesi 5 ülkenin imzalaması ile yürürlüğe girecek olan Protokolün önemi, Protokola uymayan ülkelerin Avrupa Konseyini terketmelerini gerektirebileceğinden, bugünün Türkiyesi için çok büyüktür.

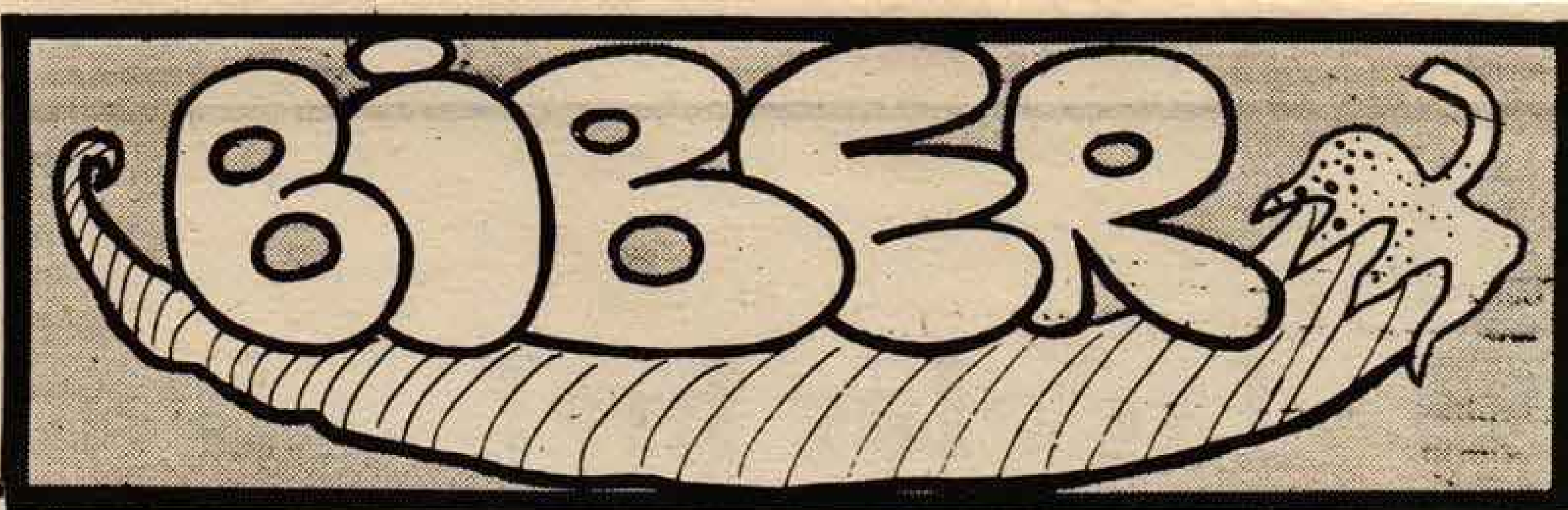
Mahkemelerde çatır çatır idam cezası verenler, o cezaları onaylayanlar, bir gün bu işin kendi başlarına gelebileceğini düşünseler, herhalde adam öldürmekten vazgeçerlerdi. 13 Temmuz 1983'te İngiltere Meclisinde ölüm cezasının yeniden getirilmesi tartışılırken bir dinleyici meclise gömleğinde şu yazıyla girdi: **"Kemendi Thatcher'e verin"**. Gömleğin arkasında yazı şöyle devam ediyordu: **"KENDİNİ ASSIN"**. Darısı kimin başına desek!...

Avrupa Konseyi üyesi ülkelerde ölüm cezası durumu:

Avusturya: 1968'den beri kaldırıldı.
Belçika: Yasalarda olsa da uygulanmıyor. Son idam 1918'de.
Kıbrıs: Yasalarda var. Son infaz 1969.
Danimarka: 1978'de kaldırıldı.
Fransa: 9 Ekim 1981'de kaldırıldı.
Almanya: 1949'da kaldırıldı.
Yunanistan: Yasalarda var. Politik suçlar için yok. Son infaz 1972'de.
İslanda: 1928'de kaldırıldı.
İrlanda: Yasalarda var. Son infaz 1954'de.
İtalya: 1948'de kaldırıldı. Yasalarda yalnız askeri suçlar için ve savaş zamanı yeri var.
Liechtenstein: Yasalarda var. Son infaz 1975'de.
Luxemburg: 1979'da kaldırıldı.
Malta: 1971'de kaldırıldı. Yasalardaki yeri askeri suçları ve savaş dönemlerini kapsıyor.
Hollanda: 13 Şubat 1983'de kaldırıldı.
Norveç: 1978'de kaldırıldı.
Portekiz: 1976'da kaldırıldı.
İspanya: 1978'de kaldırıldı. Askeri suçlar ve savaş dönemi hariç.
İşveç: 1973'de kaldırıldı.
İşviçre: 1942'de kaldırıldı. Askeri suçlar ve savaş dönemi hariç.

TÜRKİYE: HALA YÜRÜRLÜKTE.

acı söyler
ama
doğru söyler

Hürriyet

Amerika'da kuduz belasına çattı...

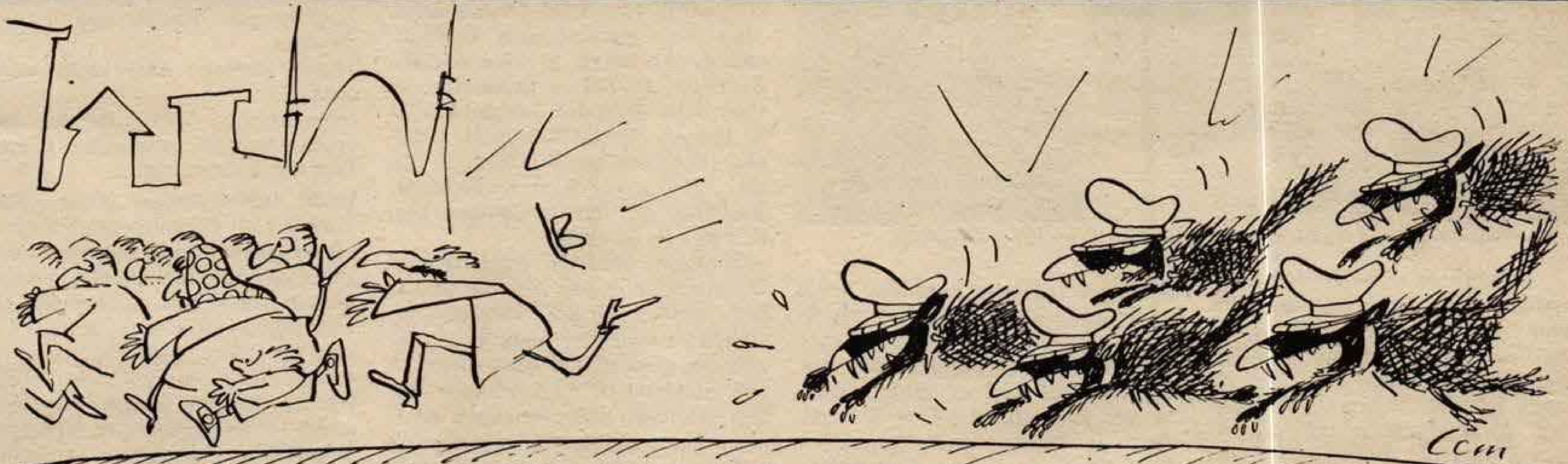
SON KURBAN

● Son 30 yılda ülkede görülen en tehlikeli salgın olduğu belirtilen "kuduz" için Amerikan Kamu Sağlığı Derneği, Kongreden 10 yıl süreli mücadele kampanyası istedi

(11. Sayfada)

Onlar da kurban verdi ama...

Kuduz hastasını, yüzde 99 kurtarabiliyorlar

Sevgili Okuyucular,

Son zamanlarda bir kuduzdu aldı yürüdü. Araştıralım, neresiymiş kökü kaynağı bir bakalım dedik, çünkü durum gerçekten kötü, dünya yüzünden kalkmakta olan kuduz belası halkımıza korku salıyor.

Sağ olsun değerli Hürriyet Gazetesi'n de çıkan bir haber bizi aydınlattı. (Küpürünü yayınlıyoruz), meğersem kuduz'un mikrobu Amerika'dan geliyormuş. üstelikte kuduzun en tehlikeli türlerinden olan " General " türündenmiş.

Yukarıda halkımıza musallat olan " General " türü kuduza yakalananları görüyorsunuz...

Fatma

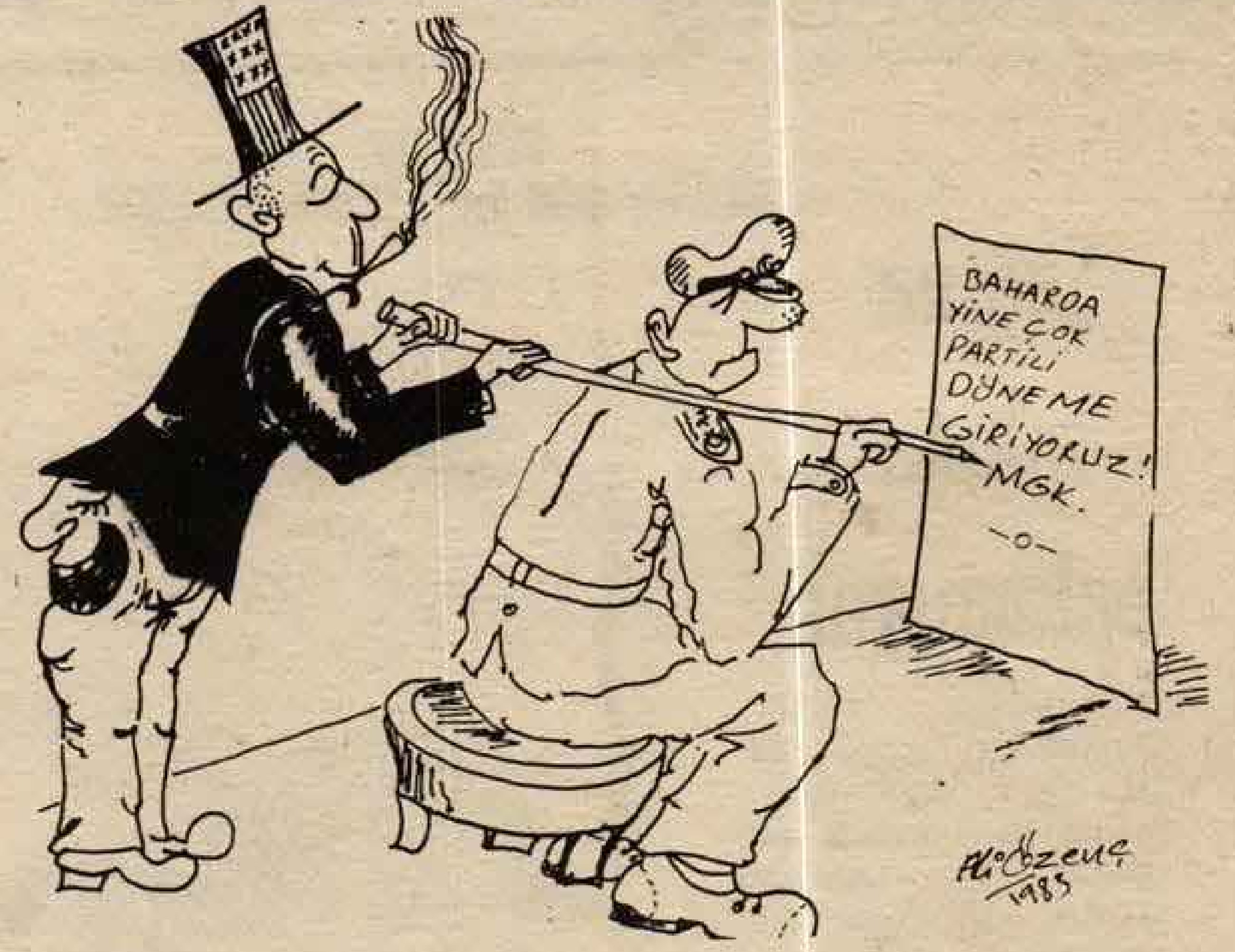

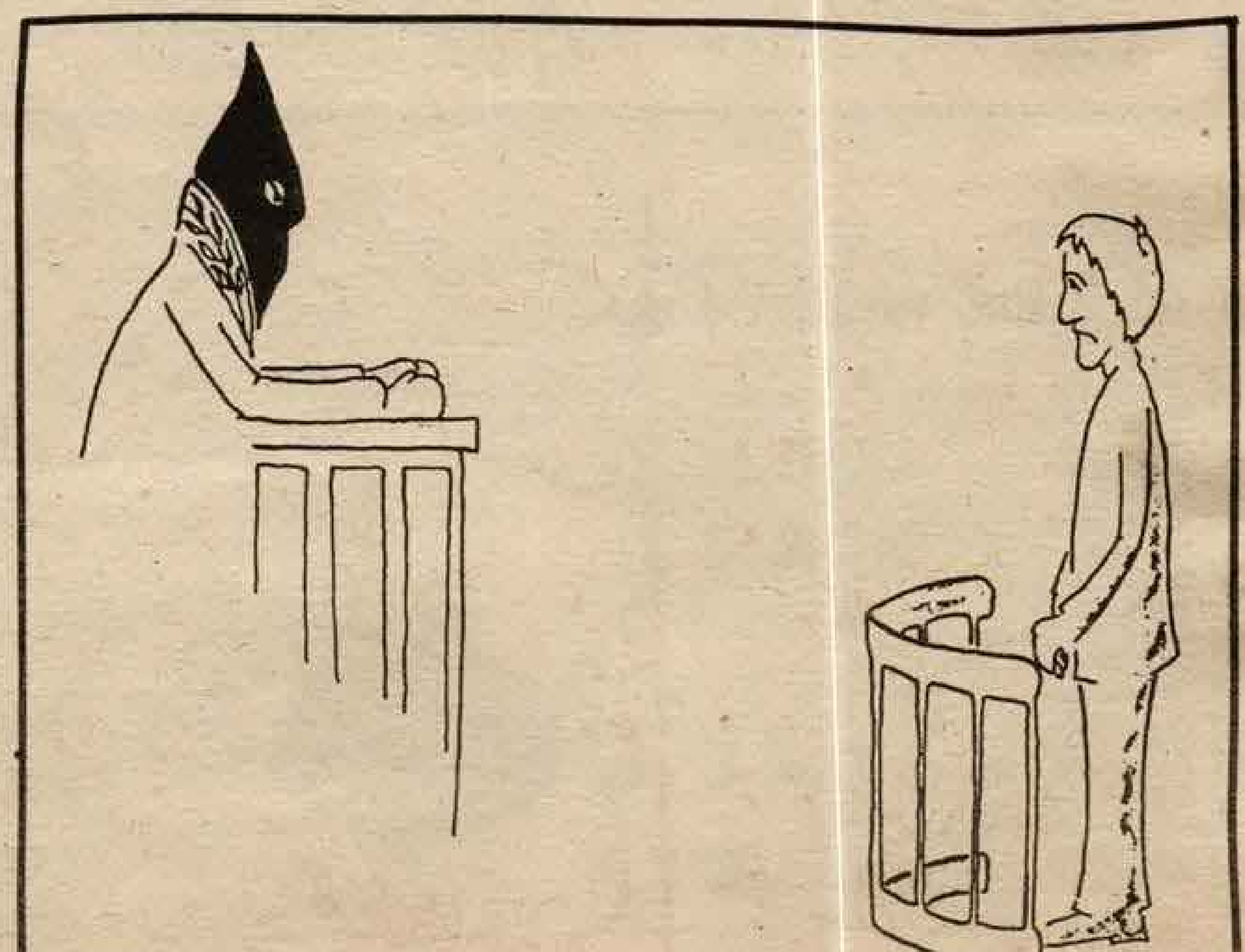
YOK YOK

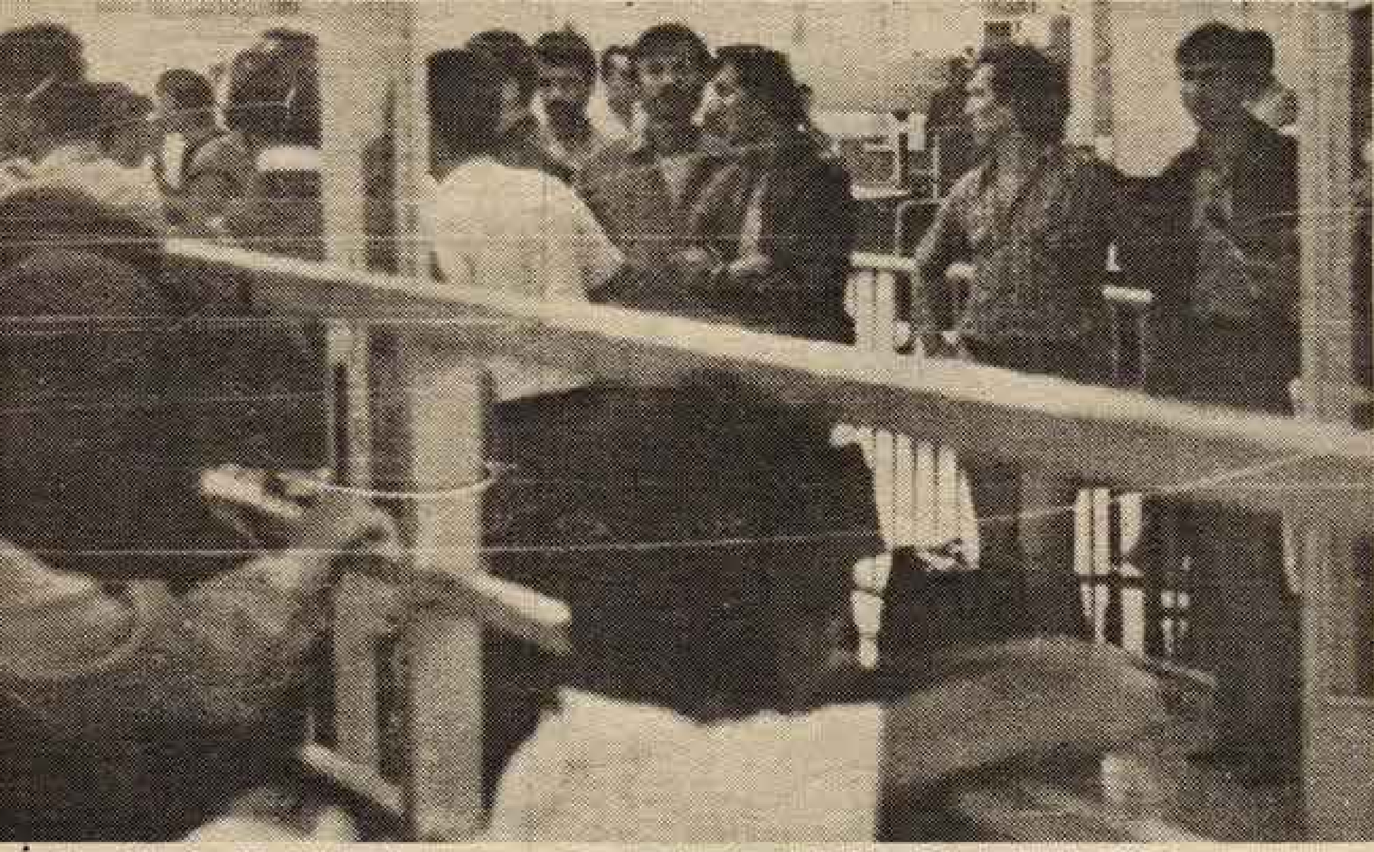
karga karga gag dedi
dediyse ne oldu ?
elliyin körü oldu
çık şu Almanya'ya bak dedi
çıktım baktım Almanya'ya
Türkler def olsun !
onlara ev yok
rahat iş yok
rahat çiş yok
lisee müsee
üniversiteee
şayzeee !

PAŞA

Kalktı sabahın erinde
giyindi kuşandı
kılıcını
cekti uğursuz ayağınağ
çizmelerini
geçti ordunun başına
mazlum halkının
verdi komutunu :
geriye dön !
yerinde saaaaaayyyy !

Özdemir BAŞARGAN

İade edilenler Yeşilköy havaalanında emniyete götürülmek için bekletilirken

İadeler hızlandı

" Almanya'da sorunlar YABANCI sayısının çoğunluğundan kaynaklanıyor ve Türkler daha büyük bir sorun. Çünkü Alman toplumu ile kaynaşmaları imkansız "diyen F. Almanya İç işleri Bakanı F. Zimmermann 18-21 Temmuz tarihleri arasında Türkiye'yi ziyaret etti. Daha doğrusu Alman Hükümetinin Türkiyelileri geri gönderme planlarını Türkiye'ye TEBLİĞ etti.

6 Mart seçimleri sonrasında Türkiye'ye yönelik ziyaretçi trafiği aniden yoğunlaştı. Önce Berlin Belediye Başkanı, sonra bir parlemento ve işadamları heyeti Türkiye'ye gitti. Bu gelişmelerin ardıdan Alman Çalışma Bakanı Blüm " geriye dönüş teşvik primini "görüşmek üzere Temmuz başlarında ziyaretçi kuyruğuna girdi. Ardından hükümetin " ağır topu " CSU'lu Zimmermapn göründü.

Alman Bakanların bu YAZ TAARRUZU Türkiye'de cuntanın en sıkışık olduğu döneme rastlaması ilgi çekiciydi. Sahte demokrasicilik oyununun Avrupa kamuoyunda sertçe eleştirilmesi, içerdeki ekonomik krizin derinleşmesi, İran-Irak savaşının sınırları zorlaması v.b. cuntanın pazarlık gücünü alabildiğine zayıflatmıştır. Bu anlamda son ziyaretçi Çalışma Bakanı N. Blüm'e sadece " bizimde işsizimiz çok, Türk işçilerini geri alamayız " sızlanması yapılabilmiştir.

Seçimlere Türklerin sayısının azaltılacağı ve yeni birYABANCILAR YASASI'nın çıkarılacağı vaadi ile giren Alman Hükümeti aynı günlerde İç İşleri Bakanı F. Zimmermann'ın ağzından bu yeni yasa taslağını basına açıklıyordu. Hükümet ortağı FDP'nin bazı ufak itirazlarına rağmen - Zimmermann Türkiyelilere baskı umutsuzluk getiren maddeler şöyle sıralıyordu. Çocuklar için 6 yaş sınırı. Politika yapma yasağı (dernek ve örgütsel çalışmaların yasaklanması). Ayrılmış olsalarda eşlerin birlikte geri gönderilmesi . 2. ve 3. kuşak gençlerin Türkiye'den evlenmesi yasağı. Sınır dışı etme kolaylıkları. Mahkeme bitmeden Türkiye'ye gönderme. Oturma ve çalışma izninin zorlaştırılması. İşsiz kalma ve sosyal yardım alma durumunda sınır dışı etme vb.

Böylece Zimmermann'ın daha ziyaret başlamadan bütün bu yasaklamaları kamuoyuna duyuruyor ve dolayısıyla Türkiyelilerle ilgili verilecek kararı Türkiye tarafına bırakmadan işi bitiriyordu. Ziyaret sadece bir Bildirim işinden öte bir anlam taşımıyordu artık. Yine de Zimmermann'ın bakan olduktan sonraki ilk ziyaretini Türkiye'ye yapması konunun önemini belirten bir göstergeydi.

Strauss'un sağ kolu olarak tanınan F. Zimmermann'ın , Almanya iç politikasında getirdiği yasaklar ve uygulamalar ile de şimşekleri üzerine çekiyor. Federal Anayasa Mahkemesi tarafından durdurulan (yürütülen büyük protesto sonucunda) Halk Sayımındaki başarısızlığı bir yana, gösteri ve mitinglerin sınırlandırılması. Hakkın özünün yok edilmesine, yönelik yasa çalışmaları, Film ve diğer sanat ürünlerine SANSÜR getirme çabaları, yeni kimlik kartı ile kişi özgürlüğünün yok edilmesi çabası, 1937 Alman sınırları çerçevesinde DDR ve Polonya'dan hak iddiası çabaları ile tüm Alman demokrat ve ilericilerinin nefretini kazandı. Kısaca ifade etmek gerekirse Kohl hükümetinin hedeflediği baskı ve saldırı, "Dönüşüm" politikalarının fiili yürütücüsü Zimmermann.

İşte bu Zımmmermann 18 Temmuz'da Ankara'da gezisine başladı. Önce İçişleri Bakanı Selahattin Çetiner daha sonra ise Çalışma Bakanı T. Esener, Devlet Bakanı M. Özgüneş , Spor ve Gençlik bakanı U. Özgül , Dışişleri Bakanı İ. Türkmen, Başbakan B. Ulusu ve Cuntanın başı K. Evren ile görüştü.

Görüşme sırasında genel izlenim Zimmermann'ın çok sert bir tavırla, taviz vermez bir politika yürütmesi. Öyleki bu tavır karşısında Cunta tarafından gösterilen alakanın arttığı ve tüm isteklerin tartışmasız kabul edildiği şeklinde. Zimmermann'ın daha gelmeden ayrıntılarıyla açıkladığı isteklerinden başka, Türkiye tarafına 1986 tarihindeki AET ülkelerine serbest dolaşım hakkından vazgeçmesini bir kere daha söylediği açıklandı. Bütün bu istekler karşısında cunta Sadece kendisi açısından hayati önem taşıyan isteklerini Zimmermann'a iletti. Bu istekler hepimizin bildiği gibi "teşvik primlerinin devlet bankalarına veya SSK'ya doğrudan aktarılması ,sahte demokrasi tartışmasına dışardan müdahele edilmemesi, Almanya'daki sol örgütlerin kapatılması ve iltica hakkının kısıtlanması, Türkiye'ye iade edilmesi. Bu isteklerden "geri dönüş teşvik primleri Türkiye tarafına direkt aktarılma" dışındaki tüm istekler aslında Alman iş politikası ile çalıştığından kolaylıkla kabul edildi. Bu arada bol bol "geleneksel Türk - Alman dostluğu", "NATO ittifakı" v.s demogojisi yapıldı.

20 Temmuz çarşamba günkü basın toplantısını "Almanya'da yabancı düşmanlığı yok, Türk düşmanlığı da yok" yalanı ile açan Zimmermann ile gazeteciler arasında yer yer tartışma çıktı. "Birşeyler alıyoruz ama karşılığında birşeyler veriyoruz" diyerek yeni yardımları ve iade edilecek ilticacıları ima eden Zimmermann'la bir gazeteci arasında şöyle bir konuşma oldu;

Gazeteci: Eşlerin boşanmışta olsalar Almanya'yı birlikte terke zorlanmaları "kimse zorla gönderilmeyecek" vaadine uygun değil?

Zimmermann: Birlikte gelir birlikte dönerler.

Alman gazeteci: Ama kadın- erkek eşitliği...

Zimmermann: Türkiye'de ona pek önem vermezler, bizde bu konuda Türk adetlerine uyalım...

Basın toplantısından sonra elinde Türk içişleri Bakanlığı tarafından verilen iltica iade dosyaları ile Almanya'ya dönen Zİmmermann gezisinin amacına ulaştığını açıklıyordu. Gezinin hemen arkasından, bakanla Türkiye'ye birlikte giden Hükümet yanlısı Die Zeit gazetesi muhabiri yazdığı yorumla her şeyi apaçık ortaya seriyordu" Zimmermann güttüğü gerçekçi politikadan insanların kaderlerini gözetmeye yer yoktu... Böylesine sert bir kararlılığı şimdiye kadar hiç bir politikacı göze alamamıştı... Türkler Zmmermann'da ne buldu? Aynı Almanlar gibi Türkler'de güçlü adamlardan hoşlanır, herşeyi gölgede bırakacak kadar sert olabilirler. Zimmermann'ın kısa, öz anlatımını dinlerken tarihlerindeki güçlü adımların sesini duyar gibi olmuşlardır. Ve her şeyden önce, yüzyılların yerleştirdiği içgüdüyle Türkler zaferin kime ait olduğunu anlamakta gecikmemişlerdir. Onu için Zimmermann, Türkler, düşüncelerini değiştiriyor yargısından emin olarak ülkesine dönebilmiştir..."

PAKET AÇILDI VE 40 İLTİCACI - EMEKÇİ TÜRKİYE'YE İADE EDİLDİ

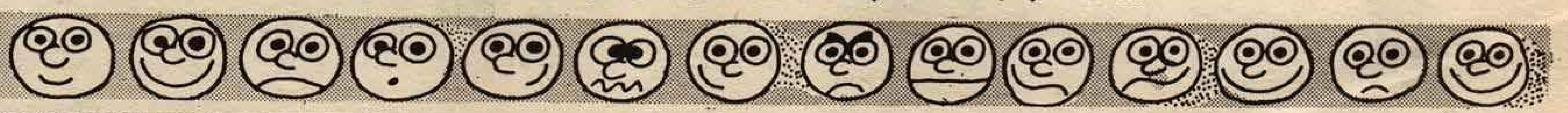
Zimmermann'ın dönüşünden bir ay bile geçmeden iade işlemleri başladı. Faşist Cuntanın iade edilmesini istediği politik ilticacıların yanında kaçak olarak çalışarak geçimini temin eden emekçileri de Alman Devleti açlığa, işkenceye, baskıya, zorbalığa göz göre göre yolladı. 10 - 11 Agustos günleri Bavyera ve Kuzey Ren Westfalya eyaletlerinde yapılan operasyonla yakalanan 40 Türkiyeli 12 Agustos günü öğleden sonra Frankfurt havaalanında Türk polisine teslim edildi.

Almanya'dan cuntaya yönelik muhalefetin bastırılması için bu iade işleminde gönderilen politik ilticacı Sami Memiş ve diğer 39 kişinin gönderilmesi sırasında olaylar çıktı. Sami Memiş'in avukatları, uluslararası insan hakları komisyonu yöneticileri, Frankfurt havaalanı işçi temsilciliği, Yeşiller, protestan kilisesinden 12 temsilci ve kalabalık bir kitle gönderilmeyi durdurmak için eylemlerde bulundu. Havaalanı girişinde tüm yolculara olayı anlattılar ve hükümeti sert bir şekilde eleştirdiler. Yeşiller ise basına yaptığı açıklamada "onları orada ölümün beklediğini bilerek kanlı işkence rejimine insanları iade etmenin demokrasi ve insanlıkla ilgisinin olmadığı" vurgulandı.

Uçakta ayrı bir bölüme elleri kelepçelenerek konulan 40 kişi İstanbul'da havaalanından doğruca siyasi polise götürüldü. Daha sonra ise her hangi bir haber alınamadı.

Bundan sonra ki iade işlemleri karşısında yapılacak dayanışmalar için önemli örnek olan C. Kemal Altun olayını kısaca özetliyelim. Temmuz 80 deki MHP'li Gün Sazak'ın ölümü ile suçlanan C. Kemal Altun 7. 9. 1981 de Berlin'de siyasi sığınma hakkı istedi. Sığınma dilekçesinde bu ölüm olayından bahsedince Alman gizli haber servisler tarafından dilekçe MİT'e iletildi. Bunun üzerine Türk hükümeti C. Kemal Altun'un iadesini istedi. 5. 7. 1982 günü Mahkeme tutuklama kararı verdi. Bu karar üzerine dayanışma eylemleri başladı. Geri gönderme işlemi gerçekleşmedi. 21 Şubat 1983 de ise Alman hükümeti iade etme kararı aldı. Bu haber üzerine tüm ilerici demokratlar harekete geçti. Berlin'de açlık grevleri, mitingler, gösteriler yapıldı. Bu protesto - karşı koyma eylemi ve avukatın Federal Anayasa Mahkemesine itirazı sonucu C. Kemal Altun gönderilemedi. 2 Mayıs'ta avrupa insan hakları komisyonu geri gönderme kararını 15 Temmuz'a kadar durdurdu ve dilekçeyi inceleme kararı aldı. 6 Haziran'da ise siyasi sığınma isteği Bundesamt tarafından kabul edildi. Ama Alman hükümeti bu karara itiraz etti ve Strasburg'taki insan hakları komisyonu 15 Temmuz'da bu konuda bir karar almadan tatile girdi. Böylece C. Kemal Altun'un iadesi için yasal boşluk doğmuş oldu. Berlin idari mahkemesi ise hükümetin itiraz kararını 31 Agustos'ta inceleyecek.

ÇOCUKLARLA BERABER

BUNU BİLİYOR MUYDUNUZ?

Sağına soluna bakamıyor

Boynunun eninin uzunluğuna kıyasla çok daha fazla oluşu yüzünden, fil başını yana çeviremez. Yan taraflara bakmak istediğinde tüm gövdesini döndürmek zorundadır.

TANIYALIM ÖĞRENELİM

AŞI

Veba, kolera gibi ölümcül, felç, çiçek gibi insanı sakat bırakabilecek hastalıklar vardır. Pastör, hastalıklara karşı, vücudun direncini arttıra rak, bazı hastalıkları önleyen yöntemi bulmuştur. Bu AŞI'dır.

Aşı ile hastalığı yapan mikroplar ya da mikropların yan ürünleri vücuda verilir. Yalnız kullanılan mikropların hastalık yapma özelliği yoktur.

BCG (tüberküloz), felç, difteri, boğmaca, tetanoz, kızamık gibi aşılar, daha çok bebeklere yapılır.

Bir iki kişi de değil de, tüm bir kentte, ya da tüm bir ülkede görülen hastalıklar vardır. Kolera, veba gibi bu tür hastalıklara salgın hastalıklar denir.

Bunlar için de aşılar vardır. Bu aşılar, hastalık tehlikesi görülünce kullanılır. Ancak bu aşıların hastalığı önleme olasılığı azdır.

BU HAFTA NAZIM HİKMET'İN "SEVDALI BULUT" ADLI YAPITINI TANITACAĞIZ. BU YAPIT BİRÇOK KISA ÖYKÜDEN OLUŞUYOR. BU ÖYKÜLERDEN BİRİNİ SİZİN İÇİN RESİMLEDİK.

OĞLUMUN NİNNİSİ

OĞLUM ÜŞÜTMÜŞ KENDİNİ. ATEŞLER İÇİNDE YANIYOR, UYUMUYOR BİR TÜRLÜ. GÖZLERİ ALEV ALEV, GÖZLERİ KIVIL KIVIL... ANASI: "NİNNİ SÖYLEYEYİM ÇOCUĞA" DİYOR. HANGİ NİNNİ ? "DANDİNİ DANDİNİ DASDANA, DANALAR GİRMİŞ BOSTANA"YI MI SÖYLESİN ANASI OĞLUNA, YOKSA: "UYUSUN DA BÜYÜSÜN MAŞALLAH, PAŞA OLUR İNŞALLAH !"I MI ? NE ONU, NE ÖTEKİNİ. ANASI OĞLUNA ŞÖYLE BİR NİNNİ SÖYLESİN İSTEDİM:

UYU YAVRUM UYU, NİNNİ...

UYKUNDA UÇSUZ BUCAKSIZ BİR DENİZ GÖR. DALGALAR DAĞLARA ÇIKSIN. DALGALAR KÖPÜKLENE KÖPÜKLENE, AÇILIP KAPANARAK, DALGALAR...

UYU YAVRUM UYU, NİNNİ...

SEN BİR GEMİNİN KAPTAN KÖPRÜSÜNDESİN. SAĞINDA HAYKIRAN SU,

UYU YAVRUM UYU, NİNNİ...

DİNLE, SESLER DUYUYORSUN. BAK, GÖRDÜĞÜN BOYALAR NE GÜZEL. ELLERİN MERMERİ OKŞUYOR, ONA, EN KIMILDAMAYAN, EN YAŞAYAN BİÇİMİ VERMEK İÇİN...

UYU YAVRUM UYU, NİNNİ...

BİR GEMİCİ GİBİ YILMAZ, BİR YAPICI GİBİ YARATAN, BİR FEYLESOF GİBİ BİLGİLİ VE BİR ARTİST GİBİ YÜREKLİ OL...

UYU YAVRUM UYU, NİNNİ...

Şili'de Pinochet'e muhalefet artıyor

● Pinochet muhalefeti zorla bastırmaya çalışıyor. Son protesto gösterilerinde çıkan olaylarda 3'ü çocuk 17 kişi öldü.

Şili'de muhalefetin 11 Ağustos'ta düzenlediği 4.Ulusal Protesto Gününde hükümet kuvvetletinin göstericilere saldırması sonucu olaylar çıktı. 3'ü çocuk toplam 17 kişi güvenlik kuvvetlerinin açtığı ateş sonucu öldü, 100 kişi yaralandı, 500 kişi de gözaltına alındı. Sokağa çıkma yasağına karşın yüzbinlerce Şili'li düzenlenen gösterilere katıldı, yer yer de barikatlar kurarak güvenlik kuvvetleri ile çatıştı. Çok sayıda kişinin de, sokağa çıkma yasağına uymakla birlikte, evlerinin pencerelerinden tencere kapaklarını birbirine vurarak protesto gösterilerine katıldığı gözlendi. Sadece başkent Santiago'da 18 bin asker ve polisin bu özel gün için görevlendirildiği Şili'de, Pinochet'in iktidarda kalabilmek için son kozlarını oynadığı belirtiliyor. Geçtiğimiz günlerde yapılan kabine değişikliğinde sağcı bakanların yerine ultra-sağcıların getirilmesi, muhalafetin gittikçe daha sert önlemlerle bastırılmaya çalışılması, bunun en son kanıtları.

Her seferinde daha çok katılımın olduğu Ulusal Protesto Günlerinin ilki 11 Mayıs 83'de yapıldı. Bu gösterinin ana talebi maaşların yükseltilmesiydi. 14 haziran'da yapılan 2.Protesto Gününde ise, -asıl talebin gene ekonomik olmasına karşın- "özgürlük" ve "demokrasiye dönüş" sloganları da atılmaya başlandı. Bunu, ülke çapında genel grevler izledi. Ama bu grevler, sendika liderlerinin tutuklanmasıyla durduruldu. Temmuz ortasında yapılan 3.Protesto Gününde ise güvenlik kuvvetleri ile göstericiler arasında yer yer çatışmalar çıktı.

Şili'de muhalefet, Hristiyan Demokratlardan komünistlere kadar bir çok kesimi kapsıyor. 10 yıl önce Allende'nin devrilmesinde grevleri ile büyük rol oynayan Kamyoncular Sendikası da bu kez Pinochet'i devirmeye yönelik muhalefete katıldı.

EKONOMİ ÇIKMAZDA

Şili'de 1982'de üretim bir yıl öncesine göre ortalama yüzde 25 düştü, işsizlik yüzde 30'a yükseldi, ücretlilerin alım gücü yüzde 12 azaldı. Dış borçlar ise 18 Milyar Dolar'a yükselerek Şili'ye kişi başına en çok borçlu ülke haline getirdi.

Pinochet yönetiminin 1975 yılında uygulamaya başladığı Friedman'cı ekonomi politikası, daha uygulanmaya konulduğu yıllarda ekonomide bir çöküşe neden oldu. Ancak, gerek sendikaların, gerekse solun büyük baskı altında olması, ekonomik talepler etrafında muhalefetin oluşmasını engelledi. Muhalefetin o dönem oluşamamasının diğer bir nedeni de, asıl suçlunun Allende döneminin ekonomi politikası olduğuna halkın inandırılmasıydı.

1976-1980 arası ekonomide bir gelişme görüldü. Gerçi bu gelişme, geçmiş yılların yarattığı çöküntüyü düzeltmeye ancak yetiyordu ama, "**iyiye gidiş**" psikolojisi tüm ülkeyi kapladı. Enflasyon bu dönemde yüzde 500'den yüzde 10'a düşürüldü, üretim arttı. Tüm dünyada Şili mucizesinden sözedilmeye başlandı. Ancak, bu ekonomi politikası dışarıdan alınan borçlarla uygulanabiliyordu. Dış borçların artık ödenemez hale gelmesi, 1982'de dünyadaki ekonomik krizle de birleşince, Şili artık diğer ülkelerden borç bulamamaya başladı. Ekonomide geriye gidiş Pinochet'in baskı rejimiyle birleşince, halkın ekonomik ve demokratik taleplerle sokaklara döküldüğü bugünlere gelindi.

Pinochet'in önümüzdeki günlerde düşürülmesi halinde, ABD'nin desteğinde ve kontrolünde bir sağcı sivil hükümetin kurulması olasılığı büyük. Bütün muhalefeti kapsayan, ortanın solu bir hükümetin kurulması ise, daha uzun vadeli bir mücadele sonunda gerçekleşebilecek bir olasılık olarak görünüyor.

"Yaşasın Demokrasi!.." Şili'de günün sloganı

Çad'ta dış müdahale

● ABD bölgeye AWACS uçaklarını, Fransa asker yolladı. Libya uçakları ise kuzeydeki kentleri bombalıyor.

Çad'ta eski Devlet Başkanı Weddeye nin kuzeyden saldırısı sonucu başlayan savaş, boyutları genişleyerek devam ediyor ve dış ülkeler de savaşa artık doğrudan katılıyorlar. Çad ordusu ile Weddeye kuvvetleri arasındaki çatışmalar bütün hızıyla devam ediyor. Savaşın başından beri iki kez el değiştiren kuzeydeki Faya Largeau kenti en son Weddeye kuvvetlerinin eline geçti. Bu arada Weddeye'yi öteden beri desteklediği bilinen Libya'nın savaşa doğrudan katıldığı, kuzeydeki şehirlerin Libya uçakları tarafından bombalanmakta olduğu ileri sürülüyor. Çad hükümeti, esir aldığı Libya'lı asker ve pilotları başkentte basına göstererek, Libya'nın savaştakı aktif rolünü kanıtlamaya çalışıyor.

Çad Devlet Başkanı Hissene Habre de dış desteksiz değil. Habre'yi destekleyen Reagan yönetimi, ilk iş olarak Çad'a yardımını 15 milyon Dolar arttırarak 25 milyon Dolar'a çıkardı. ABD, daha sonra bölgeye askeri danışmanlar ve 2 AWACS (erken uyarı uçağı) gönderdi. Bu uçakların Sudan'da üslenerek, Libya uçaklarını gözleyecekleri bildirildi. ABD donanmasına ait Eisenhower uçak gemisi de Libya'nın Sirte körfezi açıklarına geldi. Gemiden kalkan 2 ABD uçağı, Libya'ya ait 2 uçağın yolunu kesti, Libya uçakları herhangi bir çatışmayı önlemek için geri döndüler.

Savaşın Çad Hükümeti aleyhine gelişmesi üzerine Hissene Habre Fransa'ya birkaç kez çağrıda bulunarak müdahale etmesini istedi. Ancak Fransa, Çad'la aralarındaki 1976 tarihli anlaşmanın sadece silah yardımı konusunda olduğunu ileri sürerek bu isteği geri çevirdi. ABD'nin de Fransa'ya müdahale etmesi konusunda baskı yaptığı haberlerini, önce Fransa'nın Libya'ya bir uyarısı izledi. Uyarıda Libya'nın Çad iç savaşına katılmaktan vazgeçmesi, yoksa savaşın uluslararası bir boyut kazanacağı ve Fransa'nın da bu durumda sessiz kalamayacağı belirtildi. İki gün sonra da sosyalist Mitterand yönetimindeki Fransa Çad'a bir askeri birlik gönderdi. Orta Afrika Cumhuriyeti'nden gönderilen birlik, 180 havacı komandosundan oluşuyor. Böylece, Fransa 1979'dan buyana ilk kez Çad'a asker göndermiş oluyor. Fransa başkanı Mitterand'ın muhalefette iken, eski başkan D'Estaing'i Afrika ülkelerine müdahale ettiği için sert bir şekilde eleştirdiğini hatırlatan gözlemciler, Mitterand'ı ilkelerinden ayrılmakla suçluyorlar.

Ote yandan, Çad'ın güneyinde de huzursuzluklar başladı. Bu bölgede yaşayan hristiyanlarla kuzeydeki müslümanlar öteden beri çatışmaktaydılar, ancak son yıllarda bu bölgede gerginlik azalmıştı. Son savaşta müslüman hükümetin zayıflamış olmasının, ayaklanmaların burada yeniden başlamasında rol oynamış olması mümkün. Ayaklanmanın büyümesi halinde, güneyde açılacak ikinci bir cephenin Habre'yi şimdikinden daha da zor duruma düşüreceği kesin.

NEREDEN NEREYE!..

Üçüncü yıl dolarken

Melike DEMİRAĞ

.... "Çok şükür, çok şükür hep bir araya geldik nihayet " diyebilecekmiyiz?..

.... " Meğer bir araya gelince ne kadar çokmuşuz "diyebilecekmiyiz ?..

.... " Mühim değil hangi derneğin adının daha büyük göründüğü. Önemli olan, toplam gücümüzü göstermek dosta - düşmana diyebilecekmiyiz

Geçen yıl bugülerde sormuştum bu soruları," ikinci yıl dolarken " başlıklı bir yazıda.. Üstünden bir yıl geçti. Gerçi bu bir yıl güçlerin toparlanması açısından bomboş geçmiş sayılmaz ama alınan yolunda birkaç karınca boyundan fazla olmadığını görmek zorundayız !. Solun bir türlü toparlanamayışı, bir ümit ışığı yakamıyışı, hepimizi gerisinde bırakıyor olayların. Hiç şaşmayın yakın geleceğin Hürriyet Kahramanı " rolünde Naz. Ilıcak'ları, Süleyman Demirel'leri örürseniz !. "Ik-mık" diyenler, ken. i vicdanlarında bir tartıversinler balım, " Çanakkale'deki 16 eski miltvekili'nin The Times gazetesine ıntayı kınıyan bir demeç verdiğini" ıyduklarında neler geçti gönüllerin. en ve kafalarından ?...

Kuruluşlarımızın arasıda iş ve güç rliğinin ne düzeyde olduğunu, bunlerde yaşadığımız " Açlık grevri" eyleminde de gördük !.. Hiç ğilse böylesine bir konuda iş ve çbirliğinin tereyağından kıl çeker bi yürümesi beklenmez mi?.. Oysa ımlu sonuçlar ne güçlüklerle alınadi,· içindekiler benden daha iyi bior.. Herkes birbirine bir şüphe bir vensizlik !.. Vay işin meyvasına fincalar toplayacak" hesabı!.. Hers bilmiyor mu , aynı anlarda, Türe'deki tutukluların kimbilir neler ctiğini? Biliyor tabii ve bir yanı up tutuşuyor onlar için, ama öteyanında kemikleşmiş kuşkular, retler, betonlaşmış bir külupçülük!..

2 Eylül 'ün üçüncü yıldönümü gelçattı.. Gene bitmek tükenmek bilmeyen toplantılar, toplantılar.. Yapılacak yürüyüş, tabii ki cuntaya karşı toplu direnişin yalnızca bir tek eylemi .. Ama hemen hemen bütün solun katıldığı tek eylem olduğu için, en geniş kitleyi bir araya getirecek eylem olduğu için ve "Bulunduğumuz düzeyi " gösterecek bir örnek olduğu için , bu yürüyüş hakkında konuşmak istiyorum:

Geçen yıl Frankfurt'ta , "Hiç değilse bir tek mitinde " yürüdü bütün siyasetler. O güne kadar grup grup toplanıp ayrı şehirlerde ayrı yürüyüşler yapıldığı için , bu kadarına bile sevindik .. Ama itiraf etmek gerek ki , yanyana kolkola filan yürüyen bir topluluk değil, nerdeyse "Aynı caddeden tesadüfen aynı anda geçen ayrı ayrı futbol klubü taraflan " gibiydi manzara.. Herkes ayrı bir pankart altında, ayrı sloganlar bağırarak , en son hedefini anlatan ve önündekiyle ardındakini bastırabilmek için gırtlağının son gücüyle bağırarak ! Böyle bir yürüyüştü bir yıl önce Frankfurt'taki.. Her bildiride bu yürüyüşe katılmaya çağırılan "Vatansever yurttaş" her zamanki gibi , ya yoktu , ya da kaldırımlarda yürümek zorundaydı.. Nasıl katılsın ki yürüyüşe?.. Birkaç adımda bir kocaman bir flama; "Filanca siyaset".. Yani nerede yürümek istese , gruplardan birisine katılmak zorunda!.. Böyle iş olur mu yahu?.. Hem cuntadan ağzı yanan herkesi yürüyüşe çağırıyoruz, hem de gelenlere şart koşuyoruz : seç,beğen, al !.. Ama mutlaka kulüplerimizden birine gireceksin ! ? Kulüplerden hiçbirisi de kırmızılıkta ötekilerden aşağı kalmak istemediğinden,ne amaçla yürürsek yürüyelim her yürüyüşümüz mutlaka bir " Komünist (! ?) ler yürüyüşü " olup çıkıyor...

Ey akıl ve insaf sahibi Tekrar tekrar bağıra bağıra soruyorum:

— Cunta kimleri eziyor ?. Yalnız komünistleri mi ? . Komünistler artı sosyalistleri mi ?..Onlar artı sosyal demokratları mı ?..Hepsi artı dini bütün MSP'lileri mi?..

CUNTA TÜM HALKI EZİYOR ..
ZATEN ONLARIN EZİLMESİ
İÇİN GETİRİLDİ..

Bunlar yetmiyormuş gibi, işini bitirdikten sonra uslu uslu köşesine çekilmediği için , patronuyla da kapıtı .. Frankenstein gibi, kendisini yaratan doktorunu yemeye uğraşıyor.. Şimdi cevap versin herkes kendi vicdanında, hangi çağrıyı aparsak daha büyük bir kitleyi bir araya toplarız?

1- Cuntaya karşı olan komünistler yürüyüşe buyrun!..

2- Cuntaya karşı olan komünist, sosyal demokratlar...

3- Cuntaya karşı olan HERKES!..

Bebek bile görüyor, tabii ki sonuncusu!.. Ama yürüyüş düzenleme toplantılarından taşan haberler öyle gösteriyor ki, cuntaya karşı yürümek, yalnızca "Belli bir barajı aşmış"solculara nasip olacak gene.. Neye benziyor bu iş, biliyormusunuz? .. Hani Türkiye'de sinemada bazen bir görüntü bozukluğu olur, salondakiler az sonra ıslık çalmaya, "Makinist uyuma" diye bağırmaya başlarlar.. Düşüne biliyor musunuz o anda bir sesin "Sosyalist Türkiye" diye bağırdığını ! ? " Gülmeyin lütfen !. Bu kadar genç kesimlere savaş açmış cuntaya karşı topluca yürüyüş yaparken kendi " en son hedefini" slogan olarak bağırmanın ne farkı var bundan Barış yürüyüşlerinde filan bizim gurupların her katılışında aynı korkuyu duyuyorum içimde... Şimdi başladılar şimdi başlayacaklar, füzeleri filan unutup "Stratejik hedeflerini bağırmaya" diye... Tek ben miyim acaba böyle düşünen ?.. Pekiyi öyleyse ne yapmak gerekir ?.. Önce şuna karar vermek gerekir; - yapacağımız gösteriyle kimi etkilemeyi hedefliyoruz?.. yaşadığımız ülkenin kamuoyunu mu? yoksa buradaki Türkiyelileri mi?.. Hatta onların da içinde azınlık durumundaki "Devrimci " kesimi başka kulüplerinden kendi kulübümüze transfer mi yapmak amacıyla yürüyeceğiz?.. Eğer cevabımız "Bu ülkedeki komuoyunu etkilemek istiyoruz" ise, ki bunu başarırsak öteki ikisi zaten kendiliğinden etkilenir, o zaman bir an önce eski şartlanmalarımızı bir yana atıp, "otalama bir avrupalı" nın gözüyle olaylara bakmayı öğrenmeliyiz .. İki kere iki kadar açık ve net bir gerçek, bu gerçeğin öğrenememek veya başımızı kuma sokmak, bizi olsa olsa devekuşunun kavesine götürür, başka bir yere değil.. Şimdi önümüzdeki sorun "siyasetlerin bileşkesini tartıp , ona göre konuşmacı önermek" gibi deli saçmalığından çıkıyor :ne yapıp edelim ki yaşadığımız ülkenin Kamuoyunu - olumlu yönde etkiliyelim?.. Bunu düşünmeye ve tartışmaya başlayınca bütün öteki kısır çelişmeler siliniveriyor.. işe bu yönden yaklaşmadıkça istediğiniz kadar bütün politikaların "Hee" diyeceği yürüyüş sırasını istediğiniz kadar herkesin onaylayacağı konuşmacıları getirin, hiç ama hiç bir işe yaramaz!.. üçüncü yılımız dolarken , 12 Eylül görüşümüz en az şöyle bir görünümde olmalıydı:

1- En başta bir tek çok büyük flama üzerinde" cuntaya karşı bütün dünyayı bizimle dayanışmaya çağırıp bir tek slogan ve - minik minik katılan tüm kuruluşlarin adları...

2- Hemen ardından, yaşadığımız ülkenin " Köln mitinginde Alman ya'nın " en ünlü demokrat kişileri: yazarları, sanatçıları, papazları, demokrat politikacıları...

3- Ardından yanyana ve kolkola bizim insanlarımız .. Kadın, çoluk , çocuk hep bir arada...

4- Seçilmiş 10-15 tane "Almanca" pankart.. Ve 5-6 tane "Almanca" slogan.. yer yer davul - zurna, folklör ekiplerimiz!..

5- Hepsi 3-4 konuşmacı ... Yalnız bir tanesi bizden, ötekiler ünlü davetlilerimizden..

6- Bütün çalışmanın odak noktası: Türkiye için temel insan hakları ve demokratik özgürlükleri!.. Şimdi diyeceksiniz ki..

Uff!.. Neler neler demiyeceksiniz ki!.. Alışılmış keskin saldırıları bir kenara bırakırsak, hiç değilse şunu diyeceksiniz:

- Bu soyut bir hedef!.. Türkiye'deki filanca filanca sınıfların kolu kanadı kırılmadıkça ne gerçek bir özgürlük olabilir ne de insanlar insanca yaşayabilirler bu hedefler yetmez!..

Ben de - en genel çizgileriyle - aynı şeyi düşünüyorum .. Ama bu düşüncemi büyük kitlelere iletebilmem dahi o küçümsenen temel özgürlüklerin varlıgından geçiyor, bu biiir.. İkincisi: "Ama yetmez ki!." Dediğimiz hedefe daha çok çok uzağız.. Ve aynı hedefi, bizden daha farklı isteklerde çok kişi daha istiyor. Kimi son hedef olarak, kimi basamak olarak... O halde neden elele gitmeyelim o naktaya kadar?.. Hem beraber yolculuğun tadı bambaşkadır. Hiç tanımadığınız, hatta belki yanlış tanıdığınız insanlarla, yol boyunca daha yakından tanışma imkanı bulursunuz , seversiniz birbirinizi.. Aynı amaç için yanyana alın teri dökerken bakarsınız nice anlaşmaya dönüvermiş!.. (Fikrinin doğruluğundan emin olan, böyle bir yanyana yolculuktan neden korksun ki?..) Şu son açlık grevinde aynı yerde yatanlar birbirlerine biraz daha yaklaşmamışlar mıdır dersiniz?...

Eğer Diyorsanız ki: "Olamaz illede herkes kendi flamasının altında yürüyecek.. Rekabette keramet vardır!. " o vakit de daha olumlu bir rekabet önereyim size:

- Karnavallarda araba süslüyorlar hani?. İşte onun gibi semboller hazırlasın her takım, en iyisini yapmak için yarışsınlar.. Almanlar karnavallarda bunu sırf eğlence için, bize göre sulu bir biçimde yapıyorlar.. Biz aynı teknikleri, yurdumuzun gerçeğini anlatmak için olumlu bir tavırla kullanalım... Gözünüz önüne gelebiliyor mu, bir karnaval geçidi gibi, maketli- tiyatrolu bir kervan ?.. Hepsi de bugünkü Türkiye gerçeğini sergiliyor!..TV'lara geçmeyeceğini söyleyebilirmisiniz?... Çoluk, çocuk, Alman - Türk herkesin (Korkuyla kaçışmak yerine) ilgiyle yaklaşmıyacağını söyleyebilir misiniz?..

Doğrusunu isterseniz, bu yazdıklarımın ciddiye alınmayacağını ben de biliyorum.. "Romantik küçük burjuva" diye burun bükülecektir herhalde Ama başımızı taşlara vura vura öğreneceğiz en sonunda.

Turist cenneti SRİ LANKA'da soykırım

Eski adı Seylan olan Sri Lanka'da geçtiğimiz ay çıkan çatışmalarda 300'den fazla kişi öldü, 10 binlerce insan evsiz kaldı, 100 binden fazla kişi de işyerini kaybetti. Başkent Colombo ve diğer birçok kentte evlerin büyük kısmının oturulmaz hale gelmesi sonucu, hükümet bir **"Onarım Bakanlığı"** kurdu.

Nüfusun yüzde 80'ini Şinhalizlerin, yüzde 12'sini ise Hindistan'dan göçen Tamillerin oluşturduğu Sri Lanka'da olaylar, Tamil gerillalarının 13 hükümet askerini öldürmesiyle başladı. Buna missilleme olarak emniyet görevlileri tutuklu bulunan 37 Tamil'i öldürdüler. Hükümet ve devlet bürokrasisi çoğunluktaki Şinhalizlerden oluştuğu için, Emniyet Kuvvetleri de tümüyle bu halkın fertlerinden biraraya getirilmiş. Cezaevlerinde başlayan katliam olayları kısa zamanda ülkenin dört bir yanına yayıldı ve Tamillere karşı bir soykırımı halini aldı. Güvenlik Kuvvetlerinin olaylara seyirci kalması, hatta birçok yörede katliamcılara katılması, olayların önceden planlanmış olduğunu gösteriyor. Şinhalizlerin, öldürecekleri kimseleri ellerindeki işaretli seçim listelerinden seçmeleri de bu uzun dönemli planın bir kanıtı.

Sri Lanka Hükümeti bu olayları fırsat bilerek muhalefete de bir darbe vurdu. Katliamı bir büyük devletin desteklediğini ileri süren Devlet Başkanı, ülkenin en büyük üç sol partisini yasakladı. Bu üç partiden biri de Sovyet yanlışı Sri Lanka Komünist Partisi. Böylelikle adı açık söylenmeyen **"büyük ülke"** adlandırılmış oldu.

Tamiller, Sri Lanka'ya Hindistan'ın güneyindeki bir eyaletten göçeden bir halk. Bu eyalette halen 50 milyon Tamil yaşıyor. Göç, ilk olarak bundan 2000 yıl önce başladı, bu dönemden itibaren de Sri Lanka adasının yerlileri Şinhalizlerle aralarında yer yer çatışmalara dönen gerginlik başladı. Bu çatışmaların en önemli nedeni Tamillerin Hindu dinine bağlı olmaları, Şinhalizlerin ise Budist olmaları.

Sri Lanka ve Hindistan'ı uzun süre bir koloni olarak sömüren İngilizler, adadakı bu iki halk arasındaki gerginliği kendi çıkarları doğrultusunda zaman zaman şiddetlendirerek, kullandılar. Ayrıca, İngiliz koloni döneminde Sri Lanka'ya büyük miktarda Tamil akını oldu. İngilizler, ucuz işgücü gereksinimini Hindistan'dan getirdikleri Tamillerle karşıladılar. Tamiller de bu dönemde İngilizlerle iyi geçinerek, iki halk arasındaki düşmanlığın daha da körüklenmesine neden oldular.

Sri Lanka'nın 1948 yılında bağımsızlığına kavuşması, Tamil sorununa bir çözüm getirmedi. Şinhalizlerden oluşan hükümet, Şinhalizlerin dili olan Şinhala'yı resmi dil olarak ilan etti. Bu da Tamillerin idari ve hukuki mesleklerde gerilemelerine yol açtı. 1972 yılında çıkarılan bir yasa ile de Tamilli öğrencilerin üniversiteye girmeleri zorlaştırıldı. Toprak reformu meleri zorlaştırıldı. Yapılan toprak reformu ile İngilizler döneminde elde ettikleri toprakları kaybeden Tamiller, adanın kuzey ve doğu yörelerine çekildiler.

Son yıllarda Sri Lanka da IMF ve Dünya Bankasının buyruğu altına girdi ve ekonomideki çöküş tüm uluslararası reçetelere rağmen giderilemedi. Diğer yandan, Hint okyanusunun stratejik önemi, Sri Lanka'yı ABD donanması için çekici bir konuma getirdi. Şu anda adanın doğu kıyısında bir limanın ABD'ye verilmesi planları hazır. İş sadece pazarlığa kaldı. Sri Lanka hükümeti, bu işi Sri Lanka ekonomisi için bir çıkar yol olarak görüyor. Ancak, Tamillerin bu yörede yoğun olmaları, çıkabilecek huzursuzlukları gözönünde bulunduran Sri Lanka hükümetini öteden beri düşündürmekteydi.

Bu liman projesi, bağımsızlığına düşkün Hindistan'ın dış politikasına ters düşmektedir. Aynı şekilde Sovyetler Birliği de Hint okyanusundaki stratejik denge açısından bu limanın ABD üssü olmasını istememektedir. Sovyetler Birliğinin takındığı tavır ve yaptığı açıklamalardan, Sri Lanka'daki son olaylardan hoşnut olmadığı ortaya çıkıyor. Yaptığı açıklamada Sri Lanka ile Hindistan'ın arasının açılması olasılığına değinen Sovyetler Birliği, Tamilleri aşırı milliyetçilikle suçlayarak, ABD'nin bu karışıklıkları bahane ederek daha çabuk üslenmeye gideceğini belirtti.

Hindistan ise bu gelişmelerde hem iç, hem de dış sorunlarla karşı karşıya. Sri Lanka'daki gelişmeler ve adanın gittikçe ABD'ye kayması Hindistan'ı kaygılandırmakta ve bu açıdan ada ile ilişkilerini bozmama eğilimi yaratmakta. Öte yandan Hindistan'da yaşayan 50 milyon Tamil ise, Hindistan hükümetine Sri Lanka'daki soykırımına engel olması yolunda baskı yapıyor.

Tamiller uzun süreden beri Sri Lanka adasının kuzeyinde **"Eelam"** adlı bağımsız bir Tamil devleti istiyorlar. Parlamentoda 17 sandalyesi bulunan tek Tamil partisi TULF (Tamil Kurtuluş Cephesi) son dönemlerde kuruluş amacının tersine bağımsızlık istemini yinelemekten vazgeçti ve uyum politikası izlemeye başladı. Bu, Tamillerin bu partiden kopmalarına ve TELF (Tamil Eelam Kurtuluş Cephesi) adlı yeni bir örgütün kurulmasına yol açtı. TELF'in vurucu gücü olan **"Eelam Kurtuluş Kaplanları"** isimli örgüt, yaptığı silahlı saldırılar sonucu Şinhalizler üzerinde korkudan kaynaklanan bir etki kurmayı başardı.

İşte bu kaplanların saldırısı sonucu öldüğü iddia edilen 13 emniyet görevlisi son katliam olaylarının nedenini teşkil etti. Çatışmaların sonucunda hükümet bir bölücülük yasası çıkarmayı da unutmadı. Bu bölücülük yasasına göre Tamillerin arzu ettiği bağımsız Eelam devletinden bahsetmek yasaklandı. Fakat bunun soruna bir çözüm getirmeyeceği, Tamilleri isteklerindan vazgeçiremeyeceği açık.

Bu çatışmalar sonucunda Avrupa kamuoyu ilk kez, çay bahçeleri arasında güzel kumsalların yer aldığı Sri Lanka adasında da insanların yaşam savaşı verdiklerini izlemek zorunda kaldı. Olayların Avrupa turizm mevsimine rastlaması sonucu, Batı basını turistlerin Sri Lanka'dan sağ salim kurtarılması çalışmaları nedeniyle Sri Lanka'daki çatışmalara ve bunun nedenlerine değinmek zorunda kaldı.

Orta Amerika'da gerginlik artıyor

ABD ve Honduras birliklerinin, Honduras'ın Nikaragua sınırında başlattıkları askeri tatbikat ve buna bağlı olarak ABD gemilerinin Orta Amerika kıyılarını çevirmeleri, bölgede gerginliğin iyice artmasına neden oldu. 6 ay sürecek olan dev tatbikat için ABD Honduras'a asker ve malzeme yığınağı yaptı. Aralarında iki uçak gemisinin de bulunduğu toplam 19 ABD savaş gemisi de Orta Amerika açıklarında manevralar yapmaya başladılar. Bu arada bölgeye gelen Sovyet gemileri de ABD gemileri tarafından kontrol edilerek, silah taşıyıp taşımadıkları anlaşılmaya çalışılıyor. Reagan, ABD gemilerinin ,manevralarının **"Orta Amerika'daki gerillalara Sovyetlerin silah yardımını engellemek amacıyla bir abluka"** olarak nitelenebileceğini açıkladı.

ORTA AMERİKA, ABD'Yİ SARSIYOR

ABD, Orta Amerika'daki devrimci gelişmelerden son derece rahatsız. Bu nedenle 1979'da Sandinist hareketin öncülüğünde gerçekleşen Nikaragua devrimi ve El Salvador'da giderek gelişen ulusal kurtuluş hareketi, ABD'nin **"arka bahçesi"** Orta Amerika politikasında sertleşmelere yol açmış, dış politikada sertlik yanlısı Reagan'ın başkan seçilmesi ile de ABD'nin bölgeye müdahalesi iyice artmıştı. El Salvador hükümetine askeri ve ekonomik yardımı arttıran ABD, Honduras'ta kurduğu kamplarda El Salvador askerlerini ve Somoza yanlısı anti-sandinist güçleri eğitmeye başladı. Bundan sonra bu anti-sandinist güçlerin sık sık Nikaragua topraklarına düzenledikleri saldırılar, Honduras ile Nikaragua arasında savaş tehlikesine yol açtı.

Honduras topraklarında yapılan bu son manevralar da **"ABD'nin Sandinist Nikaragua hükümetine doğrudan gözdağı vermesi"** olarak değerlendiriliyor.

ABD MÜDAHALEYE HAZIRLANIYOR

Geçtiğimiz ay ABD'de kurulan **"Orta Amerika Komisyonu"**nun başkanlığına Kissinger getirildi. Komisyonun kurulması, Senato'da gerek Cumhuriyetçi Parti, gerekse Demokrat Parti üyeleri tarafından olumlu bulunuyordu. Ancak Reagan'ın **"diplomaside destansal figür"** olarak nitelendirdiği Kissinger'in bu komisyonun başına getirilmesi, Senato'da tepkiyle karşılandı. Sağcı üyeler, Vietnam, Kamboçya, Laos gibi kötü sonuçların (!) başmüsebbibi olarak gördükleri Kissinger'i, aynı zamanda **"yumuşama politikası"**nın, dolayısıyla **"Sovyetlerin askeri üstünlüğünün"** de nedeni olarak niteliyor ve bu konulardaki beceriksizliğinden dolayı Kisinger'in Orta Amerika işinden uzak durmasını istiyorlar. Demokrat Partili bazı üyeler ise, 1973'de Şili'de Allende'nin düşürülmesindeki katkısından dolayı Kissinger'in Orta Amerika'da inandırıcılığını yitirdiğini belirtiyorlar.

Komisyonun görevi, **"Orta Amerika'nın Reagan'ın istediği şekilde pasifleştirilmesi için uzun vadeli stratejiler tesbit etmek."**

ABD'nin tüm güçlerini Nikaragua'daki Sandinist hükümeti devirmek için seferber ettiği anlaşılıyor. ABD Birleşmiş Milletler Temsilcisi Jeanne Kirkpatrick, ard arda yaptığı açıklamalarla Nikaragua halkını Sandinist hükümeti devirmeye çağırırken, ABD Senatosundan da bugünlerde CIA'ya Nikaragua konusundaki çalışmaları ile ilgili geniş yetkiler veren bir yasanın çıkması bekleniyor.

CONTADORA GRUBU TOPLANIYOR

Contadora Grubu olarak adlandırılan Meksika, Kolombiya, Venezuela ve Panama ülkeleri devlet başkanları, son olaylar üzerine Reagan ve Castro'ya yaptıkları çağrıda, Orta Amerika'da gitikçe derinleşen krize bir çözüm bulunmasını istediler. Çağrıda tarafların kabul etmesi istenen hususlar şu noktalarda özetleniyor:

-Her türlü savaş durumunun sona erdirilmesi,

-Saldırı silahlarının şu anki seviyede dondurulması,

-Silahların azaltılması yolunda görüşmelere başlanması,

-Yabancı güçlere ait askeri üslerin yasaklanması,

-Sınır bölgelerindeki olağandışı hareketliliklerin önceden haber verilmesi,

-Ortak sınır bekçileri veya uluslararası sınır kontrolü geliştirilmesi,

-Karışık güvenlik komisyonlarının kurulması,

-Bir ülkeden başka ülkeye silah taşınmasını önleyecek mekanizmalar kurmak,

-Gerginliği gideren ve güven yaratan bir ortam yaratmak, bunu sağlayacak eylem ve açıklamalarda bulunmak,

-Silahlı çatışmaları önlemek amacıyla, hükümetlerin karşılıklı bilgilendirilmelerini sağlayacak bir sistem yaratmak.

Bu öneriler, Guatemala'da toplanan Orta Amerika Dışişleri Bakanları tarafından da onaylandı.

Sandinist devrimin 4.yıl törenleri sırasında bir konuşma yapan Nikaragua Hükümeti Koordinatörü Daniel Ortega, Contadora grubunun önerilerini olumlu bulduğunu açıkladı ve bu önerileri 6 noktada özetleyerek tekrarladı. Ortega'nın hazırladığı metinde, Contadora önerilerinden farklı vurgulanan önemli noktalar şunlar:

-Başka ülkelerin muhalefet hareketlerine her türlü yerdımın (barındırma şeklinde veya askeri) kesilmesi,

-ABD'nin Orta Amerika ülkelerine karşı sürdürdüğü ekonomik saldırganlıktan vazgeçmesi,

-Orta Amerika ülkelerinde yabancı üslerin yasaklanması, yabancı güçlerle ortak tatbikatlara son verilmesi.

KÜBA GERİ ÇEKİLİYOR

Küba Devlet Başkanı Fidel Castro ise, ABD'nin Nikaragua'ya uyguladığı baskıdan vazgeçmesi halinde kendilerinin de El Salvador'lu gerillalara yardım etmeyeceğini açıkladı. Castro, Orta Amerika'daki krizin merkezinin El Salvador ve Nikaragua olduğunu, ancak Nikaragua-Honduras savaşının CIA tarafından tezgahlandığını, El Salvador'un sorununun ise bir iç mesele olduğunu belirtti. Contadora grubunun arabuluculuk çalışmalarını olumlu bulan Castro, ABD'nin bölgedeki manevralarını eleştirdi, 1962'de Küba'ya uyguladığı politikanın bir benzerini Nikaragua'ya uyguladığını ileri sürdü.

Tarafların henüz öneriler üzerinde tartışıp, kendi şartlarını öne sürdükleri bir dönemde Fransa'nın, sanki önerilerin tek muhatabı kendisiymiş gibi, Contadora önerilerini kabul ettiğini, bu yüzden Nikaragua'yayardımı durdurduğunu açıklaması, en ilginç gelişmelerden biri olarak kaydedildi. ABD yönetimi yaptığı açıklamada Contadora önerilerini beğendiğini açıkladı. Başkan Reagan ise konuşmasında, ABD'nin askeri baskısının Küba ve Nikaragua'yı barışçıl çözüme ittiğini iddia etti.

DÜNYA'DAN KISA... KISA...

AFRİKA'*nın kuzeybatısındaki Yukarı Volta'da 1960'dan buyana 6. darbe geçtiğimiz ay yapıldı. Darbeyi gerçekleştiren eski başbakan Thomas Sankara, Libya'dan destek görüyor. 1982 Kasımında gene bir darbe ile yönetime gelmiş olan devrik başbakan Oegrego'nun ise Batı yanlısı olduğu bildiriliyor. Oedrego, Nisan ayında Sankara ve bazı arkadaşlarını Libya yanlısı oldukları için tutuklamıştı. Yukarı Volta, kişi basına 180 Dolar yıllık gelirle dünyanın en yoksul ülkeleri arasında.*

* * *

GUATEMALA'*da yapılan bir darbe sonucu aşırı sağcı, sertlik yanlısı Victores yönetime geldi. Victores, ABD'ye yakınlığı ile tanınıyor. Darbeden 2 gün önce Victores'in ABD uçak gemisini ziyaret etmiş olması, darbede ABD'nin payının büyük olduğunun bir kanıtı olarak gösteriliyor. Darbeyle yönetimden uzaklaştırılan Rios Monnt'un, fanatik dinciliği yüzünden Reagan hükümeti ile arasının açıldığı biliniyor. Yeni Devlet Başkanı Victores, darbeden sonra yaptığı ilk konuşmada* **"Guatemala'nın bağımsızlığını tehdit eden Leninist-Komünist gerillaları sindirmek için elimden geleni yapacağım"** *dedi. Victores'in bu konuda tecrübesi de var, öteden beri solcu gerillalara karşı sürdürmekte olduğu mücadele ile tanınıyor.*

* * *

PAKİSTAN'*da 1977'de yönetime gelen Cuntaya karşı halkın demokrasiye geçme talepleri eyleme dönüştü.* **"Demokrasiyi Yeniden İnşa hareketi"**, *muhalefetteki 9 siyasi partiden oluşuyor. Ziya Ül Hak rejimi toplumun büyük çoğunluğu tarafından desteklenmiyor. Ziya Ül Hak, halkın muhalefetini saptırmak amacıyla bir yandan demokrasiye dönüleceğini söylerken, diğer yandan da ülkede toplu tutuklamalara gidiyor. Geçtiğimiz günlerde 70 politikacının gözaltına alındığı, sadece Karaçi kentinde 1000'in üstünde isim içeren* **"gözaltına alınacaklar listesi"** *hazirlandıı, halkın ise mitingler şeklinde protesto eylemlerini arttırdığı bildiriliyor. En son tutuklananlar arasında Butto döneminin Genel Kurmay Başkanı da var. Eski Genel Kurmay Başkanının, bir mitingde konuşmaya hazırlanırken tutuklanması üzerine halk güvenlik kuvvetleriyle çatıştı ve çok sayıda kişi gözaltına alındı.*

* * *

LÜBNAN'*da Emin Cemayel'e karşı* **"Ulusal Selamet Cephesi"** *adı altında, eski başbakan Raşit Karami, eski Cumhurbaşkanı Süleyman Franciye ve Dürzilerin katıldığı bir cephe kuruldu. Bütün yabancı güçlerin Lübnan'dan geri çekilmesiyle boşalan yeri dolduracak olan Lübnan ordusunun, Falanjist yönetimin bir uzantısı olmasına karşı çıkan Dürziler, çatışmalara neden oldular. Beyrut havaalanı ve civarını bombalayan Dürziler 3 Bakanı kaçırdılar. Bakanlar daha sonra serbest bırakıldı, havaalanı ise henüz trafiğe açılmadı. Bölgede bugünkü bu olaylar ülkenin İsrail ve Suriye tarafından paylaşılmasını pekiştiriyor ve uzun vadede İsrail'in işine yarıyor.*

* * *

POLONYA'*da sıkıyönetim geçtiğimiz ay kaldırıldı. Sıkıyönetim kaldırılmadan çıkartılan yeni yasalarla Dayanışma Hareketinin kazandığı sendikal haklar kaldırıldı, işçilere . özyönetim hakkı tanıyan yasa kaldırıldı, basın sansürü sertleştirildi, hükümetin kurduğu* **"resmi sendika"***'ya üye olma zorunluluğu getirildi ve grevler konusunda sert hükümler kondu. Diğer yandan, tutuklu bulunan Dayanışma üyelerinin bir kısmı için de af çıkartıldı. Sıkıyönetimin kaldırılmasından sonra bir konuşma yapan başbakan Jaruzelski,* **"Devlet aleyhtarı eylemler, sıkıyönetim döneminde olduğu gibi ezilecektir"** *dedi.*

Sayın Demir Özlü

"Bazı eleştiriler görüşler" başlığı altında yaptığınız Marksist Parti ve çalışma tarsı konusundaki inceleme yazısı, sol içinde bitip tükenmez kavga ve bölünmüşlüğün özünü ve esasını irdelemektedir. Bu sorun sade bize özgü değil, evrenseldir. Partide demokrasinin işlerliği sorunu Sovyetler ve Çin'de Stalin ve Mao'nun Pozitif iradelerine rağmen (Üstelik Sosyalist Sanayinin de üstesinden gelebilmelerine rağmen) esas sorun ve halkların geleceğini tehdit eden esas tehlike olagelmiştir. Ve sonuçta(kim ne derse desin) Marksist demokrasinin inşa edilemeyişi, Sosyalist Sistemlerin tekrar kapitalizme dönüşmesini kader haline getirmiştir. Aşağıda altını cizdiğim tespitleriniz Türkiye'deki en Demokratik sol dahil bütün dünya esas sorunu esas gerçeğidir."Çünkü bir ülkede Marksist partinin oluşması marksis düşüncenin bir anlamda bizzat kendisi olan eleştirel düşüncenin işlerlik kazanmasıyla mümkündür".
"Dah başından kendi iç - yapısında marksizme dönük tartışma olanağı ortadan kaldıran"Tek tipçi" bir parti canlı bir parti olamazdı."
"Demokratik Merkeziyetçilik, tersine partiiçi, marksizme yaslanan tartışma özgürlüğünün varlığıdır örgütün alt basamaklarında oluşan tezlerinde parti merkezine ulaşabilmesi , doğruysa kabul edilip parti politikası olabilmesidir."
"Öyle sanıyorum ki, elbette parti yoluyla gelişmek zorunda olan Türkiye Marksist hareketi parti içi Demokratik bilince varmadıkça bugünde başarılı olamayacak."

"Ama ülkemizde maddi bir devrim yada köklü bir dönüşüm yapmadan önce, bir düşünsel devrim de yapmamız gerektiğide anlaşılıyor."
Sayın Özlü bu sayıda üç yazardan farklı konularda 3 sağlıklı değerlendirme okuduk. Sizden başka M.Demirağın "Madalya" yazısı ve Yurdatapan'ın "Değerlendirme"2 si güzel başka yazılarda olmakla birlikte bugünün acil sorunları bu yazılardadır. Bu yazıları, fanatik sola karşı, özgür düşüncenin, Marksizmin bir zaferi sayıyorum. Sizlerden isteğim (Çünkü bana göre hareket serbestiniz var.) bu özgür çalışmaların kendiliğindencilikten çıkıp bütün özgür düşünceleri kucaklamaya yönelik düzenli çalışma haline getirilmesidir. Nerede Demokrasi varsa orada halk vardır.

H. YILDIRIM

Emekçiler

Emekçiler ayrılırmı birlikten
Sakın ikilikte kalmayın kardeş
Umudumuz toplumdaki varlıktan
Yıkıcı, bölücü olmayın kardeş.

Amacımız ulaşalım yarara
anlaşalım girmeyelim zarara
Tartışalım bir varalım karara
İşi çelişkiye salmayın kardeş

Aşığın sözleri gerçekten doğru
Ayrılık çekenin yanıktır bağrı
Hiç kimsenin yolu gitmesin eğri
Birleşen cepheyi yıkmayın kardeş.

Aşık

Eylem Birliği üzerine bir deneme

(...)
Türk solunun en temel sorunlarından biri de kendi içindeki bölünmüşlüğüdür. Her nedense sürekli geçmişin sentezleri yapılır, eleştiriler, özeleştiriler birbirini izler, fakat yine sonuçta bir çözüme varılmaz, aksine her geçen gün yeni bir grupçuk çıkıverir ortaya. Çoğu kez tartışmalar çok yüzeysel, kavramlar düzeyinde kaldığından bir anlaşmaya varmakta olanaksızlaşır. Oysa belirlenmesi gereken temel hedefler vardır. Ki her grubun özde birleşebileceği hedefler. Türkiye tartışmanın temel konusu olması gerekirken, bu asılır dünya politikasının sentezine geçilir. Alın size yeni bir grup çıkıverir ortaya. Yok onlar sosyal emperyalistmiş, efendim onlar devrimi şehirden başlattı, öteki köylerden şehirlere derken ciltlere sığmayacak birçok konu bir kaç saate sığdırılıverir. Tabiki bu en basitinden bir örnek sadece.

Bizim dünya politikası tartışılmasın diye bir savımız yok, çünkü bu diyalektik anlayışımıza ters düşer. Yalnız dereyi görmeden kolayca paçaları sıvamak akıllıca bir is gibi görünmüyor. Nitekim olaylar bazı gerçekleri gözler önüne sermeye yeterli. Bana göre Moskova'da yağmur yağarken Ankara'da şemsiye açmak, Pekin'de rüzgar eserken İstanbul'da yelken açmak hiç mi hiç doğru değildir. Önümüzde bilimsel bir yöntem var. Evet bu yönteme göre, her ulus kendi ülkesinin verdiği koşullar doğrultusunda devrimini gerçekleştirdi. Bu deneyimlerden yararlanmak mümkün. Altına kopya kağıdı koyup, Türkiye'de aynısını gerçekleştirmeye kalkışırsa daha çok beklememiz gerekecek. Yazık oluyor doğrusu.

Eğer devrimci olduğumuzu kanıtlamaya çalışıyorsak, önce diyalektik materyalizmin ilkelerini kavramak, sonrada bu bilinçle üzerimizden kapitalizmin o **"bilenmiş ben"**ini atmamız gerekecek.

Eylem birliği gökten zembille inmez, onu sağlayacak bizleriz. Ama önce gelin, hergün karşı olduğumuzu yüzlerce kez tekrarladığımız kapitalizmin bireyciliğini atalım üzerimizden. Düşünce özgürlüğü diye bağırırken, ardından bizden farklı (belki de aynı, fakat başka biçimde vurgulayan) bir düşünceyi savunan insanlara damgalar vurarak, şiddetle karşılık vermeyelim. Çünkü özgür bir topluma giden yol, demokratik ilkelerin sindirilmesinden geçer. Gorki'nin anlatımını sürdürelim vede kapitalizmin insanını tanıyalım, çünkü **"şu yada bu şeyde olagelen değişimleri gözlemliyebilmek için, önce o şeyin ne olduğunu bilmek gerekir..."** diyor Engels: **"(Kapitalist toplumda) her birey bir takım garip huyları kendisinde toplar, herbiri kendisinin kusursuz ve eşsiz olduğunu varsayar, kendi özünün, kendi ruhunun yoksulluğunu, eksikliliğini ve dar görüşlülüğünü güçlülük ve güzellik olarak yorumlar..." (Maksim Gorki, Edebiyat Yaşamım)**

Gelin bunlar üzerinde biraz düşünelim. Nitekim aktardıklarım, gene bir bireyin, sorunları, kendi bilgi dağarcığı doğrultusunda bir tür yorumundan başka bir şey değildir. Oturup olaylar üzerinde biraz düşünmeye itecekse bu yazı ne mutlu bana. Kesin doğrular değildir aktardıklarım, eleştiriye uğraması çok sevindirici olur benim için. Ama bu eleştiriler belli kalıplar düzeyine indirgenecek olursa, doğrusu yazı istediğine ulaşmış sayılmaz.

Geleceğin özgür, demokratik, sömürüsüz toplumunu dört gözle bekliyoruz ve onu kuracak olanların bizler olduğunu bilerek. (K.B.)

Görmese de

Görmese de ışıl ışıl gözlerini
Adım gibi biliyorum
Yine eskisi gibisin sen
Çöksede dağlar üstüne
Yıldırımlarda düşse
Yine diktir omuzların
Yalnız düzlüklerinde değil
Engin ovalarda dost
Uçurum kenarlarında gördüm ben seni
Tek bir kılın dahi kıpırdamamıştı
Buz kesmişti yüreği kimisinin
Korkunun soğuğunda
Isıtan sendin beni
Sıcaktı ellerin
Adım gibi biliyorum
Gem vuramaz coşkularına
Dört yanındaki dört duvar
Çünkü senin
Dışarıda dostların var
Çünkü senin yüreğinde
Fırtınalara gebe patlamaya hazır
Okyanuslar var...

Hulusi B.

AÇIKLAMA

Geçen sayıda reklamı çıkan MAYIS Dergisi'nin isteme adresi şöyle:
Postfach 110 321
1000 Berlin 61

DEMOKRAT TÜRKİYE

GELECEK GÜZEL GÜNLERE MERHABA

Türkiyeli sanatçılar, yazarlar, sendikacı ve gazeteciler:

Bu barbarlık durdurulmalıdır

İstanbul cezaevlerindeki açlık grevleri ile dayanışma faaliyetlerine yurtdışında yaşayan sanatçı, gazeteci, yazar ve demokratik kitle örgütü yöneticileri de katıldı. 10 Ağustos Çarşamba günü Bonn'da elleri birbirlerine zincirle bağlanmış olarak bir basın toplantısı yapan Türkiye'li sanatçı, yazar, gazeteci ve sendikacıların bu eylemi kamuoyunda ilgiyle karşılandı. Basın toplantısında ortak bildiri metnini açıklayan Dursun Akçam özetle şunları söyledi:

"Bizler Türkiye halklarının sanatçıları, gazetecileri, yazarları ve sendikacıları, Türkiye halklarının özlemlerini, acılarını dile getirmeye yetkiliyiz. Ve biz Türkiye halklarının sesiyiz, demokrasiden, insan haklarından yana anti-faşist güçlerin de temsilcisiyiz. O nedenle de bugün Türkiye'de çağdışı baskılara ve zorbalıklara karşı açlık grevinde olan kardeşlerimizi destekliyoruz. Aynı amaçla F.Almanya'da bütün siyasetlerin ortaklaşa sürdürdükleri açlık grevleriyle dayanışma içindeyiz. Bu toplantıdan sonra, açlık grevine biz de katılacağız.

Üç yıldan beri Türkiye'de insan hakları ayaklar altına alındı. Demokrasi rafa kaldırıldı. Ve Türkiye halklarının, ilericilerin ve demokratların ağızlarına ve dillerine kelepçe vuruldu. Bunları sizler bilmektesiniz.

Fakat bizim bugünkü toplantımızın konusu, Türkiye'de işlenen cinayetleri, katliamları, protesto etmek amacına yöneliktir. Bilindiği gibi Türkiye'de 12 Eylül darbesinden bu yana 500 kişi katledilmiştir, işkencede, idamda ve operasyonlarda. Bu, ortalama, iki günde bir kişinin öldürülmesi demektir.

12 Eylül öncesi sivil faşist güçler tarafından işlenen cinayetler, 12 Eylülden sonra üniformalı güçler tarafından, devlet adına işlenmektedir. Ve terör, daha da korkunçtur 12 Eylül öncesinden.

Cuntanın resmi rakamlarına göre Türkiye hapishanelerinde 50 binden fazla siyasi tutuklu vardır. Hapishaneler, bir görünümüyle Nazi kamplarını andırmaktadır. Buralarda insanların ne can güvenliği vardır, ne de geleceğe yönelik bir umutları vardır. İşkence altındadırlar, ölüm altındadırlar."

Konuşmasını, cezaevlerindeki baskıları anlatarak sürdüren Dursun Akçam, DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ün de bir hücreye atıldığını, ayrıca Prof.Dr.Yalçın Küçük'ün komada olduğu ya da öldüğü yolunda değişik haberler alındığını ifade etti. Durumu ağır olan tutuklulara da hiçbir tıbbi müdahalede bulunulmadığını belirten Akçam, sözlerine şöyle devam etti:

"Fakat bütün bu baskılar ve zulüm karşısında siyasi tutuklular ölüm orucuna yatmaktan başka çare görememektedirler. Çünkü yaşamak da bir çeşit ölüm orucu tutmak ve ölmek demektir o hapishanelerde. Onun için ölüm orucunu tercih etmektedirler ve bu yüzden daha dün Erzurum'da 1200 kişi yeniden açlık grevine başladı.

Sonuç olarak şunu söyleyeceğim. Bu cinayetlerden yalnız Türkiye'deki Cuntanın şefleri sorumlu değildirler. Generallerin sırtını sıvazlayan ve onlarla siyasi ittifaklar kuran, onlara yardım eden ülkeler, Avrupa ülkeleri, özellikle F.Almanya da bu cinayetlerin suç ortaklarıdırlar.

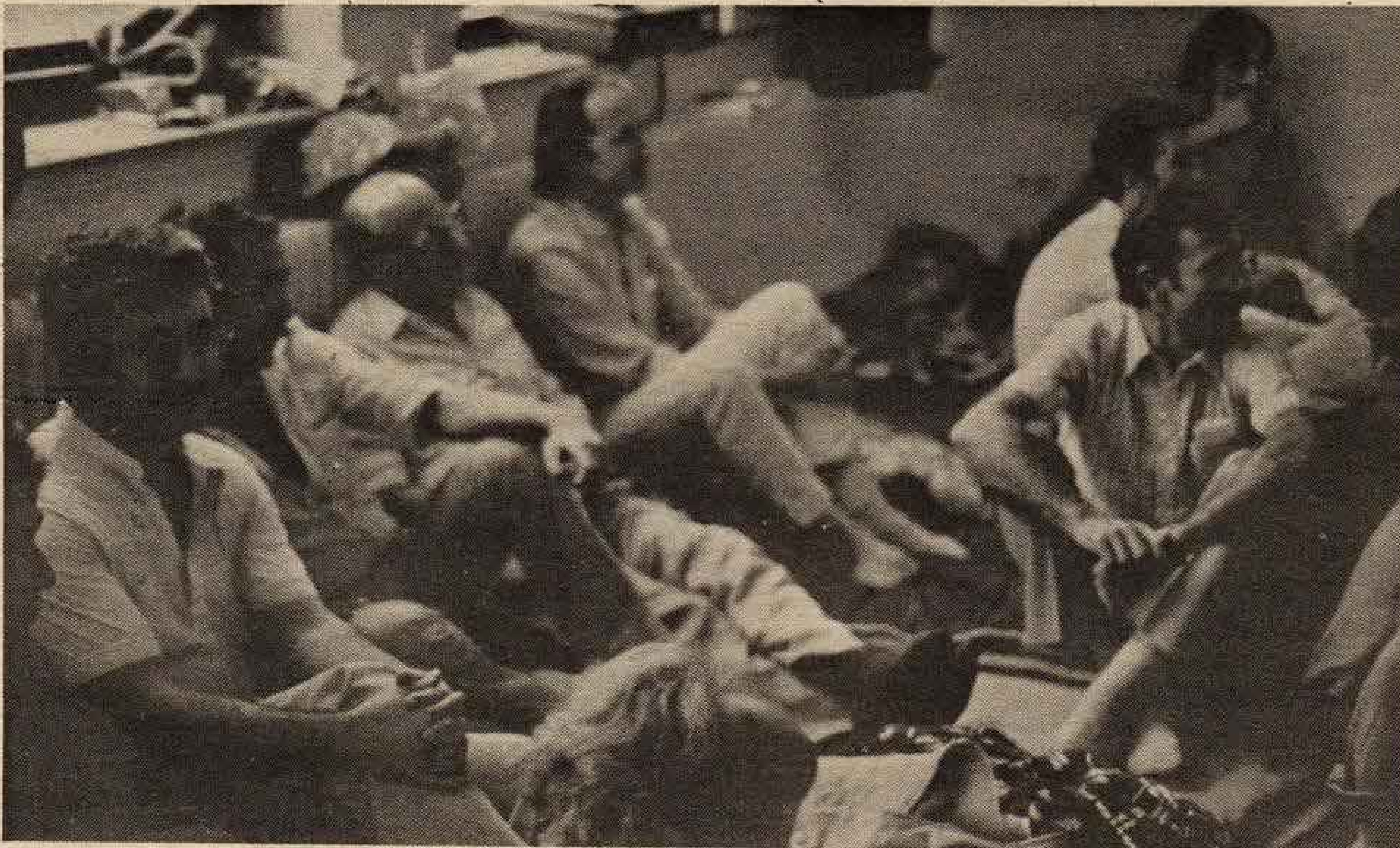
'Biz bir devletin iç işlerine karışamayız!' diyorlar. Cunta da öyle diyor. İç işlerimize karışmayın diyor. Ama bunu işkence ve idamlar için söylüyor. Aslında bu **'iç işlerine karışmamak'** sözü işlenen cinayetlere yeşil ışık yakmaktan öte bir anlam taşımaz. Çünkü Türkiye bir NATO ülkesidir. Ve Türk silahlı kuvvetlerinin iç işlerine karışmaktadırlar. Türk ekonomisi IMF'nin reçetesine göre yönlendirilmektedir. IMF ekonominin en ince ayrıntılarına değin karışmaktadır. Türkiye'deki iç politikaya da ABD karışmaktadır ve bugünkü generalleri yönlendirmektedir. Demek ki hiç bir alanda tanınmayan gerçek bağımsızlık, hapishanelerde, işkence, idam ve operasyonlarda, insanların öldürülmesinde tanınıyor. Böyle bir bağımsızlığın adına düpedüz barbarlık derler. Hiçbir NATO ülkesinde bugün Türkiye'deki gibi baskı, zulüm ve cinayetler yoktur. Türkiye halkları NATO'ya bağlı ülkelerin halklarından daha aşağı bir yönetime, işkenceye layık insanlar, halklar değildirler."

Akçam, sözlerinin sonunda demokrasiden ve insan haklarından yana olan tüm Almanları, gazeteci, yazar, sendikacı ve sanatçıları, demokratik kuruluşları, siyasi partileri, hükümetleri Türkiye halklarıyla dayanışmaya ve bu cinayetlerin durdurulması için göreve çağırdı.

Basın toplantısından sonra Bonn'daki açlık grevinin bulunduğu yere giden Türkiyeli yazar, gazeteci, sanatçı ve sendikacılar, buradaki açlık grevine 2 gün süre ile katıldılar.

Basın toplantısına katılan ve hazırlanan bildiriyi destekleyen yazar, gazeteci, sanatçı ve sendikacılar şunlar:

Dursun AKÇAM (Yazar), Nazım ALFATLI (Radyo programcısı), Yaşar ARIKAN (DİSK Hür Cam İş Sendikası Başkanı), Nihat BEHRAM (Şair), Enis COŞKUN (Dünya Barış Konseyi Türkiye sekreteri), İsmail ÇOBAN (Ressam), Melike DEMİRAĞ (Artist), Aydın ENGİN (Gazeteci), Gültekin GAZİOĞLU (TÖB-DER Genel Başkanı), Filiz KARDAM (Gazeteci), Ahmet KARDAM (Gazeteci), Aydın KARAHASAN (Ressam), Zeki KILIÇ (DİSK Genel Yönetim Kurulu üyesi), Doğan ÖZGÜDEN (Gazeteci), Arif ÖZSERİN (SİNE-SEN Genel Sekreteri), Ömer POLAT (Yazar), Kamil TAYLAN (Gazeteci), Yücel TOP (DİSK Temsilcisi), Şanar YURDATAPAN (Besteci), Kemal UZUN (TÖB-DER Genel Sekreteri), Zeki ATSIZ (DİSK 10.Bölge Temsilcisi), Selahattin UYAR (DİSK Tekstil Genel Başkan Vekili), Tekin ÜSTÜN (TÖB-DER MYK üyesi), Ayhan KUTLAY (TÖB-DER MYK Üyesi), Bayram AYAZ (TÖB-DER MYK Üyesi), İbrahim SEVİMLİ (TÖB-DER MYK Üyesi), İhsan KAPISIZ (TÖB-DER), Mehmet YALÇIN (TÖB-DER), Aydın YEŞİLYURT (TÖB-DER), Ali Kemal YAYLI (TÖB-DER), Şemsettin Ercan (DİSK Nakliyat İş Genel Başkanı).

10 Ağustos günü düzenledikleri basın toplantısıyla dünya kamuoyunu Türkiye Cezaevlerindeki tutuklularla dayanışmaya çağıran Türkiyeli yazar, sanatçı, gazeteci ve sendikacılar basın toplantısının bitiminden sonra 2 gün süreli açlık grevi yaptılar. Basın toplantısına Alman Gazeteci Jurgen Roth'da katıldı.

Grev yerinden röportajlar

Hürriyet KARAHAN

Türkiye'de zor günler yaşanıyor. Cuntanın zindanlarında yurtseverler, ölümleri pahasına direniyorlar. Baskı, zulüm, sökmüyor. Bir hapishanedeki binleri, bir başka hapishanedeki binler izliyor.

Yurtdışındaki devrimciler, demokratlar, anti-faşist tüm yurttaşlar elbette bu olaylara seyirci kalmıyorlar. Onlar da güçleri oranında omuz veriyorlar ve direniyorlar. Bu haberlerin ayrıntılarını Demokrat Türkiye'nin sayfalarında okuyacaksınız.

Basın toplantısından sonra, grevciler arasına katılan sanatçı, sendikacı, yazar ve gazetecilerle birlikteydik.

Okurlarımız için burada yaptığımız kısa röportajları sunmaya çalışacağız.

Kendileriyle konuşmak istediğimiz grevciler, başlangıçta çekimser davrandılar. **"Siyasetimizin sözcüsü gelsin, o konuşsun"** dediler. Bu eğilim, hemen hemen diğer bütün gruplarda da vardı. Hiç olmazsa greve katılmalarının amaçlarını anlatmalarını istedik. Bizi kıramadılar. İlk girdiğimiz grev odası, Kürdistanlı devrimcilerin yeriydi. Odadaki devrimciler adına

B.C. şöyle konuştu:

"Ben, Serxwebun sempatizanıyım. Türkiye cezaevlerinde bir açlık grevi vardır. Tüm siyasi fraksiyonlar bu greve katılmışlardır. Bizler de aktif olarak Türkiye'deki açlık grevlerini desteklemek ve dünya kamuoyunu uyarmak amacı ile bu greve katıldık."

İşçinin Sesi sempatizanı D.G.:

"Açlık grevini yapmamızın sebebi, bugün Türkiye'de zindanlarda binlerce insan direnmekte. bu direnişleri dünya kamuoyuna duyurmak, faşist Cuntayı teşhir etmek istedik. Türkiye'deki devrimcilere bir destek sağlamak her devrimcinin görevi olmalıdır. Halklarımızın tek kurtuluş yolu devrimdir. Çabaların o yönde harcanması, eylemlerin o yönde sürdürülmesi gerekir. Açlık grevini, sadece Cuntayı yıkmakta kamuoyu oluşturmak ve devrim alternatifine bir araç olarak görüyoruz. Türkiye daha değişik eylemlere gebedir."

Partizan sempatizanı G.K.:

"Türkiye'de özgürlük mahkumlarının başlatmış oldukları bu şanlı mücadeleye omuz verme amacıyla bu greve katılmış bulunuyoruz. Avrupa'daki diğer devrimci kuruluşlarla da bir araya gelerek kamuoyu yaratmak amacındayız. Bunun nezdinde de Türkiye'deki faşist Cuntanın baskılarını, işkencelerini dünya kamuoyuna duyurmak amacındayız."

Proleter Dayanışma semp. L.M.:

"Bir haftadan beri buradayım. Grevimizin amacı Türkiye'deki baskı ve terörü protesto etmek ve cezaevlerinde başlatılmış olan grevlerle dayanışma içinde olduğumuzu göstermektir."

Halkın Kurtuluşu sempatizanı A.S.:

"Türkiye'de cezaevlerinde uygulanan işkence ve baskıların durdurulması, cezaevlerindeki durumların incelenmesi, bir delegasyonun Türkiye'ye gönderilmesi ve F.Almanya tarafından Türkiye'ye yapılan ekonomik yardımların kesilmesi talepleri etrafında burada açlık grevi yapıyoruz."

D.Halkın Birliği taraftarı H.R.:

"Faşist Cuntanın baskı ve zulmü karşısında olan cezaevlerindeki direnişçilerle dayanışma içindeyiz. Açlık grevimiz, Avrupa'da kamuoyu yaratarak, Cuntayı bu temelde teşhir etmek ve Türkiyeli işçilere de Cuntanın gerçek yüzünü göstermek amacındadır."

THKP-C Acil sempatizanı T.C.K.:

"Türkiye'de yapılan grevlerle dayanışma içinde, baskı ve zulmün karşısındayız. Bu nedenle greve katıldım."

Avr.Dev-Genç semp.M.Ö.K.:

"Ulm bölgesinden geldim. Türkiye cezaevlerindeki insanlık dışı baskıları protesto eden devrimcilerin mücadelelerine katkıda bulunabilmek için burada, açlık grevindeyim. Grevler bize Cuntanın hapishanelerinde baskının ne kadar yoğun olduğunu gösteriyor. Bizler de bu insanlık dışı uygulamalara karşı basit bir direniş örneği olan açlık grevini yapıyoruz."

D.İşçi semp. H.T.:

"Bir ay öncesinden Türkiye cezaevlerinde devrimcilerin başlatmış oldukları açlık grevlerini desteklemek ve askeri faşist Cuntanın katliamlarını Avrupa kamuoyunda teşhir etmek ve bu şekilde, birazcık da olsa Türkiye'deki yoldaşlarımıza karşı görevlerimizi yerine getirebilmek amacı ile bizler de dayanışma açlık grevlerine katılıyoruz."

Son olarak, Kawa adına açlık grevine katılmış olan bir grup Suriye'li Kürt'le tercüman aracılığı ile konuştuk. Grup sözcüleri E.H. şunları söyledi:

"Enternasyonal dayanışma adına, Türkiye'li arkadaşlarımızın faşizme karşımücadelelerinde küçük bir katkımız olsun diye greve katıldık. Böyle bir hareket içinde yer almış olmaktan ötürü gurur duyuyoruz. Türkiye'li arkadaşlarımıza mücadelelerinde başarılar dileriz. Lenin'in bir sözünü de burada hatırlatmak istiyorum, **"Kendisini özgür kılamayan bir ulus, başka uluslar için özgürlük düşünemez."** Bizler devrimci düşüncenin arkasındayız. İnsanları Kürt, Türk, Arap, Alman diye bölmüyoruz. Bizim için onların düşünce yapıları önemlidir."

Söyleşilerimiz bitikten sonra, grevci arkadaşların folklör gösterilerini izledik. Çeşitli gruplar odalarında saz çalıyor, devrimci türküler söylüyor, siyasi tartışmalar yapıyorlardı. Bir ara Dursun Akçam ve Omer Polat'ı bir yığın grevcinin arasında gördük. Sohbetlerinin tatlılığı, yükselen kahkaha seslerinden ve etraflarının gittikçe kalabalıklaşmasından anlaşılıyordu.

Gece yarısı grevcileri istemeyerek bıraktık. Köln'e geri dönmek zorundaydık...

ÖZÜR:

Açlık grevleri konusunda kendileriyle röportaj yaptığımız Gültekin Gazioğlu, Ahmet Kardam ve Zeki Kılıç'ın görüşlerini yer darlığı nedeniyle yayınlayamıyoruz. Özür dileriz.